

C. TÓTH NORBERT – NÉMETH PÉTER

VÁRJOBBÁGYOKBÓL NEMESEK

A Megyeriek és Rádiak
küzdelve a nemesi létért

C. Tóth Norbert – Németh Péter

Várjobbágyokból nemesek

A Megyeriek és Rádiak küzdelme a nemesi létért
(Függelékül a Megyery család oklevelei és egykori levéltárak jegyzéke)

SUBSIDIA AD HISTORIAM MEDII AEVI
HUNGARIAE INQUIRENDAM 14.

C. TÓTH NORBERT – NÉMETH PÉTER

Várjobbágyokból nemesek

A Megyeriek és Rádiak küzdelme a nemesi létért

(Függelékül a Megyery család oklevelei
és egykori levéltárak jegyzéke)

Budapest, 2023

A kötet
az ELKH–Magyar Nemzeti Levéltár–Szegedi Tudományegyetem
Magyar Medievisztikai Kutatócsoportjában készült.

ISBN 978-963-631-338-8
ISSN 1787-9213

© C. Tóth Norbert
© Németh Péter
Minden jog fenntartva!

Lektorálta:
Piti Ferenc
Csermelyi József
Szócs Tibor

Az angol fordítást Pálosfalvi Tamás készítette.

A borítón a Megyery család címere
(HU MNL SzSzBML XIII.31. 8. doboz,
Vegyes iratok között lévő grafika alapján)

Felelős kiadó: C. Tóth Norbert
az ELKH–MNL–SZTE Magyar Medievisztikai Kutatócsoport vezetője

Készült 300 példányban

A nyomdai munkálatokat a Séd Nyomda Kft. végezte.
Tördelés, nyomdai előkészítés: Eröss Zsolt

Printed in Hungary

Tartalom

Előszó	7
A státuszper(ek)	9
Bevezetés	9
Az első per (1364–1366)	14
A második per (1371–1373)	16
A harmadik per (1377–1378)	17
A per alapját képező birtokok	22
Az eskütársak	31
I. A Gégényi (Megyeri) Mihály fiával: Pállal együtt esküt tevők névsora	31
II. A Vasmegyeri István fiával: Jánossal együtt esküt tevők névsora	51
III. A Rádi István fiával: Mihállal együtt esküt tevők névsora	77
Kik, honnan és hányan jöttek?	92
A pereskedéssel kapcsolatos oklevelek regesztái	99
Oklevéltár	119
I. 1364. július 27. – Lajos király a leleszi konventnek	120
II. 1371. június 5. – Szécsi Miklós országbíró a leleszi konventnek	121
III. 1378. november 14. – Szepesi Jakab országbíró ítéletlevele	122
IV. 1489. június 6. – Mátyás király átírása az 1378. november 14-i ítéletlevről	138
V. 1489. június 6. – Mátyás király átírása az 1373. január 28-i ítéletlevről	139
VI. 1550. február 21. – Ferdinánd király parancslevele a leleszi konventhez	148

Családfák	157
A Rádi rokonság	159
A Megyeri rokonság	160
I. A Megyeri (Középmegyeri) család	160
II. A Vasmegyeri rokonság	161
Péc nembeli Ibrányi család	162
A Káta nembeli Vasvári (Paszabi) család	163
Függelék: Egy kisenemesi család, a (vasmegyeri) Megyeryek levéltára	165
Jegyzék: A Megyeri/Megyery család oklevelei	168
A vasmegyeri Megyery családra vonatkozó okiratok	185
Ami a Megyeri család középkori levéltárából megmaradt	191
Bibliográfia	197
From Castle Warriors to the Nobility. The Struggle of the Megyeri Family for Noble Existence (Attached the Family's Surviving Charters and the List of their Former Archives)	205
Mutató	207

Előszó

Szokás általánosságban mondani, hogy „a könyveknek megvan a maguk sorsa” (*Habent sua fata libelli*), e mondás a jelen kötetre többszörösen is érvényes. A története ugyanis mintegy másfél évtizedre nyúlik vissza. 2007-ben Németh Péter felkereste Megyery Pál nyugalmazott mérnök urat az otthonában Kazincbarcikán, aki elmesélte a Megyery család levéltárával kapcsolatos emlékeit és tudását, majd a nála lévő okleveleket és iratokat is megmutatta. Az ott eltöltött tartalmas nap után másfél évvel Megyery Pál az általa őrzött anyagot elvitte Nyíregyházára a levéltárba, ahol az egésztest beszkenelték. Újabb évek teltek el, mígnem a megyei levéltár igazgató asszonya, Kujbusné Mecsei Éva közbenjárása révén az oklevelek és iratok a Magyar Nemzeti Levéltár Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei (ma már Vármegyei) Levéltár megőrzésébe kerültek.

Az öt középkori oklevél között lapult a magyar társadalomtörténet szempontjából egy nagyon fontos, még pedig a Megyeri és Rádi rokonság 1378. évi statuszperében Szepesi Jakab országbíró ítéletlevelének Mátyás király által 1489-ben átírt példánya. Jóllehet az oklevél addig sem volt ismeretlen, mivel I. Ferdinánd király százhetvenkét évvel későbbi átírását a várjobbágyságról szóló monográfiájában Zsoldos Attila is idézte (sőt, többször is jelezte, érdemes lenne az önálló feldolgozásra), így mondanunk sem kell, hogy a középkori példány felbukkanása milyen örömet okozott. Innentől az események, ha nem is gyorsultak fel, de megindultak a maguk útján. 2017-ben Németh Péter összeállított egy oklevéljegyzéket azokról az oklevelekről, amelyek a perhez kapcsolódnak, majd a következő év során C. Tóth Norbert leírta azok szövegét és elkészítette az azokban átírt oklevelek magyar nyelvű regesztáit. Mindezek után a státuszper érdemi bemutatása következett hasonlóképpen az előbbi munkamegosztásban: C. Tóth Norbert a pereskedés történetét tárta fel, Németh Péter pedig a majd' háromszáz eskütárs személyét azonosította.

A kötet függelékeiben egyrészt a perben érintett családok leszármazási táblái, másrészt a Megyery család okleveleiről a 18. század első felében készült elenchus és a további négy fennmaradt középkori oklevél szövege kapott helyett. Érdemes itt is felhívunk figyelmet arra a levéltártörténeti szempontból is

fontos tényre, hogy az 1720 után még meglévő több mint másfél száz középkori oklevélből a Megyery család levéltárában ma mindössze öt darab van meg, de ha még a másodlatokat, azaz a másik fél által kapott példányokat is ideszámítjuk, akkor is csupán 21 darabot ismerünk! A források pusztulását egyértelműen a II. világháborúhoz, a környéken 1944/45-ben folyó harcokhoz köthetjük.

A per, aminek révén a várjobbágyi származású Megyeryi és Rádi rokonság biztosíthatta helyét a nemesség soraiban, ritka alkalmat kínál arra, hogy egyfelől két évtizeden keresztül betekinthessünk az Anjou-kori kúriai bíraskodás menetébe, illetve a jogszolgáltatás folyamatába, másfelől pedig bepillantassunk egy kisenemesi família életébe. A család a nemesi jogállásúvá „átmenített” birtokaik nagysága alapján a megyei nemesség alsó rétegébe tartozott: a 15. században a Megyeriek viseltek megyei tisztséget, de a Rádiak esetében nincsen erre adatunk. Ugyanakkor e képet még tovább árnyalhatnánk, ha tudnánk, kik voltak a feleségeik, illetve leányaik mely családokba házasodtak be. Végső soron az egyik legfontosabb érdeme – ha mondhatjuk ezt így – a családnak, hogy más kisenemesi famíliákkal, így az Ártánháziakkal, Jékeikkel vagy Gégényiekkal szemben nemcsak a középkor végét vagy a 17. századot, hanem a 21. századot is megélték. Nem véletlen, hogy a ma is élő Megyery Pétert az egyetemen „gróf úrnak” titulálták évfolyamtársai, miután ő azzal dicsekedett, hogy (vár)jobbágy származék!

*

Itt is szeretnénk köszönetet mondani Piti Ferencnek – aki az Oklevéltár I–V. szám alatti és a Megyery család levéltárában fennmaradt további négy oklevél szövegét összeolvasta, illetve a kötetben közölt összes regesztát ellenőrizte –, Csermelyi Józsefnek – aki az Oklevéltár VI. szám alatti szövegét olvasta össze az eredeti oklevéllel –, továbbá Szócs Tibornak az egész kötetet ismételt átnézéséért. Köszönet mindnyájuknak az önzetlen munkájukért.

Budapest–Nyíregyháza, 2023 áprilisa

C. Tóth Norbert – Németh Péter

A státuszper(ek)

Bevezetés

Szepesi Jakab¹ országbíró 1378. november 14-i ítéletlevelében összesen három különböző perre maradt adatunk. Az első 1364 és 1366 között Bebek István országbíró, a második 1372 és 1373 között Cudar Péter országbíró, míg a harmadik 1377 és 1378 között Szepesi Jakab országbíró jelenléte előtt zajlott és mindhárom közös jellemzője, hogy végső ítélettel zárult. A szerencsének is köszönhetően mindegyik ítéletlevelet teljes szövegében is ismerjük: Cudar Péter és Szepesi Jakab országbíró oklevelei eredetiben,² míg Bebek István országbíróé teljes szövegű³ és tartalmi⁴ átírásban is ránk maradt.

A három per közös „pontja” az ügyben hol felperesekként, hol pedig alperesekként megjelenő Vasvári, illetve más néven Paszabi Tamás fiai, (Fekecs)⁵ Miklós és János. A tanulmányunkban elemzett státuszpert Tamás fia, Miklós robbantotta ki 1364 nyarán azzal, hogy felkérte I. Lajos királytól a Szabolcs megyei Rád és Hárommegyer földeket. Az uralkodó az akkor királyi alpohárnokmesteri tisztséget⁶ viselő Miklós hűséges szolgálataira tekintettel neki és testvérének, Jánosnak adományozta a felkért birtokokat.⁷ A királyi parancsra elvégzett birtokba vezetésnek és iktatásnak azonban az eladományozott földeket addig birtokló emberek ellentmondtak, ezért őket megidéztek a királyi kúriába. Ám mielőtt rátérnénk az ennek nyomán elindult perre, ismerkedjünk meg a szóban forgó Miklóssal és családjával!

¹ A három felsorolt országbíró azonosítására lásd Arch. 1301–1457. I. 8.

² Lásd az Oklevéltárban III. és V. számok alatt.

³ Lásd az Oklevéltárban V. szám alatt Cudar Péter országbíró oklevelében.

⁴ Lásd az Oklevéltárban III. szám alatt Szepesi Jakab országbíró oklevelében.

⁵ A ragadványnevét a forrásokban nem mindig tüntették fel.

⁶ Vö. Arch. 1301–1457. I. 44.

⁷ DF 212 539., az oklevél szövegét lásd az Oklevéltárban I. szám alatt.

Miklós és testvére, János a Káta nemzetség – később – Vasvárinak nevezett ágából származik.⁸ A forrásokban hol a Szabolcs megyei Paszab,⁹ hol pedig a Szatmár megyei Vasvári birtokról¹⁰ nevezték magukat. Az utóbbi birtokból a testvérek apja, Rafael fia, Pál fia, Tamás szerzett részeket Karászi Sándor utódaiktól különféle jogcímeken,¹¹ hogy azután 1333 januárjában Nagymartoni¹² Pál országbíró előtt létrehozott baráti egyezség révén a teljes birtok a kezére jusson. A békeség megteremtésében a kor egyik legbefolyásosabb személyisége, maga az erdélyi vajda, Szécsényi¹³ Tamás is részt vett.¹⁴ Vasvári Pál fia, Tamás forrásainkban 1317-ben tűnik fel,¹⁵ 1349-ben már említik fiait, Miklóst és Jánost, akik azonban ekkor még mindketten kiskorúak voltak.¹⁶ Adataink alapján feltételezhető, hogy volt még egy *Annoka* nevű leánya is.¹⁷ Anyjuk egy későbbi adat szerint Kállói Simon leánya, Erzsébet lehetett.¹⁸ Tamás az 1350-es évek elején beállt a Belső-Lengyelországból származó Marócsuk beregi ispán (1343–1360) és királynéi lovászmester (1353–1360) szolgálatába¹⁹ és két éven át annak beregi alispánja (1354–1355) lett (helyét majd fia, Miklós veszi át).²⁰ Utolsó „közéleti” szereplését két évvel későbből ismerjük: 1357. november 13-tól tartotta ugyanis a szatmári alispán Csenger falu mellett a megye nemessége részére a bírói közgyűlést.²¹ Ezen Vasvári Tamást beválasztották a tizenkét nemesi esküdt közé és így társaival együtt részt vett a közgyűlésen folyó ítélezésben. A nemesi közösségen belüli kétségtelen tekintélyét jelzi az, hogy az esküdtek sorában neve

⁸ Engel P.: Genealógia, Káta nem 2. tábla: Vasvári. – Az alábbiakra lásd még Németh P.: Csaroda 75. – A családfát lásd a jelen kötetben.

⁹ Németh P.: Szabolcs 150. – Például 1331-ben, 1341-ben, 1358-ban (Anjou oklt. XV. 369. sz., XXV. 399. sz., XLII. 410. sz.).

¹⁰ Németh P.: Szatmár 338. – Például 1349-ben, 1357-ben, 1360-ban (Anjou oklt. XXXIII. 302. sz., Kállay II. 1251. sz., Anjou oklt. XLIV. 1056. sz.).

¹¹ Lásd Zsoldos A.: Karászi Sándor bán 393–394.

¹² Az azonosítására lásd Arch. 1301–1457. I. 7.

¹³ Uo. 11.

¹⁴ Anjou oklt. XVII. 42. sz.

¹⁵ Anjou oklt. IV. 591., 641. sz.

¹⁶ Anjou oklt. XXXIII. 302. sz.

¹⁷ ZsO II. 7130. sz.

¹⁸ ZsO I. 1503. sz., a családfán történő elhelyezésre lásd Engel P.: Genealógia, Balogsemjén nem 1. Kállai 3. tábla: kállói Vitéz.

¹⁹ Arch. 1301–1457. I. 57., 109.

²⁰ Uo. 109., Bereg 15.

²¹ A nádori vagy bírói közgyűlésekre lásd Tringli I.: Pest megye 172.

az első helyen szerepelt.²² Az 1360-as évek közepén Vasvári János, illetve utóbb Fekecs Miklós leleszi konvent előtt tett ügyvédvállásában feltűnik egy Vasvári / Sári Salamon fia, Péter nevű személy,²³ aki valószínűleg a mondottak unokatestvére lehetett. A kérdés csak az, hogy Salamon fia, Péter elsőfokú – azaz Salamon apjuknak, Tamásnak a testvére – vagy másodfokú – azaz nagyapjuknak, Pálnak szintén Tamás nevű testvérének a fia – unokatestvérük volt.²⁴ Az 1365-ös ügyvédvállásban bukkan fel először és utoljára János Dávid nevű fia.²⁵ (A feltételezett rokonságot erősítheti a Salamon – Dávid névpár is.)

Vasvári / Paszabi Tamás fia, Miklós neve – mint említettük már – 1349-ben jelenik meg a forrásokban, 1353-ban unokatestvére (*consobrinus*), Semjéni Lengyel János fia, Lökök famulusa volt.²⁶ Három év múlva Miklós is csatlakozott Marócsuk familiájához, 1356-tól ugyanis annak haláláig (1360) beregi alispánja lett.²⁷ Az addigi szolgálataiért járó elismerés alig egy év múlva királyi birtokadomány képeben kopogtatott Miklós háza ajtaján: 1360. november 1-jén Lajos király Körösön (Körös m.) kibocsátott oklevele szerint Miklós és János érdemei fejében a Szabolcs megyei Terebe földet, amely egy bizonyos – talán szintén a Káta nemzetségből származó²⁸ – Absolon fia, Jakab örökös nélküli halálával háramlott királyi kézre, újadomány címén nekik adta.²⁹ Nem kellett soká várniuk a királyi kegy következő megnyilatkozására sem: 1363. február 11-én – ismét csak – általánosságban említett szolgálataik jutalmául az uralkodó abban a kiváltságban részesítette őket, hogy attól kezdve velük, illetve jobbágyaik felett csak a királyi kúriában a király, a nádor vagy az országbíró bírósága előtt lehetett pert folytatni. Mindez azt jelentette, hogy személyüket és népeiket a király kiemelte a megye joghatósága alól. Az oklevél két, azonos szövegű és kiállítású példányban maradt fenn, minden bizonnyal azért, mert mindketten kaptak egy-egy példányt.³⁰ Noha mind az 1360., mind pedig az 1363. évi oklevelekben

²² Szatmár 148. sz. – A közgyűlés nov. 16-án még tartott (Uo. 149–150. sz.).

²³ Anjou oklt. XLIX. 542–543. sz.

²⁴ A családfát lásd a jelen kötetben.

²⁵ Anjou oklt. XLIX. 542. sz.

²⁶ Anjou oklt. XXXVII. 781. sz.

²⁷ Arch. 1301–1457. I. 109., Bereg 15.

²⁸ 1220-ból ismert egy Káta nembeli Absolon (Györffy IV. 526.), s mivel a név nem mondható túl gyakorinak (vö. Fehértói K.: Személynévtár 42–43.), így könnyen elképzelhető, hogy az oklevélben szereplő Absolonnak az apjáról vagy nagyapjáról van szó.

²⁹ Anjou oklt. XLIV. 1056. sz.

³⁰ Anjou oklt. XLVII. 65. sz. (DL 51 979., DF 251 744.). – Az ilyen kiváltságokra lásd Hajnik I.: Perjog 15–18.

csak általánosságban utaltak érdemeikre, azokra a két oklevél keltezési, illetve kiállítás körülményei némi magyarázattal szolgálhatnak. Mint láttuk, az időben első oklevél Körösön kelt, a második viszont Visegrádon. Ám ennek hátlapján a lekopott nagypécset alatt a következő kancelláriai feljegyzés áll: „a király parancsára, amelyet titkospecsétjével megerősített oklevelével küldött Körösről a kancellárnak Visegrádra.”³¹ A kérdés tehát ezek után az, mikor tartózkodott a király a Visegrádon kelt oklevél kiállítását, 1363. február 11-ét megelőzően Szlavóniában. A forrásaink szerint Lajos alig pár nappal korábban, február 7-én bocsátott ki oklevelet a városban.³² Mindez azt jelenti, hogy egyfelől a királyi titkospecsétes oklevél kibocsátására sem sokkal hamarabb került sor, másfelől a királyi parancs alig négy nap alatt ért Visegrádra. Visszatérve újból a korábbi, Körösön kelt adománylevelre, ennek a kancelláriai jegyzete szerint az oklevél kiállítás parancsot Leusták bán továbbította a kancellárnak.³³ Az ekkor hivatalban lévő szlavón bán pedig Paksi Leusták volt, aki 1356 áprilisa és 1362 júniusa között adatolható a méltóságban.³⁴ A szlavón bán nagybátyja³⁵ azonban nem akárki, hanem az 1355 és 1360 között hivatalban lévő szatmári, máramarosi és ugocsai ispán, egyúttal királynéi udvarbíró (1336–1360) és királyi tárnokmester (1359–1360), Paksi Olivér.³⁶ A Paksi család nevével ellentétben nemcsak Tolna, hanem Szabolcs megyében is birtokolt: 1283-tól Halász, későbbi nevén Nagyhalász a Rátót nemzetség ezen ágának, azaz Mátyás, majd fainak, Lóránt és az említett Olivér mesterek kezén volt.³⁷ (Halász birtok tulajdonviszonyai nem teljesen tisztázottak, egy részét a Péc nembeli Ibrányiak is kezükön tartották.³⁸) Ha már most a térképre pillantunk, akkor megállapíthatjuk, hogy Nagyhalász birtok Nyugat felől Ibrány és Paszab, Kelet felől pedig Hárommegyer és Rád birtokokkal határos, illetve szomszédos (lásd a térképet alább). Mindezek nyo-

³¹ „Commissio domini regis per suas litteras cum secreto sigillo, quas direxit cancellario de Crisio in Vyssegrad” – DF 251 744.; a másikon rövidebb szöveg: „Commissio domini regis cum secreto sigillo, quas direxit cancellario de Crisio in Vyssegrad” – DL 51 979.

³² Anjou oklt. XLVII. 54. sz. – Ezt megelőzően egy évvel korábban járt a tartományban: 1362. márc. 24-én Körösön, máj. 8-án, 15-én és 29-én Zágrábban, jún. 2-án Kemléken volt (Anjou oklt. XLVI. 112. sz., vö. 243.; 196., 218., 252., 260. sz.).

³³ „Relatio Leustachii bani per Lucasium litteratum” – DF 251 738.

³⁴ Arch. 1301–1457. I. 17

³⁵ Engel P.: Genealógia, Rátót nem 2. tábla: Paksi.

³⁶ Arch. 1301–1457. I. 182., C. Tóth N.: Szatmári arch. 28.

³⁷ Németh P.: Nagyhalász 413–414.

³⁸ Németh P.: Ibrányiak 134.

mán – a feltételezések kissé ingoványos útjára lépve – könnyen elképzelhető, hogy Paszabi / Vasvári Tamás fia, (Fekecs) Miklós Marócsuk beregi ispán halála után a Paksiak szolgálatába állt, akiktől Szlavóniában kapott számunkra ismeretlen feladatokat. Ha és amennyiben az utóbbi állításunk megfelel a valóságnak, akkor Paksi Leusták halála után, az éppen ekkor Szabolcs megyében megjelenő Cudarok szolgálatába léphetett Fekecs Miklós. 1361-ben ugyanis Cudar Péter királyi pohárnokmester (1360–1370)³⁹ és testvérei csereképpen megkapták Magyar Pál özvegyétől a megyebeli Devecser (ma Demecser), Mazsa, Berkesz és Tas(s) birtokokat⁴⁰ (e birtokok Paszabtól keletre, alig 20 km-re fekszenek, lásd a térképet). Fekecs Miklós számára a *dominus*-váltás gyors eredményt hozott, hiszen 1364-ben már alpohárnokmesterként kerül élénk⁴¹ és a tisztséget 1365 végén még viselte.⁴² Könnyen elképzelhető azonban, hogy azt Cudar Péter kinevezésekor, 1360-ban nyerte el és valószínűleg 1366 elején történt leváltásáig látta el feladatait.⁴³ E feltételezésünknek némileg ellentmond az, hogy sem 1361-ben, sem pedig 1363-ban nem tüntették fel alpohárnokmesterségét az adománylevelekben (habár ez korántsem volt kötelező „kelléke” azoknak).

A Lajos király által Vasvári Miklósnak és testvérének adományozott Rád és Hárommegyer nevű földeket az eddig felsoroltak, azaz Fekecs Miklós Paszab és annak északkeleti határába olvadt Terebe,⁴⁴ a Paksiak (és az Ibrányiak) Halász, és a Cudarok Demecser, Berkesz, Tas és annak határába⁴⁵ olvadt Mazsa birtokai, valamint a nemsokára szóba kerülő Péciek Ibrány nevű birtoka szinte körülfogják. Így nem is annyira meglepő, hogy Fekecs Miklósban felmerült azok megszerzése.

A Vasváriak ellenfelei perenként változtak: az első perben az egyik és másik Megyeren, valamint Rádon élő várjobbágyok, a másodikban a Péc nembeli Ibrányiak, míg a harmadikban ismét Megyeriek és Rádiak voltak az ellenlábasai. A perek pontos menetét, elindulásuk okait és lefolyásuk mikéntjét a következőkben fogjuk ismertetni, természetesen az egyes perek időrendjében. Annyit azonban már most meg kell jegyeznünk, jóllehet három különböző időpontban

³⁹ Arch. 1301–1457. I. 44.

⁴⁰ DL 5093.

⁴¹ DF 212 539. (Anjou oklt. XLVIII. 587a. sz.), az oklevél szövegét lásd az Oklevéltár I. szám alatt.

⁴² Arch. 1301–1457. I. 44. (1365. dec. 17.).

⁴³ Uo.

⁴⁴ Németh P.: Szabolcs 191. (Terebes néven).

⁴⁵ Uo. 130.

zajló külön perekről van szó, azok a per tárgyát képező birtokok révén mégis összekapcsolódnak. Ugyanakkor viszont azt is el kell mondanunk, hogy korántsem világos a perek újraindulásának az oka.

Az első per (1364–1366)

Vasvári Miklós alpohárnokmester folytatva addigi birtokszerző politikáját, szemet vetett a névadó birtoka mellett fekvő, de több kézen lévő Rád és Hárommegyer földekre. A gondolatot tett követte: azzal az indokkal kérte fel azokat I. Lajos királytól, hogy a szóban forgó földeket királyi adományozás alá eső várnépek lakják. Az ekkor éppen a Vértesben, Gerencséren vadászó⁴⁶ uralkodó megbizonyosodva arról, hogy Miklós eddig valóban hűségesen szolgált neki, 1364. július 27-i levelével parancsot adott a földek iktatására. Levelében meghagyta a leleszi konventnek, hogy küldje ki tanúbizonyosságát, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike győződjön meg Vasvári Miklós állításáról, illetve a földek értékéről és nagyságáról, majd ha mindent rendben talált, akkor vezesse be Miklóst és testvérét, Jánost azokba és iktassa részükre királyi újadomány címén örök birtoklásra.⁴⁷ A parancs végrehajtására – a szokásoknak megfelelően – rövidesen sor került: a konvent Lőrinc szerzetest delegálta Vajai Medve fia, János királyi ember mellé, akik 1364. szeptember 13-án mentek ki a szóban forgó Rád és Hárommegyer vagy, amint a helyszínen is kiderült, a három Megyer nevű földre. Ott aztán a szomszédok és határosok összehívása után a királyi ember be kívánta vezetni azokba a mondottakat, illetve iktatni akarta azokat részükre, de a jelenlévő (Vas)megyeri Tamás fia, (Vas) Miklós, Péter fia János fiai, András és Balázs, Halálos fia, István, a másik Megyeri – mint a későbbiekből kiderül, Péci – Miklós fia, János, továbbá Rádi Pál fiai, Balázs és János, Bede fiai, Kozma és Mihály – mindannyian szabolcsi várjobbágyok –, valamint Péci Gergely és Lukács fia, Gergely ellentmondtak. Ezért őket annak rendje és módja szerint megidéztek a királyi kúriába az 1364. évi Mihály-napi nyolcadra.⁴⁸ Mivel ugyanekkor, szeptember közepén tartotta Kont Miklós nádor Szabolcs és Bereg megyék nemessége részé-

⁴⁶ A király 1364. júl. 21-én még Visegrádon volt (Anjou oklt. XLVIII. 567–568. sz.), de 25-én már Gerencséren (Uo. 581. sz.) tartózkodott, 26-án ugyanott vadászott (Uo. 584. sz.); Visegrádon aug. 7-én mutatható ki újra (Uo. 611. sz., nagypecsét).

⁴⁷ DF 212 539. (Anjou oklt. XLVIII. 587a. sz.), az oklevél szövegét lásd az Oklevéltár I. szám alatt.

⁴⁸ Lásd a 2. regesztát.

re bírói közgyűlését, a várjobbágyok ott is tiltakoztak földjeik eladományozása ellen, mondván ők nem várnépek, hanem várjobbágyok. Mindezt a közgyűlésen megjelentek eskü alatt is bizonyították.⁴⁹

Érdemi tárgyalásra először az 1365. évi Mihály-napi nyolcadon került sor Bebek István országbíró előtt, ekkor azonban Péci Gergely és Lukács fia, Gergely nem jelentek meg, ezért az országbíró megbírságolta őket. A nevük a perben a későbbiekben már nem kerül elő, minden bizonnyal azért, mert ők valójában nemesi címen birtokolták Megyer nevű földjüket.⁵⁰ A többiek továbbra is azt állították, hogy ők nemes várjobbágyok és e címen tartják kezükön a földeket. Velük szemben az adományos, Vasvári Miklós „szolgáltató” várnépeknek nevezte őket. Mivel mindkét fél hajlandó volt a megyebeli nemesség tanúsága alá bocsátani állítását, így az országbíró elrendelte, hogy 1366 áprilisában a Szabolcs megye nemessége számára összehívandó bírói közgyűlésen tartsanak eskü alatti tanúvallatást a mondottak jogállásáról.

A megyebeli nemesség vallomásai az alperesek állítását igazolták, azaz – elmondásuk szerint – Szent István király ideje óta nemes várjobbágyokként élnek, és a bírói közgyűléseken kikiáltják és felakasztják a gonosztevőket.⁵¹ Jóllehet a (nemes) várjobbágyi állapotnak éppen az volt az ismérve, hogy a mondottak kikiáltói szolgálattal tartoztak és ezen a címen is birtokolták földjeiket, mégis az országbíró bírótársaival éppen e szolgálat miatt várnépeknek minősítette a megyeri és rádi embereket, majd a vitás földeket Fekecs Miklósnak és Jánosnak ítélte.⁵² Mindez összhangban áll a korszak más pereiben megfigyeltekkel: a várjobbágyok nemesítésük hiányában sorra elveszítették a földjeiket. A 14. század közepére ugyanis elmosódott a két jogállás közötti különbség és a várjobbágyokat már nem számították az országos nemesek közé.⁵³ A jelen tudásunk szerint meglehetősen kevés várjobbágyi rokonságnak sikerült királyi kiváltságolás nélkül megőriznie földjeit és ez által bekerülni a nemesség soraiba.⁵⁴

Bebek István országbíró az ítélet meghozatala után elrendelte a földek iktatását. Ezt régi ismerősünk, Vajai Medve fia, János királyi ember hajtotta végre: 1366. június 24-én Rád, Vasmegyer és másik Megyer birtokokat iktatta Vasvári Miklósnak és testvérének. A konvent 27-i kelettel állította ki erről az okleve-

⁴⁹ Lásd az 1. regesztát.

⁵⁰ Vö. Németh P.: Ibrányiak 134–135.

⁵¹ Lásd a 3. regesztát.

⁵² Lásd a 4. regesztát.

⁵³ Lásd erre részletesen Zsoldos A.: Szent király szabadjai 176–181.

⁵⁴ Vö. Neumann T.: Vízköz kisenemesi társadalma.

lét.⁵⁵ A privilégiumot Tamás fia, Miklós minden bizonnyal személyesen vette át Leleszen, mivel e napról ismeretes a konvent előtt tett bevállása, amelyben testvérét, Jánost, az előbbieken szereplő királyi embert, Vajai Medve fia Jánost, Bánházi Mihály fia Pétert, Sári Salamon fia Pétert⁵⁶ és Bökényi Miklós fia Jánost nevezte meg ügyvédeiül különböző pereiben.⁵⁷

A második per (1371–1373)

Az első per tehát Bebek István országbíró ítélete révén Vasvári Miklós és testvére győzelmével ért véget, aminek következményeként elvben és gyakorlatban is birtokba vehette az alperesek földjeit. A későbbi eseményekből azonban jól látszik, hogy Megyer és Rád birtokoknak csak egy részét szerezték meg. Joggal gondolhatnánk, hogy a Vasvári testvérek birtoklását ezután nem zavarta senki és semmi. Éppen ezért felettébb meglepő dolgokról értesülünk Szécsi Miklós országbíró 1371. június 5-i okleveléből. E szerint Vasvári Miklós azt kérte az országbírótól, hogy foglaltassa vissza, majd iktattassa újra számára az őt királyi újadomány címen megillető Es és Szentgyörgy, más néven Ibrány birtokokat. Az országbíró a leleszi konventet bízta meg azzal, hogy tanúsítsa a feladat elvégzését, illetve számoljanak majd be az eljárásról.⁵⁸ Sajnos az nem derül ki a levélből, hogy Fekecs Miklós mikor nyerte el a felsorolt birtokokat a királytól. A birtokok visszafoglalását Darnói Gergely királyi ember Gergely szerzetes jelenlétében kívánta végrehajtani, de attól Ibrányi Gergely fia, Miklós eltiltotta, aminek következtében a királyi ember megidézte őt a királyi jelenlét elé. A per egyelőre ismeretlen ok miatt csak az egy évvel későbbi György-napi nyolcadon kezdődött el, ahol Ibrányi azzal indokolta ellentmondását, hogy az iktatni szándékozott birtokok tulajdonjogáról oklevelei vannak. A bizonyítékait azonban akkor nem mutat(hat)ta be, sőt a pert az országbírói székben történt változások⁵⁹ miatt a következő, Jakab-napi nyolcadról Szécsi Miklós, a Mihály-napiról pedig már Szepesi Jakab halasztotta el az 1373. évi vízkereszi nyolcadra. E nyolcadon azonban már nem a mondott Jakab,

⁵⁵ Lásd az 5. regesztát.

⁵⁶ Ő az előző évi, Vasvári János által tett ügyvédvállásban (DF 219 530.) Vasvári néven szerepel!

⁵⁷ DF 219 554.

⁵⁸ DF 212 531., az oklevél szövegét lásd az Oklevéltár II. szám alatt.

⁵⁹ Vö. Bertényi I.: Országbírói intézmény 145–146., Arch. 1301–1457. I. 8.

hanem egy ismételt váltás miatt, Vasvári Miklós korábbi „főnöke”, Cudar Péter országbíró előtt tárgyalták az ügyet.⁶⁰

Az 1373. évi vízkeresztű nyolcadon tehát a felek személyesen megjelentek az újdonsült országbírót, hogy engedélyezze számukra a vitás kérdéseik fogott bírák elé vitelét, aki erre rábólintott. Mindezek után Vasvári Tamás fia, Miklós és Ibrányi Gergely fia, Miklós okleveleiket bemutatták a fogott bírósággá alakult királyi jelenléten ülő nemeseknek, akik az iratok elolvasása és megvitatása után ismét a királyi jelenlét bírótársaivá lettek és ítélet formájában mondták el döntésüket, amelyet aztán az országbíró nevében írásba foglaltak.⁶¹ A döntés úgy szólt, hogy mindkét fél megtarthatja a kezén lévő azon földjeit, amelyekről okleveles bizonyítékokkal is rendelkezik, továbbá a felek kölcsönösen – szóban – átadták egymásnak azokat és lemondtak a másik birtokában lévő földekben esetlegesen fennmaradó jogaikról. Végeredményben tehát a pert Vasvári Miklós elveszítette, Ibrányi Gergely fiai, Miklós, Gergely és István pedig meg tudták védeni Szentgyörgy, más néven Ibrány birtokuk, és az annak határain belül fekvő Es nevű földjük tulajdonjogát. A Vasváriak kezén megmaradt az eddig is kezükön lévő egyik, az Ibrány mellett fekvő Megyer, továbbá Rád, valamint a másik Megyer (amely korábban [Péci] Miklós fia, Jánosé volt), és ezeket királyi adomány címén, mint várnépek földjeit birtokolhatták továbbra is.⁶²

A harmadik per (1377–1378)

A „végső összecsapásra” alig négy évvel később került sor: ekkor az 1366-os pervesztesek utódai és rokonságuk másik fele lendült akcióba: az ekkor már rendkívül időskorban lévő Gégényi Pál – aki (Vas)megyeri Miklós fia, Mihály fia – és Megyeri István fia, János – aki Vasmegyeri Halálós fia, István fia –, valamint a Rádi nemesek, István fia, Mihály és Pál fia János fia, Péter 1377 nyarán Lajos király előtt bepanaszolták Vasvári Fekecs Miklóst azért, mert noha ők várjobbágyi címen birtokolták földjeiket, Miklós várnépeknek nevezve őket magának adományoztatta azokat. A király, mivel a kérdésben dönteni nem tudott, ezért megidézttette Miklóst a birtoklását igazoló oklevelei bemutatására a Márton-

⁶⁰ Lásd a 6. regesztát.

⁶¹ E szokványosnak mondható jogi cselekményre lásd Hajnik I.: Perjog 405., skk; Bónis Gy.: Jogtudó értelmiség 283–293.

⁶² Lásd a 6. regesztát.

napi nyolcadra. Az idézésre Megyer birtokon került sor.⁶³ A pert arról nyolcadról elhalasztották és a tárgyalásra végül Diósgyőrben, 1378. január 1-jén került sor, ahol az országbíró mellett a várban időző királyi udvar több tagja is részt vett.⁶⁴ Itt a várjobbágyok bemutatták egyrészt a leleszi konvent előbbi, 1377. július 3-i idézőlevelét, másrészt pedig Kont Miklós nádor 1364. szeptember 14-i, Szabolcs és Bereg megyék nemessége részére tartott közgyűlésén kibocsátott oklevelét, amelyben a megyebeliek eskü alatt várjobbágyoknak vallották a felperesek rokonait.⁶⁵ Fekecs Miklós velük szemben Cudar Péter országbíró 1373. január 28-i ítéletlevelét mutatta fel.⁶⁶ Az oklevelek kölcsönös bemutatása után a felek ítéletet kértek. Ugyanakkor joggal merülhet fel a kérdés bennünk, miért alakult ki újabb per a földek ügyében? Talán Fekecs Miklós kívánta megszerezni a várjobbágy-rokonság kezén még megmaradt földeket? Vagy a korábbi vesztes fél eszközölt ki a királytól valamilyen úton-módon egy perújrafelvételt elrendelő parancsot? Sajnos e tárgyunk szempontjából fontos kérdésekre egyelőre nem tudunk választ adni, mivel nem ismeretes számunkra egyetlen, akár az egyik, akár a másik variációt megerősítő forrás sem.

Az oklevelek megtekintése és felolvasása után Szepesi Jakab országbíró társaival, Demeter zágrábi püspök, királyi alkancellárral, a korábban szintén országbírói méltóságot viselt Szécsi Miklós horvát⁶⁷ és Cudar Péter szlavón⁶⁸ bánokkal, továbbá Bebek György királynéi tárnokmesterrel⁶⁹ és Himfi Benedek volt bulgáriai bán⁷⁰ úgy vélekedtek, hogy Bebek István országbíró döntése, jóllehet a birtokokat örökre a Vasváriaknak ítélte és azokat iktattatta is részükre, nem volt jogszerű. Érvelésük szerint ugyanis a Megyer és Rád földek ügyében,

⁶³ Lásd a 7. regesztát.

⁶⁴ A királyi udvar 1377. dec. 21–1378. jan. 13. között tartózkodott Diósgyőrött, amit a következő adatok támogatnak: Lajos király kelezései: 1377. dec. 21. (DF 210 776., *relatio Ianuss[...]*), 27. (DL 6475., *relatio magistri Nicolai filii Gregorii et propria commissio regis*), 1378. jan. 6. (DF 228 490., *relatio Petri bani*), 13. (DL 6497., *relatio Ladislai ducis*); id. Erzsébet királyné: 1377. dec. 28. (DL 6493.). – Demeter 1376. máj. 29-től 1378. júl. 14-ig állt a zágrábi püspökség élén (Arch. 1301–1457. I. 79.), kancellárként (vegyesen szerepel fő-, al- és kancellárként) 1377. márc. 13-tól mutatható ki (Kumorovitz L. B.: *Osztályok, címek 325.*).

⁶⁵ Lásd az 1. regesztát.

⁶⁶ Lásd a 6. regesztát.

⁶⁷ Az azonosításra lásd Arch. 1301–1457. I. 23.

⁶⁸ Uo. 18.

⁶⁹ Uo. 55.

⁷⁰ Uo. 34.

hasonlóképpen az ilyen birtokok ügyében folyó többi perhez, az egyik fél által a tulajdonában lévő birtokok becsértéke szerinti eskütétel révén kellett volna dönteni. S mivel ebben az ügyben 1366-ban ez nem történt meg, így ők a birtokok becsúje hiányában rendes ítéletet nem tudnak hozni. A birtokok közbecsűjének elvégzésére pedig a királyi és hiteleshelyi emberek kirendelése szükséges. Az országbíró tehát megkérte a leleszi konventet tanúbizonyosága kiküldetésére, hogy annak jelenlétében a királyi ember 1378. február 9-én fogott bírák segítségével mérje fel és becsülje meg a három föld nagyságát, majd a feladat teljesítésének nyolcadik napjára a konvent tegyen róla jelentést nekik.⁷¹

A leleszi konvent jelentése szerint először február 9-én Miklós fia, János és Mihály fia, Pál Megyer birtokára mentek ki, amelynek területét a halászó helyeken kívül öt ekealjra becsülték, illetve immáron a királyi kúriában – az évi jövedelem tízszeresét véve⁷² alapul – 185 márkára értékelték. A következő napon János fia, András és István fia, János Vasmegyer birtokán folytatták az eljárást, amelyet szintén a halászó helyeken felül négy és fél ekealjra és tizenkét holdra becsülték, ezenfelül találtak tizennyolc lakott és két pusztatelket (*mansio*), egy-egy kápolnát és szárazmalmot; mindezek értékét pedig 256 márkában állapították meg utóbb. Végül február 11-én István fia, Mihály vezetésével Rád birtokot szemlélték meg, ennek területét szintén a halászó helyeken felül összesen két és fél ekealjra és tíz holdra becsülték, továbbá öt lakott és öt pusztatelket meg egy „fél” tptomot találtak, ezek értékét utóbb 170 márkában jelölték meg.⁷³

A leleszi konvent oklevelét az 1378. évi György-napon a felperesek nevében Gégényi Mihály fia, Pál és Megyeri István fia, János – egyúttal a Rádiakat is képviselve – mutatták be a személyesen megjelent Fekecs Miklóssal szemben. Szepesi Jakab országbíró az oklevelek ismételt megtekintése után úgy akart ítélni, hogy a felperesek a kezükön lévő földek becsült értéke alapján tegyenek esküt. A felperesek nyomban felajánlották, hogy tegyen esküt Fekecs Miklós, még pedig az ország szokása szerint a kezén lévő birtokok felének becsértéke szerint. Ezt azonban Miklós nem vállalta. Mindezek nyomán az országbíró a vele lévő főpapokkal, bárókkal és nemesekkel, azaz bírótársaival arra a döntésre jutott, hogy Gégényi Mihály fia, Pál, Vasmegyeri István fia, János, Rádi István fia, Mihály és János fia, Péter felperesek annyi emberrel, amennyi a megbecsült birtokok értékének a feléhez szükséges és amennyivel Fekecs Miklós esküjére bízták magukat, azaz háromszázhatod-magukkal nemesekkel kötelesek esküt tenni.

⁷¹ Lásd a 10. regesztát.

⁷² Hajnik I.: Perjog 322.

⁷³ Lásd a 8. regesztát.

Az eskütársaknak természetesen nem arról kellett vallania, hogy a vitás földnek ki a valódi tulajdonosa, hiszen erről egyfelől nem kellett tudniuk, másfelől viszont – mint a jelen esetben, amikor messzi tájokról (is) érkeztek – nem volt és nem is lehetett biztos tudomásuk afelől, hogy ki a földek valódi birtokosa. A felperesek eskütársai tehát arról tettek esküt, hogy a földesküt tévő személy állításában megbíznak, vagy másképpen fogalmazva az eskütársak kezességét vállaltak a felperesek személyéért. Fontos szempont volt még, hogy a nemesek közötti perben az eskütársak csak nemesek lehettek (ezért szerepel a jelen perben is ez a kitétel). A per alatt lévő birtokok esetében az eskütársak számát azok becsértékével összefüggésben állapították meg: ahány márkára becsülték a vitás földet, annyi nemessel kellett az esküt letenni.⁷⁴ A jelen esetben a három birtok értékét összesen 611 márkára becsülték, de mivel az országbíró csak a birtokok felére írta elő az esküt, így a földesküt tevő felpereseken túl 304 embernek kellett esküt tennie a Megyeriek és Rádiak szavahihetőségéről. De mi is az a földeskü és hogyan kellett letenni?

Az első lépésként a királyi (vagy nádori, stb.) ember összehívta a birtok szomszédait és határosait, majd az ő, a másik fél meg a hiteleshelyi kiküldött jelenlétében az eskütételre kötelezett személy az előírt számú eskütárssal fedetlen fővel, nadrágövét megoldva és mezítláb a vitás földön állva egy marék földet a fejük fölött tartva egymás után elmondták az eskü előírt szövegét.⁷⁵

Az országbíró döntésének megfelelően először Gégényi Mihály fia, Pál 1378. október 13-án Megyer birtokon kilencvenkét nemes, majd a következő napon Vasmegyeri István fia, János Vasmegyer birtokon százhuszonnyolc nemes, végül október 15-én Rád birtokon István fia, Mihály és János fia, Péter közül az egyik nyolcvannégyszáz nemes társaságában volt köteles az ország szokása szerint a földesküt tenni arról, hogy elődeivel együtt Szent István király ideje óta nemes várjobbágy módjára birtokolja földjét és sohasem tartozott a szolgáltatással terhelt várnépek közé. Az országbíró intézkedése értelmében, ha az esküt leteszik, akkor a birtokaikat, amelyek jogosan megilletik őket, nemes várjobbágyi címen birtokolhatják a továbbiakban. Amennyiben viszont nem teszik le az esküt, akkor azokat vagy azt, amelyikre az esküt nem tették le, elvesztik és Fekecs Miklós tulajdonába mennek át. Az eljárás írásba foglalására és tanúsítására a leleszi konventet kérte fel Szepesi Jakab, akiknek az eskütétel nyolcadik napjára, azaz elvben 1378. október 20-ra kellett jelentést tenniük.⁷⁶

⁷⁴ Hajnik I.: Perjog 317–322.

⁷⁵ Szócs T.: Birtokperek és földeskü 52–61.

⁷⁶ Lásd a 10. regesztát.

A leleszi konvent 1378. október 19-i jelentése szerint a felperesek részére Petneházi János fia, László királyi emberrel kiküldött Miklós deák, konventi aljegyző és az alperesek részére Vajai Lukács királyi emberrel kiküldött Tamás presbiter beszámolója alapján az eskütetelek a kijelölt időpontokban és megadott szempontok szerint rendben lezajlottak.⁷⁷ Ezért az országbírói intézkedésben leírtak szerint a nevezett földeket meghagyták a Megyeriek és Rádiak kezén nemes várjobbágyok módján történő birtoklásra.⁷⁸

Az eskütel után a felek ismét megjelentek a királyi jelenlet bíróságán és bemutatták a leleszi konvent előbbi oklevelét. Szepesi Jakab országbíró a jelentés tartalmát megtanácskozva bírótársaival Megyer birtokot Gégényi Mihály fiának, Pálnak és Miklós fiának, Jánosnak, Vasmegyer birtokot István fiainak, Jánosnak, Lászlónak és Pálnak, Tamás fiának, Jánosnak és János fiának, Andrásnak, míg Rád birtokot István fiának, Mihálynak és János fiának, Péternek ítélte örök birtoklásra.

Az országbíró ítéletével az 1364-ben kezdődött perből végül a várjobbágyok kerültek ki győztesen: földjeiket ezentúl „nemes várjobbágyi” címen birtokolhatták (a jelzős szerkezetből idővel aztán a második tag kikopott), ők maguk pedig jogilag is a nemesi társadalom tagjai lettek: Megyeri Miklós fia, Jánosnak a fia, Adorján Szabolcs megye szolgabírája volt éveken keresztül (1413–1418),⁷⁹ László nevű unokája pedig ugocsai alispán (1442) lett.⁸⁰ Valószínűleg az 1470 és 1474 között hevesi alispánként tevékenykedő Megyeri László⁸¹ e László fiával azonos (legalábbis feleségét, Csáti Kecer Borbálát arról a vidékről hozta). A dédunoka, azaz László ugocsai alispán fia, Benedek pedig Szabolcs megye alispánját viselte a 16. század elején (1501–1504).⁸² E Benedek volt az, aki Szepesi Jakab és Cudar Péter országbírók okleveleit 1489-ben átíratta a személynöki irodával.⁸³ A Rádiaknak nem ismeretes semmilyen tisztségük 1526-tal bezárólag.

A közel háromszáz eskütárs – noha nem lehetett egyszerű – összetrombitálása egyúttal azt is jelzi, hogy a nemesi „közvélemény” maguk közé valónak gondolta őket (vagy a Vasváriakkal szemben voltak ellenérzéseik), hiszen mindkét tanúvallatás során mellettük tanúskodtak. Ezért is fontos a jelen eset, hiszen

⁷⁷ Az eskütársak neveit lásd az Eskütársak fejezetben.

⁷⁸ Lásd a 9. regesztát.

⁷⁹ C. Tóth N.: Szabolcs megye 60.

⁸⁰ Arch. 1301–1457. I. 218., Ugocsa 19.

⁸¹ Arch. 1458–1526. II. 118.

⁸² Uo. 246.

⁸³ Lásd a 11. és 12. regesztát.

országszerte sok várjobbágyi rokonságnak nem sikerült átmentenie kiváltságos helyzetét és nem lettek a nemesi társadalom részévé.⁸⁴ A nemesi jogállásuk megtartásáért (megszerzéséért), illetve jogi elismertetéséért azonban mindkét rokonságnak komoly árat kellett fizetnie. Az 1366-os ítélet révén ugyanis mind Megyer, mind pedig Rád birtokból az akkori perben vesztesek kezén lévő részeket át kellett adniuk a Vasváriaknak. Az 1378. évi ítélettel így „csak” megőrizni sikerült a kezükön maradt részeket. Ebből az oklevélből egyúttal az is kiderül, hogy az eredeti állapothoz képest a birtokok fele maradt meg tulajdonukban, a másik fele ellenfeleik, Fekecs Miklós és testvére, János birtokában volt és maradt is. A per ismertetése után éppen ezért fontos annak tisztázása, hogy pontosan milyen földek birtoklásra körül zajlottak az egyes perek.

A per alapját képező birtokok

„Rádföld” (*terra Raad*)

A Rád elnevezésű földet egy viszonylag népes rokonság élte,⁸⁵ akik közül az első perben Pál fiai, Balázs és János meg Bede fiai, Mihály és Kozma voltak érintettek. A harmadik perben valószínűleg az előbbi Pál fia János fia, Péter és egy bizonyos István fia, Mihály szerepel. A korábban idézett adatokból az következik, hogy Fekecs Miklós és testvére az eredeti Rád nevű földnek a felét tudta megszerezni. A Vasvári család azonban 1406-ban fiágon kihalt, Fekecs Miklósnak három leányáról tudunk (testvérének, Jánosnak a fia, Dávid egyetlen egyszer szerepelt 1365-ben). Margit Szenterzsébeti Boldizsár felesége lett, a másik kettő, Klára és Dorottya hitveséről nincsenek – biztos – információink. A birtokok elvileg magszakadás címén királyi kézre szálltak volna, de a király valamikor Miklós halála előtt a leányait fiúsította, így Rád birtokot is a leányok örökölhették.⁸⁶ (A fiúsítást minden bizonnyal a királyi udvarban ekkoriban forgoló Szenterzsébeti Boldizsár alajtónállómester⁸⁷ járhatta ki.) Az öröklés

⁸⁴ Vö. Zsoldos A.: Szent király szabadjai 178–180.

⁸⁵ A rokonsági táblát lásd a jelen kötetben.

⁸⁶ Vö. ZsO II. 5520. sz. – A fiúsításra összefoglalóan lásd Eckhart F.: Alkotmány- és jogtörténet 353.

⁸⁷ Arch. 1301–1457. I. 49.

ennek ellenére nem ment könnyen, mivel Vasvári Fekecs Miklósnak – vejevel, Boldizsárral együtt – esküt kellett tennie egy, a Darai nemesek ellen folyó perben. Jóllehet az esküt a vő az egri káptalan előtt letette, de Miklósnak már nem volt alkalma erre, mert a kijelölt időpont, 1406. október 6-a előtt elhunyt. A birtokrészt az eskü elmaradása miatt a megyei hatóság lefoglalta és a Darai nemesek kezére adta, akik viszont – az asszonyok állítása szerint – a nádor kezére játszották át.⁸⁸ S, hogy a helyzet még jobban bonyolódjék, a Darai nemesek végül mégsem váltották magukhoz azt, hanem átadták annak jogát a szintén a Káta nemből származó Csarnavodai Mihálynak és Istvánnak.⁸⁹

Az előbbi királyi intézkedéseknek megfelelően végül a birtokrész visszakerült a leányok, illetve férjeik kezére, legalábbis 1429-ben Dorottya és Margit nemesasszonyok Vasvári birtokon éltek,⁹⁰ de hogy utána mi lett a sorsa, a rendelkezésünkre álló forrásainkból egyelőre nem derül ki. Könnyen elképzelhető azonban, hogy az 1390-ben feltűnő Rádi László⁹¹ – akinek ráadásul özvegyét, éppen mint Fekecs Miklós egyik leányát, Dorottyanak hívták⁹² – és az 1417-ben szereplő Rádi Demeter⁹³ birtokába juthatott a Vasváriak rádi része. E feltételezésünk több oknál fogva is elképzelhető: egyfelől László és Demeter nevének elhelyezése a Rádiak családfáján felettébb nehéz, mivel egyikőjük apja sem ismert. Másfelől az idézett 1417. évi adatból éppen Demeternek Rádi László özvegye, Dorottya elleni peréről értesülünk. Végül harmadrészt 1425-ben a szóban forgó Rádi László fia, Illés, illetve Kércsi Torkos Miklós fiai, Mihály, János és Imre tettek osztályt az őket közösen megillető Rád birtok negyedrészeiben.⁹⁴ Az utóbbiak birtokba kerülése szintén a megoldatlan kérdéseket gyarapítja.

A birtok másik fele a Rádi nemesek kezén maradt, jóllehet egy-egy darab az idő előrehaladtával „lekopott” belőle: így például 1382-ben Rádi János fia, István adott át egy bizonyos Mike fiának, Mihálynak a nagynyja után az orszá-

⁸⁸ ZsO II. 5427. sz. – A felek, azaz Miklós leányai és Darai nemesek 1409-ben állapotok meg különböző vitás kérdéseik rendezésében (Lelesz II. 408/230. sz.).

⁸⁹ ZsO II. 5520. sz. – Lásd erre Németh P.: Csaroda 75.

⁹⁰ DF 221 824. – A két asszony Csarnavodai Jakabbal, Krizogonnal és Péterrel együtt tett panaszt, de az oklevél – Szirmay A.: Szathmár II. 299. (vö. Csánki I. 501.) ellenére – nem szól arról, hogy bármelyik férfi is valamelyik asszony férje lenne.

⁹¹ Lelesz I. 259/65. sz.

⁹² ZsO VI. 311. sz.

⁹³ Uo.

⁹⁴ ZsO XII. 559., 745. sz.

szokása szerint leánygyed címén járó részt. A birtoknak ezt a részét annak idején Accintus fia, Tamás birtokolta.⁹⁵

„Megyerföld” (*terra Meger*)

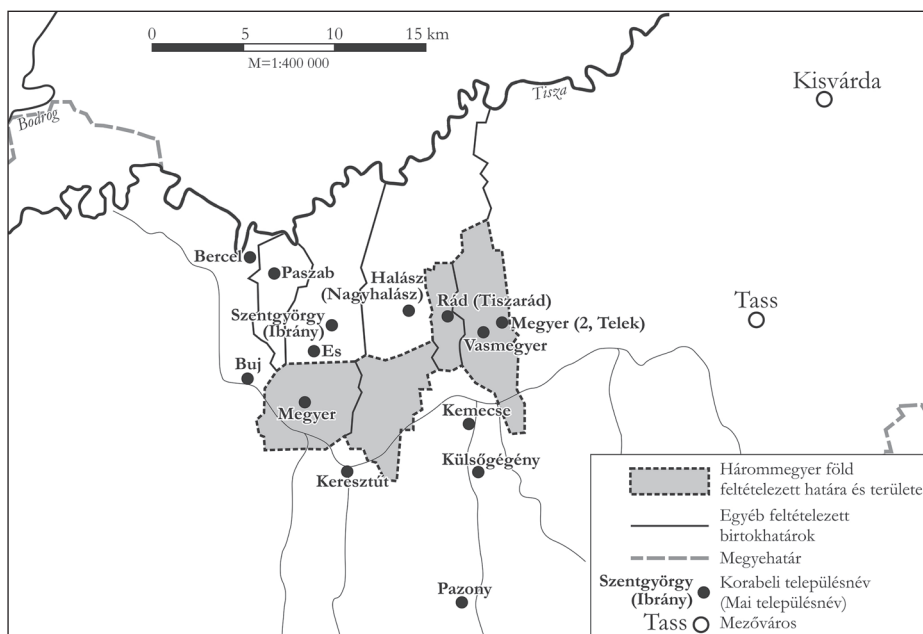
A pereskedés szempontjából fontosabb és egyúttal – ha lehet ezt mondani – az előzőnél is problémásabb „birtoktest” az oklevelekben Megyer / Hárommegyer néven jelenik meg. Az elnevezés természetesen nem a véletlen műve: a Megyer név alatt legalább három, de lehet, hogy négy különböző földdarabot értettek, amelyek az idő múlásával beolvadtak vagy éppen különálló birtokokká váltak. Az Árpád-korban még bizonytalán királyi tulajdonban lévő várjobbágyok lakta „Megyerföld” részekre bomlása az Anjou-kor elején indult meg – elképzelhető, hogy Rád földet is ebből szakították ki. (Lásd a térképet.)⁹⁶ A területen élők – akik között mind a jogi helyzetük, mind pedig a rokoni szálak erős közösséget teremtettek – egy idő után a kezükön lévő földeket egyre inkább sajátjukként kezdték használni és hovatovább úgy tekintettek magukra mint nemesek (egészen pontosan mint nemes várjobbágyok). A jelek szerint a megyebeli nemesség ez ellen nem emelt kifogást. A csendes (el)birtoklás folyamatát azonban Vasvári Fekecs Miklós színre lépése megakasztotta, aki befolyásos urai, a Cudarok támogatását maga mögött tudva szemet vetett a Paszab nevű birtokánál lényegesen nagyobb „Megyerföldre”. A célját azonban csak félig érte el.

Az 1364 és 1366 között zajló perben Vasmegyer, másik Megyer és harmadik Megyer nevű földekért zajlott a küzdelem: az első a (Vas)megyeren élő szabolcsi várjobbágyoké, a második Péci Miklós fia Jánosé, a harmadik pedig Péci (Ibrányi) Gergelyé és unokaöccsége,⁹⁷ Lukács fia Gergelyé volt. A második,

⁹⁵ „quod ipse de beneplacita voluntatis sue arbitrio pro quartali iure Michaeli filio Myke per successionem condam avie sue sibi de regni consuetudine debenti unam particulam terre in fine linee versus meridiem protracte a parte occidua adiacentis cum funiculo uno regali quadraginta quatuor brachia, ut moris est, in se continente duabus metis terreis sequestram de portione Thome filii Achintos in dicta possessione Raad habita pro locis sessionalibus cum suis quibuslibet utilitatibus, utpote terris cultis et incultis, locis, fenilis, aquis, piscatoris, silvis seu portione ecclesie in eadem possessione Raad existentis, in quantum ad ipsum ius quartale debet spectare, dedisset et contulisset” – DF 219 973.

⁹⁶ A térképet, amely a birtokok/területek feltételezhető területét és határait jelzi, Nagy Béla (ELKH BTK TTI) készítette.

⁹⁷ Engel P.: Genealógia, Péc nem 6. tábla: Ibrányi.

A státuszperben szereplő birtokok feltételezhető határa (14. század)

1371 és 1373 között zajló perben, ahol – mint láttuk – a Vasváriak a Péciekkel pereskedtek, a per tárgya három birtok(rész) volt: Es, Szentgyörgy, más néven Ibrány, valamint Megyer föld. Az oklevelek szerencsére közölték velünk, hogy Es föld Szentgyörgy, más néven Ibrány birtok határain belül feküdt. Az egyik Megyer, amely 1372-ben már a néhai Péci Miklós fia, János földjeként szerepelt, Ibránnal volt szomszédos, míg a harmadik Megyer, a Vasmegyer határában volt Megyer (utóbb „Telek”) birtokkal azonos.⁹⁸ A „második” Megyer, azaz Vasmegyer évtizeddel utóbb, mint a Rád határosa szerepel.⁹⁹

Végül a harmadik, 1378-ban zárult per ismét Vasmegyer, Megyer és Rád birtokok ügyében folyt. Itt Vasmegyer helyzete egyértelmű, az a vasmegyeri várjobbágyok, majd nemesek birtokában, a Megyer nevű birtok pedig (Alsó)gégényi Mihály fia, Pál és Megyeri (Adorján fia)¹⁰⁰ Miklós fia, János kezén maradt.¹⁰¹

⁹⁸ Lásd a 6. regesztát. Lásd Istvánovits E.: A Rétköz 68., 241.

⁹⁹ ZsO I. 130. sz.

¹⁰⁰ Kállay I. 532., 563., 573. sz.

¹⁰¹ Lásd a 10. regesztát.

A mintegy tizenöt éven át meg-megújuló pereskedés révén 1366-ban a Vasváriak a korábban létező Megyer föld felét szerezték meg, amely két tagból állt össze: az egyik a vasmegyeri várjobbágyoké, a másik Péci Miklós fia Jánosé volt. E kettőt a későbbiekben Megyer néven emlegették. Az eredeti Megyer és Vasmegyer földek másik része – valószínűleg mindkettőnek a fele – a várjobbágyoké maradt: az előbbit a Megyeri vagy Középmegyeri, az utóbbit pedig a Vasmegyeri nemesek birtokolták 1378 után. A sors iróniája, hogy az elnyert, illetve megvédett Megyer birtokok nagyobb része rövidesen egyaránt kikerült a tulajdonosaik kezéből.

A Vasvári nemesek az általuk nagy nehezen megszerzett Megyer birtokot – Cudar Péter országbíró 1373. évi oklevelével együtt – alig tíz év múlva, 1387. június 1-jén eladták Kállói István fia, István mesternek hatszáz aranyforintért.¹⁰² A birtok megszerzésének törvényesítésére azonban pontosan másfél év múlva került sor. Kállói István ugyanis 1388. december 11-én Esztergomban kért és kapott a királytól parancsot a birtok részére vétel címén történő iktatására. A váradi káptalan 1389. február 12-i privilégiuma szerint a tulajdonosváltásnak senki sem mondott ellent.¹⁰³

A megmaradt „fél” Vasmegyer birtokot 1378 után négy család birtokolta: az egyik felének egy darabját Halálos fia István fiai, János, László és Pál, a másikat (Alsó)gégényi Mihály fia, Pál, míg a harmadik darabját János fia, András meg fiai, János és László. A birtok másik fele Sebestyén fia Tamás fiai, Vas Miklós és János kezén volt. Az utóbbiak azonban 1380. május 8-án már mint elhunytak szerepelnek. E napon Vas Miklós özvegye, Ilona ugyanis pert kezdett az egri vikárius előtt a férje birtokából – azaz Vasmegyer feléből – neki járó hitbére és jegyajándéka ügyében András fia, János és István fia, János ellenében.¹⁰⁴ Mivel az alperesek pénzben nem tudtak fizetni, ezért 1380. október 9-én a birtok feléből Ilona jogai fejében ötven ezüstmárka értékben zálog címén iktattak egy darabot az özvegy részére.¹⁰⁵ Vas Miklós és testvére, János birtokrésze tehát a másik két család birtokába került, ám a birtokrészre hamarosan akadt egy másik jelentkező is. A Káta nemzetség másik ágából¹⁰⁶ származó Csa-

¹⁰² ZsO I. 130. sz. (DL 52 553.), Lelesz II. 328/7. sz. (a regeszta az 1466. évi átírás alapján készült, amelyben tartalmilag hibásan – 1397. évi dátummal és 60 aranyforintos vételárral – írták át az oklevelet).

¹⁰³ DL 52 621.

¹⁰⁴ DL 42 155.

¹⁰⁵ DL 64 099.

¹⁰⁶ Engel P.: Genealógia, Káta nem 7. tábla: Csaholyi.

holyiak vetettek szemet a birtokrészre. Sokat nem is haboztak, hanem felkérték azt Mária királynőtől, aki 1385. december 5-én Csholyi Nagy János fia, Sebestyén érdemei fejében neki, apjának meg fiainak, Istvánnak, Györgynek és Dénesnek adományozta Vas Miklós mindkét nembeli magszakadásával királyi kézre háramlott Vasmegyert.¹⁰⁷ A Csholyiak azonban nemcsak a néhai „Vasok” birtokrészét akarták elfoglalni, hanem megpróbálták az egészet megszerezni. A későbbi oklevelek alapján azonban tudjuk, hogy az iktatás nem járt sikerrel. Ebben közrejátszhatott az is, hogy a Csholyiak nem igazán bontották ki a birtokrész felkérésekor az igazság minden árnyalatát, hiszen az jogosan a másik két családot illette volna.

Mivel a Csholyiaknak direkt úton nem sikerült birtokon belülré kerülniük, ezért az adománylevelet időlegesen félretéve másik úton kísérelték meg azt. Sebestyén 1387. július 26-án – magánlevelében – kötelezte magát, hogy kifizeti azokat a bírságokat (a bírói és másik félnek járó részt is), amelyekben Pazonyi Lukács felesége, *Rusint* meg Pazonyi Péter leányai, Anna és Orsolya (Vas)megyeri István fiai, János, László és Pál ellenében a nádori jelenlétben elmarasztaltattak.¹⁰⁸ A levélben vállalt fizetési kötelezettség – részbeni – megértéséhez néhány évet vissza kell lépniünk az időben.

A két rokonság / család közötti perre az első adatok 1381-ből ismeretesek, ekkor arról értesülünk, hogy (Vas)megyeri János fia Andrást és Vas Miklós özvegyét, Ilonát megidézték Csúri Mihály felesége, Erzsébet, Pazonyi Péter leánya, Katalin meg Pazonyi (!) *Rusint* asszony ellenében.¹⁰⁹ Három évvel később, 1384-ben már Vas István fiai, János, László és Pál pereskedtek Pazonyi Péter fia Lászlóval meg Péter leányaival, Annával és Orsolyával, valamint a már többször említett *Rusint* asszonnyal – az oklevélből annyi derül ki, hogy valamilyen jogtalan érdekérvényesítés, közkeletű nevén hatalmaskodás¹¹⁰ történt.¹¹¹ 1406. júliusában, a Perényi Péter máramarosi ispán által Szabolcs megye nemessége részére Karász falu mellett tartott bírói közgyűlésen¹¹² ki-

¹⁰⁷ Süttő Sz.: Anjou II. 298/525. sz.

¹⁰⁸ DF 275 816.

¹⁰⁹ DF 275 812. (1381. júl. 12.), vö. DF 275 813. (1381. okt. 6.).

¹¹⁰ Vö. Tringli I.: Középkori hatalmaskodások 410–411.; összefoglalóan lásd Uő: Hatalmaskodások 71–168.

¹¹¹ DF 275 815. (1384. jún. 21.), vö. Süttő Sz.: Anjou II. 118/212. sz. (1384. aug. 8.; az oklevélben Pazonyi „de Pharo” alakban szerepel – DF 275 814.).

¹¹² A közgyűlés 1406. jún. 21-re volt meghirdetve, az utolsó oklevelet júl. 12-ről ismerjük (C. Tóth N.: Szabolcs megye 116.).

bocsátott – erősen hiányos állapotban fennmaradt – okleveléből *Rusint* asszonyról kiderül, hogy Gégényi László fia, Mihály leánya volt. Emellett szó esik Vas „N”¹¹³ fia, Tamás vasmegyeri birtokrészéről, amely – talán – a Csa-holyiak kezén van, és egy 1381-es oklevélről.¹¹⁴ Összefoglalva tehát, az imént előszámlált oklevelekből a per tárgyára vonatkozóan az égvilágon semmit sem tudtunk meg, ellenben egy dolog bizonyos: Pazonyi Lukács felesége *Rusint*, aki Gégényi László fia, Mihály leánya volt. A házasságukból Péter nevű fiukat ismerjük, akinek három leánya – Katalin, Anna és Orsolya –, valamint egy fia – Cseres¹¹⁵ László – született.

Csaholyi Sebestyén 1387. júliusi kötelezvénye után pár hónappal, egészen pontosan szeptember 28-án a leleszi konvent előtt Vasmegyeri Péter fia János fia, András meg fiai, János és László megállapodást kötöttek Csaholyi Sebestyénnel és fiaival, Istvánnal, Györggyel és Dénessel Vasmegyer birtoknak a néhai Vas Miklós kezén lévő fele ügyében. A felek a kibékülésüket az utókor számára rendkívül megsüvegelendő módon meg is indokolták: e szerint annak idején a birtok felét a Csaholyiak mint magvaszakadt ember birtokát nyerték el a királytól (azaz Mária királynőtől), de a Vasmegyeriek ellentmondtak az iktatásnak és ezért per indult a királyi kúriában. Az ottani pereskedés azonban a Vasmegyeriek állítása szerint felettébb drága és terhes lenne számukra, ezért úgy döntöttek, hogy azt átadják a Csaholyiaknak és örökre lemondanak arról, cserébe viszont a kezükön lévő másik felét békében megtarthatják. A felek egyúttal kölcsönös örökösödési szerződést is kötöttek Vasmegyer birtok ügyében.¹¹⁶ A szerződésből – amint az a szövege alapján is egyértelmű – Vasmegyer másik birtokosait, István egyetlen még élő fiát, Pált és unokáját, László fiát, Eleket „kifelejtették”: a mondottak 1390 júniusában tettek panaszt a Csaholyiak ellen, mondván azok három éve kizárták őket a birtokukból, jöllehet annak ügyében per folyt köztük.¹¹⁷ Az István-fiak birtokrészének elfoglalását Csaholyi István, György és Dénes már a mondottak halála után, 1394. novemberében próbálta meg törvényesíteni. Ekkor arra hivatkozva kértek iktatási parancsot egész Vasmegyer birtokra, hogy azt Mária királynő annak idején nekik adományozta. Az iktatásnak azonban az egyetlen még élő Vasmegyeri családtag,

¹¹³ A keresztnév az oklevél sérült részén volt.

¹¹⁴ DF 275 824.

¹¹⁵ Vö. DF 275 826., vö. C. Tóth N.: Szabolcs megye 201.

¹¹⁶ DL 42 369.

¹¹⁷ Lelesz I. 259/65. sz.

András fia, László – illetve a nevében régi ismerősünk, Megyeri Miklós fia János fia, (Középmegyeri) Adorján – ellentmondott, ezért 1395. vízkereszt nyolcadára megidéztek a királyi jelenlét bírósága elé.¹¹⁸ Arról a nyolcadról Kaplai János¹¹⁹ országbíró először György-nap, majd a hátlapi feljegyzés szerint onnan Mihály-nap nyolcadára halasztotta a pert.¹²⁰ A perről ezek után még két, mára elveszett információnk van: a Megyeri család levéltárában volt oklevelek szerint 1399-ben elhalasztották a pert, 1400-ban László tiltakozott a birtokrész elidegenítése miatt.¹²¹ Az utóbbi pedig egyúttal László utolsó említésének is az éve, halálával a Vasmegyeri családnak magvaszakadt.

Vasmegyer birtok életében évekkel később ismét felbukkannak a Pazonyiak: 1407. május 1-jén Csaholyi István és Dénes visszaadták Péter fia Cseres Lászlónak és leánytestvéreinek a tőlük korábban zálogba vett vasmegyeri birtokrészt.¹²² Az év novemberében már arról értesülünk, hogy Pazonyi Cseres László megegyezett Albisi Zólyomi Márton fia Dáviddal, hogy a köztük folyó pert következő év január 13-án összeülő fogott bírák döntésére bízzák. A szóban forgó per azért indult, mert László és nővérei ellentmondtak Vasmegyer birtok Dávid részére történő iktatásának.¹²³ Ezzel ismét a nem tudás falába ütközünk: Albisi Dávidról nem tudjuk milyen jogon formált igényt Vasmegyerre, mindenesetre egy másik adatunk szerint a szomszédos Megyeren már birtokos volt: 1406. augusztus 1-jén ugyanis Kállói Lökös fia, Miklós hatodmagával esküt tett arról, hogy 1404. december 6-a körül nem tört rá familiárisaival Dávid Megyer nevű birtokára és nem halasztatta le az ottani halastavat.¹²⁴

Mint látható, rengeteg nyitott kérdés maradt a vasmegyeri birtokrészek öröklődésével, illetve tulajdonosváltásaival kapcsolatban. Egy biztos, hogy az eredeti, azaz az 1378. évi állapot szerinti birtokosok többsége így vagy úgy elvesztette a részét: Vasvári Miklós és János 1387-ben eladták a Kállóiaknak, Vas János 1379-ben, testvére, Miklós utána, de szintén ugyanebben az évben elhunyt. Vasmegyeri Halálos fia István fiai utoljára az 1380-as évek végén szerepelnek: Pállal és Elekkel kihalt a család ezen ága. A másik ágból János fia

¹¹⁸ DL 42 595. (vö. ZsO I. 3703. sz.).

¹¹⁹ Az azonosításra lásd Arch. 1301–1457. I. 9.

¹²⁰ DF 275 817. (1395. jan. 19.).

¹²¹ Függelék, Jegyzék 58. sz.

¹²² DF 275 826.

¹²³ DF 275 827. (1407. nov. 11.).

¹²⁴ DL 53 340.

András fiai közül János 1387 után, László pedig a századfordulón távozott az élők sorából, vele egyúttal a Vasmegyeri család is kihalt. A Vasmegyeren szintén résszel rendelkező Gégényi Mihály fia, Pál utóda, Benedek sem sokáig maradt birtokos, mivel 1406-ban már Középmegyeri Adorján fizette ki Apagyi Egyed és Gergely anyjának, Erzsébetnek – Benedek testvére, Ilona leányának¹²⁵ – a hitbére fejében a négy forintot.¹²⁶ Ez alapján a birtokrész valószínűleg Adorján és fiai kezére került.

¹²⁵ A családfát lásd a jelen kötetben.

¹²⁶ DF 275 575.

Az eskütársak

A perben felsorolt eskütevőket az oklevél kiállítója nem különböztette meg megyék szerint, hanem három – az alperesek szerint tagolt – csoportba sorolta őket aszerint, hogy kinek a javára tanúskodtak. (Az alábbiakban tehát a három, eskü letételére kijelölt személy sorrendjében következnek megyék és családok szerint – mindkettő az ABC-rendjében – csoportosítva az esküt tettek nevei.)

I. A **Gégényi (Megyeri) Mihály fiával: Pállal** együtt esküt tevők névsora

Abaúj megyéből:

Hegyaljai János (*Iohannes de Hegalia*)

A település a 14. század első harmadából nem ismert (vö. Györffy I. Abaúj m.). – 1339: Csépan fia: László nádori ember nevében fordul elő (Anjou oklt. XXIII. 536. sz.), tehát a falu 13–14. század fordulóján jött létre. – 1362: A hegyaljai nemesek (6 fő) sorában, amikor az Abaúj megyei örökbirtokukat kettéosztották, a tanúskodó Jánost még nem találjuk (Anjou oklt. XLVI. 233–234. sz.). – 1365: László fia: János hegyaljai nemes is szerepel abban a hosszú perben, amikor Hegyalja birtokból bizonyos földet Kolbászához csatoltak (Anjou oklt. XLIX. 151. sz.). – Az innen származók a század végétől a Hegyaljai Fuló nevet viselték (Csoma J.: Abaúj-Torna nemes családjai 211.). – A falu a 16. század végén elpusztult, s az abaúji határon fekvő, Zemplén megyei Kozma és Kolbasa (SK) határába olvadt (Vende A.: Zemplén vm. községei 70–71. [Kozma: Hegyalja pusztája és Kolbasa: Hegyalja-major]).

Hutkai Miklós (*Nicolaus de Hugka*)

1293: a falu két részből állt: az Aba nembeli nemesek által a széplaki apátságnak adományozott birtokból és a hutkai nemesek részéből (Györffy I. 92.). – 1338: A Hutkainak jutott birtokrész eredetileg az Aba nembeli Nadasdi Lacké volt, aki azt szolgálataiért adta Fábiánnak, a Hutkaiak ősnének (Anjou oklt. XXII. 553. sz.). – 1351: Hutkai Fábián fia: Miklós kiküldött királyi ember (Anjou oklt. XXXV.

699. sz.). – 1356: Hutkai Fábián fia: Miklós (János és István után a harmadik gyermek) királyi ember (Anjou oklt. XL. 194., 274. sz.), tehát már élemedett korú tanú volt. – 1389: Zsigmond király a népes Abaúj megyei Hutka birtokot új adomány címén Somosi Péter fia: János mesternek adta (ZsO I. 1132. sz.). – 1421: Zsigmond király új adomány címén adja Hutkai Kelemen fia: János – aki Bátor György familiárisa – és Hutkai Miklós fiai: László és Mihály részére Hutka, más néven Makramál birtokot (ZsO VIII. 291. sz.). – Ma: Nižna és Vyšná Hutka (SK).

Szakályi Bálint (*Valentinus de Zakal*)

Szakályi nemesek birtoka, akik a megyei közéletben játszottak szerepet (Györffy I. 141.). – 1346: Szakályi Bálint még nem érte el a nagykorúságot, mert nem szerepel a négy szakályi nemes között (Anjou oklt. XXX. 105. sz.). – 1389: Kaksói László fia: Tamás egész szakályi birtokrészét elzálogosítja (ZsO I. 1020. sz.). – Ma: Sokoľany (SK).

Bereg megyéből:

Gulácsi Sebestyén (*Sebastianus de Gulach*)

1327: Az ekkor feltűnő nemesek birtoka (Györffy I. 540.). – 1380: Gulácsi Tiba fiai: András, Fábián és Sebestyén kijelölt királyi emberek (Lehoczky T.: Bereg vm. III. 272.). – 1381: Tiba fiai: Fábián és Sebestyén királyi emberek (Kállay II. 1944. sz.). – 1428: A néhai Sebestyénnek Veronika nevű leányát említik (ZsO XV. 1384. sz.). – Ma: Gulács (SzSzB vm.)

Gömör megyéből:

Otrocsoki László (*Ladislavus de Othroček*)

1274: Otrocsok fiait IV. László király öröklött földjükkel együtt a nemes királyszolgák sorába emelte. – 1275: Mint otrokocsi nemeseket említették őket (Györffy II. 531.). – 1364: Otrocsoki András fia: János kijelölt nádori ember (Anjou oklt. XLVIII. 848. sz.). – 1406: Az idevaló nemesek birtokukat négy részre osztották – ekkor sorolták fel Péter fiát: Lászlót, valamint Jakab fiait: Lászlót és Miklóst (ZsO II. 5049. sz.). – Fialat tanúnk a két László valamelyike volt. – Ma: Otroček (SK).

Keve megyéből:**Gyárfási János (*Iohannes de Gerfas*)**

Csánki Dezső szerint a falu Keve megyei királyi emberek nevéből ismert (Csánki II. 118.). – 1423: Gyárfási (*de Gerfas*) Lőrinc fia: János és János fia: Miklós kijelölt királyi emberek (ZsO X. 178. sz.). – A tanú az utóbbi személy apja lehetett. – A település korábról nem ismert (vö. Györffy III. Keve m.), Csánki nem köti helyhez. – NB! Az elpusztult falunak a vármegye monográfusa, Pesty Frigyes munkájában sem találjuk a nevét, (Pesty F.: *Eltűnt régi vármegyék* I. 369–410.). – Engel munkája csak Baranya megyéből ismer Gyárfás/Gyerfásfalvát, egytelkes nemesek birtokát (Engel P.: *Térkép*, pontkód: 17BAR20).

Szabolcs megyéből:

Ártánházi László és másik László (*Ladislaus et alter Ladislaus de Arthanhaza*), Ártánházi János (*Iohannes de Arthanhaza*), Ártánházi Miklós, Balázs (*Nicolaus de Arthanhaza, Blasius de eadem*), Ártánházi Mihály (*Michael de Arthanhaza*), Ártánházi Domokos (*Dominicus de Arthanhaza*)

A falu a középkorban az Ártánházi család birtoka. – 1342: Ártánházi Pünkösöd János és Tamás Csanáros birtok (Bihar m.) ügyében tanúk, Ártánházi Benedek kijelölt királyi ember Nagyfalú ügyében (Anjou oklt. XXVI. 265., XXVII. 718. sz.). – 1367: Ártánházi Pál fia: János és Benedek fia: Imre kijelölt nádori emberek (Anjou oklt. LI. 388. sz.). – 1376: A váradi káptalan előtt Ártánházi Péter fia: Benedek és fia: István, utóbbi testvére: Imre meggyilkolásának vétsége alól 25 márka ellenében felmentette (Debreceni) Dózsa fia Jakabot és Pál fiait, Istvánt és Gergelyt (Kállay II. 1729. sz.). – 1382: Derzsi (Szatmár m.) Bereck fia: István panasza szerint a Szent György-napi vásáron Bátor piacán, majd a következő napon az országúton Ártánházi Benedek, fiai: László és István, továbbá unokatestvérük, Dávid megtámadták, s János szolgáját nyíllal súlyosan megsebesítették (LK 9. [1931] 65/18. sz.). – 1417: Ártánházi Domokos fiai: János és István, továbbá Ártánházi János fia: Benedek, Ártánházi Mihály fia: Miklós Bács birtok ügyében tanúk (Szabolcs II. 272. sz.). – 1421: Ártánházi Demeter fiai: Péter, György és János, továbbá Ártánházi Hála János panasza szerint, amikor ők fát akartak vágni az Ártánháza birtokhoz tartozó közös erdőben, Ártánházi Balázs fia: György, Mihály fiai: Miklós, Péter és Antal – Dávid és Benedek egyetértésével – fegyveresen rájuk rontottak, Pétert nyíllövésekkel súlyosan megsebesítették, egyik ujját levágták, Péter feleségét férje védelmében karddal megverték, majd Mihály fia: Toka Benedek Pétert a saját

házában meg akarta ölni, s házat felgyújtotta. – A családtagok mindhárom tanúcsoportban megtalálhatók (lásd ott is). – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 168. – Az elpusztult falu korábban Nyíracsad, ma: Nyírmártonfalva (HB vm.) határába olvadt.

Bákai János (*Iohannes de Baka*)

Kisbáka a középkorban az Anarcsi (Bacsikai) család, Nagybáka 1282-től a Bákai család (Engel P.: Genealógia) birtoka volt. – 1282: Az egri káptalan előtt a Gútkeled nembeli Bacsikai András ispán fia: András az apja által szerzett Báka föld keleti felének 4 ekényi részét Péter fia: Péter szervienségének adta (HO VIII. 225.). – 1348-49, 1355, 1361, 1368, 1371: Bákai Mihály szabolcsi szolgabíró (Szabolcs 15., Anjou oklt. LII. 336. sz.). – 1359: Bákai Péter fia: János Várdai János fia: Miklós famulusa és ügyvédje (Zichy III. 177.). – 1362: Bákai János és Bereck per részese (Anjou oklt. XLVI. 25. sz.). – 1363: Bákai Péter fia: Bereck szabolcsi szolgabíró (Szabolcs I. 14.). – 1363: Bákai János királyi ember (Anjou oklt. XLVII. 214. sz.). – 1364: Bákai Jakab fia: János kijelölt nádori ember (Anjou oklt. XLVIII. 806. sz.). – 1365: Bocskai (Bacsikai) András fia: András mester vállalta, hogy ő fizeti ki annak a bírságnak az 1/8-t, amit Bákai Péter fiai: Bereck és János magukra vállaltak (Anjou oklt. XLIX. 148. sz.). – 1367: Bákai János fia: Mihály és fiai tiltakozása a szomszéd Gemzse elidegenítése miatt (Anjou oklt. LI. 190. sz.). – Bákai Bereck fiait: Berecket és Jánost tilalmazzák Petri birtok fele használatától és termései és hasznai beszédésétől (Uo. 681. sz.). – 1374: Bákai János Várdai János fia: Domoikos ügyvédje (Zichy III. 519.). – 1381: Az egri vikárius a Bákai Péter fiai: Bereck és János, továbbá Bákai Mihály fia: Mihály által Nagyanarcsi László fiai: Tamás mester, Miklós, János, Péter és Mátyás ellen indított perben a bákai egyház hovatartozása ügyében döntött (Vay oklt. 405. sz.). – 1389: János fiát, Fábiant említik (1393/1408: Németh P.: Szatmár 231.). – Nem dönthető el, hogy a tanú Péter vagy Jakab fia volt. – Kis- és Nagybáka 1912-ben Szabolcsbáka (ma: SzSzB vm.) néven egyesült.

Besenyődi Péter, a másik Péter, János (*Petrus de Bessenew et alter Petrus necnon Iohannes de eadem*)

A falu 1339-ig a Besenyődi család birtoka volt, ezután Malai (Gömör m.) Lukács vejei szintén Besenyődi néven birtokolják. – 1369: Besenyődi Miklós fia: János Szabolcs megyei nemes Orbó (Közép-Szolnok m.) ügyében tanú (Perényi 116. sz.). – 1374: Besenyődi Péter, János és másik Péter Bodon ügyében tanú (Zichy III. 566.). – Ma: Besenyőd (SzSzB vm.).

Gégényi Péter (*Petrus de Gegew*), Gégényi András (*Andreas de Gegen*), Gégényi István, Mihály (*Stephanus de Gegen, Michael de eadem*)

Eredetileg a szabolcsi vár Borsova megye területén élő jobbágycsalád birtokolták. A két falu/település (Bel- és Külgégény) a középkorban a Gégényi család és leányági leszármazottaik birtoka volt. – 1282>306>366>406: IV. László király Gégényi Móg fia: Mikés, Miklós fia: János, Boch [recte: *Bach*] és testvére, Herceg fiai katonai szolgálatát figyelembe véve, kivette őket a szabolcsi várjobbágyságból Belgégény és Külgégény földjeikkel együtt, s az ország nemesei közé emelte (RA 3170. sz.; ZsO II. 4872. sz.). – 1362: Gégényi Lőrinc fia: Mihály Gégényi Bíró Mihállal idéztes (Szabolcs I. 575. sz.). – 1365: Szabolcs megye hatósága előtt Gégényi Mihály tiltakozott, hogy Gégényi Belyd fia: Péter az ő jobbágycsaládját tolvajlással vádolta, s meg akarta ölni (Szabolcs I. 609. sz.). – 1366: Gégényi Dezső fia: István kijelölt nádori ember (Anjou oklt. L. 78. sz.). – 1367: Gégényi István kijelölt királyi ember (Anjou oklt. LI. 681. sz.). – 1369: Gégényi Marót fia: Péter Szabolcs megyei nemes Orbó (Közép-Szolnok m.) ügyében tanú (Perényi 116. sz.). – 1374: Gégényi Marót fiai: Péter és Tamás kijelölt királyi emberek (Zichy III. 519.). – 1381: Mihály fia: Pál, Marót fiai: Tamás és Péter, Dezső fia: István és Miklós fia: János gégényi nemesek Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 181.). – 1406: Szabolcs megye közgyűlésén Belgégényi Móg fia: Mikus fia: Dénes fia: Dezső fia: István fia: Mátyás és Mikus fia: Péter fia: Marót fia: Tamás panasza szerint Belgégényi Lőrinc fia: János fia Jánost és Lőrinc fia Mihályt Belgégény birtoknak csak 1/6-a illeti meg, de ők ott és Külgégény birtokban ennél nagyobb részt tartanak a kezükben. Ennek igazolására felmutatták 1) IV. László király 1282. évi oklevelének 1306. évi átirata 1366. évi átiratát; 2) Az egri káptalan 1335. évi oklevelét. Az alperesek szerint ők a birtok 1/6-át bírják, bár ennek 1/3-a illetné meg őket. Ennek bizonyítására felmutatták 1) Fülöp nádor 1323. évi oklevelét; 2) Csanád egri püspök 1336. évi oklevelét; 3) az egri káptalan 1339. évi oklevelét. Az alperesek szerint János Bács (*Bach*) fia: *Chobaldor* fia: Mihály fia: Lőrinc fia: János fia, Mihály pedig Bács fia: *Choboldor* fia: Mihály fia: Lőrinc fia, ösüket, Bácsot IV. László király Külgégény és Belgégény birtokokban nemesítette meg, míg a velük együtt nemesített Miklós fia: János utód nélkül hunyt el. A közgyűlésen Perényi Péter máramarosi ispán Szabolcs megye hatóságával együtt a felperesek keresetét elutasította, s úgy ítélte, hogy az alpereseket nem a hatoda, hanem Külgégény fele és Belgégénynek harmada illeti meg (ZsO II. 4872. sz.). – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 179. – Külgégény a kemecsei határ déli részébe olvadt, Kemecse és Tura között, Turától ÉNy-ra (Németh P.: Szabolcs 117.: Gégény, Gégényhegyoldal). – Belgégény ma: Gégény (SzSzB vm.).

Gyulaházi János (*Iohannes de Gyulahaza*)

A Maráz területéből kiszakított birtok 1466-ig, kihalásáig a Gyulaházi (Marázi) családé volt (Engel P.: Genealógia). – 1367: *Konak*-i István Gemzse birtokot Gyulaházi Gyula fiainak, Miklósnak, Jánosnak, Benedeknek és Gyulának kívánja átörökíteni (Anjou oklt. LI. 180. sz.). – 1381: Az egri vikárius előtt Kisanarcsi (Gégényi) Salamon fia: Dezső felesége, Temeházi Teme fia: János leánya: Ilona leánynegyedét kérte nagyanyja, Nagy Gyula leánya: Erzsébet, [Mátyusi] Üne (*June!*) ispán felesége Maráz, másképp Gyulaháza, [a Gyümölcsöslövőről leválasztott] Pusztalövő, Muzsaj! (Bereg m.), Gemzse és Gégény birtokaiból Gyula fiai: Miklós, János és Benedek, László fiai: György, Péter, János és András, továbbá Gyulaházi Szaniszló fia: Szaniszló részéről (1381: DF 285 847.; Fejér IX/5. 553.). – 1391: a Szabolcs megyei Gyulaházi Gyula fia: János Dobos és Olcsva határperében tanú (Károlyi I. 451.). – Tanúnk a két János egyike lehet. – Ma: Gyulaháza (SzSzB vm.).

Jákói Demeter (*Demetrius de Jakow*)

A falu 1480-ig – kihalásáig – a minden bizonnyal várjobbágyi eredetű Jákói család (Engel P.: Genealógia), illetve a 15. századtól a velük egy ágról való Petneházi (Terecsei) család birtoka volt. – 1374: Jákói Tamás és Demeter Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 566.). – 1381: Iván fia: László, Henrik fiai: Tamás és Csépán, Demeter fiai: Miklós és Illés jákói nemesek Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 181.). – 1395: Jákói Iván fiai: Balázs, Demeter és László Laskod birtokról gabonát vittek el (ZsO I. 4146. sz.). – 1398, 1408: Jákói Demeter Szabolcs megyei kiküldött (Szabolcs II. 44., 141. sz.). – 1418: Jákói Demeter leánya: Borbála, aki Hetei Dancs fia: Dancs felesége. (ZsO VI. 2042. sz.). – Ma: Nyírrjákó (SzSzB vm.).

Jékei Jakab, Mihály (*Iacobus de Jeke, Michael de eadem*), Jékei János (*Iohannes de Jeke*), Jékei Péter (*Petrus de Jeke*), Jékei László (*Ladislaus de Jeke*), Jékei István (*Stephanus de Jeke*)

A falu az 1585-ben történt kihalásáig a Jékei család birtoka volt. – 1334: Jékei Benedek fia: Péter kiküldött királyi ember (Anjou oklt. XVIII. 274. sz.). – 1362: Jékei András fia: Mihály a Kisvárdaiak famulusa (Anjou oklt. XLVI. 137. sz.). – Jékei Benedek fia: Tamás leánya vádja szerint apja halála után Miklós fia: Jakab, István fia: Mihály, Jékei Lőrinc fia: Péter őt apja birtokrészből kidobták (Anjou oklt. XLVI. 532. sz.). – 1374: Jékei Lőrinc fia: Péter kijelölt királyi ember; ugyanabban az évben Jékei Lőrinc fia: Péter, István fia: Mihály, Mihály fia: János, Jakab fia: László, Máté és Jakab Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 519., 566.). – 1381: Jékei Péter és testvérei: István és László, továbbá Jékei János és Miklós Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 180., 182.). – 1383/1406: A leleszi konvent előtt Kisa-

narcsi Jakab fia: Miklós felesége Neste, Jékei Barnabás fia: János leánya, fia: János, továbbá Kisanarcsi Miklós fiai: Ferenc és Mátyás elismerte, hogy Jéke birtokból leánynegyed és jegyajándék címén nekik járó részt Jékei István fia: Mihály, Jakab fiai: László, István és Péter, Pál fia: János és Lőrinc fia: Péter kiadta (Lelesz II. 370/136. sz.). – 1399: Jékei Lőrinc fia: Péter, Mihály fia: János, János fiai: Miklós és György, Jakab fia: István kijelölt királyi emberek Nagyfalu iktatásához (Lelesz III. 57/94. sz.) A három utóbbi tanú testvérek voltak. – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 186–188. – Ma: Jéke (SzSzB vm.).

Kércsi Péter (*Petrus de Kerch*)

A falu a középkorban a Kércsi család birtoka volt. – 1381: Péter, Gergely, a másik Péter és a másik Gergely kércsi nemesek, továbbá Domokos fia: Miklós és László Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 180.). – 1387: Kércsi Péter kijelölt királyi ember Mada (Szatmár m.) ügyében (Lelesz II. 326/2. sz.). – Tanúnk a két Péter egyike volt. – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 192. – Ma: Nyírkércs (SzSzB vm.).

Lövői Tamás (*Thomas de Leve*)

A középkorban a Lövői család birtoka volt. – Neve az egykori gyeput védő lövészekre utal, ezt a falu egyházának titulusa, Szent László is alátámasztja. – 1366: Lövői Tamás fiai: László vagy Beke kijelölt nádori ember (Anjou oklt. L. 78. sz.). – 1374: Lövői László fia: Tamás, János fia: László, Péter fia: Pál és László fia: Benedek Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 566.). – 1381: Lövői Tamás, János, Tamás és Bálint Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 182.). – Ma: Nyírlövő (SzSzB vm.).

Nagyfalui Péter (*Petrus de Nogfalw*)

A település 1327–1455 között a várjobbágy eredetű Nagyfalui családé volt. – 1334: (Nagyfalui) Pongrác fia: Péter fia: János, Jakab fia: László és Jakab fia: János fia: Pál a Nagyfalu birtokukról kibocsátott privilégialis oklevélért 5 budai márkát fizettek Nagyfalui Gábor fia Petőnek (Anjou oklt. XVIII. 638. sz.). – 1360: Nagyfalui Péter fia: János kijelölt királyi ember (Anjou oklt. XLIV. 972. sz.). – 1374: Nagyfalui Antal, Tamás és Péter Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 566.). – 1378: I. Lajos király a magtalanul elhunyt Pető fia: Gábor Szabolcs megyei Nagyfaluban lévő birtokrészét Nagyfalui Péter fia: János fiainak: Vincének, Antalnak és testvéreiknek adományozta, amelybe az egri káptalan ellentmondás nélkül iktatta őket (DL 30 024.). – 1381: Nagyfalui Péter és Antal Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 182.). Tanúnk minden bizonnyal nagyapja nevét viselte, tehát János fia volt. – Ma: Tiszanagyfalu (SzSzB vm.).

Sényői György, István (*Georgius de Syney, Stephanus de eadem*)

A falu 1326-tól a Sényői család birtoka. – 1374: Sényői Domokos fia: Pál és fia: György Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 566.). – 1399: Sényői György mester Szabolcs megye esküdt ülnöke (ZsO I. 5990. sz.). – 1413: Baktai Gergely be akart kerülni nagyanja leánynegyede címén Sényő birtok egy részébe, ennek Sényői Kelemen, Balázs és István ellentmondtak (Szabolcs II. 47. sz.). – 1419: Sényői István fia: Antal Anarcs ügyében tanú (Szabolcs II. 289. sz.). – István tanúnk 1413-19 között hunyt el, György még korábban. – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 208. – Ma: Sényő (SzSzB vm.).

Szatmár megyéből:

Berendi Mátyás (*Mathias de Berend*)

Nemesi falu, amelynek 1366 és 1415 között az eskütevő Mátyáson kívül egy Ferenc fia: Ferenc nevű birtokosát ismerjük (Németh P.: Szatmár 30., itt Mátyás neve Mátéként szerepel). – Ma: Berindan (RO).

Császári Miklós (*Nicolaus de Chazar*)

A Kaplony nembeliek egyik korán elszegényedett ága a Császári család, erre utalnak korai rokoni kapcsolataik. – 1383: Császári Domokos fia: Szele László és Tivadar fia: Miklós Bátori Péter fia: János szerviensei (Zichy IV. 253.). – Miklós fia: György 1405–1420 között ismert (Németh P.: Szatmár 356. A Kaplony nembeli Császári cs., táblázat). – 1423: Császári Tódor fia: Miklós fia: György képviselője Pazonyi Benedek fia: Bereck (ZsO X. 810. sz.). – A tanú 1405 e. elhunyt. – Ma: Nyírcsászári (SzSzB vm.).

Gáti Damján (*Damianus de Gaty*)

A település 1322-ben bukkan fel mint Nábrád birtok tartozéka a Szentemágocs nembeli Nábrádi Apsa fia: János és Apsa fia: Mátyus fia: János kezén, amikor két részre osztották azt. Utóbb Gát birtokot a Hontpázmány nembeli Bánkiak szerzik meg és az itt birtokló személyek használják a Gáti nevet (Németh P.: Szatmár 92–93.). – 1358: Gáti Damján fia: Lőrinc kijelölt király ember (Kállay II. 1296. sz.). – 1378: Gáti Lőrinc fiai: Damján és Benedek gáti birtokuk harmadát elzálogosítják az Ártánháziaknak (Uo. 1753. sz.). – A tanú ez utóbbi Damján volt. – Elpusztult falu, Piricsétől (SzSzB vm.) DK-re lehetett.

Jankateleki Pál (*Paulus de Jankateleke*)

1393: a település eredeti neve téves etimologizálás eredményeképp Ivánlegényteleke (ZsO I. 3353. sz.). – 1405: Kispircsei Péter fia: Péter és György fia: Pál a Kispircse birtok egy részébe szeretnének kerülni (Lelesz III. 80/143. sz.). – A település (puszta) 1434-ben a Szatmár megyei Piricse falu határai között fekszik, attól DK-re keresendő (Németh P.: Szatmár 120–121.). – Ma: Nyírbátor város (SzSzB vm.) határában, attól D-re.

Kidei Péter (*Petrus de Kyde*), Kidei Albert, András, László (*Albertus de Kyda, Andreas de eadem, Ladislaus de eadem*)

A kismemesi település már 1221-ben szerepel (VR 95. §, 259.; EO I. 116. sz.). – 1359: (A Gútkeled nembeli) Szaniszló fia: György fia: Mihály tiltotta szomszédság jogán Kidei Tiba fiait: Pétert és Jánost kidei részbirtokuk elidegenítésétől, Bagosi Nagy Simont pedig annak megvételeitől (Kállay II. 1321. sz.). – 1366: Kidei János fia: Pál és Gógán fia: Péter tanú (Anjou oklt. L. 635. sz.). – 1373: Kidei Péter a Kölcseiek és a Dománhidaiak perében nádori ember (DL 70 557.). – 1374: Uő Bodon perében tanú (Zichy III. 567.). – 1383: Pál fia: László Bátori Péter fia: János szerviense (Zichy IV. 253.). – 1390: Pál fia Lászlót Bákai Bereck fia: Bereck és János fia: Fábían véletlenül megölték, akiknek pénzfizetéssel kell elégtételt adni (ZsO I. 1780. sz.). – 1390: Kidei Kelemen, Bertalan és András Károly birtok ügyében kijelölt nádori emberek (Lelesz II. 327/5. sz.). – 1391: Kidei Péter és Albert, valamint János fia: Imre Dobos és Olcsva határperében Károlyi Marhard fia: András javára tanúskodik (Károlyi I. 450.). – 1402: Kidei Albert szatmári szolgabíró (Szatmár 250. sz.). – Részben Csalános és Csomaköz, részben Szaniszló (mindhárom RO) határába olvadt.

Kispircsei János (*Iohannes de Kispereche*), Kispircsei György, László (*Georgius de Kispereche, Ladislaus de eadem*), Kispircsei Péter (*Petrus de Kispereche*)

A Piricsei család a XIV. század közepére kettévált, birtokaikat is megosztották, így jött létre Kispircse, míg az ősi falurész Nagypircse maradt (1405: Lelesz II. 355/90. sz.). – 1405: Kispircsei Péter fia: Péter, György fia: Pál, Balázs fia: János és János fia: István tiltakozott, hogy Nagypircsei István és Bogáti János az előző évben a birtokuk határjeleit lerombolták és elszántották (Uo.). – Ugyanazon évben Péter fia Pétert és Balázs fia Jánost beiktatták a Szatmár megyei Kispircse részbirtokába, Piricsei János fia: István ellentmondásával (Lelesz III. 80/143. sz.). – 1406: Kispircsei Csomaz János fiai: István, András és László, György fia: Pál, Péter fia: Péter, Balázs fia: János, az ő kispircsei birtokuk határait megjáratták Nagypircse felől (SzSzBoklt. 86–87.). – A tanúk közül György már 1405 e. elhunyt, s talán

János is; egy évvel később már Péter fiát említik. – Nyírbátor (SzSzB vm.) határába olvadt, a várostól D-re, a piricsei határszögletben.

Piricsei János (*Johannes de Pereche*)

A kisenemesi falu 1297-ben tűnik fel. – 1369: Piricsei János fia: Tamás és Jakab fia: Péter mint Szatmár megyei nemesek Orbó (Közép-Szolnok m.) ügyében tanúk (Perényi 116. sz.). – 1379: Piricsei Benedek fiai jogainak érvényesítése Közép-Szolnok megye közgyűlésén (EO V. 484. sz.). – 1405: Kispiricsei Péter fia Pétert és Balázs fia Jánost beiktatták a Szatmár megyei Kispiricse részbirtokába, ennek Piricsei János fia: István ellentmondott (Lelesz III. 80/143. sz.). – Tanúnk 1405 e. elhunyt. – Ma: Piricse (SzSzB vm.).

Szentmiklósi Miklós (*Nicolaus de Zenthmyklos*)

1366: Szentmiklósi László fia: Miklós a maga és fráterere, László nevében tanú Mezőpetri, Vezend és Portelek határperében (Anjou oklt. L. 635. sz.). – Szentmiklósi László fiai: Miklós és László ellentmondtak Magyi János Orbó birtokba iktatásának; Szentmiklósi Mihály és János meg sem jelentek (Anjou oklt. L. 848. reg.). – A 15. század közepére elpusztult falu Piskolt/Pisçolt (RO) határába olvadt (Németh P.: Szatmár 289–290.).

Szenyvesi Elek (*Alexius de Zemes*)

A kisenemesi település 1213-ban Leuka poroszló nevében tűnik fel (1213/550: *prist. nom. Leus, de Scenues* – VR. 378. §, 158.). – 1392: Szenyvesi Domokos fiait: Istvánt és Eleket, továbbá Lugasi György és Parlagi István feleségeit, Margitot és Skolasztikát iktatták Szenyves részbirtokába (Lelesz III. 27/36. sz.). – Ennek Szenyvesi Illés fia: István ellentmondott, s ezért az iktatást a következő években megismétlik (Lelesz III. 34/52., 37/59. sz.). – Nyírlugos határába olvadt, a községtől D-re (SzSzB vm.).

(Közép-)Szolnok megyéből:

Csőgi Gergely (*Gregorius de Chegy*), Csőgi István (*Stephanus de Chegy*)

(1215): A Csög faluból való szolnoki várnép, Samu azt állította a Szalacs falubeli Pál fia Pósról, hogy vele azonos rendű (EO I. 81. sz.). – 1397: Csőgi István neve is felmerült királyi emberként, de a névsorból nevét kihúzták (Lelesz I. 308/228. sz.). – 1409: István még élt, ekkor megyei emberként járt el hatalmaskodás ügyében (ZsO II. 7216. sz.). – Gergelyre nincsen adatunk. – Ma: Csög/Cig (RO).

Kávási György (*Georgius de Kavas*), Kávási László (*Ladislaus de Kavas*)

Az érmelléki kisenemesek faluja 1215-ben tűnik fel (VR). – 1383: Kávási György, Jakab, Péter és Miklós kijelölt nádori emberek a Vadai András fia Lászlótól tulajdonba vett birtokok ügyében (EO V. 741. sz.). – Lászlóra nincsen adatunk. – Ma: Érkávás/Căuș (RO).

Mindszenti Antal (*Anthonius de Mendzenth*), Mindszenti Bálint (*Valentinus de Mendzenth*)

1334: Mindszenti Ragad fia: Mátyás Onad (Szatmár m.) birtok ügyében tanú (Anjou oklt. XVIII. 331. sz.). – 1369: Mindszenti Mátyás fia: Antal tanú Orbó (Közép-Szolnok m.) birtok perében (Perényi 116. sz.). – 1384: Mindszenti Mátyás fia: Bálint kijelölt nádori ember (EO V. 783. sz.). – A két tanú tehát testvérpár volt. – Ma: Érmindszent/Mețenti/Ady Endre (RO).

Pelei László (*Ladislaus de Pele*)

1334: Pelei Lőrinc pelei részét bírság fejében lefoglalják (Anjou oklt. XVIII. 104. sz.). – 1358: A Szolnok megyei Pele birtokból *Moyk* fia: Tamás özvegye: Erzsébetet illető részt a pelei nemesek, (Márk fiai:) István és László, továbbá (János fia:) Szócsik és Andornok fiai: Jakab és István jogtalanul bitorolják (Anjou oklt. XLII. 1055., 1077. sz.). – 1359: A pelei nemeseket az erdélyi vajda a király elé idéztette (EO III. 1093. reg.). – Márk fiai: István és László kijelölt vajdai ember (EO III. 1092. sz.). – 1369: Pelei László fia: István tanú Orbó (Közép-Szolnok m.) birtok perében (Perényi 116. sz.). – A tanúnk László kisebbik fia lehet. – Ma: Piele/Becheni (RO).

Peleszarvadi László (*Ladislaus de Pelezervadi*)

A falu IV. Béla király egy keltezetlen oklevelében tűnik fel (EO I. 183. sz.). – 1297-ben Száznagy-i (!) Anduma fiai: Thela, Nazda és Pál Szarvadi és Csög nevű telküket Hegun fia Lászlónak adják át benépesítésre. A hároméves határidő után azonban visszakapták őket (EO I. 563., 603. sz.). – A század elején ezt a falut már Kisszarvadnak is hívják (EO II. 226. sz.). – 1335-ben Pál fia: László azt állította, hogy ő Szarvadból csak két ekealja földet adott el, a vevők viszont nagyobb részt foglaltak maguknak (EO II. 855., 859., 867. sz.). – 1352: Szarvadi László fia: Miklós, továbbá frátere, László a Csaholyiak famulusa (Anjou oklt. XXXVI. 650. sz.). – 1358: Szarvadi László fia: Miklós és testvére, László tiltják a Cudarokat és a Kállóiakat Dörzsök (*Dersyk* – Kraszna/Bihar m.) iktatásakor (Anjou oklt. XLII. 704. sz.). – 1367: Szarvadi László fia: László kijelölt nádori ember (Anjou oklt. LI. 731. sz.). – 1368: Uő nádori ember (Anjou oklt. LII. 338. sz.). – 1384: Szarvadi László kijelölt nádori em-

ber (EO V. 783. sz.). – 1389: László fiai: Lőkös, Miklós és László szarvadi nemesek (EO V. 1006. sz.). – Ma: Kisszarvad, Peleszarvad/Särväzel (RO).

Ung megyéből:

Budapálházi András (*Andreas de Budapalhaza*)

A Budaháziak Budától, az ungi vár hadnagyától származtak (Engel P.: Ung megye 73.). – 1360(?): Budaházi Pál fia: András a testvére, János nevében is tiltakozik amiatt, hogy földjét szántják, és a haszonvételeit elviszik (Anjou oklt. XLIV. 920–921. sz. között). – 1387: Budafalvai Buda András kijelölt királyi ember (Lelesz I. 242/7. sz.). – 1394: Budaházi András kijelölt királyi ember (Lelesz I. 288/161. sz.). – 1398: Budaházi Pál fiai: János és András egytelkes nemesek (Engel P.: Ung megye 121.). – 1400: Budaházi András fia: György kijelölt királyi ember (Lelesz II. 331/16. sz.). – 1405: Budaházi András kijelölt királyi ember (Lelesz II. 358/99. sz.). – 1406: Budaházi Buda András királyi ember (Lelesz II. 373/142., 374/145. sz.). – 1409: Budaházi András kijelölt király ember (Lelesz III. 98/178. sz.). – Az utóbbi András már a tanú, András másik fia lehet. – Lásd még: Egy család évszázadai 243. – Ma: Budince (SK).

Daróci Marót (*Marouth de Darouch*)

1390: A homonnai Druget János és frátère, László birtoka (Lelesz I. 255/57. sz.). – Ma: Ungvár/Ужгород (UA) része.

Haraszti Mátyás (*Mathias de Harazthi*)

A Haraszti nemesek családfája Bog Miklóstól, Budur fia: Iván ispán vejétől vezethető le. – 1367: Haraszti István fia: Miklós Haraszt birtoka Kapossal volt határos (Anjou oklt. LI. 228. sz.). – 1398: Egytelkes nemesek. Származásukat titkolták, és Bok Miklós fiai 1344-ben azt állították, hogy a falut öröklött jogon, oklevél nélkül birtokolják (Engel P.: Ung megye 78.). – 1398: Haraszti Miklós, János és Tamás (– [ismeretlen számú]) telekkel bírnak (Uo. 121). – A falu helye Veskóc (SK) határában, attól Ny-ra, Kapos felé terült el (Engel P.: Ung megye 78.).

Kelizi Benedek (*Benedictus de Keliz*)

1358: A falu feltűnésekor sokak mellett *Kyliz*-i Egyed fiai: Pető és István Ung megyei nemesek a Lesztemériek és a Ruszkai Dobók Jenke és Bező birtokai közötti határperben tanúskodtak (Anjou oklt. XLII. 810. sz.). – 1367: *Kelez*-i Egyed fia: Pető kijelölt nádori ember (Anjou oklt. LI. 334. sz. – a kötet mutatójában nem

szerepel!). – A települést Engel P.: Ung megye sem ismeri. – A leleszi prépost Kapos (ma: Kiskapos/Velké Kapušány része) faluja határos volt a *Kyritz*-i nemesek földjével (Anjou oklt. LI. 338. sz. – a kötet mutatójában nem szerepeltetve).

Mátyóci Miklós (*Nicolaus de Mathyouch*)

1279>1366>1378: IV. László király Kéri Kenéz fiának, Jánosnak adományozza a Porcsal (*Porchul*) nevű földet, minthogy Egyed mester özvegye nem tudta megfizetni neki a László ungi várjobbágy özvegyének járó hitbért és jegyajándékot (RA 3028. sz.). – Porcsal később Mátyóc néven tűnik fel. (1292); Mátyóci (*Matheuch*) Felicián ungi várjobbágy királyi ember (RA 3897. sz. – A Mátyóci család eredetére lásd Engel P.: Ung megye 15–19.). – 1334: Mátyóci Nagy Péter fiai: János, Mihály és László a Pánkiak rokonai (Anjou oklt. XVIII. 439., 443. sz.). – 1365: Kéri Pál fiai: János, György és Miklós kijelölt nádori emberek (Anjou oklt. XLIX. 590. sz.). – 1366: Mátyóci Mihály fia: Jakab szükségei miatt Kecseföldre nevű birtokukon lévő részét Mátyóci János fiainak, Jakabnak, Ferencnek és Miklósnak 11 forintért elzálogosította (Anjou oklt. L. 306. sz.). – Ez utóbbiak panasza szerint Tarnóci János fia: István famulusával Kecseföldre birtokukról 20 disznójukat Tarnócra terelte (Anjou oklt. L. 1106. reg.). – 1368: Mátyóci János fia: Miklós kijelölt királyi ember (Anjou oklt. LII. 420. sz.). – 1388: Mátyóci Lack fia: Miklós kijelölt királyi ember (SzSzBoklt. 62.). – 1395: Mátyóci Miklós királyi ember (Lelesz I. 292/175. sz.). – 1396: Nagymihályi György fia: János famulusa volt Mátyóci Lack fia: Miklós (ZsO I. 4918. sz.). – 1398: A Kéri (Mátyóci) család tagjai közül Pál fiai: János és Miklós kilenc jobbágy birtokosa; Mátyóci (Kismátyóci) János, Péter, Miklós Imre, Miklós, László nevén nem ismerünk jobbágytelket (Engel P.: Ung megye 120–121.). – 1403: Mátyóci Lack fiai: Miklós és Imre (ZsO II. 2873. sz.). – 1410: Már csak Imre él (Lelesz III. 105/191. sz.). – Mátyóci Miklós (1374–1403) Siket Lack (László kisebbik fia), két leány apja (Engel P.: Ung megye 155., 19. tábla). – Ma: Maťovce, Maťovské Vojkovce része (SK).

Morolyai Barla (*Barla de Morolya*)

Lakói csaknem bizonyosan egyetlen nemesek voltak (Engel P.: Ung megye 78.). – 1263: Mikus pap Szoboszló ungi várjobbágytól és rokonaitól két ekealja földet vásárolt, amelyet Csicsér területéből szakítottak ki (1379: Vay oklt. 376–377. sz.). – 1365: Morolyai Barla kijelölt nádori ember (Anjou oklt. XLIX. 44. sz.). – 1367: Morolyai Barla ugyanaz (Anjou oklt. LI. 59. sz.); nádori ember, Kapos szomszédja (Uo. 337–338. sz.). – Barla és Lukács morolyai nemesek megidézése (Anjou oklt. LI. 578. sz.). – 1368: Morolyai Lőrinc fia: Barla, az alperes Mokcsaiak és Csicseriek részére kijelölt nádori ember (Anjou oklt. LII. 36. sz.). – 1382: A (Morolyának nevezett)

két ekealja földbe iktatták Morolyai Lőrinc fiait: Barlát, Jánost és András fia: Gergely deákot (DL 42 243.). – 1384: Mária királynő előtt Morolyai Lőrinc és fiai: Barla és János 3 oklevelet mutatnak be az ungi várjobbágyok Csicsér földből lehasított 2 ekényi földdarabja adományozásáról (DL 96 763.). – Az egykori falu 1453-ban már pusztá, Csicsér (ma: Čičarovce SK) határába olvadt (Engel P.: Ung megye 78.).

Ninaji Jakab, Kozma (*Iacobus de Nina, Cosmas de eadem*), Ninaji György (*Georgius de Nyna*)

A Helmeciek, Kishelmeciek és a Ninajiak eredetileg jómódú, de korán sokfelé ágazó és elszegényedő nemzetség (Engel P.: Ung megye 65.): Denk fia: Kozma (1357–1398) ungi szolgabíró (1375, 1382). – György (1377–1383) Kozma unokatestvérének, Mihálynak a fia (Uo. 148., 12/b. tábla). – 1366: Ninaji Denk fia: Kozma kijelölt nádori ember (Anjou oklt. L. 73. sz.). – 1367: Uő a leleszi konvent birtokügyében tanú (Anjou oklt. LI. 337. sz.), egy következő tanúságtételkor már Helmecki Denk fia: Kozma-ként említik (Uo. 338. sz.). – 1382: Denk fia: Kozma ungi szolgabíró (Kállay II. 1925. sz.). – 1387, 1388: Ninaji Denk fia: Kozma kijelölt királyi ember (Lelesz I. 245/15., 250/34. sz.). – 1398: A három ninaji – köztük Denk fia: Kozma – 15 jobbágytelek birtokosa (Engel P.: Ung megye 120.). – A külön szereplő György fia: Tamás három teleké (Uo. 121.). – 1408: Ninaji Kozma fiai: András, Kelemen és Balázs kijelölt nádori emberek (Lelesz II. 394/200. sz.). – Jakabról nincs adat, György és Kozma 1398, ill. 1408 e. hunyt el. – Ma: Minaj/Минаї (UA).

Ptruksai György (*Georgius de Pruxa*), Ptruksai Mihály, Tamás (*Michael de Pruxa, Thomas de eadem*)

1281: Pál és fiai már Ptruksa birtokosai (Engel P.: Ung megye 76.). – 1360: Ptruksai Miklós és György tanúk (Anjou oklt. XLIV. 678. sz.). – 1365: Ptruksai Miklós fia: Tamás kijelölt nádori ember (Anjou oklt. XLIX. 590. sz.). – 1366: Ptruksai György királyi ember (Anjou oklt. L. 77. sz.), Ptruksai Miklós fia: Tamás kijelölt nádori ember (Uo. 386. sz.). – 1367: Domokos fiai: György és Miklós, valamint Pál fia: János Ptruksa nevű birtokuk iktatásától tilalmazzák a kiküldötteket, ezért őket a királyi udvarba idézik (Anjou oklt. LI. 435. sz.). – 1393: Ptruksai György fia: Gál deák, Pál fiai: Jakab, Mihály és Lukács, továbbá Tamás fiai: Péter és András (Lelesz I. 276/123., 286/154. sz.). – 1394: Ptruksai György fia: Gál, meg *patruelis* testvérei, Pál fia: Mihály és Lukács, Tamás fiai: Péter és András (Lelesz I. 290/167. sz.). – 1395: Mihály még él (Lelesz I. 293/177., 293/181. sz.). – 1398: György fia: Gál deák három jobbágytelkes, emellett három egytelkes nemes él Pruksán (Engel P.: Ung megye 121.). – 1405: Ptruksai György fia: Gál deák, Pál fia: Mihály, Tamás fiai: Péter és András meg Lukács fia: János (Lelesz II. 368/130. sz.). – 1410: Pál fia:

Mihály kijelölt királyi ember (Uo. II. 425/278. sz.). – Ptruksai Domokos (1311) fia: György (1339–1370) vagy Miklós (1311) fia: György (1358) – András (1311) fia: Mihály (1358–1380) – Domokos (1311) fia: Miklós fia: Tamás (1365–1367) (Engel P.: Ung megye 167.). – Ma: Ptruksa/Szirénfalva/Ptrukša (SK).

Szelemenci János (*Iohannes de Zelemench*)

1358: Szelemenci nemesek: László fia: János és András fia: Mihály kijelölt királyi emberek (Anjou oklt. XLII. 810. sz.). – 1360: Szelemenci László fia: János megbízott ügyvéd (Anjou oklt. XLIV. 499. sz.). – 1363: Szelemenci László fia: János tanú (Anjou oklt. XLVII. 304. sz.). – 1366: Szelemenci László fia: János Felszántói Gergely fia: Rafael és András fia: Mihály ügyvédje (Anjou oklt. L. 167. sz.). – Szelemenci László fia: János és Albert fia: Pető a Druget család ügyvédje (Uo. 914. sz.). – 1367: Szelemenci László fia: János nádori ember, peres ügyben tanú (Anjou oklt. LI. 60., 338. sz.). – 1368: (Kis)szelemenci László fia: János ungi esküdt (Engel P.: Ung megye 126.), ügyvéd (Anjou oklt. LII. 82. sz.). – A családra lásd még Engel P.: Ung megye 68–69. – Ma: Kis- és Nagyszelmenc/Малі Селменці (UA) és Velké Slemence (SK).

Zbugyai/Izbugyai Dávid (*David de Zubugia*)

A falu birtokosa 1358–1552 között az Izbugyai család, kapcsolataikat tekintve a zempléni és nem az ungi nemességhez számíthatók (Engel P.: Ung megye 69.). – IV. Béla királynak volt oklevele Zbugya birtok határaitra vonatkozólag (RA 1750. sz.; említi: 1409: Sztáray II. 66.). – 1351: Zbugyai Pál királyi ember (Anjou oklt. XXXV. 237. sz.). – 1353: Zbugyai Péter fia: Pál királyi ember (Anjou oklt. XXXVII. 74. sz.). – 1367: Zbugyai Pál fia: Gál Zemplén megyei nemes tanú (Anjou oklt. LI. 338. sz.). – 1397: Zbugyai Pál fia: Lukács és testvére, Demeter szerint Zbugya és más birtokaikra vonatkozó okleveleik Zbugyai Mihály apátnál és András özvegyénél vannak, de nem kapják meg (Lelesz I. 310/234. sz.). – 1398: a Zbugyai család tagjai között Dávid nevű már nem élt (Engel P.: Ung megye 119.). – Ma: Zbudza (SK).

Zemplén megyéből:

Abaházi János (*Iohannes de Abahaza*)

A falu névadójának a fia az 1323-ban említett Aba fia: János. – 1358: Abaházi János fia: Péter esküt tevő tanú (Anjou oklt. XLII. 810. sz.). – 1360: Uő a megye egyik szolgabírája (Anjou oklt. XLIV. 396. sz.). – 1362: Abaházi János fia: Péter királyi ember (Anjou oklt. XLVI. 339., 365. sz.). – 1365: Abaházi János fia: Pé-

ter a leleszi prépost famulusa (Anjou oklt. XLIX. 411. sz.), kijelölt királyi ember (Uo. 455–456. sz.). – 1376: János fia: Péter Zemplén megyei kiküldött (Károlyi I. 352.). – Abaházi Jakab (1371-79) fia: János (1375) (DL 41 970.; Engel P.: Genealógia, Abafi [abafalvi, kismvárkonyi]). – 1401: Abaházi István fia: János és István özvegye (Lelesz I. 324/275., 325/277. sz.). – A falu Véke/Vojka (SK) határába olvadt (Engel P.: Térkép, pontkód: 2ZN52).

Alcsébi István (*Stephanus de Alcheb*)

1358: A Lesztemériek és a Ruszkai Dobók Jenke és Bező birtokai közötti határperben sokak mellett Lőrinc fiai: Pál és Péter, Tamás fia: Mihály, Mike fia: Jakab, Péter fia: Jakab, János fia: Jakab és Pál fia: István csébi nemesek tanúskodtak (Anjou oklt. XLII. 810. sz.). – 1403: Alcsébi István fiai: Bertalan, László, Gergely, Péter kijelölt királyi emberek (Lelesz III. 61/105. sz.), apjuk valószínűleg ekkor már nem élt. – 1407: Alcsébi István fiai: Bertalan, Gergely, István és Péter kijelölt királyi emberek (Lelesz II. 386/175. sz.). – Az elpusztult falu Gatály/Hatalov (SK) területébe olvadt (1405: *Alcheb al. nom. Gathal* – Horvát I.: Sigmond oklevele.).

Butkai István (*Stephanus de Buthka*)

A falu a Gútkeled nembeli Butkai családé volt 1345–1573 között (vö. Engel P.: Térkép, pontkód: 1ZN19). – 1351: Butkai Miklós fia: Pál és fiai: István és János Vid fiainak: Lorándnak és Jánosnak Ráska és Egyházasráska, valamint Hegy és Szkacsány birtokokban lévő részeit 17 budai márkáért megváltották (Anjou oklt. XXXV. 651. sz.). – 1353: Butkai Miklós fia: Pál mester és testvére: Miklós, valamint (Pál) fiai: István, János, Péter és András, László és Benedek birtokosztálya (Anjou oklt. XXXVII. 718. sz.). – 1366: Butkai Miklós fia: Pál és fiai: István, János, Péter, András és László, illetve ugyanezen Miklós fia: Miklós (Pál fivére) nyolc fogott bírót vezettek a konvent elé (Anjou oklt. L. 34. sz.). – Pál és fiai, továbbá Miklós fiai: Jakab és István pere a Csaholyiakkal (Uo. 644. sz.). – Butkai Miklós (1343-78) fia: István (1385–1414), felesége Orsolya, testvérei: Bertalan, Márton (Engel P.: Genealógia, Gútkeled nem 5. Sárvármonostori ág 3. tábla: Butkai). – A tanú Pál fia: István lehetett. – Ma: Budkovce (SK).

Csebi László, Miklós (*Ladislaus de Cheb, Nicolaus de eadem*)

1350>453: Az egri káptalan László, *Laik*, Cseb és Cseb birtokok határainak kijelöléséről szóló, Csebi Pál fia: Lőrinc és Csebi Buntul (*Bwntul*) fia: Miklós fia: János részére kiállított oklevelét Pálóci László országbíró 1453-ban tartalmilag átírja (DL 2180.). – 1350>449: Miklós nádor előtt Csebi Lőrinc fia: Imre [a másik Cseben lakó] Csebi *Bonthol* fia: Miklós fia Jánostól a malmokból osztályt kér (Anjou oklt.

XXXIV. 124. sz.). – 1353: Csebi Miklós fia: János tiltakozása (Anjou oklt. XXXVII. 592. sz.). – 1354: Csebi János fia: Miklós királyi ember (Anjou oklt. XXXVIII. 87. sz.). – 1366: Csebi Domokos fia: László kijelölt királyi ember (Anjou oklt. L. 421. sz.). – 1367: Csebi Miklós kijelölt királyi ember (Anjou oklt. LI. 265. sz.). – 1368: Uaz. (Anjou oklt. LII. 309. sz.). – 1404: Csebi László kijelölt királyi ember. (Lelesz II. 354/87. sz.). – Pelejtei András fia: János, öccse, Osvát pelejtei birtokrészét elzalogosítja Csebi Mihály fiainak, Jakabnak, Miklósnak és Lászlónak 100 kassai forintért (Károlyi I. 525–526.). – 1405: Csicseri Miklós fia: István panasza szerint Csebi Jakab, Miklós, László és István felkérték birtokait hűtlenné válása híre miatt (Lelesz II. 356/94. sz.). – 1407: Csebi Miklós fia: László (Lelesz III. 89/161. sz.). – 1408: Csebi Miklós fia: László kijelölt királyi ember (Lelesz II. 393/198–394/199. sz.). – Csebi Mihály fiai: Jakab, Miklós és László (Uo. 401/217. sz.). – 1409: Felcsebi Mihály fiai: Jakab, László és István (Uo. 402/222. sz.). – Csebi Orosz László és Jakab kijelölt királyi ember (Uo. 404/227. sz.). – 1411: Csebi Miklós kijelölt királyi ember (ZsO III. 1448. sz.). – 1412: Csebi Ormos/Orosz László Garai Miklós nádor Bereg és Szabolcs megyébe kijelölt bírságszedője (ZsO III. 1845., 2006. sz.). – Ma: Nagycseb/Žbince (SK). – Engel Pál ezt a két Csebet tévesen az Abaúj megyei Buzita (SK Buzita) határába helyezte, a falutól DK-re: Csébitanya (Engel P.: Térkép, pontkód: 12AJ74).

Csékei Dénes (*Dionisius de Cheke*), Csékei Mátyás (*Mathias de Cheke*), Csékei Pál (*Paulus de Cheke*)

A falu neve a pápai tizedjegyzékben tűnik fel (Valter I.: Bodroglóköz 47–48.). – 1351: Csékei András fia: Dénes Zemplén megye esküdt ülnöke (Anjou oklt. XXXV. 553–558. sz.). – 1395: Csekeházai Cseke Dénes kijelölt királyi ember (Lelesz I. 300/200. sz.). – 1543: Egytelkes nemeseké volt (Engel P.: Térkép, pontkód: 1ZN61). – Mátyás és Pál a közéletben nem játszott szerepet. – Ma: Lácacséke része (BAZ vm.).

Eszenyi Benedek (*Benedictus de Ezzen*)

A Kiseszenyi (Póka) család birtoka volt. – 1388: Kiseszenyi Kis Benedek kijelölt királyi ember (Lelesz III. 17/9. sz.). – 1405: Kiseszenyi Benedek fia: István kijelölt királyi ember (Lelesz II. 365/123. sz.). – A tanú 1405 e. elhunyt. – Pusztá-Eszenyke nevű határnév őrzi emlékét Zéténytől (Zatin, SK) ÉNy-ra (Valter I.: Bodroglóköz 44.).

Füzeséri László (*Ladislaus de Fizeser*)

1360: Füzeséri István fia: Péter adománya leánytestvéreinek (Anjou oklt. XLIV. 420. sz.). – 1394: Füzeséri János fia: László kijelölt királyi ember (Lelesz I. 288/171. sz.). – 1398: Füzeséri Nagy János fiai: László és Dénes, László fia: László, Füzeséri

Péter unokái (Uo. 317/256. sz.). – 1400: Füzeséri [István] fia: [Péter] és Miklós fia: Jakab testvéri szeretetből a Zemplén megyei Füzesér birtok negyedét Füzeséri János fiainak, Lászlónak és Dénesnek adják örök joggal (Lelesz II. 329/9. sz.). – 1406: Füzeséri László felesége Mátyóci Kont Ferenc leánya: Katalin (Lelesz II. 384/169. sz.). – Ma: Vrbnica (SK).

Kamonyai Miklós (*Nicolaus de Kamanya*)

1367: Miklós fia: néhai Miklós leszármazottai Kiskamonya birtok felének és a plébániai telek elfoglalása miatt tilalmazzák (Pál fiait) (Anjou oklt. LI. 859. sz.). – 1388: Kamonyai Lőrinc fia: György és testvére, Bálint deák panasza atyai testvéreik, János fiai: Kis Benedek és Miklós ellen (Lelesz I. 249/27. sz.). – 1407–1450: Kamonyai egytelkes nemesek faluja. – Az elpusztult falu Dobrókától (Dubrovka SK) ÉK-re, Butka Budkovce (SK) határában (Engel P.: Térkép, pontkód: 5ZN19).

Keresztúri Benedek (*Benedictus de Kerezturn*)

1367: Keresztúri László fia: Péter és az ő Benedek testvére kijelölt nádori emberek (Anjou oklt. LI. 334., 563. sz.). – 1371: Keresztúri Benedek Dobos és Olcsva határperében tanú (Károlyi I. 325.). – 1387: Keresztúri Benedek kijelölt nádori ember (Lelesz I. 243/11. sz.). – 1511: a cékei uradalom falva (Engel P.: Térkép, pontkód: 2ZN62); (Bodrog-) és (Szécs-)Keresztúr mellett a harmadik, e nevet viselő település Zemplénben. – Ma: puszta Nagygéres/Velky Horeš-től (SK) É-ra.

Kisfaludi Tamás, Márk (*Thomas de Kysfalud, Mark de eadem*)

1367: Kisfaludi Miklós fiai: László és Tamás kijelölt nádori emberek (Anjou oklt. LI. 223. sz.); kijelölt királyi emberek (Uo. 489. sz.). – 1394: Kisfaludi Tamás fia: Dancs kijelölt nádori ember (Lelesz I. 290/167. sz.). – 1395: Kisfaludi Tamás fiai: Péter és László kijelölt királyi emberek (Uo. 293/181. sz.). – 1399: Kisfaludi Kis Márk, Tamás fiai: Damján, Péter ugyanonnan (Uo. 324/275. sz.). – 1400: Kisfaludi Márk és Dancs kijelölt királyi emberek (Lelesz II. 332/19. sz.). – 1402: Kisfaludi Miklós fia: Márton meg Tamás fiai: Damján és Péter ügyvédekett vall (Uo. 343/52. sz.). – 1405: Kisfaludi Kis Márk és Tamás özvegyének ellentéte (Uo. 365/123. sz.). – 1511: a cékei uradalom falva (Engel P.: Térkép, pontkód: 2ZN26). – Az egyik tanú, Tamás már 1399 e. elhunyt. – Céke/Cejkov (SK) határába olvadt, a falutól ÉK-re.

Lasztóci Gergely (*Gregorius de Laztouch*)

A falu már az Árpád-kor végén szerepel (RA 4395. sz.). – 1331: Lasztóci *Ivahun* fia: *Endere* fia: Lőrinc, Ambrus fia: *Ivahun* fia: János birtokot cserélnek (Anjou XV.

323. sz.). – 1339: Lasztóci Endre fia: Lőrinc és Márton fia: Lukács, Domokos fia: Péter meg fiai: Mihály, Loránd, István, Szaniszló és Dénes, *Ivachynus* fia: János megosztottnak Lasztóc birtokon (Anjou XXIII. 503., 536., 580. sz.). – 1354: Lasztóci Péter özvegye és fia: Dénes (Anjou oklt. XXXVIII. 118. sz.). – 1370: Lasztóci János fia: Tamás (Abaffy–Dancs–Hanvay 112/103. sz.). – 1387: Lasztóci Antal kijelölt nádori ember (Lelesz I. 242/6. sz.). – 1388: Lasztóci György fia: Miklós királyi ember (Lelesz III. 18/12. sz.). – 1390: Lasztóci Dénes kijelölt királyi ember (Lelesz I. 261/74. sz.). – 1413: Lasztóci Dénes fiai: János és Péter alperesek (ZsO IV. 732. sz.). – 1414: Lasztóci Péter fia: Sebestyén (Uo. 1780. sz.). – 1416: Lasztóci Dénes fia: János kijelölt királyi ember (ZsO V. 1965. sz.); Lasztóci Sebestyén és testvére: István (Uo. 1966. sz.). – 1426: Lasztóci Dénes fia: János és fia: György birtokot pusztítanak, Lasztóci István és Miklós kijelölt királyi emberek (ZsO XIII. 769. sz.). – Az idevaló nemesek között a forrásokban Gergely nevű családtagra eddig nem volt adatunk. – Ma: Lastovce (SK).

Leszteméri Miklós (*Nicolaus de Leztemer*), Leszteméri Péter (*Petrus de Leztemer*)

A család Zemplén megyéből egy serviensi nemzetségből származott (Engel P.: Ung megye 65.). – 1288/1382>1394>1418: IV. László király Leszteméri Iván fiainak, Domokosnak, Lászlónak, Albertnak, Ivánkának és Gergelynek adományozza a cseh király és a kunok ellen vívott harcokban teljesített szolgálataiért, valamint Péter nevű testvérüknek a Gönc vára alatt történt elestéért az ungi vár Jenke nevű lakatlan földjét, átírva az egrí káptalannak a föld határjárásáról és iktatásáról szóló jelentését (RA 3505. sz.). – 1353: Leszteméri Miklós fia: Mihály kiküldött királyi ember (Anjou oklt. XXXVII. 57. sz.). – 1354: Kisleszteméri Mihály fiai: Péter és János (Anjou oklt. XXXVIII. 21. sz.). – Leszteméri Miklós fiai: Bálint János, Péter, Bereck és Pál, László fiai: Benedek és Péter, Albert fiai: Pető és Máté, Domokos fia: Doncs (Uo. 251. sz.). – 1356: Leszteméri Domokos fia: Miklós fia: Bálint, fivérei: Péter, Bereck és Iván, leszteméri rokonaik: László fia: Benedek és Máté fia: András pereskednek Leszteméri Domokos fia: Doncs és Albert fia: Pető ellenében (Anjou oklt. XL. 65., 109. sz.). – Felleszteméri János fiai: Gál és Mihály pereikben való segítségéért megosztottnak birtokain István fia Jakabbal és fivéreivel: Györggyel és Miklóssal (Uo. 511. sz.). – 1358: Albert fiai: Pető és Mátyus, Domokos fiai: Miklós és Doncs tiltása a Tiba földön történő falu alapítástól (Sztáray I. 304.). – 1360: Leszteméri György fia: Miklós nádori ember (Anjou oklt. XLIV. 357. sz.). – Leszteméri Gergely fia: Miklós kijelölt nádori ember (Uo. 526. sz.). – 1367: Leszteméri Albert fia: Pető és Miklós fia: Bálint ellenezték Jenke birtok iktatását a Nagymihályiaknak (Anjou oklt. LI. 32., 290. sz.); ugyanők kijelölt nádori emberek (Uo. 333. sz.). – 1368: Leszteméri Albert fia: Pető kijelölt nádori ember (An-

jou oklt. LII. 82. sz.). – 1388: Kisleszteméri Miklós kijelölt nádori ember (Lelesz III. 15/5. sz.). – 1395: A Lesztemérik, Izsépiek és Cselejek elleni perében említik Péter két fiát, Jánost és Lászlót, Miklós két fiát, Berecket és Pált (Lelesz I. 292/176. sz.). – 1396: Leszteméri Péter beregi alispán (Zs. I. 4407. sz.). – 1398: Kisleszteméri Miklós özvegye (Sztáray II. 14.). – 1398: Leszteméri Miklós fia: Bereck ungi birtokos 10 jobbággal (Engel P.: Ung megye 119.). – A Leszteméri családra és leszármazásukra lásd Engel P.: Ung megye 65., 153. 17. tábla. – A tanú Péter 1391 e., Miklós 1398 e. elhunyt. – Ma: Lasztomér/Lastomir (SK).

Nátáfalvi István (*Stephanus de Nathafalwa*)

1254: Náta fiának, Gergelynek a tőle elvett és Tuboly várához csatolt négy, név szerint felsorolt népes földéért az azelőtt *Mycuta* és *Navalyad* által lakott Leszna és Csemernye nevű 30 ekealja lakatlan földet adja Zemplén megyében IV. Béla király, melynek határait a birtokba vezetést végző Mihály sárosi ispán jelentése alapján leírja (RA 1025. sz.). – 1358: Péter fia: István (1413-15) (Engel P.: Genealógia, Náta rokonsága [Zemplén m.]). – A Náta rokonság birtoka 1436–1573 (Engel P.: Térkép, pontkód: 7-8ZN9). – Ma: Nacina Ves (SK).

Ronyvai Jakab (*Iacobus de Romua* [!])

A falu a 15. századra Alsó- és Felsőronyvára tagolódott. – 1362: A Hegyaljai nemesek (lásd Hegyalja alatt) kijelentették, hogy Ronyva az ő örökjogú birtokuk (Anjou oklt. XLVI. 233. sz.). – 1421: Ronyvai Jakab kijelölt királyi ember (ZsO VIII. 602., 604., 618. sz.). – [1450]: Upori Ambrus fia: László ügyvédül vallja sok más személy mellett Ronyvai Jakabot (Kolozsmonostori konv. I. 884. sz.). – Eszerint a Jakab személynév a családban jellegzetes volt. – Ronyva falu Boksa határába olvadt (Vende A.: Zemplén vm. községei 32. [Ronyva puszta]). – Ma: Boksa, Sztropkó/Sztropkov (SK) része.

Rozvágyi Péter, István (*Petrus de Rozvagh, Stephanus de eadem*)

1258: IV. Béla király Péter fiainak, Ade, Ingenet és Ambrusnak s felsorolt társaiknak *Bech* nevű földjét a szepesi hospeseknek adván, nekik ezért cserében a zempléni várhoz tartozó *Rozuad* és *Zerus* (Géres?) földeket adta, és ezeknek határait a beiktatást végző Mihály akkori sárosi ispán levele nyomán leírja (RA 1186. sz., Fejér IV/2. 449., 452., 465. [eredetije nincs]). – 1330: Károly király híve, Lampert fia: Mihály mesternek, füzéri várnagyának adta Rozvágy birtokot (Anjou oklt. XIV. 135. sz.). – 1350: Kistárkányi Tamás fia: Domokos tiltakozik, hogy a Rozvágy birtokon az ő részét a váradi prépost el akarja foglalni. (Anjou oklt. XXXIV. 572. sz.). – 1360: Rozvágyi Lőrinc fiai: Miklós és István kijelölt királyi emberek (Anjou

oklt. XLIV. 374. sz.). – Lőrinc fia: István kijelölt nádori ember (Uo. 570. sz.). – 1363: Kisrozvági Lőrinc fia: István tanú (Anjou oklt. XLVII. 304. sz.). – 1366: Rozvági Balázs fia: Ábrahám és Rozvági István kijelölt királyi emberek (Anjou oklt. L. 753. sz.). – 1367: Rozvági István és Miklós kijelölt nádori emberek (Anjou oklt. LI. 334. sz.). – Rozvági Lőrinc fia: Miklós királyi ember (Uo. 489. sz.). – 1389: Ábrahám fia: Péter királyi ember (Lelesz III. 20/17. sz.). – 1397: Rozvági Ábrahám fiai: Péter és István (Lelesz I. 309/230. sz.). – Péter felesége valószínűleg Tuzséri-lány volt (Uo. 317/258. sz.). – 1399: Rozvági Ábrahám fiai: Péter és István kijelölt királyi emberek (Lelesz III. 53/90. sz.). – 1400: Rozvági Ábrahám fia: István kijelölt nádori ember (Lelesz II. 333/20. sz.). – 1403: Rozvági Ábrahám fia: István (Uo. 350/73. sz.). – A falu a középkorban kettévált: Kisrozvág a Súti családé, Nagyrozvág a Boda (Kistárkányi) családé lett (Valter I.: Bodrogeköz 52.). – Ma: Kis- és Nagyrozvág (BAZ vm.).

Összesen: 9 megye, 56 település, 92 személy.

II. A Vasmegyeri István fiával: Jánossal együtt esküt tevők névsora

Abaúj megyéből:

Csányi János (*Iohannes de Chan*)

1270: V. István király adománylevelet ad Csány és Felsőgyönyű, az Újvár vártól kivett várbirtokra András fia: Gál, *Cyriacus* fia: Péter, Mikola fia: Ladomér, András fia: Tivadar és rokonaik részére, akiket ezentúl Csányiaknak neveznek (Györffy I. 75.). – 1353: A jászói préposttal perben álló csányi nemesek, Jakó fiai: János, Péter és Tamás, András fiai: Péter és István, Mihály fiai: Pál és Póka, továbbá Mojs fia: Lőrinc (Anjou oklt. XXXVII. 632. sz.). – 1387: Csányi Péter fia: János, István fia: Miklós és László fia: László kijelölt királyi emberek (Lelesz I. 246/19. sz.). – A két János közül talán az idősebb volt a tanú. – Ma: Hernádcsány/Čaňa (SK).

Hegyaljai Jakab (*Iacobus de Hegaly*)

1362: A hegyaljai nemesek, Tamás fia: Péter, Pető fia: Miklós, Miklós fia: László, valamint István fiai: Jakab, László és Miklós Hegyalját kettéosztották. Tanúnk az itt említett Jakab lehet (Anjou oklt. XLVI. 233–234. sz.). – 1365: Hegyaljai István fiai: László és Jakab is szerepel abban a hosszú perben, amikor Hegyalja birtokból bizonyos földet Kolbászához csatoltak (Anjou oklt. XLIX. 151. sz.). – Lásd fentebb!

Kisidai János (*Iohannes de Kisida*)

Az Aba nem 1. Széplaki ágának 2. Csirke vonalába tartozik László (1326–1351) fia: Kisidai (Felidai) János (1374–1388), felesége Tolcsvai Margit (Engel P.: Genealógia). – Ma: Malá Ida (SK).

Kozmafalvi László (*Ladislaus de Cosmafalva*)

Kozmai nemesek birtoka, akik a megyei közéletben szerepelnek (Györffy I. 115.). – 1388: Zsigmond király Szeretvai Ramocsa fia: Péter, István fia: Jakab és Gergely fia: László részére az Ung megyei Szeretva, Pályin és Kozmateleke birtokokat adományozza (SzSzBoklt. 61–63.). – 1409: Kozmai László kijelölt királyi ember (Lelesz III. 99/180. sz.). – 1427: Kozmafalvai Sebestyén a falu birtokosa (Engel P.: Kamarahaszna 39.). – Ma: Kozma/Kuzmice (SK).

Békés megyéből:**Pázmányi Péter** (*Petrus de Paznan*), **Pázmányi András** (*Andreas de Paznan*)

1299 k.: A Pázmányi nemesek birtoka (Györffy I. 512.). – 1310: Pázmányi István fiai: Mihály és László, ill. az ugyanoda való András fiai: Mihály, Miklós és Gergely a Békés megyei települést megosztják (Anjou oklt. II. 1030. sz.). – 1422: Szántói Pázmány János és Pázmányi Kozma fia: András a Békés megyei Pázmány birtokon lévő, nekik László fia Miklóstól és Fülöptől elzálogosított részekbe akarnak kerülni (ZsO IX. 1170. sz.). – Ma: puszta Füzesgyarmattól (Békés m.) ÉK-re.

Sápi András (*Andreas de Saph*)

A falu kisnemesek birtoka. – 1387: Sápi György kijelölt királyi ember (EO V. 900. sz.). – 1401: Sápi Sebestyén kijelölt királyi ember (Lelesz II. 340/43. sz.). – A falu Méhkerék (Békés m.) határába olvadt, attól ÉK-re. – NB! A Békés megyei Sáp idevonását az indokolja, hogy a Szabolcs megyei Sáp jóval gazdagabb levéltári anyagában András nevűt nem ismerünk.

Bereg megyéből:**Bagi Imre** (*Emericus de Bogh*), **Bagi Miklós** (*Nicolaus de Bagy*)

1297: Az egyedi (Bihar m.) monostor kegyurai (a Gútkeled nembeli) Kozma és Ivánka rokonaikkal együtt a lakatlan birtokot cserébe adják Reszegei Marhard fia Jánosnak (Györffy I. 529.). – 1351: Bagi Marhardus fia: János megyei kikül-

dött (Bereg 38. sz.). – 1391: Bagi János fia: Imre kijelölt királyi ember (Lelesz I. 272/107. sz.). – Az elpusztult falu Tizzaszalka (SzSzB vm.) határába olvadt.

Balazséri János (*Iohannes de Beleser*)

1323: A (Káta nembeli) Gábor fia: Tamás fia: János örökölt birtoka (Györffy I. 529.). – János unokája, Fülöp fia: János (1364–1379) már idős ember lehetett az eskü letételekor, felesége a szomszédból Tákosi Ilona volt (Engel P.: Genealógia, Káta nem 3. tábla Csarnavodai [Surányi]). – Ma: Балажер (UA).

Bégányi László (*Ladislaus de Began*)

A falu régi részét a 14. században Ó-, ma: Nagybégánynak nevezik. – 1339: Óbégányi Miklós fia: Miklós óbégányi részét átadta vejének, Buda fia Lukácsnak, leányával, Katalinnal együtt, mivel évekkor korábban 50 márka bírságát Lukács testvérei kifizették (DL 108 403.). – 1358: Bégányi László Bereg megyei nemes tanú a Lesztemériek perében (Anjou okl. XLII. 810. sz.). – 1360: Bégányi Miklós fia: László kijelölt nádori ember (Anjou okl. XLIV. 401. sz.). – 1405: Óbégányi László fiai: Miklós és Mihály kijelölt királyi emberek (Lelesz III. 81/144. sz.). – A tanú 1405 e. elhunyt. – Ma: Kis- és Nagybégány/Мала Бийгань, Велика Бийгань (UA).

Gecsei László (*Ladislaus de Geche*), Gecsei János (*Iohannes de Geche*)

1232: A falu Muzsaj felőli része jobbágyfiúk földje, ezek utódai a gecsei nemesek (Györffy I. 539.). – 1369: Az egyik tanú, István fia: János királyi ember (Lehoczky T.: Bereg vm. III. 259.). – Ma: Mezőgecse/Геча (UA).

Bihar megyéből:

Parlagi László, Fábián (*Ladislaus de Parlagh, Fabianus de eadem*)

1323: A parlagi nemesek falujának feltűnése (Györffy I. 651.). – 1386: Parlagi Domokos fiai: György, István és László, valamint Monaki Mihály közötti határpert a nádor kérésére Mária királynő elhalasztja (DF 220 028.). – Parlagi Domokos fia: László (1386–1397: Engel P.: Genealógia, Parlagi cs.). – Az elpusztult falu, Pallag néven Debrecen (HB vm.) határába olvadt, a várostól ÉÉK-re (Györffy I. 652.).

Pércsi László (*Ladislaus de Perch*), Pércsi András (*Andreas de Perch*), Pércsi Domokos (*Dominicus de Perch*)

1270: A falu feltűnésekor Pércsi Ohat örökös nélkül elhalt ember földjét a király Szemere fia: Csépánnak adta. Az ő örökösei a pércsi nemesek. – 1356: Ohati Mik-

lós fiai: Mihály, Demeter és András részére kiadják a Pércsiek birtokcserére vonatkozó oklevelét (Anjou oklt. XL. 360. sz.). – 1411: Pércsi Mike fiai: Mátyás, László és Benedek, meg Pércsi Zanyo fia: Péter határpere a Szepesiekkel (ZsO III. 443. sz.). – Pércsi Mihály fia: László (1385), felesége Ilona; Ohati Miklós fia: András (1341-56: Engel P.: Genealógia, Pércsi). – Az Engelnél említett László és András lehet a tanú. – Ma: Mikepércs (HB vm.).

Széplaki István (*Stephanus de Zeplak*)

Minden bizonnyal a Turul nembeli Széplakiak ippí ágához tartozó személyről van szó – más Széplak (Abaúj, Közép-Szolnok m.) nem jöhet számításba. – A család ősei királyi bölényvadászok voltak (lásd Györffy III. 514.). – 1354: Széplaki Lőrinc fia: Gergely fiai: Lőkös, Turul, György, Gergely, István és Simon, valamint *Serephel* fia: István alperesek egy leánynegyed miatt folyó perben (EO III. 750. sz.). – 1366: Szennyesi Simon fia: Illés ménesbeli lovait Széplaki Lőrinc fia: György fiai: István és Lőkös elvitték, de Madarászi István közvetítésével visszaadták 12 lovat megtartva maguknak (Anjou oklt. L. 419. sz.). – 1367: Széplaki Gergely fia: István és fivére: Turul a Bihar megyei Széplak és Apáti birtokokon lévő részeik felét 70 királyi aranyforintért elzálogosítják Madarászi János fia: László mesternek (Anjou oklt. LI. 595. sz.). – 1383: *Ipp*-i János fia: István az alperes megbízottja (EO V. 748. – a mutatóban a Széplakiak alatt!). – Ma: Berettyószéplak/Suplacu de Barcău (RO).

Tordai Lőrinc (*Laurentius de Corday* [recte: Torday])

1403: Csáki Miklós erdélyi vajda, bihari és szolnoki ispán Domoszlói Demeter bírságának öt illető részét – amelyre öt Bihar megye alispánja a tordai nemesek, Erne fiai: Mátyás és András, István fia: Pál és Parlagi Mihály ellenében kötelezte – elengedi (ZsO II. 2242. sz.). – 1411: Parlagi Mihály fiai: János és Mihály elismerik, hogy Tordai István fia: Pál és Jakab fia: György megadták anyjuknak, Erzsébetnek járó leánynegyedét, és apjuk nővérének, Tordai Ictor fia: István feleségének, Erzsébetnek járó hitbért és jegyajándékot (ZsO III. 834. sz.). – Lőrinc nevű családtag eddig nem volt ismert. – Hogy a középkor folyamán nagyobb rész Szabolcs megyéhez tartozott volna (Jakó Zs.: Bihar m. 368–369.), téves megállapítás. – Ma: Bihartorda (HB vm.).

Borsod megyéből:

Csabai Miklós (*Nicolaus de Chab*)

A 13. század közepén a Miskolc nembeliek földje. – Simon fia: Miklós (1333), fia: András (1412) (Engel P.: Genealógia, Miskolc nem 6. tábla: Csabai). – A tanú

Miklós fia: Miklós lehetett, akinek a fia: András. – A település, Hejőcsaba 1945-től Miskolc (BAZ vm.) városrésze.

Petri László (*Ladislaus de Petri*), Petri Tamás (*Thomas de Petri*), Petri János (*Iohannes de Petry*)

1323: Péter fia: János petri nemes is hozzá járult mint szomszéd, Déta eladásához (Györffy I. 801.). – 1365: György fia: Márton, Miklós fiai: Pál és János, továbbá Ábrán (Ábrahám) fia: János petri nemesek Petri Farkas fia: néhai István reájuk szállt birtokrészből kiadják a hitbért és jegyajándékot, valamint a leánynegyedet István leánya utódainak (Anjou oklt. XLIX. 517. sz.). – 1368: Petri Miklós fia: János királyi ember (Anjou oklt. LII. 721. sz.). – A két János közül a tanúnk talán az utóbbi. – Sajópetri, ma: Ládpetri (BAZ vm.) része.

Pecsét Megyery Gáborné Jármy Klára utódainak 1813. évi egyezséglevelén
(HU MNL SzSzBML XIII.31. 2. doboz, 120. pallium)

Krassó megyéből:

Omor(sán)i László (*Ladislaus de Omorsan*)

1358(?): I. Lajos király megparancsolja a visegrádi várnagyának, hogy az ott letartóztatásban lévő Gál fia Lászlót adja át az erdélyi vajdának, hogy ő őrizze tovább, míg a király magához nem kéri (EO III. 997. sz.). – 1363: Omori Gál deák fia: László mester 40 forintért minden jogigényéről lemondott János kükküllői főesperes, esztergomi vikárius javára (EO IV. 197. sz.). – 1368: Az aradi káptalan előtt Himfi Benedek bulgáriai bán és testvérei tiltakoznak amiatt, hogy Henc fia: János

és Egyed fia: Péter a Krassó megyei Belényes birtokukat Omori László eladják (Kállay II. 1608. sz.). – 1370: Omori Gál fia: László jobbágyát levelesítik (Piti F.: Proskribáló levél 556.). – 1372: Az aradi káptalan előtt Omori Gál deák fia: László mester a Krassó megyei Rudarosama birtokát leányainak, Katalinnak és Annának adja (Aradi kápt. 96. sz. [DL 91 798.]). – Ma: Omor/Rovinița Mare (Krassó/Temes m. RO). – NB! Csánki Dezső (Csánki I. 669.) Bunyitai Vince nyomán említ egy, a Külső-Szolnok megyében Túrpásztóval együtt felmerülő Omorsán nevű falut. Csánki azonban figyelmetlenül olvasta Bunyitayt (Bunyitay V.: Váradai püspökség II. 258.). Ugyanis az utóbbi megkérdőjelezi a nevet, szerinte ez a név *Zuhna*-t fedí, mely falut Aba nembeli Demeter tárnokmester 1326-ban ajándékozta a váradai egyháznak (lásd Anjou oklt. X. 413. sz.).

Kraszna megyéből:

Bülgezdi/Bürgezdi László (*Ladislaus de Burgeus*), Bilgezdi Lukács (*Lucasius de Bilgeuch*)

Kisnemesek lakta település. Az EO I–V. kötetében ilyen keresztnévű bülgezdi nemesekre nem találtunk adatot. – 1416: Somlyó vár és tartozékai határjárásakor két idevaló nemes is tanú: Gergely fia: Demeter és Kálmán fia: Domokos (DL 31 123.; ZsO V. 1893. sz., nevek nélkül). – Ma: Bülgezdi/Bilghez (RO).

Nógrád megyéből:

Bágyoni János (*Johannes de Wagon* [recte: Bagon])

A Szolnok-nem birtoka volt. – 1283: Bágyoni Gothárd fiai és rokonai a határ keleti, Ároktető nevű részén lévő öröklött és szerzett földjüket 3,5 márkáért eladták *Cherneche* fia Ivánnak (Györffy IV. 228.). – 1412: Egy oklevél részeként említik Lackfi Imre nádor (1372–1375) privilégialis oklevelét, amely szerint Tamás fia: János viszszerzeri Gera fiának, Pálnak a Nógrád megyei Bágyon birtokon lévő három részét Bágyoni Pál fiától: Tamástól (ZsO III. 2653. sz.). – Ma: Bágyon (Nógrád vm.).

Libercs(e)i Miklós (*Nicolaus de Liborcy*)

1335: A Záh nembeliek birtokainak elkobzásakor a *Cele* fia: Sándor részére adományozott falvak iktatásakor érintették Libercese birtokot is (Anjou oklt. XIX. 621. sz.). – 1381: Libercsi Tompos János felesége: Erzsébet és Sági Sándor fia: János fia: István felesége: Kolos asszonyok ellenében megidézék Pető fia: Miklós zagyvafői

nemest (Vay oklt. 422. sz.). – 1425: Libercei Miklós a felperes ügyvédje a Nógrád és Hont megyék nemessége részére tartott nádori közgyűlésen (ZsO XII. 700. sz.). – Ma: Kislibercse/Luboriečka (SK).

Sáros megyéből:

Garbóci Demeter (*Demetrius de Grabouch*)

A Sáros megyei település a 14. század első felében már létezett, 1352-ben Cudar Péter kapta adományul és utána is a család birtokában volt. 1427-ben 30 portát írtak össze a településen (Engel P.: Kamarahaszna 113.). Nem ismerünk – egyelőre – olyan nemesi családot, amely itt élt volna. – A további adatokat lásd Nógrády Á.: Sáros m. 271. – Ma: község Bártfától DK-re, Hrabovec (SK).

Henningi Demeter (*Demetrius de Henyk*), Henningi Ágoston (*Augustinus de Henik*), Henningi Mihály (*Michael de Henyke*)

A település minden bizonnyal azonos a Henning 3. alatt leírt Henningújfalual, amelynek egyetlen okleveles adata (1346: *ve. Hennyngi cadit*) ismert, Lucska szomszédja volt. – Minderre lásd Nógrády Á.: Sáros m. 294–297. – Ma: korábban Hőnig (Hangovce), 1950-től az önálló Milpos község (SK) része.

Szabolcs megyéből:

Anarcsi Miklós (*Nicolaus de Anarch*)

Anarcs egyik része, a későbbi Nagyanarcs az Anarcsi (Berencsi) családé (Engel P.: Genealógia, Gútkeled nem 5. Sárvármonostori ág 8. tábla), másik fele, Kisanarcs – házasság révén – Dögéről való várjobbágyoké volt. – 1346: Néhai Apaj fia: István valamennyi birtokát – így Anarcsot is – a budai káptalan Bacskai András fiainak: Miklósnak, Lászlónak és Andrásnak, e Miklós fiának: Jánosnak, továbbá Berencsi István fiainak: Domokosnak és Lászlónak iktatta. – A váradi káptalan előtt Berencsi Keled fia: István fia: László mester kiskorú gyermekei: Miklós, Tamás és István nevében tiltakoztak, hogy apjuk a Bacskaiakkal megegyezett: az utóbbiaké lettek a Dráván túli és Somogy megyei birtokok, míg a Nyír (*Nyr*) és Bihar megyében fekvő Szólátmonostor, Anarcs, Benk és Mogyorós László mesternek jutott (Vay oklt. 57., 59., 62. sz.). – 1370: A leleszi konvent előtt tett megállapodás szerint Anarcsi László fiai: Miklós és Tamás kapták Anarcsot az utca D-i felét, amit osztottak: az utca fele „Tót” László házatól Ny felé Miklóisé, az utca másik fele Zeles

Jakab házától É felé Tamásnak jutott. Az utca másik fele Péteré és Mátyásé lett (Vay oklt. 294–295. sz.). – 1379: Garai Miklós nádor előtt Bacskai Miklós fiai: János, István és Péter mesterek, valamint Berencsi László fiai: Miklós és Mátyás, továbbá Berencsi Domokos fia: Szaniszló fogott bírák segítségével megegyeztek: az utóbbiak kapták Anarcs birtokot is. Az egyezés ellen (a Gútkeled nembeli) Bolyi (Zemplén m.) László fia: Pelbárt 4 oklevelet mutatott be, ezért a nádor pert halasztott (DL 68 632.; átírásai: 1379<382/410: DL 96 795.; 1379/551: Vay oklt. 364. sz.). – Ma: Anarcs (SzSzB vm.).

Apagyi Vince (*Vinche de Apagh*)

1373: A leleszi konvent előtt Apagyi István fiai: Vince és Jakab az anyjuk után járó leánynegyedet elengedték Kisvárdai János fiainak: Miklósnak és Domokosnak (DL 87 472.). – 1370-80: István fia: Vince (Engel: Genealógia, Gútkeled nem 5. tábla Sárvármonostori ág 10. Apagyi, C. Tóth N.: Szabolcs megye 167.). – Ma: Apagy (SzSzB vm.).

Apáti János (*Johannes de Apaty*), Apáti Máté (*Matheus de Apaty*), Apáti Lőrinc (*Laurentius de Apaty*)

Az Ung megyéből a Szabolcs megyei Apátiba átkerült Aradi család itt élő tagjai 1325-től Apátinak is nevezték magukat. – 1354: Aradi Tamás fia: János kijelölt királyi ember (Anjou oklt. XXXVIII. 509. sz.). – 1367: Aradi Tamás fia: Lőrinc kijelölt nádori ember (Anjou oklt. LI. 59. sz.). – Kopolcs (1325-67) fia: Lőrinc (1373-88) (Engel: Genealógia, Kopolcs [apáti, aradi]). – A harmadik tanú (Máté) nem szerepel a családfán (Uo.). – Egykor Kopócs-Apáti, ma: Aranyosapáti (1950, SzSzB vm.) része.

Ártánházi Péter (*Petrus de Arthanhaza*), Ártánházi László (*Ladislaus de Arthanhaza*), Ártánházi István (*Stephanus de Arthanhaza*), Ártánházi László (*Ladislaus de Arthanhaza*), Ártánházi Antal (*Anthonius de Arthanhaza*), Ártánházi Miklós (*Nicolaus de Arthanhaza*)

A falu a középkorban az Ártánházi család birtoka. – 1376: A váradi káptalan előtt Ártánházi Péter fia: Benedek és fia: István, utóbbi testvére: Imre meggyilkolásának vétsége alól 25 márka ellenében felmentette Debreceni Dózsa fiát: Jakabot és Pál fiait: Istvánt és Gergelyt (Kállay II. 1729. sz.). – 1382: Derzsi (Szatmár m.) Bereck fia: István panasza szerint a Szent György-napi vásáron Bátor piacán, majd a következő napon az országúton Ártánházi Benedek, fiai: László és István, továbbá unokatestvérük, Dávid megtámadták, s János szolgáját nyíllal súlyosan megsebesítették (LK 9. [1931] 65/18. sz.). – 1388: Ártánházi Miklós fia: András kijelölt

királyi ember (Lelesz I. 250/32. sz.). – 1417: Ártánházi Domokos fiai: János és István, továbbá Ártánházi János fia: Benedek, Ártánházi Mihály fia: Miklós Bács birtok ügyében tanúk (Szabolcs II. 272. sz.). – A két László és Miklós közül az egyik már korábban Pál tanúi között is szerepelt (lásd ott). – Az Ártánháziak le származási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 168. – Az elpusztult falu korábban Nyíracrásd, ma: Nyírmártonfalva (HB m.) határába olvadt.

Bánki László (*Ladislaus de Bank*)

1381: Bánki László Petlend ügyében tanú (Zichy IV. 181.). – 1409: Rozgonyi Simon országbíró előtt Kállói Lőkös fia: Miklós mester fogott bírák közbenjárására feloldotta Bánki László fiait: Dávidot és Lászlót a köztük folyó pert illetően, 20 forint fizetése ellenében, viszont annak kézhezvételéig az utóbbiak bánki részbirtokukat adták Miklósnak zálogba (ZsO II. 6888. sz.). – 1417: Bánki Lőrinc fia: László Bács ügyében tanú (ZsO VI. 1067. sz.). – Bánki László fiai: Dávid (1409) és László (1409-14) (Engel: Genealógia, Hontpázmány nemzetség 12. Bánki). – A tanú 1409 e. hunyt el. – Az elpusztult falu Kállósemjén (SzSzB vm.) határába olvadt.

Berencsi Miklós (*Nicolaus de Berench*)

1379: A Bacskai-fiak, valamint Berencsi László fiai: Miklós és Mátyás, továbbá Berencsi Domokos fia: Szaniszló fogott bírák segítségével megegyeztek: az utóbbiak kapták a Szabolcs megyei Anarcs birtokot is (1379: DL 68 632.; átírása: 1379>382/410: DL 96 795.; 1379/551: Vay oklt. 364. sz.). – 1389: Perhalasztó oklevélben szerepel a tanú, kihúzott névvel (Lelesz I. 252/40. sz.). – 1396: Bacskai Tamás fiai: János, László és Miklós (Uo. 305/215. sz.). – Lásd Engel: Genealógia, Gútkeled nem 5. Sárvármonostori ág 8. tábla: Bacskai (Anarcsi, Tegzes) – Ma: Rétközberencs (SzSzB vm.).

Bogáti Fülöp (*Philippus de Bogati*)

1369: Bogáti Miklós fia: Fülöp tanú Orbó (Közép-Szolnok m.) birtok perében (Perényi 116. sz.). – 1404: Bogáti Fülöp özvegye (Lelesz III. 69/120. sz.). – Fiai: Miklós (1401–1419) és János (1406–1411) (Engel: Genealógia, Bogáti [Szabolcs m.]). – Ma: Nyírbogát (SzSzB vm.).

Bogdányi Balázs (*Blasius de Bogdan*), Bogdányi Egyed (*Egidius de Bogdan*)

1362: Bogdányi Olivér fiai: Lőkös és Demeter, utóbbi fia: Egyed perelt fél (Anjou oklt. XLVI. 25. sz.). – 1363: Kállói Lengyel Lőkös pere sokak, köztük Bogdányi Olivér fiai: Demeter és Lőkös, és annak fia: Egyed ellen (Anjou oklt. XLVII. 435. sz.). – 1369: Bogdányi Lőrinc fia: Balázs tanú Orbó (Közép-Szolnok m.) birtok

perében (Perényi 116. sz.). – 1391: Bogdányi Egyed Dobos és Olcsva határperében tanú (Károlyi I. 449.). – 1398: néhai Bogdányi Demeter fia: Egyed házára törve Semjéni Lőkös fia: Miklós meg Álmosdi Csire fia: Péter fia: János 418 ménesbeli lovat hajtottak el (Lelesz I. 312/240. sz.). – 1398/399: Bogdányi Demeter fia: Egyed végrendelete (DL 53 030.). – 1404: Zsigmond király a Szabolcs megyei Bogdány birtok keleti felét, amely Fekete János fia: Péter, Farkas fia: Lőrinc és fia: Mihály halálával királyi kézre háramlott, Bogdányi Lőkös fia: Istvánnak adta új adományul (Lelesz III. 69/119. sz.). – 1407: Bogdányi Lőkös fia: Balázs Kállói Lőkös fia: Miklós képviselője (Uo. 93/167. sz.). – A két tanú „Nagy” Egyed szolgabíró (1359–†1391) és Balázs (1359–1414), felesége (-Egyházasnagyfalui Erzsébet) személyére lásd Németh P.: Bogdány 21–46. (leszármazási tábla). – Ma: Nyírbogdány (SzSzB vm.).

Buji János (*Iohannes de Buly*)

1361: I. Lajos király átírta és megerősítette saját 1355. évi oklevelét, amellyel a magvaszakadt Benedek fia: János Szabolcs megyei Buj birtokát Bátorai Bereck fia: János fia: László szabolcsi ispánnak adományozta (DL 4512.; AO VI. 302.). – Ez azonban a család egyik ágára vonatkozott, mert a Bujiak továbbra is szerepelnek a közéletben. 1369: Buji Miklós kijelölt királyi ember Péci Gergely ügyében (DF 219 609.; Fejér IX/6. 151.). – 1398: Buji László fia: Tamás a Semjéniek ügyvédje (DL 52 980.). – 1399: Buji Tamás Szabolcs megye szolgabírája (ZsO I. 5990. sz.). – 1406: Buji Lőrinc [1376: felesége: Belgégényi Dezső fia: István özvegye, Anna (Megyery cs. lt. [Jegyzék] 176. sz.)] tanú a Csapi (Ung m.) Miklós fia: András és a (Péc nembeli) Ibrányi Miklós fia: Gergely, Gergely fia: András között folyó perben (Lelesz III. 86/156. sz.). – A család leszármazására lásd C. Tóth N.: Szabolcs megye 174. – Ma: Buj (SzSzB vm.).

Csúri László (*Ladislaus de Chou[r]*)

1388: Csúri László kijelölt királyi ember (Lelesz I. 250/32. sz.). – 1390: Csúri Lőrinc fia: László Vasvári (Szatmár m.) Fekecs Miklós ügyvédje (DL 52 684.). – 1393: Csúri Vid és János fia, Csúri László, Iván fia: János kijelölt nádori emberek az Esztáriaknak a Bátoriak és Bujiak elleni perében (Lelesz I. 281/137. sz.). – 1406: Csúri Vid, Lőrinc fia: László, Iván fia: László és László Halász birtok szomszédjai (Lelesz III. 86/156. sz.). – Ibrány (SzSzB vm.) határába olvadt, a községtől Ny-ra, a Paszabra vezető út két oldalán.

Dögei János (*Iohannes de Duge*)

1374: Kisdögei Egyed fia: János tanú Bodon ügyében (Zichy III. 565.). – 1393: Dögei Egyed fia: János kijelölt nádori ember (Lelesz I. 281/138. sz.). – A Kis-

anarcsi (Dögei) család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 106. – Ma: Döge (SzSzB vm.).

Egyeki Demeter (*Demetrius de Hegyk*), Egyeki Tamás (*Thomas de Hegeky*)

A helynév (az *Ügek-Ügyek>Igyek*) puszta személynévből keletkezett magyar névadással. A falu 1440-ig, kihalásáig az Egyeki család (Engel P.: Genealógia) birtoka volt. – 1367: Az egri káptalan Egyeki Pünkösöd fia: János fia: Illés és fivére: Demeter kérésére átírja 1334. évi oklevelüket (Anjou oklt. LI. 39. sz.). – 1390: Egyeki Demeter kijelölt, Egyeki András fia: Péter királyi ember Ladány ügyében (DF 248 904., másolata: DL 98 696.). – 1393: Egyeki András fia: Demeter szabolcsi szolgabíró (C. Tóth N.: Tolvajok és rablók 152.). – Egyeki Tamás nevű családtag egyelőre nem ismert. – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 177. – Ma: Egyek (HB vm.). Lásd még *Egyek története*. Szerk.: Bencsik János. Egyek, 2000.

Endesi János (*Iohannes de Endes*)

1329-től a település fele, majd az Anarcsi családtól a másik része is az Endesi család birtoka volt. – 1329/329: Simon fia: Dénes házasságakor (a Gútkeled nembeli) Keled fia: István fiai: Domokos, János, László és Keled nővérének, *Els*-nek kezével együtt megkapta a Szabolcs megyei Kádszeg Ny-i és Endes D-i felét (Anjou oklt. XIII. 89., 192. sz.). – 1400: Endesi [Dénes fia: (Szabolcs I. 612. sz.)] László fia: János kijelölt nádori ember a Losonciak és a Rozgonyiak perében (Lelesz II. 334/24. sz.). – 1418: A leleszi konvent előtt Endesi László fia: János és fiai: Miklós, István és Simon, továbbá eme László fia: Mihály fia: László, nővérei: Katalin, Erzsébet és Margit hajadonok elismerték, hogy János anyjának, László nagyanyjának, Pocsaji (Bihar m.) Erdő fia: Miklós leányának, Skolasztikának a negyede, és János nagyanyjának, László dédanyjának, Erdő fia: Miklós feleségének, Erzsébetnek a hitbére és jegyajándéka fejében Pocsaji Csire fia: Péter fiai: László és János mesterek, János fia: Péter, Miklós fiai: László és János, továbbá István fia: János őket kifizették (ZsO VI. 2552. sz.). – Az elpusztult falu Mezőladány (SzSzB vm.) határába olvadt.

Eszenyi László (*Ladislaus de Ezen*)

1351: A felperesek között egy perben Eszenyi László fiai: Tamás, Mihály és László (Anjou oklt. XXXV. 492. sz.). – 1366: Eszenyi Tamás fiai: Simon vagy László kijelölt királyi ember (Anjou oklt. L. 647. sz.). – A tanú vagy László (1290–1329) fia: László (1320–1393), felesége Morvai *Isal*, tőle ered a Sztritei-ág (Engel P.: Genealógia, Baksa rokonsága, 7. tábla: Sztritei, Csapi); vagy Tamás fia. – Ma: Eszeny/Єсенъ, korábban: Яворово (UA).

Földesi András (*Andreas de Feldes*)

A falu a Földesi család birtoka volt. – 1342: Földesi Tamás fia: András Csanálos (Bihar m.) ügyében tanú (AO IV. 228.) – Igen idősnek számított a tanúskodása idején. – Ma: Földes (HB vm.).

Gégényi Tamás (*Thomas de Gegen*)

1374: Gégényi Marót fiai: Péter és Tamás kijelölt királyi emberek; ugyanekkor Gégényi Tamás, Pál, Péter, Mihály, István, Sebestyén, András és Imre Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 519., 566.). – 1381: Mihály fia: Pál, Marót fiai: Tamás és Péter, Dezső fia: István és Miklós fia: János gégényi nemesek Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 181.). – Ma: Gégény (SzSzB vm.).

Gúti Mihály (*Michael de Guth*)

1356: Gúti János fia: Mihály esküt tevő, Szatmár megyei tanú (Anjou oklt. XL. 302. sz.). – 1366: Gúti Salamon fia: János fia: Mihály perét Kállói Iván fia: László ellen a nádor elhalasztja (Anjou oklt. L. 38. sz.). – 1368: Gúti Salamon fia: János fia: Mihály perét Kállói Simon fia: Imre és Iván fia: László ellen a nádor elhalasztja (Kállay II. 1614. sz.). – Gúti Mihály fia: Mihály deák (1341-82) a gúti Ország család alapítóinak az apja (Engel P.: Genealógia, Gútkeled nem 6. Farkas ága, 2. tábla: Ország [gúti], illetve C. Tóth N.: Szabolcs megye 182.). – Kérdés, hogy a fentiek közül kinek a Mihály nevű fia volt a tanú? – Az elpusztult falu részben Nyíracсад (Külsőgut), részben Nyíradony (*Belső Gut*) határába (SzSzB vm.) olvadt.

Ibronyi Pál (*Paulus de Ibrony*)

1351: Ibronyi Albert fia: Pál a Várdaiak képviselője (Anjou oklt. XXXV. 37. sz.). – 1362: Egyed fia: Miklós és Albert fiai: Pál és Miklós tiltása hatalmaskodás miatt (Kállay II. 1450. sz.). – 1360: Ibronyi Pál perbeli képviselő (Anjou oklt. XLIV. 337. sz.). – 1366: Ibronyi Albert fia: Pál királyi ember (Anjou oklt. L. 352. sz.). – 1367: Ibronyi Albert fia: Pál kijelölt nádori ember (Anjou oklt. LI. 323. sz.), ugyanő mester megnevezéssel Szabolcs megye szolgabírája (Szabolcs I. 623. sz.). – 1393: Ibronyi Pál fia: János kijelölt királyi ember (Lelesz III. 34/52. sz.). – A tanú 1393 e. elhunyt. – Ma: Nyíribrony (SzSzB vm.).

Jákói Tamás (*Thomas de Jakay*), Jákói Csépán (*Chepan de Jaka*), Jákói Illés (*Elias de Jaka*)

1351: Jákói Kozma fia: Iván és Tamás fia: János kijelölt királyi emberek (Anjou oklt. XXXV. 697. sz.). – 1381: Iván fia: László, Henrik fiai: Tamás és Csépán, Demeter fiai: Miklós és Illés jákói nemesek Petlend ügyében tanúk (Zichy IV.

181.). – 1387: Játkói Iván fia: László, felesége: Zsuzsanna, aki Tuzséri Lukács leánya (1400: Lelesz II. 333/21. sz.). – 1387: *Hernoh* fia: Illés kijelölt királyi ember Balsa és Halásztelek iktatásánál (Lelesz III. 14/3. sz.). – Ma: Nyírjákó (SzSzB vm.).

Kemecsei Simon (*Simon de Kemeche*)

1381: Kemecsei Miklós fia: Simon és Kemecsei János Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 181.). – 1393: Kemecsei János mester Szabolcs megye esküdt ülnöke (C. Tóth N.: Tolvajok és rablók 154.). – 1399: Uő ismét esküdt ülnök, illetve Kemecsei Miklós fia: Simon jobbagya levelesített gonosztevő (ZsO I. 5990. sz.). – 1417: Kemecsei János fia: Miklós, továbbá Kemecsei Simon fia: Jakab Bács birtok ügyében tanúk (Szabolcs II. 272. sz.). – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 190–191. – Ma: Kemecse (SzSzB vm.).

Kenézi Szaniszló (*Stanislaus de Kenez*)

A falu a középkorban az Anarcsi (Kenézi) család birtoka volt. – 1366: Kenézi Domokos fia: Szaniszló megyei kiküldött (Vay oklt. 220. sz.). – 1367: Berencsi Domokos fiai: János és Szaniszló a béke kedvéért és Szabolcs megyei birtokaik hasznáért egymás között osztályt tettek. Kenéz, (Mező-)Ladány és Berencs birtokok fele Szaniszlónak jutott (Uo. 260. sz.). – 1368: Kenézi Szaniszló kijelölt királyi ember (Anjou oklt. LII. 86. sz.). – A leleszi konvent előtt Benki Domokos fia: János megvallotta, hogy Mogyorós birtoka Tisza felőli D-i felét elzalogosította Anarcsi István fia: Lászlónak 10 évre. A zálog ideje alatt János fivérével, Szaniszlóval szemben köteles Lászlót megvédeni (Uo. 723. sz.). – 1372: A Berencsiek pere Kenézi Domokos fia: László és a Kisanarcsiak ellen (Vay oklt. 308. sz.). – 1375: Berencsi István fia: László fia: Tamás és Kenézi Domokos fia: Szaniszló megegyezése: Tamás és frátere Kenéz, viszonzásul Szaniszló Ladány és Cigán birtokokból vonul ki (Uo. 327. sz.). – 1378: Kenézi Domokos fia Szaniszlót Cigán birtokon idézték meg Kistárkányi László fia: Benedek ellenében (Uo. 361. sz.). – 1382: Kenézi Domokos fia: Szaniszló a Berencsiekkel szemben pert halaszt (Uo. 426. sz.). – 1393: Kenézi Domokos fia: Szaniszló és Anarcsi László fiai: Mátyás és Péter Kenéz birtokot két egyenlő, K-i és Ny-i részre osztották (Lelesz I. 279/132. sz.). – Ma: Újkenéz (SzSzB vm.).

Lövői Pál (*Paulus de Leve*), Lövői Tamás (*Thomas de Levey*), Lövői Balázs (*Blasius de Levey*), Lövői János (*Iohannes de Leve*), Lövői Bálint (*Valentinus de Leve*)

A falu a középkorban a Lövői család birtoka volt. – 1344: Lövői Péter fia: Pál és Miklós fia: Pető Szabolcs megyei nemesek Szalóka ügyében tanúk (Anjou oklt. XXVIII. 321., 387. sz.). – 1353: Lövői Mihály fia: János kijelölt nádori ember

(Zichy II. 521.). – 1354: Uő kijelölt királyi ember (Anjou oklt. XXXVIII. 194–195. sz.). – 1366: Lövői Péter fia: Pál kijelölt nádori ember (Anjou oklt. L. 78. sz.). – 1367: Lövői Tamás fia: Beke kijelölt királyi ember (Anjou oklt. LI. 681. sz.). – 1368: Lövői Péter fia: Pál kijelölt nádori ember (Anjou oklt. LII. 86. sz.). – 1374: Lövői László fia: Tamás, János fia: László, Péter fia: Pál és László fia: Benedek Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 566.). – 1381: Lövői Tamás, János, Tamás és Bálint Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 182.). – 1387: Lövői Máté, Máté fia: János és Miklós kijelölt királyi emberek (Lelesz II. 326/2. sz.). – 1398: Lövői Pál fia: Péter kijelölt királyi ember (Lelesz III. 50/84. sz.). – 1400: Lövői László fia: Balázs kijelölt nádori ember (Lelesz II. 334/24. sz.). – 1412: Lövői Pál fia: Péter panasza szerint Lövői László és fiai: Péter, Kelemen és Balázs nem adtak másolatot a Lövő birtokot érintő oklevelekről (ZsO III. 2218. sz.). – Lövői Pál fia: Péter és Lövői János fia: Gergely, valamint Lövői Tamás fia: László fia: László Lövő birtokukat három részre osztották (Uo. 2784. sz.). – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 190–191. – Tamás már Pál csoportjában is leadta a voksát. – Ma: Nyírlövő (SzSzB vm.).

Magyi László (*Ladislaus de Mogy*)

1372-73: Magyi István fia: László Szabolcs megyei kiküldött (Szabolcs I. 641., 645. sz.). – 1381: A leleszi konvent előtt Magyi Miklós fiai: Demeter és András, továbbá Magyi Miklós fia: János fiai: István és Péter elismerték, hogy nagyanyjuk, Ilka – (a Hontpázmány nembeli) Petri Gergely leánya – leánynegyedét Petri Sándor fia: Sándor pénzben megváltotta (Perényi 139. sz.). – 1395: Magyi László kijelölt nádori ember, de nevét az oklevélben utólag kihúzták (Lelesz III. 37/58. sz.). – 1402: Tamás fia: László panaszos fél (Lelesz II. 349/69. sz.). – A tanú csak István fia lehet. – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 195–196. – Ma: Magy (SzSzB vm.).

Miskei László (*Ladislaus de Miske*)

Miske/Mikse település a Szakolyi és Rakamazi család birtoka, a tanú, Szakolyi Illés fia volt – testvérét Lászlónak hívták –, és 1376–1413 között adatolható (Németh P.: Szabolcs 132. [Micske néven]). – Lászlónak Katalin nevű leánya a Gútkeled nembeli Ráskai Vidfi János felesége lett, vele ez az ág kihalt (Engel P.: Genealógia, Gútkeled nem 1. Rakamazi ág 2. tábla: Szakolyi). – Az elpusztult falu Újfehértó (SzSzB vm.) határába olvadt.

Mizségei László (*Ladislaus de Missete*)

A település 1297–1407 között a Mizségei (Németh P.: Szabolcs 134; Engel P.: Genealógia, Mizségei), 1410-től a Parlagi család birtoka volt. – 1342: Mizségei Miklós

fiai: Sándor és Tobak, továbbá Mizsétei Kutur Csanáros (Bihar m.) ügyében tanúk (AO IV. 229–332). – 1354/1757: Mizsétei! Lukács és Mizsétei! Tobak fia: László kijelölt királyi emberek (DL 4419.). – 1390: Tobak fia: László Mizséte birtokának harmadát, amely Nádudvari (Mizsétei) Sándor fia: Miklós és fia: István, Kutur fia: Péter és fiai: János, István és Miklós kezére háramlott, az utóbbiak 300 forintért eladták Parlagi Domokos fiainak, Istvánnak, Györgynek és Lászlónak (ZsO I. 1693. sz.). – Az elpusztult falu Nádudvar (HB vm.) határába olvadt.

Nagyfalui Vince (*Vincentius de Nogfalu*), Nagyfalui Tamás (*Thomas de Nogfalu*), Nagyfalui Balázs (*Blasius de Nogfalu*)

A Nagyfaluiak mindhárom személy mellett letették a voksukat, itt erősítettek leginkább (3 fő). – 1362: Nagyfalui Tamás fia: Gergely kijelölt nádori ember (Anjou oklt. XLVI. 274. sz.). – 1364: Az egri káptalan előtt Nagyfalui Péter fia: János, fiai: Máté, Vince, Antal és Tamás, továbbá Péter fia: Imre fia: László, valamint Pető fiai: Balázs, Gábor és Jakab a Nagyfalu birtok miatti perüket megszüntették, a két falun – Nagyfalu és Egyházasnagyfalu – megosztottak a két fél közötti határ megvonásával (Anjou oklt. XLVIII. 370. sz.). – 1366: Az egri káptalan előtt megjelentek egyrésztől Nagyfalui Péter fia: János fiai: Mátyás, Vince, Antal, Tamás és Péter a maguk és ugyanezen Péter fia: Lőrinc fia: László nevében, másrésztől Nagyfalui István fia: *Marowth* fia: Egyed a fiaival: Balázssal és Mihállyal Balázsér birtok megosztása ügyében (Anjou oklt. L. 368. sz.). – 1367: Nagyfalui János fia: Vince kijelölt nádori ember (Anjou oklt. LI. 323. sz.). – 1374: Nagyfalui Antal, Tamás és Péter Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 566.). – 1376: Az egri káptalan előtt Nagyfalui Marót fia: Egyed fiai: Balázs, Mihály és Sebestyén Nagyfalui Pető fia: Tamás leányai leánynegyede fejében a Nagyfalu faluban bírt részük felét a Szűz Mária-egyház kegyuraságával és a Tisza melletti halászóhelyekkel örökjogon átadták Nagyfalui Pető fia Tamásnak, akinek anyja Marót testvére: Bács fia: Tamás leánya (DL 71 883.). – 1378: I. Lajos király a magtalanul elhunyt Pető fia: Gábor Nagyfaluban lévő birtokrészét Nagyfalui Péter fia: János fiainak, Vincének, Antalnak és testvéreiknek, továbbá az idevaló Balázsnak és Antalnak adományozta, amelybe az egri káptalan ellentmondás nélkül iktatták őket (DF 251 767.). – 1391: Nagyfalui János fia: Máté, Pető fia: Balázs, Egyed fiai: Egyed és Balázs Dobos és Olcsva (mindkettő Szatmár m.) határperében tanúk (Károlyi I. 449.). – 1399: Jékei Jakab fiát: Pétert és feleségét, Ilonát – Ramocsaházi Balogh Miklós leányát – Nagyfalu birtokának harmadába – Nagyfalui Vince gyermekei: György és Anna hajadon háromszori tiltakozása ellenére – Szécsényi Frank országbíró parancsára bevezették (Lelesz III. 55/94. reg.). – Ma: Tiszanagyfalu (SzSzB vm.).

Ökörteleki Mihály (*Michael de Wkurteleky*)

A hely Besenyőd tartozéka volt. – 1367: Nyelves Demeter özvegye: Margit végrendeletében fiára: Mihályra 6 lovat 6 csikóval és 1 nagyobb övet; leányára, Erzsébetre, Panyolai Péter fia: László mester feleségére 1 övet – melyet Demeter a római kúriából hozott – és 1 ezüst serleget; unokáira, Erzsébet három gyermekére pedig három lovat hagyományozott; továbbá egy pejlovat gyóntatójának, András papnak, a nagysejnéni egyház rektorának, egy „zordon” színű lovat a pataki Boldogságos Szűz kolostorának. Ez ellen veje panaszt emelt (Kállay II. 1602. sz.). – (1378-82): Ökörteleki Nyelves Mihály Szabolcs megyei kiküldött (Szabolcs I. 672. sz.). – 1388: Ökörteleki Demeter fia: Mihály királyi ember (DL 52 583.). – 1396: Uő kijelölt nádori ember (DL 52 948.). – 1405: Besenyődi Nyelves Mihály és Besenyődi Mihály Szabolcs megyei kiküldöttek (Szabolcs II. 94. sz.). – A tanú Nyelves Mihály lehetett. – Az elpusztult lakott hely Besenyőd (SzSzB vm.) határába olvadt.

Pazonyi Dénes (*Dionisius de Pazdon*)

1351: (Pazonyi) Domokos fia: Dénes is visszaadta az általa is elfoglalt Pazonyi Tivadar fia: Pócs részbirtokát (Anjou oklt. XXXV. 605., 634. sz.). – 1354: Pazonyi Domokos fia: Dénes megbízólevéllel képviselő (Anjou oklt. XXXVIII. 15. sz.). – 1366: Uő a Bátoriak, János fiai: László és György ügyvédje (Anjou oklt. L. 56. sz.). – Boda fia: Dénes 1355–1380 között mutatható ki (Engel P.: Genealógia, Pazonyi). – A két Dénes közül az egyik volt az esküt tevő. – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 201. – Ma: Nyírpazon (SzSzB vm.).

Szabolcsi György (*Georgius de Zabouch*)

Élete végét jól ismerjük: Kállói Ubul a vele szemben, anyjának, Balázs leányának öröksége és hozománya miatti peréből: a nádor előtti per kezdete 1379, amikor György a magatartásával akadályozta a birtokok becslését, távol maradt a nádori széktől, majd az egri vikárius előtt 50, ha nem fizetne, akkor 100 márka fizetését vállalta. Ehelyett azonban György a birtokai elzálogosítását, majd elidegenítését tervezte, közben a nádor bírságolta, mígnem 1382-ben elhunyt (Kállay II. 1772., 1781., 1795., 1807-8., 1839., 1847., 1870., 1894., 1928. sz.). – László fia: György 1362–1382 között mutatható ki (Engel P.: Genealógia, Szentemágócs nemzetség 1. tábla Olaszi [Szabolcsi]). – Ma: Szabolcs (SzSzB vm.).

Szakolyi Márton (*Martinus de Zakul*)

A tanú apja, Szakolyi György 1361 és 1377 között, míg fia, Márton (eddig 1397-től) 1425-ig volt kimutatható (Engel P.: Genealógia, Gútkeled nemzetség 1. Rákamazi ág 2. Szakolyi cs.). – Ma: Szakoly (SzSzB vm.).

Szigetegyházi Miklós (*Nicolaus de Zygetheghaz*), Szigeti Mátyás (*Mathias de Zygeth*), Szigeti Miklós (*Nicolaus de Zygeth*), Szigeti Mihály (*Michael de Zygeth*)

1340: A Szabolcs megyei Szigetegyházi Simon fia: Miklós az I. Károly király által neki adományozott, örökös nélkül elhunyt ember Szigetegyháza birtoka köegyházának kegyúri jogából és haszonvételeiből János testvérét és annak örököseit részeltette (Anjou oklt. XXIV. 504. sz.). – 1388: Szigeti Miklós kijelölt királyi ember (Lelesz I. 250/32. sz.). – 1396: Szabolcs megye hatósága előtt Szigeti Mihály kötelezte magát, hogy Mihály deák fejváltságáért 40 forintot fizet Kállói Lőkös fia Miklósnak (Szabolcs II. 33–34. sz.). – 1400: Szigeti László és Miklós kijelölt királyi ember (SzSzBoklt. 72.). – A tanúk között két Miklós volt jelen: az idős Simon fia és a fiatalabb Miklós. – Az elpusztult falu területének nagyobb részben Hajdúszoboszló, részben Tetétlen (mindkettő HB vm.) határába olvadt.

Tuzséri Gál (*Gallus de Tusir*)

1316: A Basztély nembeli Rénold unokája, Péter mester és testvére, János mester fia: László apród a Tisza folyó mellett Nyír (!) megyében fekvő Tuzsért a kikötővel és a vámmal együtt a Zemplén megyei származású, András fia: Peres Miklósnak, csicsvai várnagyának adományozta (AO I. 405., 408.). – Miklósnak nem voltak leszármazottai, így testvérétől, Benedektől ered a Tuzséri család. – Fia volt Lukács (1328–1368), unokája Gál (1385–1407 e.), akinek anyja Jékei Neste (1361–1407) (Németh P.: Szabolcs 197., Uő: Tuzsér 25. (a család leszármazási táblája). – Ma: Tuzsér (SzSzB vm.).

Szatmár megyéből:

Császári Miklós (*Nicolaus de Chazar*), Császári Péter (*Petrus de Chazar*)

A Kaplony nembeli Tivadar (1316–22) szatmári szolgabíró (felesége *Ivahna*, a Gütkeled nembeli Veres Benedek leánya) két fia: Péter (1331) és Miklós (1383). A másik ágon egyetlen továbbvivője a családnak Jakab (1361) fia: Péter (1375) (Németh P.: Szatmár 356., a Kaplony nembeli Császári cs. leszármazási táblája). – Miklós már Pál tanúi között is letette voksát. – Ma: Nyírcsászári (SzSzB vm.).

Jánosi Kántor János (*Iohannes dictus Cantor de Janusy*), Jánosi Miklós (*Nicolaus de Janusy*)

1272: Hodász határjárásakor két falu viselte e nevet: az egyik Kisjánosi, a másik János(i) István mester birtoka – közvetlen szomszédja volt (Németh P.: Szatmár 123–124). – 1367: Jánosi Kántor János panasza szerint jobbágyait Jánosi István

fiai: Mihály és Miklós titokban a birtokrészükre vitték (Anjou oklt. LI. 765. sz.). – 1391: Jánosi Kántor Miklós és János Dobos és Olcsva határperében tanúk (Károlyi I. 449.). – A Jánosi család leszármazási táblája szerint István három fia közül János (1335–1391) és Miklós (1347–1391) jöhet számításba (Németh P.: Szatmár 362., a jánosi Kántor cs. leszármazási táblája). – Lásd még C. Tóth N.: Szabolcs megye 185. – Ma: Kántorjánosi (SzSzB vm.).

Kisjánosi István fia: János (*Johannes filius Stephani de Kisianus*), Kisjánosi Pál (*Paulus de KisIanus*), Kisjánosi Sebestyén (*Sebastianus de KisIanus*)

A falu Jánosi megkettőződéséből jött létre a 13. század első felében. – 1322: A két falut más névvel különböztetik meg az anyatelepüléstől. – 1353: Tamás fia: István fia: János kisjánosi házának lerombolásával vádolta Derzsi Kántor Berecket és Lorándot. Az ügyet 1364-ben zárták le. – 1373: János fia: Pál Porteleki Jakab fia Mártonnal pereskedik, ugyanő, mint iklódi nemes Bodon (Szabolcs m.) perében tanú (1374), ekkor a települést Szabolcs megyéhez számítják. – 1379: Uő. tanú; 1382, 1384: királyi ember. – 1391: Kisjánosi János fia: Pál Dobos és Olcsva határperében tanú (Károlyi I. 450.). – 1392: Kisjánosi István fiai: György, Pál, Tamás és Péter kijelölt királyi emberek Szennyes ügyében (az előbbiekre lásd Némerth P.: Szatmár 144–145.). – 1392: Kisjánosi Pál kijelölt királyi ember (Lelesz III. 27/36. sz.). – Sebestyén tanúra nincsen adatunk. – 1380: A falu nemesei 1380–1420 között felváltva nevezik magukat Kisjánosinak vagy Iklódinak, míg ettől kezdve az Iklódi falunév nyer teret, kiszorítva Kisjánosit. – Nyíriklód 1917-ben Kántorjánosi-val egyesült (SzSzB vm.).

Madai Miklós (*Nicolaus de Madá*)

A falu 1296-ban tűnik fel Dobos határjárásakor. – 1354: Madai Péter fia: Miklós, Lőkös fia: Miklós és Günter fia: Miklós birtokosztálya (Anjou oklt. XXXVIII. 15. sz.). – 1367: Lőkös fiait, Miklóst és Lőrincet, Boda fia: Lackot és Dénest, madai nemeseket idézték meg Madai Miklós fia: László ellenében (Anjou oklt. LI. 838. sz.). – 1375: Madai Lőkös fia: [...] kismadai lakott, nagymadai és csokalyi részeit fivérének, Miklósnak 28 aranyforintért elzálogosította. – 1382: Az örökös nélkül elhunyt Madai Miklós fia: András madai birtokrészét Erzsébet királyné Károlyi Simon fiainak: Mihálynak és Lászlónak, valamint Várdai János fiának: Domokosnak adományozta (minderre lásd Németh P.: Szatmár 169.). – 1391: Madai Miklós fia: László, Madai János fia: Lőrinc, Mihály fia: Péter és Miklós fia: András Dobos és Olcsva határperében tanúk (Károlyi I. 449–450.). – A tanú Lőkös fia: Miklós lehet. – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 194. – Ma: Nyírmada (SzSzB vm.).

Sámeli László (*Ladislaus de Samul*)

1376: Zsarolyánból kiszakadt kisnemesi falut ekkor említik. – 1380: Az idevaló Imre fiai: Mátyás és Sebestyén, Tamás fia: László és János, mint határosok azt vallják, hogy egy vitatott földdarab nem Zsarolyánhoz, hanem Timóteushoz és Gyügyéhez tartozik. – 1383: Tamás fia: László Nagydöge (Szabolcs m.) ügyében tanú (minderre lásd Némerth P.: Szatmár 255–256.). – Az elpusztult falu Zsarolyán (SzSzB vm.) határába olvadt.

Simai László (*Ladislaus de Zyma*)

1327: A kisnemesi falu feltűnése. – A hamispénz verésért megégetett Simai (Százrazberki) László itteni birtokát is lefoglalta a király és 1336-ban Szécsényi Tamás erdélyi vajdának adta. Ez ellen László özvegye és fia, valamint László testvérei tiltakoztak. – 1339: Százrazberki István fiai: Mihály, Jakab és János úgy egyeznek meg, hogy a faluban lévő hányadukat 4 részre osztják, és ebből negyed jut Tamás erdélyi vajdának, a többi a három testvérnek. – 1362: Százrazberki Dezső fia: Mihály fiúgyermeket nélkülözvén, simai birtokrészét is Mikolai Mihály fiára: Lászlóra és János fiaira: Mihályra és Tamásra hagyja. – 1366: Simai (Mikolai) Mihály fia: László Szatmár megye egyik szolgabírája. – 1378: (Mikolai) János fia: Tamás és fiai: Miklós, Tamás és Benedek, valamint László fia: Domokos és testvérei, Gergely, Pál és László simai birtokrészüket megosztják (minderre lásd Németh P.: Szatmár 264–265). – Ma: Csengesima (SzSzB vm.).

Urai János deák, Pál (*Iohannes litteratus de Wray, Paulus de eadem*)

1349: A Káta nembeli Csaolyi Péter fia: János mester panasza szerint Urai András fia: János fia: Pál és Tamás fia: László, valamint famulusa, Demeter fia: Domokos Urába hordatta el a csengeri és a jánosi jobbágynak a szénáját. – 1356: Urai Kobak András és János fia: Pál eskütársak Csaolyi János fia: Sebestyén perében. – 1359: Pál fia: István ugyancsak (minderre lásd Németh P.: Szatmár 325., 368., az Uraiak kezdetei, leszármazási tábla). – 1388: Péter fia: János királyi ember (Károlyi I. 432.). – 1391: Urai János fia: Mátyás és István Dobos és Olcsva határperében tanúk (Uo. 450–451.). – Ma: Ura (SzSzB vm.).

Vajai Bereck (*Briccius de Woya*)

Vajai László (1341–1383) öt gyermeke közül a legidősebb Bereck (1364–1385), aki minden bizonnyal apjának az első házasságából származik (Németh P.: Vayak ősei I. Az ún. „Ábrahám” ága a 14. században; kihajtható melléklet a 62. oldalon). – Ma: Vaja (SzSzB vm.).

Vitkai László (*Ladislaus de Withka*)

1362: A Kaplony nembeli Károlyiak hatalmaskodás miatt perben álltak Vitkai István fiai: László és Istvánnal, illetve András fia: Lászlóval. (Anjou oklt. XLVI. 477., 479. sz.). – 1366: A nádor Vitkai István fiai: András, István és László perét Berendi Ferenc fia: Ferenc és jobbágyai ellenében elhalasztja (Anjou oklt. L. 653. sz.). – Károlyi Simon fia: László mester pere Vitkai András fia: István és a másik András fia: László ellen (Uo. 924. sz.). – 1367: Az Olcsvaiak és a Vitkaiak perében feltűnt Vitkai István fiai: András, István és László közül az utóbbi lehet a tanúnk (Anjou oklt. LI. 309. sz.). – A leleszi konvent előtt Vitkai István fiai: András, István és László, továbbá Vitkai Szemes András fiai: László és Gergely nevében jelent meg képviselőjük (Uo. 698. sz.). – 1368: A Károlyiak panasza szerint Vitkai István fiai: András László és István, ezen András fia: János és István, Vitkai András fiai: Gergely és László Olcsva és Szopaly birtokok terméseit jogtalanul be akarják szedni (Anjou oklt. LII. 12. sz.). – 1374: Vitkai László fia: Jakab alperes az óbudai apácák ellenében (DL 6178.). – 1390: Vitkai László fia: Jakab ügyvéd (Németh P.: Szatmár 346.). – 1391: István fia: István, András fia: László, András fia: István, István fia: Jakab, István fia: Gergely, András fia: Lőrinc vitkai nemesek Dobos és Olcsva határperében tanúk (Károlyi I. 449.). – 1406: A tanú unokaöccse, Vitkai András fia: László Gyügyébe történő iktatás ellen tiltakozik (Lelesz III. 85/153. sz.). – Ma: Vitka, Vásárosnamény (SzSzB vm.) városrésze.

(Közép-)Szolnok megyéből:

Kardáni Lőrinc (*Laurentius de Cordan*)

A falut az EO I–V. kötetének mutatói nem ismerik. – 1424: a 14. sz. utolsó évtizedeiben telepített Közép-Szolnok megyei Gardánfalva román falun ekkor birtokosai, Béltéki Balk vajda fia: Sandrin fiai és Drág vajda fiai osztozkodnak (ZsO XI. 446. sz.). – Innen tanúnk csak akkor származhat, ha a telepítés előtt egyetlen nemesek birtoka volt. – Ma: Gardánfalva/Gárdani (RO).

Körösi Miklós (*Nicolaus de Korous*), Körösi Gergely (*Gregorius de Koros*)

1369: Körösi Gergely királyi ember (EO IV. 761. sz.). – 1379: A váradi káptalan előtt a Körösi Miklós fiai: László, Mátyás és a távollévő György birtokcserét hajtottak végre. Míg ők Genéte birtokuk telkeinek felét adják rokonaiknak, Ábrányi Tivadar fia: István fiainak: Lászlónak és Györgynek, az utóbbiak Kispacal birtokuk felét adják viszont (EO V. 432. sz.). – 1388: Körösi Domokos fia Miklóst és Dobó

fia Kelement nagyanyjuk, Reszegei Margit asszony leánynegyede címén Reszege negyedébe kívánják iktatni, ám Reszegei Balázs fegyveres kézzel ellenállt (Károlyi I. 432.). – 1390: Körösi Miklós fia: László, Dorombosi András fia: András, Egri Lőkös fia: Péter a Szatmár megyei Katoly birtokukat – melyet Lajos király adományából bírtak – eladják szorongatott helyzetük miatt (Lelesz I. 256/55. sz.). – Körösi Miklós fia: László be akar kerülni fráterével két Kraszna megyei birtokba (Lelesz III. 26/32. sz.). – Az egyik tanú, Miklós 1390 e. elhunyt. – Ma: Érkörös/Chereusa (RO).

Lompéti Péter (*Petrus de Lumpertth*)

Az EO I–V. kötetében ilyen keresztnevű lompéti nemesre nem találtunk adatot. – Engel szerint az Ilosvai család volt a falu birtokosa 1321–1549 között (Engel P.: Térkép, pontkód: 3KA13). – Ma: Szilágylompért/Lompirt (RO).

Mindszenti István (*Stephanus de Mendzenth*)

1383: Mindszenti István és László kijelölt nádori ember (EO V. 741.). – 1393: Mindszenti Mihály fia: István kijelölt királyi ember (Lelesz III. 33/48. sz.). – 1394: Mindszenti István fia: Péter kijelölt királyi ember (Lelesz I. 296/188. sz.). – A tanú 1394 e. elhunyt. – Ma: Meženti/Ady Endre (RO).

Szarvadi Miklós, Tamás (*Nicolaus de Zarvad, Thomas de eadem*), Szarvadi István (*Stephanus de Zarvagh*)

1279/330: IV. László király – figyelembe véve Ambus fia: Hegun comes és fia: Goganus bánnak a cseh király ellen vívott (morvamezei) csatában teljesített szolgálatait – megerősíti őket tatárok által elpusztított a Külső-Szolnok megyei Szarvad (*Zorwod*) nevű örökölt birtokukban (RA 3016–3017. sz.). – 1353: Szarvadi László fiai: László és Miklós mesterek (Anjou oklt. XXXVII. 193. sz.). – 1354: Szarvadi László fia: Miklós perben elmarasztalt fél (Anjou oklt. XXXVIII. 60. sz.). – 1358: Szarvadi László fia: Miklós László nevű testvére nevében is tiltotta a királyi és káptalani embereket a Kraszna megyei Dörzsök birtok iktatásától (Anjou oklt. XLII. 704. sz.). – 1361: Szarvadi Miklós esküt tevő tanú (Kállay II. 1396. sz.). – 1364: Szarvadi Miklós és László birtokperben tanúk, immár Szentmiklósról nevezve magukat (EO IV. 323. sz.). – 1366: Ugyanőket azzal vádolták, hogy jogtalanul foglalták el a Magyiai Orbó birtokát (Uo. 518. sz.). – 1368: László kijelölt nádori ember a Bátoriak birtokperében (Uo. 688. sz.). – 1372: Orbó birtok miatti perben alperes (Uo. 1033. sz.). – 1373: Szarvadi László fia: Miklós alperes (DL 64 086.). – 1383: Szarvadi Miklós kijelölt királyi ember (EO

V. 761. sz.). – 1389: Szarvadi Farkas Miklós, László fiai: Lőkös, Miklós és László és András fia: Mihály szarvadi nemesek (Uo. 1006. sz.). – 1390: Szarvadi László királyi ember (Lelesz II. 327/5. sz.). – 1390: Szarvadi László fia: Miklós fia: Péter és atyai testvére, László fia: István iktatása új adomány címén Szarvadi János fia: János részbirtokaiba (ZsO I. 1601. sz.). – 1393: Szarvadi Nagy Miklós, Jakab és László kijelölt királyi ember (Lelesz I. 280/133. sz.). – A két testvér közül László a Szénás(i) család bályoki ága, Miklós pedig a szarvadi ága megalapítója (Engel P.: Genealógia, Szénás[i] [bályoki, szarvadi]). – Ma: Tasnádszarvad/Sărăuad (RO).

Rofi Tamás (*Thomas de Ropch*)

1255 e.: IV. Béla király a Geregye nembeli Écs fia: Pál ispánnak adományozott Berettyó mellett fekvő Rofot leánya, Annus, a Turul nembeli Turul ispán özvegy unokahúgának és férjének, a Panyit fia Ábrahámnak – a Csaholyi család ősenek – rendelte (EO I. 288. sz.). – 1330: Imre fia: Péter a Csaholyiak elleni perben a Rof birtoka vonatkozó okleveleket be akarta mutatni, de ettől a váradi káptalan előtt Miklós testvére eltiltotta addig, míg László és Barla testvéreik el nem érik a nagykorúságot (EO II. 668. sz.). – 1352: Csaholyi Péter fia: János bírói úton visszaszerezte Rof Szolnok megyei birtokot, de az iktatáskor a határjeleket nem újították meg, mert a margittai officiális – ura tudta nélkül – nem intézkedhetett (EO III. 647., 650. sz.). – Az elpusztult település Margitta (RO) határába olvadt. – A Közép-Szolnok/Bihar m. határán fekvő Rof mellett volt egy másik, Külső-Szolnok megyében fekvő Rof is. – 1349: Az Aba nembeli Kompolt fia: Péter Heves megyei közgyűlésén kijelentette, hogy a Tisza folyón lévő Rof birtokán régi időtől rév van. Ezt a jelenlevők esküvel megerősítették (Anjou oklt. XXXIII. 545. sz.). – Ma: Tiszaroff (Szolnok vm.). – Mindkét Rof birtoktörténete kizárja, hogy tanúnk innen származzon. Hacsak a fent említettek leszármazottai a Csaholyiak birtoklása után is használták volt falujuk nevét.

Ung megyéből:

Helmecci Konrád (*Corardus de Helmech*)

1384: Helmecci Simon ügyvéd (DL 96 598.). – 1392: Helmecci Konrád kijelölt királyi ember (Lelesz III. 28/37. sz.). – 1394: Helmecciek, köztük Albius fia: Konrád is panasztevők a Császlóciak hatalmaskodása miatt (Lelesz I. 289/165. sz.). – 1396: Domokos fia: István, Albeus fia: Konrád és Jakab fiai: Miklós és András nyugtatják a Kazsui nemeseket leánynegyed dolgában (Lelesz I. 301/206. sz.) –

1398: Helmezi Albeus fia: Korlát (!) 22 jobbágytelek birtokosa (Engel P.: Ung megye 119.). – Ma: Korláthelmezi/КОЛМЕТЬ (UA).

Hencházi Péter (*Petrus de Henchaza*)

A Csánki Dezső szerint Zemplén (Csánki I. 349.), az Engel Pál által pedig Ung megyébe helyezett falu Hencelőccel azonosítható, melynek birtokosai, a Hencelőciek 1552-ben is kezükben tartják azt (Engel P.: Térkép, pontkód: 6UN8). – 1409: Az alperes Nagymihályi nemesek birtokait – köztük Henselóc (*Henseleuch*), más néven Veresvágás birtokát – is elhatárolják a Zbugyaiak Zbugya birtokától (Lelesz II. 404/227. sz.). – 1410: Henselöci (*Henseloch*-i) László kijelölt királyi ember a Nagymihályiak birtokosztályához (Uo. 273. sz.). – Ma: Veresvágás/Trnava pri Laborci (SK).

Morolyai János (*Johannes de Morolia*)

Lásd az előző részben, Gégényi Pál tanúi között!

Németi János (*Johannes de Nempty*), Németi Fábián (*Fabianus de Nempty*)

1360: Németi Pál fia: János tanú (Anjou oklt. XLIV. 678. sz.). – 1367: Németi Szócsik fia: Jakab tanú (Anjou oklt. LI. 338. sz.). – 1368: Alsónémeti és Felsőnémeti nemesek egyezsége a két birtok közös határáról. (Anjou oklt. LII. 236. sz.). – A leleszi konvent előtt Németi András fia: János nevében elmondták, hogy Németi László fiai: Miklós és András felfegyverkezve és János házához menve őt súlyosan megverték, megsebeztek, s javait elvitték (Uo. 673. sz.). – 1387: Németi [Dénes fia:] László fia: Miklós és János testvére kijelölt királyi ember (Lelesz I. 245/16. sz.). – 1390: Németi Szócsik fia: László a maga és frater-e, János nevében emel panaszt (Uo. 260/66. sz.). – 1394: Németi Szócsik fia: János kijelölt királyi ember (Uo. 295/183. sz.). – 1398: Alsónémeti Szócsik fiai: János és László 15, Jakab fia: János 6 jobbágy birtokosa; a Mátyóciakkal rokonságban álltak. – Felsőnémeti László fia: János 4 jobbágyporta birtokosa (Engel P.: Ung megye 120.). – 1399: Németi László fia: János kijelölt királyi ember, de nevét utólag kihúzták (Lelesz I. 320/265. sz.). – Ma: Alsónémeti/Nižné Nemecké (SK).

Szelemenci Pál (*Paulus de Zelemench*)

A családra lásd Engel P.: Ung megye 68–69. és fentebb Pál tanúi között. – 1374: Szelemenci András fia: Mihály, fia: Pál és Pál fia: János szerepel (DF 219 728.). – A tanúink minden bizonnyal András fia volt. – Ma: Kis- és Nagyszelmenc/Мали СЕЛМЕНЦІ (UA) és Velké Slemence (SK).

Zahari Pál (*Paulus de Zavar*)

A Komoróci, másként zahari és monygáti Osoltok őse az 1266-ban említett Ogotócs fia: Osolt ungi várjobbágy volt (Engel P.: Ung megye 72.). – 1365: Komoróci András fia: Pál nádori ember (Anjou oklt. LIX. 357. sz.). – 1366: András fia: Pál és másik András fia: János komoróci nemesek Komoróc és Kanyó birtokaikat a rozgonyi nemesek birtokaitól elkülönítették (Anjou oklt. L. 795. sz.). – 1390: Németi Szócsik fiai: László és János panasza szerint a jenkei nemesek és *Zohor*-i András fia: Jakab Németi birtokukon álló malom gátjában nagy károkat okoztak és okoznak (Lelesz I. 259/66. sz.). – 1397, 1398, 1405: Komoróci Pál kijelölt királyi ember (Uo. 310/234., 318/260. sz., II. 363/114. sz.). – 1409: Komoróci Pál és Péter kijelölt nádori emberek (Lelesz II. 404/227. sz.). – 1398: Osolt Lukácsnak Szobránc-Komorócon és Monygát/Zaharon 14 jobbágya volt (Engel P.: Ung megye 73.). – 1427: Zahar birtokosa ekkor már a ruszkai Dobó cs. (ZsO XIV. 386. sz.). – A Komoróciak leszármazási táblája: Engel P.: Ung megye 151. – Ma: Zahar/Záhor része (SK).

Zaránd megyéből:

Zerendi Péter (*Petrus de Zelend*)

1326: Az aradi káptalan előtt Salánk fia: Buda mester és Salánk fia: László fia: János mester örökölt és szerzett birtokaikon osztályt tettek. Zerend (javítva: Serend) Buda mesteré lett (Anjou oklt. X. 427. sz.). – 1395: Az aradi káptalan előtt Szeri Pósa fia: Péter levelesített jobbágysai az összes adósságaikat és vérdíjaikat *Zerend*-i Buda fia: Gergely aradi alispánnak és a szolgabírónak kifizették (Aradi kápt. 127. sz.). – 1469: A kolozsmonostori apát Fejérd birtok (Kolozs m.) felét – melyet Bátorai Szaniszló fia: néhai István fiai: János és Miklós 270 magyar aranyforintért nála zálogba vetettek – ugyanazért az összegért továbbadja zálogba Miklós kükküillei főesperesnek és testvéreinek, *Zelend*-i néhai Buda Péter fiainak: Istvánnak és Pálnak (Kolozsmonostori konv. I. 1861. sz.). – Ma: Nagyzerind/Zerind (RO). – NB! A megyében volt egy másik Zerend is: Belzerend (1326). – 1473: Mátyás király Bátorai István országbíró és testvérei: András és László érdemeiért Zaránd megyei birtokokat – köztük ekkor Bihar megyébe számított Belzerend részeit – adományozza, melyek korábban Erdőhegyi Balázsé, Miklósé és Andrásé voltak, de mivel azok rokonaikat megölték, birtokaik a koronára szálltak (Bátorai oklt. 128.). – Elpusztult falu Tamáshida/Tămașda-tól K-re (Csánki I. 748.).

Zemplén megyéből:**Bacskai György** (*Georgius de Bachka*)

Nyíri Miklós fia: (Bacskai) György jelenleg ismert első említése a perben történt tanúskodása (Engel P.: Genealógia, Gútkeled nem 5. Sárvármonostori ág 8. tábla: Bacskai [Anarcsi, Tegzes] – 1389–1421 között). – Ma: Bačka (SK).

Cigáni Miklós (*Nicolaus de Zygan*)

A fenti György apja, a forrásokban 1356-tól mutatható ki (Engel P.: Genealógia, Gútkeled nem 5. Sárvármonostori ág 8. tábla: Bacskai [Anarcsi, Tegzes]). – Ma: Cigánd (BAZ vm.).

Dobrai Péter (*Petrus de Dobra*)

1323: A falu Helmec határjárásában tűnik fel (Anjou oklt. VII. 586. sz.). – 1349: az idevaló László fia: Péter jobbágját említik (Anjou oklt. XXXIII. 604. sz.). – 1411: Agárdi István özvegyének iktatása Dobra felébe, amely zálogjogon őt illette meg (ZsO III. 1153. sz.; Valter I.: Bodrogköz 42.). – Ma: Kisdobra/Dobrá (SK).

Hosszúmezői Ábrahám, Péter (*Abram de Huzyumezew, Petrus de eadem*)

1367: Hosszúmezői János fia: Demeter peres fél képviselője, peres ügyben tanú (Anjou oklt. LI. 230., 338. sz.). – 1387: Hosszúmezői László fia: Péter kijelölt királyi ember (Lelesz III. 14/3. sz.). – 1397: Hosszúmezői Szaniszló fia: Sandrin, felesége: Ilona, fiúk: Péter, Helmeci Domokos fia: István panasza szerint *patruelis frater*-ük, Hosszúmezői János fia: Péter jobbággyával Sandrin fia Mihályt megölte (Lelesz I. 317/255. sz.). – A tanú inkább az 1387-ben szereplő Péter volt, Ábrahám nevű családtag nem ismert. – A megye besorolására lásd Anjou oklt. XLVII. 304. sz.). – Ma: (korábban: Kolcs-Hosszúmező)/Dlhé Klčovo (SK).

Keszi Mihály (*Michael de Kesy*)

1398: Keszi János királyi ember (Lelesz I. 254/45., 255/48. sz.). – Az adattárak nem ismernek ilyen nevű kelet-magyarországi települést. – Az eset résztvevői egy jékei (Szabolcs m.) nemes kivételével zempléniek, az elpusztult település Nagytárkány/Velké Trakany (SK) környékén keresendő.

Kistárkányi János (*Iohannes de Kistarkan*), Kistárkányi Máté deák, Tamás (*Mathius litteratus de Kistarkan, Thomas de eadem*)

1342: Máté fia: János (AO IV. 230.). – Unokaöccse Máté deák (1357–1388; Engel P.: Genealógia, Boda [kistárkányi]). – 1354: Kistárkányi Tamás fia: Domokos

felperes (Anjou oklt. XXXVIII. 457. sz.). – 1367: Kistárkányi Miklós fiai: Kovács Lőrinc, János, Máté és (...) panasza szerint bizonyos gonosztevők Lőrinc 3 lovát elvitték az istállójából (Anjou oklt. LI. 71. sz.). – I. Lajos király átírja Konrád fia: Máté fia: Miklós fia: Máté deák és egyéb Kistárkányiak kérésére apja 1326. évi oklevelét (Uo. 846. sz.). – 1368: Kistárkányi Máté fia: László a felperes részére kijelölt nádori ember (Anjou oklt. LII. 36., 82. sz.). – 1377: Máté fia: László és Miklós fia: Máté kistárkányi nemesek ellenében az Anarcsiakat számos bírságban elmarasztalták (Vay oklt. 348. sz.). – 1381: Az Anarcsiak panasza szerint Kistárkányi Máté fia: László, Miklós fia: Máté deák, továbbá Kistárkányi Domokos fiai: Tamás és János az Cigán nevű birtokok hasznait jogtalanul beszedik (Uo. 411. sz.). – Tamás neve nem ismert az idézett leszármazási táblán, de Tamás mester fiának, Domokosnak (1337–1361) a fia lehet, aki nagyapja nevét kapta. – Ma: Malé Trakany (SK).

Tus(s)ai Lőrinc (*Laurentius de Tussa*)

A tussai nemesek a Kolcs rokonságba tartoztak (Engel P.: Genealógia, Kolcs rokonsága [Zemplén m.]). – 1411: Tussai Lőrinc fiai: Lőrinc és István (ZsO III. 785. sz.). – 1415: Tussai Lőrinc fia: István (ZsO V. 1050. sz.). – 1426: Hrabóci Lőrinc fia: István (ZsO XIII. 811. sz.). – 1428: Tussai Lőrinc fia: István (ZsO XV. 1423. sz.). – Az esküt tevők között szereplő Lőrinc minden bizonnyal a 15. században kimutatható Lőrinc és István apja lehetett. – Ma: Tusa/Tušice (SK).

Zétényi György (*Georgius de Zetun*)

1358: Póka fia: György zétényi nemes tanú (Anjou oklt. XLII. 810. sz.). – Utóda-iról nem tudunk (Engel P.: Genealógia, Póka rokonsága [Zemplén m.], itt György Gergely néven szerepel). – Ma: Zatin (SK).

Zombori István (*Stephanus de Zombur*), Zombori Lőrinc (*Laurentius de Zombor*)

1390: Zombori János fia: Mihály a néhai Gelényes (*Gylianus*) Zombor birtokon lévő fél részét – melyet Zombori Lőrinc fia: Pál elfoglalva tart – vissza akarja kapni (Lelesz III. 26/32. sz.). – 1397: Zombori Miklós fia: György panasza szerint már harmadik éve, hogy őt Vajnatina Ördög László fia: Lőrinc megverte, megsebesítette, s a Vajnatina folyóba famulusaival beledobatta (Lelesz I. 315/247. sz.). – Zombori Pál és Mihály kijelölt királyi emberek (Uo. 315/249. sz.). – Az egyik, bizonyára idős tanú, Lőrinc már 1390 e. elhunyt, a másiktól nincs adatunk. – Ma: Mezőzombor (BAZ vm.).

Összesen: 14 megye, 86 település, 128 személy.

III. A Rádi István fiával: Mihállyal együtt esküt tevők névsora

Bereg megyéből:

Daróci Mihály (*Michael de Darouch*), Daróci István (*Stephanus de Darouch*), Daróci Bertalan (*Bartholomeus de Darouch*), Daróci János (*Iohannes de Darouch*)

A település nevéből ítélve első lakói királyi erdőóvók voltak (Györffy I. 538.). – 1341: Daróci István fia: János és fia: László pere a Várdaiakkal (Bereg 16. sz.). – 1353: Daróci István fia: László felesége a két kiskorú fia: István és Lőrinc nevében is tiltakozott a Várdaiak birtokfoglalása miatt (Bereg 43. sz.). – 1357: Bereg megye szolgabírái megállapították, hogy Daróc birtok fele a Várdaiak kezén van zálogban, másik felének negyede is az övék, de a birtokrészek nincsenek elhatárolva (Uo. 59. sz.). – 1388: A Várdaiak és Daróci István, Lőrinc Tamás, János, Bertalan és *Chamas* (Bálint) egyezsége (Uo. 107. sz.). – 1393: Daróci László fiai: Lőrinc, Tamás, Bertalan és Csoma kijelölt királyi emberek (Lelesz I. 124–125. sz.). – 1399: Daróci László fia: Bertalan király ember (Lelesz III. 54/92–93. sz.). – 1401: Daróci László fia: István, meg fiai: Bertalan és Csama (Lelesz I. 322/270. sz.). – 1410: Daróci Bertalan és Bálint kijelölt királyi emberek (Lelesz II. 415/251. sz.). – Ma: Beregdaróc (SzSzB vm.).

Gecsei Gergely (*Gregorius de Gesche*)

A település egyik részén az Árpád-korban jobbágyfiúk laktak, utódaik a Gecsei nemesek (Györffy I. 539.). – 1327: *Chomaz* fia: Miklós és Benedek fia: Mihály gecsei nemesek (Uo.). – 1360: Gecsei Mihály fia: Gergely megyei kiküldött (Bereg 72. sz.). – Ma: Mezőgecse/Геча (UA).

Mátyusi Jakab (*Jacobus de Mathius*), Mátyusi Ferenc (*Franciscus de Mathius*)

A mátyusi nemesek várjobbágyi eredetűek, az idevaló Bethe fia: Dezső (1323) apja Szabolcs megyében (Lök, Csobaj) is birtokolt. Egy hivatkozás és év nélküli adat szerint a leleszi konvent előtt Csobaji Ferenc fia: Mihály a nővére, Erzsébet nevében is tiltakozik mátyusi birtokának Szécsi Gál fia: Jakab és társai által történt elfoglalása miatt (Lehoczy T.: Bereg vm. III. 419.; Györffy I. 545.). 1367–69: Csobaji Dezső fia: Jakab szabolcsi alispán (Arch. I. 1301–1457. 184., Szabolcs I. 12., kétségtelen, hogy róla van szó: Anjou oklt. LII. 336. sz.). – 1383: Az egri vikárius Csobaji Ferenc felesége: Erzsébet hitbér, jegyajándék és leánynegyed miatt Kisvárdai János fia: Domokos ellen indított perét elhalasztotta. – Az egri káptalan előtt Csobaji! Dezső fiai: Jakab és Ferenc dédanyjuk és nagyanyjuk – Ruszkai (Abaúj m.) *Ethened* felesége és leánya – után a Semse és Hotkóc (mindkettő Abaúj m.) birtokokból járó hitbért és

jegyajándékot, illetve leánynegyedét elengedték Semsei Demeter fiainak, Lászlónak és Jánosnak (DL 42 267.). – 1393: Csobaji Dezső fia: Jakab Szabolcs megye esküdt ülnöke (C. Tóth N.: Tolvajok és rablók 155.). – 1395: Csobaji Jakab fia: Miklós (DL 52 912.). – 1396: Csobaji István fia: Miklós (özvegye [1406: DL 75 853.]) kijelölt nádori emberek (DL 52 922.). – 1398: Az egri vikárius Csobaji Dezső fia: Ferenc fia: András deák perét Kisvárdai Domokos fiai: Mihály, Miklós és Pelbárt ellen elhalasztotta (Zichy V. 58., 85.). – A két tanú testvérpár volt, Jakab 1395 e., Ferenc 1398 e. hunytak el. – Ma: Mátyus (SzSzB vm.).

Gömör megyéből:

Uraji Mátyás (*Mathias de Wray*), Uraji Péter (*Petrus de Wray*)

A királyi földet a Borsod megyei Bolykkal kapta a Miskolc nemzetség (IIa B.: Gömör IV. 156.). – 1369: Uraji István fiai, Pétert, Jánost és Fabiánt idézteti Uraji Pál fia: Péter (Vay oklt. 281. sz.). – Az egyik tanú a két ismert Péter közül való, a másikat a leszármazási tábla nem ismeri (IIa B.: Település és nemesség). – Ma: Uraj 1979 óta Ózd (BAZ vm.) városrésze.

Nógrád megyéből:

Nagyvölgyi Márk (*Marcus de Noghwelgh*)

1323: Kurityáni Pál fia: Lukács királyi ember (Györffy I. 783.). – 1353: Kurityáni Lukács fia: Dénes elfoglalta Póka fia: Albert és fia: István Nagyvölgy nevű birtokrészt, amely már régtől fogva Kálnóhoz tartozik, s azt Novák birtokhoz akarja csatolni (Anjou oklt. XXXVII. 109. sz.). – 1366: Kálnói Egyed fia: Miklós előadása szerint a Nagyvölgy-fő nevű földrészét Lukács fia: Dénes és Imolai István fia: Pál elfoglalta és használja. A földrészt 1364-ben egy királyi ekényinek tekintették; Dénes szerint ez a föld Imola határain belül van (Anjou oklt. L. 941. sz.). – A vitás földdarab minden bizonnyal Kurityán (Nógrád vm.) határába olvadt.

Szabolcs megyéből:

Ártánházi Dávid (*David de Arthanhaza*)

Dávid Ártánházi András fia: Mihály fia (C. Tóth N.: Szabolcs megye 168. [leszármazási tábla]). – 1382: Derzsi (Szatmár m.) Bereck fia: István panasza szerint a

Szent György-napi vásáron Bátor piacán, majd a következő napon az országúton Ártánházi Benedek, fiai: László és István, továbbá unokatestvérük, Dávid megtámadták, s János szolgáját nyíllal súlyosan megsebesítették (LK 9. [1931] 65/18. sz.). – 1408: Ártánházi Dávid kijelölt királyi ember (Lelesz II. 398/208. sz.). – Az elpusztult falu korábban Nyírcsád, ma: Nyírmártonfalva (HB vm.) határába olvadt.

Baktai Gergely (*Gregorius de Baktha*)

1353: Baktai Gergely fogott bíró (Anjou oklt. XXXVII. 774. sz.). – 1364: Baktai Gergely kijelölt királyi ember (Anjou oklt. XLVIII. 48. sz.). – 1369: Baktai Gergely fia: Gergely tanú Orbó (Közép-Szolnok m.) birtok perében (Perényi 116. sz.). 1379: Baktai Gergely Szabolcs megye szolgabírája (Szabolcs I. 679., 692. sz.). Fiának, Györgynek fia: Gergely 1393-ban szintén szolgabíró (C. Tóth N.: Tolvajok és rablók 151.), majd szabolcsi és beregi alispán (C. Tóth N.: Szabolcs megye 47–49.). – A család leszármazási táblája: Uo. 170. – Ma: Baktalórántháza (SzSzB vm.) része.

Bánki Pál (*Paulus de Bank*)

1332: A váradelőhegyi konvent előtt Bánki Lőkös fia: Benedek fia: Péter és fia: Pál atyafiságos szeretetből Bánk birtokuk felét Darabos András fia Jánosnak engedték át (Kállay I. 235. sz.). – 1351: Bánki Pál felperes (Anjou oklt. XXXV. 343., 486–487. sz.). – 1364/365: Ő kijelölt nádori ember (Bánffy I. 255.). – A tanú 1378-ban már idős ember lehetett. – Elpusztult falu Kállósemjén (SzSzB vm.) határában, attól K-re.

Besenyődi Péter (*Petrus de Besseneud*), Besenyődi István (*Stephanus de Besseneu*)

1374: Besenyődi Péter, János és másik Péter Bodon ügyében tanú (Zichy III. 566.). – 1381: Besenyődi Péter és János Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 182.). – 1404: Besenyődi István kijelölt királyi ember a Szatmár megyei Gencs ügyében (Lelesz III. 71/125. sz.). – A két Péter közül az egyik már leadta voksát Pál tanúi között is! – Ma: Besenyőd (SzSzB vm.).

Bogdányi Mihály (*Michael de Bogdan*)

1404: Zsigmond király a Szabolcs megyei Bogdány birtok keleti felét, amely Fekete János fia: Péter, Farkas fia: Lőrinc és fia: Mihály halálával királyi kézre háramlott, Bogdányi Lőkös fia: Istvánnak adta új adományul (Lelesz III. 69/119. sz.). – Két Mihályt ismerünk a 14. század második feléből. Az egyik apja Lőrinc, akinek a fia Mihály 1404 e. elhunyt. – A másik Mihály a szintén tanú Nagy Egyed fia (1359–†1389 e.), akinek a feleségét, Öszödfalvi Annát 1399-ben említik, immár 2. férje, Magyi István oldalán (Németh P.: Bogdány 46. leszármazási tábla). – E Mihály

bátyjáról, Vörös Jánosról csak 1350-ben hallunk, s mivel apja és annak unokatestvére a Vasmegyeriek csoportjában tanúskodott, az itt szereplő Mihály inkább Lőrinc fia lehet. – Ma: Nyírbogdány (SzSzB vm.).

Gégényi Mihály (*Michael de Gegen*), Gégényi Imre (*Emericus de Gegen*)

1362: Gégényi Lőrinc fia: Mihály Szabolcs megyei kiküldött (Anjou oklt. XLVI. 59. sz.). – 1374: Gégényi Tamás, Pál, Péter, Mihály, István, Sebestyén, András és Imre Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 566.). – Mihály már Pál csoportjában is leadta a voksát. Idős ember volt, 1381 e. elhunyt. – Ma: Gégény (SzSzB vm.) és Külgégény elpusztult falu Kemece (uo.) határában.

Ibronyi János (*Iohannes de Ibron*)

1367, 1379: Szabolcs megye szolgabírája Ibronyi Albert fia: Pál mester (Szabolcs I. 623., 677. sz., az oklevelekben mint kiküldött, de vélelmezhető a tisztsége, Uo. 16.). – 1393: Ibronyi Pál fia: János szabolcsi szolgabíró (C. Tóth N.: Tolvajok és rablók 151.), illetve kijelölt királyi ember (Lelesz III. 34/52. sz.). – 1406: Ibronyi János tanú (Uo. 86/156. sz.) és a Bacskaiak ügyvédje (Lelesz II. 378/152. sz.). – A per tanúja e János volt. – Ma: Nyíribrony (SzSzB. vm.).

Ivántelki László (*Ladislaus de Ivanteleke*)

1374: Ivántelki László és György Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 566.). – 1383: Szabolcs megye hatósága megerősítette Ivántelki László panaszát, miszerint Terecsei László, Péter és János az Ivántelke birtokon lévő erdejét kivágatták, szántóföldjeit felszántották, s onnan 20 kepe gabonát elszállítottak (Szabolcs I. 717., 719. sz.). – Az elpusztult település Nyírkércs (SzSzB vm.) határába olvadt.

Jákói László (*Ladislaus de Jaka*)

1351: Jákói Kozma fia: Iván kijelölt királyi ember (Anjou oklt. XXXV. 697. sz.). – 1381: Iván fia: László, Henrik fiai: Tamás és Csépán, Demeter fiai: Miklós és Illés jákói nemesek Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 181.). – 1387: Jákói Iván fia: László felesége: Zsuzsanna, Tuzséri Lukács leánya (1400: Lelesz II. 333/21. sz.); Hernoh fia: Illés kijelölt királyi ember Balsa és Halásztelek iktatásánál (Lelesz III. 14/3. sz.). – Ma: Nyírfákó (SzSzB vm.).

Jékei János (*Iohannes de Jeke*)

1399: Jékei Mihály fia: János, János fiai: Miklós és György kijelölt királyi emberek (Lelesz III. 55/94. sz.). – Jékei Mihály fia: János kijelölt királyi ember (Uo. 69/119.

sz.) – Ő az első csoportban, Pálnál is tett esküt. – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 186–187. – Ma: Jéke (SzSzB vm.).

Kércsi Gergely (*Gregorius de Kerch*), Kércsi Farkas Péter (*Petrus Farkas de Kerch*), Kércsi Miklós (*Nicolaus de Kerch*), Kércsi Mihály (*Michael de Kerch*), Kércsi László (*Ladislaus de Kerch*)

1342: Kércsi Mátyás fia: Miklós panasza szerint Kércs birtoka hasznait Erne és fia: István, továbbá Miklós fiai: László és Egyed és Gergely fia: János márkai nemesek elveszik (Kállay I. 674. sz.; Szabolcs I. 314. sz. [Erne helyett Henrik fiai: Henrik és István áll]). – 1344: Kércsi Farkas *germanus*-a: János kijelölt nádori ember Kiskércs ügyében (Anjou oklt. XXVIII. 44. sz.). – 1344, 1357: Kércsi Simon fia: András kijelölt nádori ember a Semjéniek és a Kiskércsiek perében (Kállay I. 768. sz.; Anjou oklt. XXVIII. 470. sz.), nádori ember Harang birtok ügyében (Kállay II. 1205. sz.). – 1374: Kércsi Tamás és Rafael Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 566.). – 1381: Péter, Gergely, a másik Péter és a másik Gergely kércsi nemesek, továbbá Domokos fia: Miklós és László Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 180., 182.). – 1382: Kércsi Domokos fia: Miklós felesége Gyulaházi Anna (DL 52 440.). – 1387: Kércsi Péter kijelölt királyi ember (Lelesz II. 326/2. sz.). – 1393: Kércsi András kijelölt királyi ember Szennyes (Szatmár m.) ügyében (Lelesz III. 34/52. sz.). – 1397: Kércsi Balázs és Kércsi Kis János kijelölt nádori emberek (Uo. 46/76. sz.). – 1399: Kércsi János fia: Gergely idős ember, felesége: Ilona, csak leányai vannak (ZsO I. 6190. sz.). – 1400: Kércsi Illés és Miklós kijelölt királyi ember Egyházasságégyen iktatásához (Lelesz III. 57/97. sz.). – 1401: Kércsi Miklós fia: Illés kijelölt királyi ember (Lelesz II. 339/37. sz.). – 1402: Kércsi Imre és fia: Péter, Miklós fia: Domokos, János fia: Gergely, László fiai: Gergely, Péter, Mátyás és Boldizsár, Mihály fia: Ágoston hatalmaskodása 1401-ben Lórántházán (Uo. 344/54. sz.). – 1406: Kércsi Gergely kijelölt királyi ember (Uo. 369/134. sz.). – A forrásokban csak halála után említett Mihály tanú 1402 e. hunyt el. – A család részleges leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 192. – Ma: Nyírkércs (SzSzB vm.).

Keresztúti Miklós (*Nicolaus de Kerezthouth*)

1406: Ibrányi Miklós fiát: Zsoldos Gergelyt a bizonyítékok alapján Zsigmond király felmentette a hűtlenség vétké alól, s elrendelte iktatását a Szabolcs megyei Keresztút birtokrészbe is (ZsO II. 4791. sz.). – Keresztúti Gergely mester (1322-56) fia: Zsoldos Miklós (1368-99) (Németh P.: Ibrányiak 145., leszármazási tábla). – Ma: Kótaj (SzSzB vm.).

Kisajaki János (*Iohannes de Kisayak*)

1360: Ajaki (*de Ayk*) Szőke Péter fia: János kijelölt nádori ember (Anjou oklt. XLIV. 393. sz.). – 1368: Ajaki Péter fia: János kijelölt nádori ember (Anjou oklt. LII. 86. sz.). – 1378: I. Lajos király Várdai János fiát Domokost iktattatja a Szabolcs megyei Kisajak birtokába, de az iktatásnak Péter fia: János és Miklós fia: Bereck ellentmondott (Zichy IV. 82.). – 1379: Az iktatást és az ellentmondást kétszer megismételték (Zichy IV. 108., 111.). – A leleszi konvent előtt Várdai Domokos mester tiltakozott, hogy Kisajak birtokot a Kisajakiak a váradi püspöknek elidegenítsék (Uo. 109.). – 1387: Ajaki Miklós fia: Bereck panasza szerint a váradi püspök nagyajaki (*Nagayak*) falunagya, Szegi László a püspök tudtával és jobbágyaival fegyveresen az ő Ajak birtokára tört, jobbágyait javaikkal, házaikkal és más faépítményekkel együtt elvezették és elszállították, a Szőke Péter fia: János házában lévőládáját összetörték, okleveleit elvitték, a gyümölcsfákat kivágták, a birtokot elpusztították (Lelesz I. 242/8. sz.). – Ma: Ajak (SzSzB vm.) része.

Kisanarcsi Fábián (*Fabianus de Kisanarch*), Kisanarcsi Miklós (*Nicolaus de Kisanarch*)

Dögérről származó nemesek Anarcsból kiszakított falu- és birtokrésze Kisanarcs. – Jakab szabolcsi várjobbágy öt fia közül a legkisebb Miklós (1355–1387) (Engel P.: Genealógia, Anarcsi [Kisanarcsi]). – 1368: Kisanarcsi Jakab fia: Fábián kijelölt királyi ember (Anjou oklt. LII. 336. sz.). – 1370: Kisanarcs birtoknak Várda birtokkal közös a határa (Zichy III. 401.). – 1374: Kisdögei (Kisanarcsi) Jakab fiai: Miklós (felesége Neste, Jékei Barnabás fia: János leánya [1383: Zichy V. 22.]), István és Fábián Bodon birtokkal szomszédok és tanúk (Zichy III. 565–566.). – 1389: Tuzséri László fia: György Kisanarcsi Jakab fia: Miklóst is ügyvédjeül vallja. (Lelesz I. 252/41. sz.). – 1354: Kisanarcsi Jakab fia: László és fráttere, Miklós kijelölt királyi emberek (Anjou oklt. XXXVIII. 289. sz.). – 1360: Anarcsi Jakab fia: Fábián és fráttere, Miklós kijelölt nádori emberek (Anjou oklt. XLIV. 393. sz.). – 1375: Anarcs és Kisanarcs birtokok közös határának bejárásakor Kisanarcsi Jakab fia: Miklós maga és fráterei nevében ellentmondott (Vay oklt. 225. sz.). – 1378: Kisanarcsi Jakab fia: Miklós perében oklevelet tartozik bemutatni (Uo. 258. sz.). – 1400: Kisanarcsi Fábián szabolcsi szolgabíró (Lelesz II. 330/13. sz.). – 1406: Anarcsi Fábián kijelölt nádori ember (Uo. 372/136. sz.). – 1409: Kisanarcsi Jakab fia: Fábián Anarcs Kisanarcs felöli határának pusztítói között (Uo. 401/220. sz.). – A két tanú testvér volt (C. Tóth N.: Szabolcs megye 166., leszármazási tábla). – A falurész Anarcs községbe (SzSzB vm.) olvadt.

Nagyfalui Antal (*Anthoniuss de Nogfalu*)

1364: Az egri káptalan előtt Nagyfalui Péter fia: János, fiai: Máté, Vince, Antal és Tamás és Péter, továbbá Péter fia: Imre fia: a gyermek László, valamint Gábor fia: Pető fiai: Balázs, Gábor és Jakab a Szabolcs megyei Nagyfalu birtok miatti perüket megszüntették, a két falun – Nagyfalu és Egyházasnagyfalu – megosztottak őseik nyomán a két fél közötti határ megvonásával (Anjou oklt. XLVIII. 370. sz.). – 1366: Nagyfalui Antal kijelölt királyi ember (Anjou oklt. L. 1062. sz.). – 1374: Nagyfalui Antal, Tamás és Péter Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 566.). – 1381: Nagyfalui Péter és Antal Petlend ügyében tanúk (Zichy IV. 182.). – Ma: Tiszánagyfalu (SzSzB vm.).

Petri István (*Stephanus de Petry*)

1354: Petri István kijelölt királyi ember a Várdaiak perében (Anjou oklt. XXXVIII. 194–195. sz.). – 1366: A Bocskaiak (Bacsikaiak) pert indítanak Petri István fiai: István és Miklós ellen (Anjou oklt. L. 78. sz.). – 1399: Petri István kijelölt királyi ember (Lelesz III. 54/94. sz.). – 1402: Uő kijelölt nádori ember, de a nevét utólag kihúzták (Lelesz II. 349/69. sz.). – 1406: Petri István fia: István kijelölt nádori ember (Uo. 370/136. sz.). – A tanú Petri István fia: István volt, aki 1402 e., vagy az évben hunyt el. – Ma: Lövőpetri (SzSzB vm.).

Ramocsaházi István (*Stephanus de Ramachahaza*), Ramocsaházi György (*Georgius de Ramachahaza*), Ramocsaházi János (*Iohannes de Ramachahaza*), Ramocsaházi János (*Iohannes de Ramachahaza*)

1363: Kállói Lengyel Lőkös pere sokak, köztük Ramocsaházai Erne fia: Mihály, továbbá János ellen (Anjou oklt. XLVII. 435. sz.). – 1374: Ramocsa(ház)i János Bodon ügyében tanú (Zichy III. 566.). – 1380: Ramocsaházi Gergely fia: János Szabolcs megyei kiküldött (Vay oklt. 393. sz.). – 1382: A váradi vikárius előtt Ramocsaházi Balog János leánya: Klára nevében férje: Sarmasági János fia: István, valamint Királyi (Bihar m.) Zoárd fia: János mester megegyeztek az utóbbtól követelt jegy- és nászajándék ügyében (DL 38 195.). – 1395: Ramocsafalvi István fia: János, László fia: János és Miklós fia: Egyed kijelölt királyi emberek a Kemecseiek és a Semjéniek, Kállóiak perében (Lelesz I. 297/192. sz.). – 1406: Ramocsaházi János királyi ember (Lelesz II. 377/148. sz.). – 1415: Zsigmond király parancsára Ramocsaházi Demeter fiait: Egyedet és Andrást, István fiát: Jánost, János fiát: Lászlót és Demeter fiát: Mátét Ramocsaháza birtokába bevezették (SzSzBoklt. 91–92.). – 1417: Ramocsaházi János fia: László Bács birtok ügyében tanú (Szabolcs II. 272. sz.). – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 207. – Ma: Ramocsaháza (SzSzB vm.).

Sényői Pál (*Paulus de Semey*)

1326: I. Károly király felsorolt érdemeiért Salamon fia: Székely Domokost – (Kálói) Egyed fia: Iván szerviensét – azzal tüntette ki, hogy bármely birtokán, de főként Sényőn letelepedhessen, s ott szabadon élhessen. Apja 1323. és 1326. évi okleveleit Sényői Salamon fia: Domokos fia: Pál kérésére I. Lajos király 1365-ben megerősíti (Anjou oklt. XLIX. 70. sz.). – 1351: Sényői Pál kijelölt nádori ember (Anjou oklt. XXXV. 609. sz.). – 1355: Sényői (Domokos fia: [vö. 1358: Kállay II. 1300. sz.]) Pál kijelölt vajdai ember Magyi Miklós fia: János részére (EO III. 811. sz.). – 1377: Uő kijelölt királyi ember Téglás és Hatház ügyében (DL 42 031.). – 1374: Sényői Domokos fia: Pál és fia: György Bodon ügyében tanúk (Zichy III. 566.). – 1399: Sényői György mester Szabolcs megye esküdt ülnöke (ZsO I. 5990. sz.). – 1404: Zsigmond király Sényői Pál fia: Balázs hűtlenségét megbocsátotta (DF 285 861.; Fejér X/4. 816.). – A tanú 1399 e. hunyt el. – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs megye 208. – Ma: Sényő (SzSzB vm.).

Szolnoki János (*Iohannes de Zonuk*)

1364: Szabolcs és Bereg megyék közgyűlésén Szolnoki Tamás fia: János előadta, hogy apja és Bánki Pál a Szolnok és Székely birtokok közötti vitás föld ügyében megegyeztek (Anjou oklt. XLVIII. 710. sz.). – 1364/365: Szolnoki János kijelölt nádori ember (Bánffy I. 255.). – 1374: Szolnoki János Bodon ügyében tanú (Zichy III. 566.). – 1381: Uő Petlend ügyében tanú (Zichy IV. 181.). – 1398: Uő a Csobaj-Kisvárdai perben az utóbbiak képviselője (DL 78 261.). – Az elpusztult falu Nyírbogdány (SzSzB vm.) határába olvadt, attól kissé ÉK-re.

Suti (Szögi) Mihály (*Michael de Zuth*)

A helynév a magyar szeg főnévből származik, jelentése 'sarok, zúg, sut'. A település Jéke birtokból kihalított földön létesült, a Suti (Szögi) család birtoka volt. – 1345-46: Suti András fiai: Mihály és Pál kijelölt nádori emberek (Zichy II. 150., 160., 208.). – 1354: Suti (*de Zuug*) András fia: Mihály kijelölt királyi ember (Anjou oklt. XXXVIII. 509. sz.). – 1363: András fia: Mihály tanú (Anjou oklt. XLVII. 304. sz.). – 1369: Suti Pál fia: Mihály nádori ember (Bánffy I. 313.). – 1374: Zugi Mihály kijelölt királyi ember; ugyanekkor Zugi Pál fia: Mihály Bodon ügyében tanú (Zichy III. 519., 566.). – 1394/1406: A jékei nemesek tiltakozása, hogy más jékei nemesek Suti András fia: Mihálynak és meg Jékei néhai Beke leányának, Ágotának – Nagy Pál özvegyének és e Beke fia: Tamás leányának, Erzsébetnek –, aki Máté felesége, Sut és Jéke birtokokból a nekik járó résznél nagyobbat adtak (Lelesz II. 371/136. sz.). – Nem dönthető el, hogy a két Mihály – a két unokatestvér – közül ki ment Rádra tanúskodni. 1395-ben már egyikük sem élt. – A leleszi konvent előtt Zugi-Suti

Ábrahám fia: Péter (fiai: János, Jakab és Sebestyén) és István (fiai: Miklós és Pál), Miklós fiai: Simon és Pál, valamint Jékei Lőrinc fia: Péter (fiai: Imre, László és Dávid), Jakab fiai: István és Péter (fiai: Miklós, Benedek és László), Pál fia: János (fiai: Balázs és György), meg Mihály fiai: Miklós és János megegyeztek: mivel Szög/Sut birtokot őseik Jéke birtokból metszették ki leánynegyed, hozomány és jegyajándék címén, most a Jékeiek Zug-Sut birtokban lévő összes jogaikat örökre átadják a zugi/suti nemeseknek, viszont az előbbieket sem támasztanak semmilyen címen igényt a jékei nemesekkel szemben (Lelesz I. 307/224. sz., a *par*-ok és az összes átírás felsorolásával). – Az elpusztult falu Fényeslitke (SzSzB vm.) határába olvadt (Németh P.: Szabolcs 185. [Szög]). – NB! A ZsO és a Lelesz munkákban Szút(i) néven szerepel.

Terecsei Péter (*Petrus de Tereche*)

1354: Terecsei Petenye fia: László kijelölt királyi ember (Anjou oklt. XXXVIII. 509. sz.). – A tanú minden bizonnyal Petenye (Péter) unokája volt. – 1383: Szabolcs megye hatósága megerősítette Ivántelki László panaszát, miszerint Terecsei (*de Therechen*) László, Péter és János az Ivántelke birtokon lévő erdejét kivágatták, szántóföldjeit felszántották, s onnan 20 kepe gabonát elszállítottak (Szabolcs I. 719. sz.). – 1391: Terecsei László és Jakab fia: Tamás és Péter Dobos és Olcsva határperében tanúk (Károlyi I. 449.). – Az elpusztult település Nyírjákó (SzSzB vm.) határába olvadt.

Tuzséri Miklós (*Nicolaus de Tussir*)

A Miklós név a Tuzséri családban apáról-fiúra szállt: az 1316-ban említett Peres Miklós testvérének Benedeknek a fia: Bús Miklós (1353-78), ennek a fia: Miklós deák (1387–†1413), az utóbbi felesége Apáti Kopolcs Ágota (Németh P.: Tuzsér 25., leszármazási tábla). – 1361, 1364, 1368: Tuzséri Lukács szabolcsi szolgabíró (Szabolcs I. 14., Anjou oklt. LII. 336. sz.). – 1367: Tuzséri Benedek fia: Miklós felperes (Anjou oklt. LI. 282. sz.). – 1368: Tuzséri Lukács, Miklós és Kilián tuzséri nemesek panasza (Anjou oklt. LII. 195. sz.). – Az apa-fia közül az egyik volt a Rádiak tanúja. – Ma: Tuzsér (SzSzB vm.).

Szatmár megyéből:

Iklódi György (*Georgius de Iklod*)

1374: A falut Szabolcs megyéhez számítják, amikor az idevaló Lukács, György és Miklós Bodon (Szabolcs m.) perében tanú (Zichy III. 566.). – Petneháza (SzSzB vm.) határába olvadt (Németh P.: Szatmár 117.).

Kidei Bertalan (*Bartholomeus de Kyd*)

1327: Kidei Bertalan fia: Jakab és még mások Kidéről eskütársak Vezend birtok ügyében (Anjou oklt. IX. 517. sz.). – 1367: Kidei Bertalan királyi ember (Anjou oklt. LI. 329. sz.). – 1369: Kidei János fia: Pál és ennek fia: Bertalan Orbó (Közép-Szolnok m.) ügyében tanú (Perényi 116. sz.). – 1390: Kidei Kelemen, Bertalan és András kijelölt nádori emberek (Lelesz II. 343/51. sz.). – 1411: Kidei Bertalan fia: György Fény falu szomszédja (Károlyi I. 571.). – A tanú 1411 e. hunyt el. – Részben Csanálos (Urziceni) és Csomaköz (Ciumești), részben Szaniszló (Sanislău – valamennyi RO) határába olvadt (Németh P.: Szatmár 140–141.).

Madai András (*Andreas de Mada*)

1375: Madai Miklós királyi ember (Vay oklt. 331–332. sz.). – A leleszi konvent előtt Madai Lőkös fia: Lőrinc szükségből Kismada, Nagymada és Csokaly birtokon lévő részeit elzálogosította *frater carnalis*-ának, Miklósnak (Uo. 336. sz.). – 1382: Az örökös nélkül elhunyt Madai Miklós fia: András Mada birtokát Erzsébet királyné Károlyi Simon fiainak, Mihálynak és Lászlónak, valamint Várdai János fia Domonkosnak adományozza (Németh P.: Szatmár 169.). – Ma: Nyírmada (SzSzB vm.).

Mándi Péter (*Petrus de Mand*)

1356: Mándi Péter fia: István tanú (Anjou oklt. XL. 302. sz.). – 1415: Mándi Péter fia: István és Tamás fia: György kijelölt királyi emberek (ZsO V. 1063. sz.). – A tanú valószínűleg nagyapja nevét viselte. – Ma: Mánd (SzSzB vm.).

Panyolai Lőkös (*Leukus de Ponila*)

1354: (A Balogsemjén nembeli) Panyolai János fia: Péter fiai: János, László és Lőkös kérésére pert halasztanak (Anjou oklt. XXXVIII. 263. sz.). – 1366-67: Panyolai Lőkös Semjéni (Kállai) Ubul szatmári ispán helyettese (alispánja, Szatmár 182., 191. sz.). – 1387: Panyolai Lőkös kijelölt királyi ember (Lelesz III. 14/3. sz.). – Panyolai Péter fia: Lőkös (1347–1404, felesége Margit – Németh P.: Kállósemjén 31., a Panyolai család leszármazása). – Testvére, János szabolcsi szolgabíró 1393-ban (C. Tóth N.: Tolvajok és rablók 152.). – Ma: Panyola (SzSzB vm.).

Pátyodi Balázs (*Blasius de Patiud*)

1380: Pátyodi Mihály fia: Balázs és Lőrinc fia: János a zsarolyáni nemesek részéről fogott bírák Timóteus birtok ügyében (Németh P.: Szatmár 220–221.). – 1394: Pátyodi Balázs Szatmár megyei kiküldött (Szatmár 232. sz.). – Ma: Pátyod (SzSzB vm.).

Piricsei Péter deák (*Petrus litteratus de Pereche*), Piricsei János (*Iohannes de Pereche*)

1368: Piricsei Péter deák Szabolcs megye jegyzője (Anjou oklt. LII. 336. sz.). – 1369: Piricsei János fia: Tamás és Jakab fia: Péter Orbó (Közép-Szolnok m.) ügyében tanúk (Németh P.: Szatmár 232.). – Piricsei János már Pál mellett is tett esküt, lásd ott! – Ma: Piricse (SzSzB vm.).

Rohodi Mihály (*Michael de Rohud*), Rohodi János (*Iohannes de Rohod*), Rohodi Jakab (*Iacobus de Rohoud*), Rohodi Miklós (*Nicolaus de Rohod*)

1350: Rohodi Sándor fiai: János és Miklós királyi emberek (Kállay I. 1034-5. sz.). – 1356: László fia: János, Beke fia: Pál és Sándor fia: János eskütársak (a Gútkeled nembeli) Börvelyi István fia: András és (a Káta nembeli) Csaholyi János fia: Sebestyén perében (Anjou oklt. XL. 302. sz.). – 1360: Rohodi Sándor fia: János Szatmár megyei kiküldött (Anjou oklt. XLIV. 409. sz.). – 1368: Rohodi Miklós kijelölt királyi ember (Anjou oklt. LII. 97., 673. sz.). – 1377: Rohodi Sándor fia: János és László fiai: Péter, Miklós és Jakab rohodi részeiken megosztotznak (Németh P.: Szatmár 252.). – 1383: Rohodi Péter és János kijelölt nádori emberek (Károlyi I. 405.). – 1391: Rohodi Benedek fia: Miklós és Pál fia: Lőrinc, továbbá László fiai: Miklós és Péter, Márton fiai: András és György Dobos és Olcsva határperében tanúk (Károlyi I. 449–450.). – A tanúk közül csak Mihályra nincs adatunk. – Ma: Rohod (SzSzB vm.).

Szenyeyesi János (*Iohannes de Zennies*)

1352: Szenyeyesi Pál fia: János királyi ember (Kállay II. 1085. sz.). – 1360: Szenyeyesi János a bátori nemesek familiárisa (Anjou oklt. XLIV. 519. sz.). – Uő. Szenyeyesi Pál fia: Dénes özvegyének *sponsus*-a (Uo. 586. sz.). – Az elpusztult falu Nyírugos (SzSzB vm.) határába olvadt, a községtől D-re (Németh P.: Szatmár 293.).

Tyukodi István (*Stephanus de Tykud*)

1380: Tyukodi Pál (1335) három fia közül Istvánt említik, az ő fia Bálint (1417). – 1383: Tyukodi István kijelölt nádori ember (EO V. 741. sz.). – 1388: Uő tanú (Uo. 973. sz.). – 1388: Tyukodi István kijelölt királyi ember (Lelesz III. 16/8. sz.). – Őt tekinthetjük a Rádiak tanújának, s nem unokatestvérét, Péter szintén három fia közül való Istvánt (1389–1406. Németh P.: Szatmár 367., A Tyukodi cs. Vylegen ága). – Ma: Tyukod (SzSzB vm.).

Urai Jakab (*Iacobus de Vra*)

1347: Dománhidi Szőke Miklós fia: Miklós szerviensei között: Urai Péter, Jakab fia: Mihály, Salamon fia: Mihály (Anjou oklt. XXXI. 694. sz.). – A nádor a Geléne-

sen tartott közgyűlésén bizonyítja, hogy Urai Jakab fia: Péter osztályos atyafia Urai János fiának: Jánosnak meg fiainak: Andrásnak és Jánosnak, valamint Benedek fiainak: Mihálynak, Péternek és Istvánnak, így Urán közösen birtokolnak (Uo. 707. sz.). – 1383: Urai Jakab kijelölt nádori ember (EO V. 741. sz.). – 1391: Urai Tamás fia: László, Péter fiai: Balázs és János, Sándor fia: Balázs, István fia: Jakab Dobos és Olcsva határperében tanúk (Károlyi I. 450.). – 1393: Urai Péter fiai: Balázs és Tamás kijelölt királyi emberek (Lelesz III. 33/48. sz.). – Lásd még Németh P.: Szatmár 325. – Ma: Ura (SzSzB vm.).

Vajai Benedek (*Benedictus de Woya*), Vajai Miklós (*Nicolaus de Woya*), Vajai László (*Ladislaus de Woya*)

1356: Vajai András fia: László tanú (Anjou oklt. XL. 302. sz.). – 1360: Vajai János fia: László kijelölt királyi ember (Anjou oklt. XLIV. 843. sz.). – 1366: Uő kijelölt nádori ember (Anjou oklt. L. 39., 304. sz.). – 1367: Vajai András fia: László kijelölt királyi ember (Anjou oklt. LI. 681. sz.). – A Vasmegyeriek javára tanúskodó Bereck (fél)testvére volt a nagyapja nevét viselő László (1360–1404). – Szintén ez ágból, de Mihálytól származik Benedek (1324-82) és testvére, Miklós (1342-85) (Németh P.: Vayak ősei, leszármazási tábla). – 1391: László fia: Bereck, Mihály fia: Miklós és Medve fia: Mihály vajai nemesek Dobos és Olcsva határperében tanúk (Károlyi I. 449.). – 1400: Vajai László fia: László, István és Benedek kijelölt királyi emberek (Lelesz III. 57/97. sz.). – Ma: Vaja (SzSzB vm.).

(Közép-)Szolnok megyéből:

Kávási Ágoston (*Augustinus de Kavas*), Kávási András (*Andreas de Kavas*), Kávási Péter, Jakab (*Petrus de Kavas, Iacobus de eadem*), Kávási Gergely (*Gregorius de Kavas*)

1352: Kávási Turul fia: Demeter kijelölt királyi ember (Anjou oklt. XXXVI. 650. sz.). – 1383: Kávási György, Jakab, Péter és Miklós kijelölt nádori emberek (Károlyi I. 405.). – Kávási Demeter fia: András királyi ember (EO V. 733. sz.). – 1397: Kávási Ágoston királyi ember (Lelesz I. 308/228. sz.). – Ma: Érkávás/Căuș (RO).

Mindszenti László (*Ladislaus de Mendzenth*), Mindszenti Tamás (*Thomas de Mendzenth*), Mindszenti László (*Ladislaus de Mendzenth*)

1352: Mindszenti Csépan fia: Tamás az őt illető mindszenti telkeit nővéreinek, Kátának és Klárának adja (Anjou oklt. XXXVI. 684. sz.). – 1383: Mindszenti István és László kijelölt nádori emberek (EO V. 741. sz.); Tamás fia: Péter kijelölt királyi

ember (Uo. 761. sz.). – A Tamás nevű tanú szabolcsi szereplése után öt évvel már nem volt az élők sorában. – Ma: Érmindszent/Meřençi/Ady Endre (RO).

Szodorói István (*Stephanus de Zodorow*)

1389: Szodorói Mihály fiai: István és György szarvadi birtokrésze (EO V. 1006. sz.). – 1399: Szodorói Tamás fia: István a Bátoriak familiárisa (Lelesz I. 331/283. sz.). – Tanúnk a két István egyike. – A család leszármazási táblája: C. Tóth N.: Szabolcs 210. – Ma: Sudurău (RO).

Újnémeti Tamás (*Thomas de Wynempty*)

Az EO III–V. ilyen nevű személyt nem ismer. – Ma: Unimăt (RO).

Torda megyéből:

Pagocs(a)i Miklós (*Nicolaus de Pagoch*), Pagocs(a)i János (*Iohannes de Pagoch*), Pagocs(a)i Mihály (*Michael de Bagoch*)

1360: Pagocsai Miklós fia: Miklós, Péter fiai: Mihály és Pócs, valamint az utóbbi fiai: András és Jakab Torda megyei nemesek a korábban leánynegyed fejében átadott részeit visszakapják (EO IV. 367. sz.). – 1365: *Pakacsateluk*-i Miklós fia: Miklós, Rof testvére Péter fia: Mihály, továbbá Péter fia: Pócs fiai: András és Jakab Torda megyei nemesek *Pagachateluk*-ről panasza: az ő *consobrinus*-aik, Bálint fia: István és Gergely fia: Mihály klerikus az anyjuk, Ágnes nemes asszony leánynegyedét *Pakachateluk* és másik két birtokból bírói úton megszerezték. Mihály klerikus elhunytával az alvajda e részekre, mint örökös nélküli emberére tekint, holott rájuk kellene visszaszállnia a rokonság jogán (EO IV. 367. sz.) – Ma: Mezőpagocsa/Pogăceaua (RO).

Ugocsa megyéből:

Sásvári András (*Andreas de Saswar*)

„Az ugocsai kishemesi vidék egyik, talán legősibb gócpontja Sásvár volt. ... Birtokosai már kezdetben rokoni kapcsolatban állottak a többi kishemesi családokkal, főleg pedig a Szirmayakkal és az Egresiekkel.” (Szabó I.: Ugocsa 468–469.) – 1404: *Saruar*-i (recte: Sásvári) András kijelölt királyi ember (Perényi 257–258. sz., a névmutatóban is hibásan). – Ma: Tiszasásvár/Тросньик/Trosznyik (UA).

Szirmai Balázs (*Blasius de Zyrma*)

Egytelkes nemesek, a Szirmai család birtoka volt 1251–1549 között (Engel P.: Térkép, pontkód: 16UG5). – A tanúra nem került elő eddig adat. – Ma: Tiszaszirma/Дротинци/Drotinci (UA).

Ung megyéből:

Duráni Miklós (*Nicolaus de Duran*)

1367: Duráni Jakab fia: Tamás királyi ember, János fia: István peres ügyben tanú (Anjou oklt. LI. 61., 338. sz.). – 1398: A település 2 jobbágytelekből állt (Engel P.: Ung megye 121.). – Az elpusztult település Mátyócvajkóc/Maťovské Vojkovce (SK) határába olvadt.

Helmeci Gergely (*Gregorius de Helmech*)

Engel Pál leszármazási táblái nem ismernek Gergely nevű leszármazottat a tanúvallomás idejéből (Engel P.: Ung megye 146–147). – Minden bizonnyal Jákó fia: Gergely (1298–1313) unokája volt a keresett személy. – 1427: Helmeci András és Ferenc birtoka (Engel P.: Kamarahaszna 165.). – Ma: Putkahelmec/Холмечь/Holmec (UA).

Mokcsai (Moscsai) János (*Iohannes de Moscha*)

Várjobbágyi eredetű család, 1298-ban a névadó birtokukkal együtt a királyi serviensek közé emelték őket (Engel P.: Ung megye 73.). – 1360: Mokcsai Gergely fia: János tanú (Anjou oklt. XLIV. 152. sz.); kijelölt királyi ember (Uo. 604. sz.); Miklós fia: János megbízott (Uo. 496. sz.). – Mokcsai Dénes fiai: Miklós és Gergely tanúk (Uo. 678. sz.). – 1363: Az Ung megyei (Mokcsai) Gergely fia: János Kazsu szomszédja (Anjou oklt. XLVII. 304. sz.). – 1366: A leleszi prépost a Mokcsaiak – köztük Miklós fia: János – elleni perét a nádor elhalasztja (Anjou oklt. L. 333., 751. sz.). – 1367: Mokcsai Gergely fia: János és Miklós fia: János Kapossal szomszédos nemesek (Anjou oklt. LI. 338. sz.). – 1368: Mokcsai Dénes fia: Gergely és Miklós fia: János alperesek (Anjou oklt. LII. 36. sz.). – 1387: Mokcsai Miklós fia: János és Gergely fia: János kijelölt nádori emberek (Lelesz I. 245/16. sz.). – 1388: Mokcsai Miklós fia: János kijelölt királyi ember (Uo. 247/22. sz.). – 1389: Uő királyi ember (Lelesz III. 20/17. sz.). – 1390: Uő kijelölt nádori ember (Lelesz I. 259/66. sz.). – 1392: Uő kijelölt nádori ember (Uo. 275/120. sz.). – 1395: Uő kijelölt királyi ember (Uo. 296/187. sz.). – 1398-ban már a fiát említik: Mokcsai János fia: István nádori ember (Uo. 313/243. sz.). – Mokcsai Miklós fia: János 7

és Gergely fiai: János és Jakab (?) számú jobbágytelek birtokosai (Engel P.: Ung megye 121.). – A két János közül került ki tanú. – Ma: Mokcsa/Kriřany, Kriřovská Liesková (SK) része.

Zemplén megyéből:

Alcsébi János (*Iohannes de Alcheeb*)

1358: Csébi Miklós fia: János tanú (Anjou oklt. XLII. 810. sz.). – 1366: Csébi Gergely fia: János kijelölt királyi ember (Anjou oklt. L. 421. sz.). – Tanú a két János egyike volt. – Lásd még fentebb! – Az elpusztult falu Gatály/Hatalov (SK) területébe olvadt (1405: *Alcheb al. nom. Gathal* – Horvát I.: Sigmond oklevele.).

Cigáni Mihály (*Michael de Zygan*)

1368: A titeli káptalan előtt (a Tomaj nembeli) Cigáni László fiai: Miklós, Péter és Mihály tiltakoztak, hogy a losonci nemesek olyan birtokosztályt végeztek egymás között, melyben nekik is részük van (Anjou oklt. LII. 509. sz.). – A megegyezés értelmében a Cigániak Bezdéd harmadát kapják, míg István néhai bán fia: Dénes mester nagyapjuk, Sámod birtokainak harmadát (Uo. 562. sz.). – 1393: Zemplén és Ung megyék Patakon tartott közgyűlésén Cigáni Mihályt Perényi Miklós pataki jobbágya azzal vádolta, hogy bizonyos terményeket elvett tőle (Lelesz I. 282/141. sz.). – Cigáni Domokos fia: Mihály (1341-93) (Németh P.: Cigán falu 11., A Tomaj nembéliek Cigán falu korai történetében. Leszármazási tábla). – Ma: Cigánd város (BAZ vm.).

Megyeri János (*Iohannes de Megyer*)

1351: Ivánka fia: János a Zemplén megyei Megyer egyik birtokosa (Anjou oklt. XXXV. 644. sz.). – Engel szerint a település a Cudarok bőcsi vagy ónodi uradalmában volt 1291 óta (Engel P.: Térkép, pontkód: 6ZN97), ezt azonban adatunk cáfolja. – A királyi adományozás alá került birtok a Cudarok ónodi uradalmának a része lett (ZsO V. 1255. sz.).

Rozvágai Lőrinc, Péter és Gergely (*Laurentius de Rozvad, Petrus de eadem, Gregorius de eadem*)

1360: Rozvágai Balázs fia: Ábrahám kijelölt királyi ember (Anjou oklt. XLIV. 455. sz.). – Rozvágai Lőrinc fia: Miklós királyi ember (Uo. 543. sz.). – 1366: Rozvágai Balázs fia: Ábrahám kijelölt királyi ember (Anjou oklt. L. 753. sz.). – 1377: Rozvágai Ábrahám, fiai: Péter és István kijelölt nádori emberek (Vay oklt. 348. sz.).

– 1380: Kiszrovágyi Ábrahám és fia: Péter kijelölt nádori emberek (Uo. 399. sz.). – 1387: Rozvágyi Ábrahám fiai: Domokos és Péter kijelölt királyi emberek (Lelesz I. 245/14. sz.). – 1389: Rozvágyi Ábrahám fia: Péter királyi ember (Lelesz III. 20/17. sz.). – 1397: Rozvágyi Ábrahám fiai: István és Péter kijelölt királyi emberek (Lelesz I. 309/230. sz.). – 1399: Uők ugyanazok (Lelesz III. 53/90. sz.). – A tanúk közül Péter esküt tett Pál javára is. Lőrinc az 1360-ban szereplő Lőrinc unokája volt, lásd fentebb! – Ma: Nagy- és Kiszrovágy (BAZ vm.).

Összesen: 10 megye, 53 település, 84 személy.

A tanúskodáson összesen 304-szer mondták el az eskü szövegét, de ez nem jelent ugyanennyi személyt, mivel kilencen kétszer is letették azt, így 295 különböző személy nevét takarja a lista.

Kik, honnan és hányan jöttek?

A nagy per esküt tett tanúi – ha azonosításunk hibátlan – 19 megyéből (Abaúj, Bereg, Békés, Bihar, Borsod, Gömör, Keve, Krassó, Kraszna, Nógrád, Sáros, Szabolcs, Szatmár, Közép-Szolnok, Torda, Ugocsa, Ung, Zaránd és Zemplén) jöttek a három településre. Északon Sáros, délen Krassó/Keve, keleten Ugocsa, nyugaton Gömör megyék voltak legtávolabb. Megyék és családok szerinti megoszlásuk az alábbi (zárójelben az összes személy száma):

Abaúj: Csányi (1), Hegyaljai (2), Hutkai (1), Kisidai (1), Kozma(falv)i (1) és Szakályi (1).

Bereg: Bagi (2), Balazséri (1), Bégányi (1), Gecsei (3), Daróci (4), Gulácsi (1) és Mátyusi (2).

Békés: Pázmányi (2) és Sári (1).

Bihar: Parlagi (2), Pércsi (3), Széplaki (1) és Tordai (1).

Borsod: Csabai (1) és Petri (3).

Gömör: Otrócsoki (1) és Uraji (2).

Keve: Gyárfási (1).

Krassó: Omor(sán)i (1).

Kraszna: Bülgezdi (2).

Nógrád: Bágyoni (1), Libercsei (1) és Nagyvölgyi (1).

Sáros: Garbóci (1) és Henningi (Heniki) (3).

Szabolcs: Anarcsi (1), Apagyi (1), Apáti (3), Ártánházi (12 fő, 14 vokssal), Bá-kai (1), Baktai (1), Bánki (2), Berencsi (1), Besenyődi (5), Bogáti (1), Bogdányi (3), Buji (1), Csúri (1), Dögei (1), Egyeki (2), Endesi (1), Eszenyi (1), Földesi (1), Gégényi (6 fő, 7 vokssal), Gúti (1), Gyulaházi (1), Ibronyi (2), Ivántelki (1), Jákói (5), Jékei (6 fő 7 vokssal), Kemecei (1), Kenézi (1), Kércsi (6), Keresztúti (1), Kisajaki (1), Kisanarcsi (2), Lövői (5 fő, 6 vokssal), Magyi (1), Miskei (1), Mízsétei (1), Nagyfalui (5), Ökörteleki (1), Pazonyi (1), Petri (1), Ramocsaházi (4), Sényői (3), Suti (Szögi) (1), Szabolcsi (1), Szakolyi (1), Sziget(egyházi) (4), Szolnok (1), Terecsei (1) és Tuzséri (2).

Szatmár: Berendi (1), Császári (2 fő, 3 vokssal), Gáti (1), Iklódi (1), Jankatelki (1), Jánosi Kántor (2), Kidei (5), Kisjánosi (3), Kispircsei (4), Madai (2), Mándi (1), Panyolai (1), Pátyodi (1), Piricsei (2 fő, 3 vokssal), Rohodi (4), Sámeli (1), Simai (1), Szentmiklósi (1), Szennyesi (2), Tyukodi (1), Urai (3), Vajai (4) és Vitkai (1).

(Közép-)Szolnok: Csögi (2), Kardáni (1), Kávási (7), Körösi (2), Lompéti (1), Mindszenti (6), Pelei (1), Peleszarvadi (1), Rofi (1), Szarvadi (3), Szodorói (1) és Újnémetsi (1).

Torda: Pagocs(a)i (3).

Ugocsa: Sásvári (1) és Szirmai (1).

Ung: Buda(pál)házi (1), Daróci (1), Duráni (1), Haraszi (1), Helmecsi (2), Hencházi (Henselöci) (1), Kelizi (1), Mátyóci (1), Morolyai (1 fő, 2 vokssal), Mokcsai (1), Németi (2), Ninaji (3), Ptruksai (3), Szelemenci (2), Zahari (1) és Zbugyai (1).

Zaránd: Zerendi (1).

Zemplén: Abaházi (1), Alcsébi (2), Bacskai (1), Butkai (1), Cigáni (2), Csebi (2), Csékei (3), Dobrai (1), Eszenyi (1), Füzeséri (1), Hosszúmezői (2), Kamonyai (1), Keresztúri (1), Keszi (1), Kisfaludi (2), Kistárkányi (3), Lasztóci (1), Leszteméri (2), Megyeri (1), Nátafalvi (1), Ronyvai (1), Rozvágyi (4 fő, 5 vokssal), Tus(s)ai (1), Zétényi (1) és Zombori (2).

A megyénkénti összegzést lássuk a következőkben. Az nem lehetett kétséges, hogy a Megyeriek, Rádiak és Vasmegyeriek tanúi között a legtöbben az ország legnagyobb megyéi közé számítható Szabolcs megyéből jönnek, s valóban így is történt, 48 településről összesen 106 személy jelent meg. Az sem volt vitatható, hogy Szabolcsot a szomszédos megyék követik, ám az már kérdéses igen, hogy milyen arányban. Bereg megye elmaradása történeti okokkal magyarázható: a beregi erdőispánságból alakult ki, így a hét falu a 14 fő képvisellel megfelelő-

nek mondható. Az északon határos Zemplén megye 25 faluval és 39 fővel volt képviselve, akik jobbára Zemplén megye déli részéből, annak is a bodrogekői részéről érkeztek, és akár ismerhették is a Megyerieket.

Szabolcs délkeletről Szatmár megyével érintkezett. A megye 23 falujából összesen 45-en jöttek. A számuk arra utal, hogy ez a megye tette lehetővé az érintkezést Erdéllyel, a Szamos folyón Désről lecsorgó, sóval rakott bárkák fontosak voltak a zömmel állattenyésztésből élő lakosság részére. Délen Biharral és Békéssel érintkezett a megye. Meglepőek azonban a számok: Biharból négy faluból hét személy, Békéből pedig csupán két faluból három személy volt az, aki érdemesnek látta a Megyerieket meglátogatni. Ez a jelenség a szatmárinak éppen az ellenkezője: ekkor még nem volt fontos a Váradra vezető út, maga a megye is azzal „büszkélkedhetett”, hogy a 14–15. században az inkább Beregrez húzó Eszenyiek remetesége mellett sem női, sem férfi szerzetesház nem volt a területén. A meglepetést Ung megye „hozta”: 16 faluból 23-an jöttek a Megyeriek melletti kiállításra, a szolidaritás középkori formájának, a tanúsításnak eleget téve. Mellettük még az Abaúj megyéből érkezettek száma – hat faluból hét személy – tekinthető jelentősnek.

Mélyebb analízis kellene ahhoz, hogy részleteiben is bemutathassuk, hogy kik voltak azok Szabolcsból és Szatmárból, akiket – látszólag – a per hidegen hagyott, illetve akik nem jöttek el. Ilyenek pl. Szabolcsban a Jákóiakkal rokon Bagdai nemesek. Vagy Szatmárból ott voltak a Sámeliék, de akikből kiváltak, a Zsarolyániak otthon maradtak. Vajon miért?

Ezután következnek azok, akikről elképzelni sem tudjuk, hogyan szerezhettek hírt az eseményről, az eskütételről. A Közép-Szolnok megyéből érkezett 27 ember (11 faluból) bizonyos, hogy szatmári rokonságuk, kapcsolatuk révén ismerték meg a körülményeket és kerekedtek fel, mint ahogy szabolcsiak is jelen voltak Orbó (Közép-Szolnok m.) birtokperének eskütételén. Ám a Tordából érkezett Pagocs(a)iakhoz hogyan jutott el a hír? Onnan nem is kis elszántság kellett a Meszesen átjutni, hogy bizonyosságot tegyenek a távoli Megyeren és Rádon. Hát még azoknak, akik Kevéből, Krassóból érkeztek! Át kellett kelniük a Temesen, Maroson, Körösön, Berettyón, érinteniük kellett Aradot, Váradot, Debrecent, míg a Rétköz peremén található célt el nem érték. Ráadásul az egyik személy, Omori László korábban Visegrádon fogságban volt, okát nem tudjuk, de valamiért fontos ember lehetett, mert a király figyelmét felkeltette. Nem akárci volt: még a történetíró, Tótselymesi Apród János kükküllei főesperessel is volt kapcsolata. Kinek a révén került Vas megyerre/Rádra? A Csaholyiak embere volt? Valószínűnek tartom, hogy útjuk során a Zaránd megyei Zerinden is megszálltak, s ekkor vették rá Zerindi Pétert e kalandos útra. Vagy mégsem?

Ekkor már az ország útjait nem csak kereskedők, vásározó jobbágyok járták, hanem kaland kereső nemesek is. A Kállóiak egyik tagja, Ubul így jutott el Erdélybe s lett előbb kükküllői ispán és újvári várnagy (1361), sebesvári várnagy (1362–1364).¹²⁷ Ennek a tartózkodásnak a következménye, hogy az erdélyi Fehér megyéből innen választ feleséget Kelneki Magdolna személyében. Itt ismerkedik meg Pinci (Nógrád m.) Jonhos (Juhos) Miklóssal, akit egy közös útjuk során hazavitt Kállóba. Ez a látogatás is házassággal zárul: Miklós felesége Kállói Simon leánya: Skolasztika révén kerülnek szabolcsi birtokrészek a Pinciek kezére, s válnak a leszármazottak szabolcsi nemessé.

Az uraji nemesek Gömörből pedig egyszerre ketten indultak el, talán az útonállóktól való félelmük miatt. Az is magyarázatra szorul, hogy Nógrád megyéből (3 falu 3 nemes) vagy éppen Sáros megyéből (2 falu és 4 nemes) milyen okok vezették Szabolcs megyébe a tanúskodókat. S ha kinek-kinek az indítékát nem is ismerjük, a tanúskodók társadalmi helyzetét annál inkább.

A forrásaink által megrajzolható pályaképek alapján azt látjuk, hogy a tanúk zöme a megyéjük működésének a tartópillérei voltak.¹²⁸ Akár tényleges, akár kijelölt királyi, nádori emberként, vagy megyei kiküldöttként igazságszolgáltatási feladatokat láttak el, biztosították, hogy egy-egy per zökkenők nélkül bonyolódjék le. Többen nem elégedtek meg ezzel a szinttel: Bogdányi Nagy Egyed, Baktai Gergely, Ibronyi János és Kisanarcsi Fábrián szolgabírák voltak vagy a tanúskodás előtt, vagy utána, a Perényiek a Lesztemérikék közül választottak beregi (Péter)¹²⁹ és ungi (János)¹³⁰ alispánt, a Zerendiek közül került ki később Arad megye alispánja,¹³¹ Komoróciak közül Osolt Benedek ungi alispán,¹³² s rokonságának, Semjéni (Kállói) Ubulnak köszönhette szatmári alispánját a Balogsemjén nembeli Panyolai Lőkös.¹³³ Piricsei Péter Szabolcs megye ne-

¹²⁷ Arch. 1301–1457. II. 121.

¹²⁸ A kérdéssel Szabolcs megye esetében C. Tóth Norbert részletesen foglalkozott (C. Tóth N.: Szabolcs megye), és az ott tett megállapításai korábbi időkre, az Anjou-kor végére, és a környező megyékre is érvényesek (vö. C. Tóth N.: Öt megye példája), ezért ismétlésükbe nem bocsátkozunk. Az északi megyékre lásd Kádas I.: A megye emberei.

¹²⁹ Arch. 1301–1457. I. 110., Bereg 16., mint Nagymihályi János alispánja, a forrásaink alapján azonban csak Perényi János embereként jöhet szóba (C. Tóth N.: Mária királyné és udvara 243.).

¹³⁰ Arch. 1301–1457. I. 220.

¹³¹ Arch. 1301–1457. I. 98. (Zerindi Budafi Gergely – 1395).

¹³² Arch. 1301–1457. I. 220., már 1427-től: ZsO XIV. 1145. sz.

¹³³ C. Tóth N.: Szatmári arch. 29. (1366–1367), vö. Arch. 1301–1457. I. 189., ahol helyettes-alispánként szerepel.

meseinek volt az írnoka, azaz az alispán és szolgabírák mellett egy jogvégezett, írni-olvasni tudó jegyző segítette a megyegyűlés munkáját.

Többen a nagyurak oldalán képzelték el a boldogulásukat: Báakai János a Várdaiak famulusa és ügyvédje, Pazonyi Dénes a Bátoriak ügyvédje, Hutkai György Bátori György familiárisa, Kidei Pál Bátori Jánosé, Szennyesi János a bajori nemeseké, Szodorói István Bátori János és István familiárisa, míg Abaházi Péter a leleszi prépost, két Szarvadi testvér, László és Miklós pedig a Csaholyiak famulusaként vélte családjának életminőségét javítani.¹³⁴

Visszatérve a tanúkhöz, elmondható, hogy nemcsak biztos vagy sejtett várjobbágy-ivadékok, továbbá a honfoglalás-kori szabadok nemessé lett leszármazottai voltak jelen a három faluban esküt tenni, hanem a kor felfogása szerinti magasabb társadalmi státuszúnak tekintett ún. *de genere*-nek (nemzetségeknek/nembelieknek) nevezett elemek is. Vegyük őket szerbe-számba! Császári Miklós a Kaplony-nem elszegényedett ágából származó egyfalus nemes volt. A Gútkeled nembeli Butkai István és a velük rokonságban lévő Berencsi Miklós közötti perek mutatják, hogy itt is 3-4 falu(rész) volt a vita tárgya. Balazséri János a Káta nemzetség legszegényebb ágához tartozott. A Turul nembeli Széplakiak ősei az Árpád-korban még királyi bölényvadászok voltak, e státusból nemesítették őket. A Miskolc nemzetséget két ág is képviselte: a Csabai és az Uraji. Egyik sem a gazdagságáról volt ismert. A Tomaj nembeli Cigániak is a rangos (báni) ágtól birtokperekkel kívántak a közös ősapára, Sámodra hivatkozva minél többet kicsikarni. Végül a megyei ún. „ős nemzetség”, a Balogsemjén-nem Panyolai ágának sem volt több, mint három faluban része. A végére hagyott Szabolcsi György szintén érdekes figura volt. Élete végén minden áron meg akarta akadályozni, hogy mint a Szentemágócs nemzetség Olaszi ágának utolsó képviselője az általa vélelmezett vérszerinti leszármazottak, s nem a beházasodottak kezére kerüljön az örökség. Ezért adáz pereskedés folyt Kállói Ubul és közte, az utóbbi anyjának öröksége és hozománya miatt perelte. Nos, róla feltételezhető, hogy azért tette le az esküt a Megyeriek mellett, hogy ezzel is bosszantsa a Kállaiakat, nem beszélve az ott tapasztalható kavalkádban való részvétel örömről, a társaságról, az evészet-ivászatról.

Mert az oda érkező, a Megyeriek mellett állást foglaló tanúkat a vizsgálat ideje alatt el is kellett látni. De nemcsak őket, lovaikat. Tudjuk, hogy a szatmári Gelénes falu az annak határában tartott nádori közgyűlések, megyegyűlések miatt vált pusztává, mert a lovak lelegelték a vetést, nem volt mit aratni.¹³⁵

¹³⁴ Az adatokat lásd az egyes személyeknél.

¹³⁵ Németh P.: Szatmár 97.

A Megyerieknek is számolni kellett a „látogatók” kártételével, annak ellenére a tanúvallomások ősszel, október folyamán voltak. Az időpont nem lehet véletlen: erre az időre megtörtént a gabona betakarítása, a szénatermő rétek másodszori kaszálása, s a jobb helyeken már forrt a bor,¹³⁶ Rád falu határából meg a hal¹³⁷ állt rendelkezésre. Így az odaérkezettek és lovaik etetése-itatása nem okozott különösebb gondot, s volt a szomszédból segítség is: a Gégényiek, akikkel már ekkorra sógorság-komaság állt fenn. A rokonsági kapcsolatokat az egyes személyek után megadtuk, már amennyire ez lehetséges volt. Aki figyelmesen olvassa, az hamar rájön, hogy akkor is érvényes volt a régi mondás: hasonló a hasonlóknak örül. Ezt bizonyítják az ismert házasságkötések.

¹³⁶ Vasmegyer: a Fertőhegy környékén plántált szőlőskert szabályzata 1826-ban készült, ez a község keleti részén volt, ám egy másik szőlőskert a község északi részén feküdt (Kiss L.: Rétköz 405., 417.).

¹³⁷ Tiszarád: „Tavasszal mindig kiöntött a Tisza, néha ősszel is, és ontotta a sok halat a határ 14 tavába meg a rétségbe. Sokféle hal volt itt: ponty, süllő, csuka, tat, stb. csak kecsége nem. Legtöbb volt a kárász. ... A lakosság csíkászattal is foglalkozott. A Kenderráztató- és Zálogos-tóban temérdek csik volt.” – Kiss L.: Rétköz 383–384. – De hús is volt bőven. Vasmegyer: „Jóságállományukban a legtöbb volt a szarvasmarha. Minden gazdának volt 50-60 darab is.” – Kiss L.: Rétköz 403.

A pereskedéssel kapcsolatos oklevelek regesztái

1

1364. szeptember 14. Karász falu mellett (*prope villam Karaz, 6. die f. II. p. nat. virg.*)

Kont Miklós nádor emlékezetül adja, hogy a Szabolcs és Bereg megyék nemessége részére szeptember 9-én Karász falu mellett tartott bírói közgyűlésen Megyeri Tamás fia: Miklós, János fiai: András és Balázs, Halálos (fia:) István, másik Megyeri Miklós fia: János, Rádi Pál fiai: Balázs és János, Bede fiai: Kozma és Mihály szabolcsi várjobbágyok a többiek közül felkelve előadták, hogy Paszabi Fekecs Miklós a királytól örökadományul kérte birtokaikat azzal, hogy ők köteles és szokásos szolgálataikat teljesen elhagyva az igazi nemesek közé állván semmilyen kötelességüket nem teljesítik. Jóllehet – mint elmondták – ők birtokaikon valójában nem mint valódi nemesek, hanem mint a szabolcsi vár várjobbágyai élnek köteles szolgálataikat ősidők óta gyakorolva, és azokat eleve szolgálataik által birtokolják, továbbá a különböző királyi hadjáratokban a királynak vérük hullatásával, fejük és javaik veszélyeztetésével hűen szolgálnak, miként azt a megyék alispánjai, szolgabírái és esküdt ülnökei, valamint a megyebeli nemesség bizonyíthatják. A nádor ezért kérésükre megkérdezte a megyebeli nemességet erről, akik eskü alatt azt vallották, hogy a nevezettek a mondott szolgálatoikat mint várjobbágyok hűen teljesítik a királynak.

Tartalmilag átírta Szepesi Jakab országbíró 1378. nov. 14-i ítéletlevelében (10). – Anjou oklt. XLVIII. 716. sz.

2

1364. szeptember 13. után (*[... die] f. VI. a. exalt. crucis*)

A leleszi konvent jelenti Lajos királynak. Mint parancsleveléből megtudta, Vasvári Pál fia Tamás fia: Miklós királyi alpohárnokmester hűségesei fejében felkérte az állítása szerint a királyi adományozás alá tartozó, szolgálattal terhelt várnepek Szabolcs megyei Rád és Hárommegyer földjeit a maga meg testvére, János

részére, és mivel a király meg akart győződni egyfelől a földek értékéről és nagyságáról, másfelől pedig, hogy valóban a királyi adományozás alá tartoznak-e,¹³⁸ megparancsolta nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a kijelölt királyi emberek egyike kimenne a mondott földekre a szomszédok és határosok összehívása után azokat valamennyi haszonvételükkel és tartozékokkal ősi és igaz határaiknak megfelelően iktassa Tamás fiainak királyi újadomány címén és azon a jogon, hogy a királyi adományozás alá esnek, örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat pedig idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé; majd minderről a konvent tegyen ugyanoda jelentést. A konvent a királyi parancs értelmében (Vajai) Medve fia: János királyi emberrel kiküldte tanúbizonyosságát, Lőrinc szerzetest, akik visszatérve elmondták, hogy ők 1364. szeptember 13-án kimentek Rád és Hárommegyer földekre és azokat iktatni akarták Tamás fiai: Miklós és János részére királyi újadomány címén, de Vas Miklós, Halálos (fia:) István és Péter fia János fia: András az egyik, Vasmegyer nevű birtokról, Miklós fia: János a saját Megyer birtokáról, továbbá Péci Gergely és Lukács fia: Gergely a harmadik Megyer nevű birtokról, valamint Pál fiai: Balázs és János meg Bede fiai: Mihály és Kozma Rád birtokról az iktatásnak és előörökítésnek tiltakozva ellentmondtak, ezért őket ennek megindokolására megidézték a királyi jelenlét elé (az 1364. évi) Mihály-napi nyolcadra.

Tartalmilag átírta Bebek István országbíró 1366. máj. 16-i ítéletlevelében (4). – Anjou oklt. XLVIII. 706. sz.

3

1366. április 12. után (*[... die] oct. pasce*)

A leleszi konvent jelenti Lajos királynak, hogy Bebek István országbíró levele értelmében az abban megnevezett királyi emberekkel, azaz a felperesek részére (Vajai) Medve (fia) Jánossal káplánjukat, András presbitert, az alperesek részére Ibronyi Albert fiával: Pállal Péter presbitert, tanúbizonyosságaikat küldték ki, akik visszatérve elmondták, hogy ők 1366. április 11-én Kálló faluba mentek, ahol Szabolcs megye alispánjának és szolgabírójának a megyebeli nemesség részére tartott bírói közgyűlésén vizsgálódva megtudták az igazságot, amely szerint a megyeri és rádi nemesek Szent István király ideje óta nemes várjobbágyokként élnek, a nádori és megyésispáni bírói közgyűléseken kikiáltják és felakasztják

¹³⁸ A tartalmi átírás során itt az iktatásra, a válaszból pedig a vizsgálatra vonatkozó rész maradt ki.

a gonosztevőket, de ezt kényszerből teszik, s ha ezt megtagadnák, megbírságnak őket, és a megyebeli nemesek tudomása szerint meg is bírságták őket, mert nem kiáltottak ki, de várnépek sohasem voltak.

Tartalmilag átírta Bebek István országbíró 1366. máj. 16-i ítéletlevelében (4).

4

1366. május 16. Visegrád (*in Wyssegrad, 16. die termini prenotati = oct. Georgii*) Bebek István országbíró levele a leleszi konventhez. Tudják meg, hogy halasztólevele értelmében személyesen megjelent előtte Vasvári Pál fia Tamás fia: Miklós a maga meg testvére: János nevében – a leleszi konvent ügyvédvalló levelével – 1365. október 20-án – a csehek elleni hadjárat hadoszlásának 15. napján és egyúttal az ez évi Mihály-napi nyolcadon – Vasmegyeri Vas Miklós, Halálos fia: István és Péter fia János fia: András, Péci Miklós fia: János, Gergely meg Lukács fia: Gergely, valamint Rádi Pál fiai: Balázs és János meg Bede fiai: Mihály és Kozma ellenében és bemutatta a leleszi konvent 1364. szeptember 13-a után kibocsátott jelentését (2).

Az oklevél bemutatása után (Vasvári) Tamás fia: Miklós a maga meg testvére: János nevében az ellentmondás okát tudakolta a másik féltől. (Péci) Miklós fia: János és (Rádi) Bede fia: Kozma személyesen megjelenve a maguk meg Halálos (fia:) István, János fia: András meg Pál fiai és Bede fia: Mihály nevében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével – ugyanakkor Vas Miklós, Péci Gergely és Lukács fia: Gergely a mondott időpontban, 1365. október 20-án nem jelent meg és nem is küldött maga helyett senkit, ezért őket másik levelével megbírságtolta – azt válaszolták, hogy ők, azaz Halálos fia: István és Péter fia János fia: András Vasmegyer birtokon, Miklós fia: János Megyer birtokon, Pál fiai és Bede fiai pedig Rád birtokon Szent István király ideje óta nemes várjobbágyok módjára élnek és e címen birtokolják azokat, valamint sohasem voltak szolgáltató várnépek, ezért tiltakoztak az adományozás ellen, jóllehet akkor, amikor az ország nádorai vagy a szabolcsi ispánok vagy alispánok a megyében bírói közgyűlést tartanak, kikiáltanak meg más egyéb szolgáltató várnépi feladatokat látnak el, de ezt a nádorok és az ispánok vagy alispánok által kényszerítve teszik; mindebben készek magukat a megyebeli nemesség és bármilyen más helyzetű és állapotú emberek tanúsága alá vetni. Ugyanakkor a mondott Tamás fia: Miklós magát és testvérét abban, hogy a mondott személyek emberemlékezet óta szolgáltató várnépek és kikiáltói állapotúak voltak és sohasem voltak nemes

várjobbágyok, hasonlóképpen kész volt Szabolcs megye nemességének meg más állapotú embereinek a tanúsága alá vetni.

Mivel mindkét fél magát a megyebeli nemesek és mások tanúsága alá vetette, ezért az országbíró felkérte a leleszi konventet, hogy küldje ki tanúbizonyosságait, akiknek jelenlétében a kijelölt királyi emberek 1366. április 12-én menjenek Kálló faluba, ahol Szabolcs megye ispánja vagy alispánjai és szolgabírái ítélni szoktak, és ott akkor a megyebeli nemesség és mások részére a király írásbeli parancsára csak ez ügyben összehívott bírói közgyűlésen tartsanak eskü alatti tanúvallatást a megjelentek körében arról, hogy vajon Halálos fia: István, Péter fia János fia: András, Miklós fia: János, Pál fiai és Bede fiai a mondott Vasmegyer, másik Megyer és Rád birtokokon Szent István király ideje óta nemes várjobbágyok módjára élnek-e és azokat nemes várjobbágy címen használják-e, illetve sohasem voltak szolgáltatással terhelt várnépek, továbbá a nádorok és a szabolcsi ispánok vagy alispánok által tartott bírói közgyűléseken általuk kényszerítve kikiáltói és más egyéb várnépi szolgálatokat teljesítenek-e; avagy ők időtlen idők óta mindig kikiáltói szolgálattal terhelt várnépek voltak. Minderről a konvent az 1366. évi György-napi nyolcadra tegyen jelentést a királynak.

A mondott 1366. évi György-napi nyolcadon személyesen megjelent előtte Tamás fia: Miklós a maga meg testvére: János nevében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével és Miklós fia: János, Bede fia: Kozma – akik személyesen a maguk, valamint Halálos fia: István, János fia: András, Pál fiai meg Bede fia: Mihály nevében szintén a leleszi konvent ügyvédvalló levelével – jelenlétében bemutatta a leleszi konvent 1366. április 11-e után kelt jelentését az eskü alatti tanúvallatásról (3).

Az oklevél bemutatása és elolvasása után a felek ítéletet kértek. Jóllehet a közgyűlésen megjelentek, amint az a jelentésből kiderült, a várjobbágyok állítása mellett tanúskodtak, mégis mivel az országbíró a vele együtt az ítélszékhén ülő főpapokkal, bárókkal és nemesekkel úgy látta, hogy ha a mondottak nemes várjobbágyok lennének, akkor egyszer vagy kétszer a mondott szolgálatra a nádorok vagy az ispánok avagy az alispánok őket kötelezhették volna, de sokszor és állandóan a nemes várjobbágyokat és szabad embereket nem lehetett volna ezekre kötelezni, így a panaszukkal a királyhoz kellett volna fordulniuk, amit ők nem tettek meg, ezért a fenti okokból az országbíró Vasmegyer, másik Megyer és Rád birtokokat, illetve földeket Tamás fiainak: Miklósnak és Jánosnak meg örökösüknek ítéli örökre a mondott királyi adomány címén és azokat iktatni rendeli számukra. Meghagyja tehát a leleszi konventnek, hogy küldje ki tanúbizonyosságát, akinek jelenlétében Vajai Medve fia: János királyi ember 1366. június 24-én és más alkalmas napokon kimenve Rád, Vasmegyer és másik Me-

gyer birtokokra a szomszédok és határosok összehívása után iktassa azokat valamennyi haszonvételükkel és tartozékukkal – mások birtokjogaitól határjelekkel elválasztva – Vasvári Tamás fiainak meg örököseiknek azon a jogon, ahogy a királyi adományból megilletik őket ezen a várnépek és bárki más ellentmondását figyelmen kívül hagyva, ha más valaki jelzi, hogy lenne azokban bármiféle joga, akkor az iktatás után szolgáltassanak neki igazságot; a konvent minderről 1366. augusztus 1-jére tegyen jelentést a királynak.

Átírta Cudar Péter országbíró 1373. jan. 28-i ítéletlevelében (6). – Anjou oklt. L. 352. sz.

5

1366. június 27. (*in Ladislai reg. et conf.*)

János leleszi prépost és a konvent jelenti Lajos királynak. Tudja meg, hogy Bebek István országbíró bírói intézkedése értelmében az abban megnevezett (Vajai) Medve fia: János királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, András testvért, akik visszatérve elmondták, hogy ők 1366. június 24-én kimentek a Szabolcs megyei Rád, Vasmegyér és másik Megyer birtokokra, ahol a szomszédok és határosok összehívása után valamennyi haszonvételükkel és tartozékukkal királyi újadomány címén ellentmondás nélkül iktatták azokat Vasvári Tamás fiai: Miklós és János meg örököseik részére örök joggal birtoklásra.

Átírta Cudar Péter országbíró 1373. jan. 28-i ítéletlevelében (6). – Anjou oklt. L. 544. sz.

6

1373. január 28. Visegrád (*in Wyssegrad, 16. die oct. epiph.*)

Cudar Péter országbíró emlékezetül adja, hogy Vasvári Tamás fiai: Miklós és János Es és Szentgyörgy, más néven Ibrány birtokok, továbbá Megyer föld – amelyeket a király mint várnépek földjeit adományozott nekik – részükre történő iktatásakor, amelyet Darnói László királyi ember Gergely deák, a konvent tanúbizonyossága jelenlétében hajtott volna végre, tett ellentmondása miatt Ibrányi Gergely fiát: Miklóst az 1372. évi György-napi nyolcadra ennek megindokolására a királyi jelenlét elé megidézttették, ahol, tudniillik Szécsi Miklós korábbi országbíró előtt Gergely fia: Miklós a felperesek jelenlétében elmondta, hogy ő okleveles bizonyítékkal rendelkezik ellentmondása

alátámasztására. Az oklevelek bemutatását azonban bizonyos okok miatt elhalasztották: először Miklós országbíró, majd másodjára – miközben a mondott Miklóst a király szlavón bánná nevezte ki, az így megüresedett országbírói hivatalt pedig Szepesi Jakab nyerte el a királytól – Jakab országbíró levelével a mostani, 1373. évi vízkereszt nyolcadára került a per, miként az előbbiekről a konvent és az országbírók leveleinek megtekintésével Péter megbizonyosodott. Azután e nyolcadon – miközben az országbírói hivatalt a királyi kegy révén Péter nyerte el – a felek kérésére engedélyezte számukra a békés megegyezést. A jelen nyolcadon tehát a mondott (Vasvári) Tamás fia: Miklós személyesen és testvére, János nevében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével egyfelől, másfelől (Ibrányi) Gergely fia: Miklós szintén személyesen visszatérve jelenléte elé elmondták, hogy a főpapok, bárók és nemesek segítségével békés megegyezésre jutottak a perükben, de úgy, hogy azok ítélet formájában döntötték el azt, mégpedig a következőképpen: miután megvizsgálták az okleveleket, amelyek a birtokokra vonatkoznak, úgy ítélték, hogy Szentgyörgy, más néven Ibrány birtok, amelynek határain belül van Es birtok, Gergely fia: Miklósához és atyafiaihoz okleveles bizonyítékaik alapján, míg Megyer birtok, amely Ibrány birtokkal szomszédos, Rád és másik Megyer birtokokkal, illetve földekkel – utóbbi Megyer birtok néhai Miklós fia: Jánosé volt –, amelyeket várnépi földekként adományozott nekik a király, a mondott Tamás fiaihoz: Miklósához és Jánoshoz tartozik; így hát Tamás fiai Szentgyörgy, más néven Ibrány birtokot valamennyi haszonvételükkel és tartozékukkal Gergely fiának: Miklósnak meg édestestvéreinek: Gergelynek és Istvánnak, továbbá örököseinek átadták, amiként arról okleveles bizonyítékokkal is rendelkeznek; viszonzásul Gergely fia: Miklós a maga meg testvérei: Gergely és István nevében – akiket a leleszi konvent ügyvédvalló levelével képviselt – Megyer, másik Megyer és Rád birtokokat, illetve földeket szintén valamennyi haszonvételükkel és tartozékukkal a mondott királyi adomány címén Tamás fiainak: Miklósnak és Jánosnak meg örököseiknek átengedték örök birtoklásra, mindkét fél kölcsönösen lemondva az átadott birtokokban lévő jogairól.

Mindezek után (Vasvári) Tamás fia: Miklós elmondta, hogy a mondott Megyer és Rád földeket ők törvényesen visszaszerezték, amelynek igazolására bemutatott két oklevelet: az egyik Bebek István országbíró 1366. május 16-i bírói intézkedése (4), a másik a leleszi konvent 1366. június 27-i jelentése (5).

Az oklevelek bemutatása és szó szerinti átírása után a felek kérésére Szentgyörgy, más néven Ibrány birtokot Gergely fiainak, Megyer és Rád birtokokat, illetve földeket pedig Tamás fiainak meg örököseiknek hagyja örök birtoklásra az oklevelekben leírt megegyezést és birtokiktatást bírói joghatóságával

megerősítve, amelyről Gergely fiai részére a függőpecsétjével megerősített jelen privilégiumot adja.

Átírta Mátyás király 1489. jún. 6-i oklevelében (11). – Tartalmilag átírta Szepesi Jakab országbíró 1378. nov. 14-i ítéletlevelében (10).

7

1377. július 3. (2. die 2. diei oct. nat. Iohannis Bapt.)

A leleszi konvent jelenti Lajos királynak. A király oklevele szerint (Gégényi) Pál, (Rádi) Mihály és Péter meg (Megyeri) János elmondták neki, hogy birtokaikat, amelyeket már elődeik is várjobbágyi címen birtokoltak, Vasvári Fekecs Miklós felkérte és magának adományoztatta a királlyal mint várnépek földjét, jóllehet ők gyakorolják a várjobbágyssággal járó kötelességeket; a király meg akarván bizonyosodni a mondott birtokok állásáról, megparancsolta a leleszi konventnek, hogy küldje ki tanúbizonyosságát, akinek jelenlétében a kijelölt királyi emberek egyike idézze meg Fekecs Miklóst valamennyi írásos bizonyítékával a jelenléte elé az 1377. évi Márton-napi nyolcadra, majd minderről a konvent tegyen jelentést ugyanoda. A konvent a király parancsa értelmében Jékei Jakab fia: Péter királyi emberrel kiküldte tanúbizonyosságát, Benedek presbitert, akik visszatérve elmondták, hogy ők 1377. július 2-án kimentek Megyer birtokra, ahol Fekecs Miklóst okleveleivel együtt megidézték a királyi jelenlét elé Márton-nap nyolcadára a mondott nemesek ellenében.

Tartalmilag átírta Szepesi Jakab országbíró 1378. nov. 14-i ítéletlevelében (10).

8

1378. február 11. után ([... die] 3. diei oct. purif. virg.)

A leleszi konvent jelenti Lajos királynak, hogy megkapván az országbíró bírói intézkedését az abban megnevezett királyi emberekkel, azaz a felperesek részére Ramocsaházi Demeterrel Miklós deák, konventi aljegyzőt, az alperes, Fekecs Miklós részére Egri Imre királyi emberrel Tamás őrszerzetest küldték ki tanúbizonyosságukként, akik visszatérve elmondták, hogy ők 1378. február 9-én először Miklós fia: János Megyer birtokára mentek ki, ahol a szomszédok és határosok jelenlétében (Megyeri) Miklós fia: János és (Gégényi) Mihály fia: Pál vezetésével és útmutatásával megjárták azt és a következőket találták: egy halászó- és vizenyőshelyet tizenegy, magyarul „tanya”-nak nevezett halfogóval,

tizenkét, vejszének (*weyes!*) nevezett halrekeszt, továbbá két nádas, avagy vizes vagy pusztá rétet, amely két ekealjra elegendő terület, ezenkívül hasonlóképpen két ekényi szántóföldet és mezőt, továbbá egy füves rétet erdő negyedrészeivel, amelyet egy ekealjra becsültek az ország törvénye értelmében; a következő napon, 1378. február 10-én Vasmegyer birtokra mentek, ahol (Vasmegyeri) János fia: András és István fia: János vezetésével a mondott módon megjárva azt a következő haszonvételeket találták: tizenöt, „tanya”-nak nevezett halfogó helyet és ugyanannyi vejszének (*weyes!*) nevezett halrekeszt, továbbá másfél ekényi pusztá és nádas, avagy vizes rétet, továbbá három ekényi szántóföldet és mezőt meg tizenkét holdnyi füves területet, mindezeket János fia: András és István fia: János útmutatása alapján becsülték meg, ahol is a mondott Miklós nagyobb területet mutatott, mint ami a birtokhoz tartozik, ezt szemre egy ekealjra becsülték, továbbá ugyanitt tizennyolc lakott és két lakatlan telket (*mansio*) egy kápolnával és egy szárazmalommal találtak; a harmadik napon, 1378. február 11-én Rád birtokra mentek, ahol (Rádi) Mihály vezetésével és útmutatásával járták meg azt és találtak: tíz, „tanya”-nak nevezett halfogó helyet tizenegy vejszének (*weyz*) nevezett halrekesszel, egy ekényi művelt és nem művelt földet, továbbá fél ekényi erdőt, továbbá tíz holdnyi füves helyet, továbbá egy ekényi nádas, avagy vizes vagy pusztá rétet, öt lakott és ugyanennyi lakatlan telket meg egy fél templomot, amelyeket a mindenhol velük lévő fogott nemes bírókkal az ország szokása szerint becsültek meg. Az eljárással mindkét fél megelégedett.

Tartalmilag átírta Szepesi Jakab országbíró 1378. nov. 14-i ítéletlevelében (10).

9

1378. október 19. (7. die quind. Michaelis)

(Pálóci)¹³⁹ Domokos leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy Szepesi Jakab országbíró és valamennyi királyi város bírója bírói intézkedése értelmében az abban megnevezett királyi emberekkel, azaz a felperesek, Mihály fia: Pál, István fia: János, István fia: Mihály megyeri és rádi nemesek részére Petneházi János fiával: Lászlóval Miklós deák, konventi aljegyzőt, az alperes, Vasvári Tamás fia: Fekecs Miklós részére Vajai Lukáccsal Tamás szerzetes presbitert küldték ki, akik visszatérve elmondták, hogy ők 1378. október 13-án és más napokon kimentek a Szabolcs megyei Megyer, másik Megyer és Rád birtokokra, ahol először Mihály fia: Pál a birtok szomszédainak és határosainak összehívása

¹³⁹ DL 7629., vö. Kumorovitz B.: A leleszi prépostság tagjai 27.

után és az ő meg a másik fél jelenlétében kilencvenharmad-magával nemesekkel Megyer birtokon letette a földesküt Fekecs Miklós ellenében arról, hogy elődei és ő Szent István király ideje óta nemes várjobbágyok módjára birtokolják Megyer birtokot és sohasem voltak szolgálattal terhelt várnépek. A következő napon, október 14-én Vasmegyeri István fia: János azon a birtokon százhuszonnyolcad-magával nemesekkel hasonlóképpen letette ugyanerről a földesküt. Végül a harmadik napon, október 15-én István fia: Mihály Rád birtokon nyolcvanötöd-magával nemesekkel szintén letette ugyanerről a földesküt. Megkérdezték egyúttal minden alkalommal Fekecs Miklóst, hogy e nemesek valamely eskütársainak ellent akar-e mondani, ám ő egyik helyen sem jelentett be ellentmondást senki ellenében sem. Mindezek után a királyi emberek és a konventi tanúbizonyságok Megyer, Vasmegyer és Rád birtokokat a mondott Pálnak, Jánosnak és Mihálynak meg a többi nemzetségükbeli személynek, akiket e birtokok ügye jog szerint és ténylegesen érint, a szomszédok és határosok jelenlétében, minden haszonvételükkel és tartozékukkal ellentmondás nélkül iktatták nemes várjobbágyok módjára történő birtoklásra.

A (Gégényi [Megyeri] Mihály fiával:) Pállal együtt esküt tevők névsora a következő: Bákai János, Gégényi Péter, Ptruksai György, Lövői Tamás, Hegyaljai János, Ártánházi László és másik László, Keresztúri Benedek, Eszenyi Benedek, Piricsei János, Kelizi Benedek, Kispiricsei György és László, Ronyvai Jakab, Ptruksai Mihály és Tamás, Kidei Péter, Jékei Jakab és Mihály, Kávási László, Ártánházi János, Hutkai Miklós, Mátyóci Miklós, Gyulaházi János, Szentmiklósi Miklós, Morolyai Barla, Ninaji Jakab és Kozma, Lasztóci Gergely, Csékei Dénes, Sényői György és István, Jékei János, Nátafalvi István, Csékei Mátyás, Otrocsoki László, Kispiricsei János, Budapálházi András, Nagyfalui Péter, Daróci Marót, Leszteméri Miklós, Mindszenti Bálint, Zbugyai Dávid, Kispiricsei Péter, Gyárfási János, Peleszarvadi László, Jákói Demeter, Besenyődi Péter, másik Péter és János, Berendi Mátyás, Kidei Albert, András és László, Csögi Gergely, Csebi László és Miklós, Leszteméri Péter, Alcsébi István, Szakályi Bálint, Kamonyai Miklós, Füzeséri László, Csögi István, Haraszi Mátyás, Jankatelki Pál, Gégényi András, Kávási György, Gégényi István és Mihály, Gulácsi Sebestyén, Szennyesi Elek, Mindszenti Antal, Abaházi János, Császári Miklós, Jékei László, Kisfaludi Tamás és Márk, Ártánházi Miklós és Balázs, Pelei László, Ártánházi Mihály, Rozvággyi Péter és István, Csékei Pál, Jékei Péter, Ártánházi Domokos, Gáti Damján, Butkai István, Jékei István, Kércsi Péter, Szelemenci János és Ninaji György.

A Vasmegyeri István fiával: Jánossal együtt esküt tevők névsora a következő: Kisjánosi István fia: János, Gégényi Tamás, Bacsikai György, Cigáni Miklós, Gecei László, Csúri László, Kemecsei Simon, Berencsi Miklós, Bagi Imre, Kisjá-

nosi Pál, Kisidai János, Nagyfalui Vince, Petri László, Szigeti Mátyás, Henningi Demeter, Pércsi László, Szigeti Miklós, Szarvadi Miklós és Tamás, Henningi Ágoston, Mindszenti István, Nagyfalui Tamás, Petri Tamás, Mizsétei László, Pázmányi Péter, Széplaki István, Szigetegyházi Miklós, Egyeki Demeter, Garbóci Demeter, Jákói Tamás, Zahari Pál, Gecsei János, Bégányi László, Ártánházi Péter, Henningi Mihály, Gúti Mihály, Apáti János, Libercs(e)i Miklós, Urai János deák és Pál, Apáti Máté, Németi János, Jánosi Kántor János, Zombori István, Zerendi Péter, Császári Miklós, Németi Fábián, Zombori Lőrinc, Kisjánosi Sebestyén, Pércsi András, Körösi Miklós, Dögei János, Helmeci Konrád, Dobrai Péter, Csányi János, Egyeki Tamás, Kardáni Lőrinc, Morolyai János, Pázmányi András, Lompéti Péter, Sámeli László, Bánki László, Apagyai Vince, Petri János, Zétényi György, Földesi András, Szelemenci Pál, Szarvadi István, Kistárkányi János, Tussai Lőrinc, Balázséri János, Parlagi László és Fábián, Búrgezdi László, Szigeti Mihály, Eszenyi László, Jánosi Miklós, Bogdányi Balázs, Bagi Miklós, Ökörteleki Mihály, Ártánházi László, Rofi Tamás, Szakolyi Márton, Hencházi (Henselőci) Péter, Császári Péter, Bágyoni János, Hosszúmezői Ábrahám és Péter, Ártánházi István, Sági András, Vajai Bereck, Bogdányi Egyed, Simai László, Lövői Pál, Jákói Csépan, Ibronyi Pál, Pércsi Domokos, Bülgezdi Lukács, Pazonyi Dénes, Szabolcsi György, Nagyfalui Balázs, Buji János, Ártánházi László, Kozmafalvi László, Endesi János, Kistárkányi Máté deák és Tamás, Mizsétei László, Madai Miklós, Keszi Mihály, Jákói Illés, Hegyaljai Jakab, Csabai Miklós, Apáti Lőrinc, Lövői Tamás, Ártánházi Antal, Körösi Gergely, Tuzséri Gál, Kenézi Szaniszló, Lövői Balázs, Anarcsi Miklós, Magyi László, Ártánházi Miklós, Lövői János, Omorsáni László, Lövői Bálint, Vitkai László és Bogáti Fülöp.

A Rádi István fiával: Mihállal együtt esküt tevők névsora a következő: Cigáni Mihály, Bánki Pál, Jékei János, Gégényi Mihály, Kávási Ágoston, Jákói László, Kisanarcsi Fábián, Mindszenti László, Vajai Benedek, Sényői Pál, Baktai Gergely, Madai András, Rozvágyi Lőrinc, Péter és Gergely, Suti (Szögi) Mihály, Daróci Mihály, Kércsi Gergely, Tuzséri Miklós, Kércsi Farkas Péter, Ibronyi János, Rohodi Mihály, Ivántelki László, Bogdányi Mihály, Szodorói István, Pagocs(a)i Miklós, Alcsébi János, Szennyesi János, Iklódi György, Ramocsaházi István, Rohodi János, Kisanarcsi Miklós, Daróci István, Terecsei Péter, Pagocs(a)i János, Kávási András, Kércsi Miklós, Kisajaki János, Daróci Bertalan, Újnémeti Tamás, Kércsi Mihály, Rohodi Jakab, Kércsi László, Petri István, Ramocsaházi György, Gégényi Imre, Daróci János, Keresztúti Miklós, Besenyődi Péter, Pátyodi Balázs, Mindszenti Tamás, Ramocsaházi János, Uraji Mátyás, Piricsei Péter deák, Kávási Péter és Jakab, Pagocs(a)i Mihály, Mokcsai János, Mátyusi Jakab, Uraji Péter, Gecsei Gergely, Urai Jakab, Tyukodi István, Sásvári András, Szirmai Balázs, Durá-

ni Miklós, Piricsei János, Ártánházi Dávid, Rohodi Miklós, Nagyfalui Antal, Helmecsi Gergely, Nagyvölgyi Márk, Mindszenti László, Szolnoki László, Vajai Miklós, Ramocsaházi János, Besenyődi István, Megyeri János, Mátyusi Ferenc, Panyolai Lőkös, Vajai László, Kidei Bertalan, Kávási Gergely és Mándi Péter.

Átírta Szepesi Jakab országbíró 1378. nov. 14-i ítéletlevelében (10).

10

1378. november 14. Visegrád (*in Wyssegrad, 26. die 8. diei quind. Michaelis*) Szepesi Jakab országbíró és valamennyi királyi város bírása emlékeztül adja, hogy halasztólevele értelmében 1378. január 1-jén megjelentek előtte Gégényi Mihály fia: Pál és Megyeri István fia: János a maguk meg Rádi István fia: Mihály és János fia: Péter nevében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, majd Vasvári Fekecs Miklós ellenében bemutatták a leleszi konvent 1377. július 3-i válaszlevelét (7), amely tartalmazta a király parancslevelét is.

Mindezek után (Gégényi) Pál és János a maguk meg a többi felperes nevében bemutatták Kont Miklós nádor 1364. szeptember 14-i, a Szabolcs és Bereg megyék nemessége részére Karász falu mellett tartott bírói közgyűlésén kibocsátott oklevelét (1). Az oklevél bemutatása után a felperesek kérték Fekecs Miklóst, hogy ő is mutassa be oklevelés bizonyítékait, aki erre bemutatta Cudar Péter országbíró 1373. január 28-i oklevelét (6).

Az oklevelek bemutatása után a felek ítéletet kértek. Jóllehet (Bebek) István országbíró Vasmegyer, másik Megyer és Rád birtokokat bizonyos okokból az oklevelében leírt módon Tamás fiainak ítélte örökre és iktatásukat is elrendelte, mégis Jakab országbírónak, továbbá Demeter zágrábi püspöknek, királyi alkancellárnak, Szécsi Miklós horvát és Cudar Péter szlavón, (Himfi)¹⁴⁰ Benedek volt bulgáriai bánnak, Bebek György királynéi tárnokmesternek meg az ország számos előkelőjének, akikkel együtt a Diósgyőrben¹⁴¹ tartott ítélőszékén az ügyeket tárgyalta, úgy látszott, hogy az ezen földek és birtokok ügyében folyó pert az egyik fél által a birtokok becsértéke szerinti eskütétel révén kell megítélni és eldönteni, ám ebben az ügyben nem történt meg a birtokok becslése, így ők a birtokok becsűje hiányában rendes ítéletet nem tudnak hozni, és a becsű elvégzésére szükséges a királyi és hiteleshelyi emberek kiküldése; ezért megkérték a leleszi konventet, hogy küldje ki a felek részére tanúbizonyosságait, akiknek

¹⁴⁰ Az azonosításra lásd Arch. 1301–1457. I. 34.

¹⁴¹ Az udvar itteni tartózkodására lásd a 18. oldal 64. jegyzetét.

jelenlétében a kijelölt királyi emberek egyike 1378. február 9-én és az azt követő alkalmas napokon kimenne Vasmegyer, másik Megyer és Rád birtokokra a szomszédok és határosok összehívása után, az ő meg a felek vagy ügyvédjeik jelenlétében a királyi emberek királyi mértékkal mérjék meg, vagy ha azt nem tudnák, szemmel megtekintve fogott bírókkal együtt az ország szokása értelmében becsüljék fel azok értékét; minderről pedig az eljárás 8. napjára tegyen jelentést nekik a leleszi konvent.

Arról az időpontról a felek által visszahozott jelentés megvitatását az országbíró levelével György-nap nyolcadára halasztotta. Az 1378. évi György-napi nyolcadon (Gégényi) Mihály fia: Pál és (Megyeri) István fia: János a maguk nevében személyesen, (Rádi) István fia: Mihály és János fia: Péter nevében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével egyfelől, másfelől Fekecs Miklós szintén személyesen megjelenve bemutatták a leleszi konvent 1378. február 11-e után kelt jelentését (8).

Az oklevél bemutatása után a felek ítéletet kértek. Mivel (Bebek) István országbíró bírói intézkedése értelmében a bírói közgyűlésen Szabolcs megye alispánja és szolgabírái közös tanúvallatást tartottak egyfelől Vasvári Tamás fiai: Miklós és János, másfelől Vasmegyeri Tamás fia: Vas Miklós, Halálos fia: István, János fia: András, Megyeri Miklós fia: János, Péci Gergely és Lukács fia: Gergely, Rádi Pál fiai: Balázs és János, Bede fiai: Mihály és Kozma – akik (Gégényi) Mihály fia: Pál, (Megyeri) István fia: János, (Rádi) István fia: Mihály és János fia: Péter atyafiai – között, ahol a megye nemesei azt vallották, hogy a mondott megyeri és rádi nemesek Szent István király ideje óta nemes várjobbágyok, és a nádori és megyésispáni gyűléseken kényszerből láttak el szolgálatot, a Kont Miklós nádor által megkérdezett alispánok, szolgabírák és esküdt ülnökök pedig azt válaszolták, hogy (Vasmegyeri) Tamás fia: Vas Miklós, János fiai: András és Balázs, Halálos fia: István, (Megyeri) Miklós fia: János, (Rádi) Pál fiai és Bede fiai a mondott birtokokban nem igazi nemesekként, hanem várjobbágyok módjára élnek és ősidők óta Szabolcs várnak szolgálnak, a birtokokat ezen terheik alapján birtokolják, és a különböző királyi hadjáratokban hűen szolgáltak; Megyer birtokot 185 márkára, Vasmegyer birtokot 256 márkára és Rád birtokot 170 márkára becsülték a leleszi konvent oklevele szerint.

Ezért az országbíró a birtokok ügyében a mondott becsű értelmében a felpereseknek, annak megfelelően, ahogy az egyes felpereseket az említett birtokok megilletik, eskü letételét akarta elrendelni, de mivel (Gégényi) Mihály fia: Pál, (Vasmegyeri) István fia: János a maguk meg (Rádi) István fia: Mihály és János fia: Péter nevében a fenti ügyben rábízták magukat (Fekecs) Miklós esküjére, amit Miklósnak az ország szokása szerint az említett birtokok felének becsűje szerint kell letennie, Fekecs Miklós viszont az eskütételt nem vállalta, ezért az

ítélőszékén vele együtt lévő főpapokkal, bárókkal és nemesekkel úgy döntött, hogy a felperesek annyi emberrel, amennyi a megbecsült birtokok feléhez szükséges, tudniillik annyi emberrel, amennyivel (Fekecs) Miklós esküjére bízták magukat, kötelesek esküt tenni; meghagyta ezért, hogy (Gégényi) Mihály fia: Pál, (Vasmegyeri) István fia: János, (Rádi) István fia: Mihály és János fia: Péter háromezred-magukkal nemesekkel, tudniillik először (Gégényi) Mihály fia: Pál 1378. október 13-án Megyer birtokon a szomszédok és határosok összehívása után és az ő meg a kijelölt királyi emberek egyike, valamint a leleszi konvent tanúbizonyosságai – akik kiküldését jelen levelével kéri tőlük – jelenlétében kilencvenharmad-magával nemesekkel az ország szokása szerint tegyen földesküt arról, hogy elődeivel együtt Szent István király ideje óta nemes várjobbágy módjára birtokolja Megyer birtokot és sohasem tartozott a szolgáltatással terhelt várnépek közé; majd október 14-én Vasmegyeri István fia: János Vasmegyer birtokon a szomszédok és határosok összehívása után és az ő, Fekecs fia: Miklós vagy ügyvédje meg a kijelölt királyi emberek egyike, valamint a leleszi konvent tanúbizonyosságai jelenlétében százhuszonnyolcad-magával nemesekkel hasonlóképpen tegyen földesküt ugyanerről; végül október 15-én Rád birtokon a szomszédok és határosok összehívása után és az ő, Fekecs fia: Miklós vagy ügyvédje meg a kijelölt királyi emberek egyike, valamint a leleszi konvent tanúbizonyosságai jelenlétében (Rádi) István fia: Mihály és János fia: Péter közül egyikük nyolcvanötöd-magával nemesekkel szintén tegyen földesküt ugyanerről. Ha az esküt leteszik, akkor a birtokaikat, amelyek jogosan illetik őket, nemes várjobbágyi címen hagyják meg birtoklásra; ha nem teszik le az esküt, akkor a birtokokat vagy azt, amelyikre az esküt nem tették le, hagyják meg Fekecs Miklósnak örök birtoklásra. Minderről a konvent a mondott ünnep 15. napjának 8. napjára (1378. október 20.) tegyen neki jelentést, megírva egyúttal az eskütevők neveit is.

A mondott időpontban, 1378. október 20-án személyesen megjelent a jelenléte előtt (Gégényi) Mihály fia: Pál, (Vasmegyeri) István fia: János, (Rádi) István fia: Mihály és János fia: Péter, majd bemutatták a leleszi konvent 1378. október 19-i oklevelét (9).

Az oklevelek bemutatása után, mivel a leleszi konvent oklevele értelmében a földesküt az előírt módon letették és a királyi ember pedig a konvent tanúbizonyossága jelenlétében iktatta őket a mondott címen a birtokokba, és az oklevél visszahozatala óta sem történt ellentmondás, ezért az országbíró ítélőszékén vele együtt lévő főpapokkal, bárókkal és nemesekkel Megyer birtokot (Gégényi) Mihály fiának: Pálnak és (Megyeri) Miklós fiának: Jánosnak meg a többieknek, akiket jog szerint illet, Vasmegyer birtokot Vasmegyeri István fiának: Jánosnak, továbbá ez István fiainak: Lászlónak és Pálnak, Tamás fiának: Jánosnak és János

fiának: Andrásnak meg a többieknek, akiket jog szerint illet, végül Rád birtokot István fiának: Mihálynak és János fiának: Péternek meg a többieknek, akiket jog szerint illet, valamennyi haszonvételükkel és tartozéukkal nemes várjobbágyi címen meghagyja és nekik ítéli örök birtoklásra. Minderről a megyeri nemeseknek a jelen, függőpecséttel megerősített privilégiumát adja.

Hártyán, selyemzsinóron függőpecséttel. Oklevéltár III. – SNA Jászói konvent hiteleshelyi levéltára, Litterae iudiciales GGG-1-14. (DF 251 767.) – Átírta 1) Mátyás király 1489. jún. 6-i oklevelében (12) és 2) Ferdinánd király 1550. febr. 21-i oklevelében (16). – Tartalmilag átírta Pálóci László országbíró 1466. okt. 1-jei oklevelében. DL 55 831. (Kállay cs. lt.), ennek 1814. évi hiteles másolata: SNA Leleszi konvent hiteleshelyi levéltára: Acta anni 1466-59. (DF 223 187.)

11

1489. június 6. Buda (*Bude, 37. die oct. Georgii*)

Mátyás király emlékezetül adja, hogy idézőlevele értelmében Megyeri néhai László fia: Benedek György-nap nyolcadán személyesen megjelent – az idézés szemtől-szembe itt Budán, a királyi személyes jelenlét bírósága előtt történt – és előadta Mikai Beregi Gergely ellenében, hogy Cudar Péter országbírónak a Megyeri Benedeket illető Vas és Szentgyörgy, más néven Ibrány birtokok, valamint Megyer föld ügyében kiállított privilégiuma a mondott Gergelynél van, amelyet ő jogai védelme miatt a jog útján vissza akar kapni. Ezt hallván a királyi személyes jelenlét bíróságán szintén személyesen jelenlévő Mikai Beregi Gergely a többiek közül felkelvén azt válaszolta, hogy az oklevél valóban nála van és hajlandó annak másolatát Megyeri Benedeknek átadni, majd bemutatta Cudar Péter országbíró 1373. január 28-i privilégiumát (6).

A privilégiumot – annak bemutatása után – szóról-szóra, szövegének bármiféle csökkentése vagy növelése nélkül a király saját privilegiális oklevelébe foglalva átírta Megyeri Benedek részére. – Az oklevelet elolvasta (Liszikai)¹⁴² Ádám ítélmester.

Foltos hártán, a plica-n a pecsét befüggesztésének helyével. Oklevéltár V. – Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei Levéltár (korábban Tiszáninneni Református Egyházkerületi Levéltár), Vegyes kisgyűjtemény 59. (DF 282 883.)

¹⁴² Az azonosítására lásd Arch. 1458–1526. I. 74.

12

1489. június 6. Buda (*Bude, 37. die oct. Georgii*)

Mátyás király emlékezetül adja, hogy idézőlevele értelmében Megyeri néhai László fia: Benedek György-nap nyolcadán személyesen megjelent – az idézés szemtől-szembe itt Budán, a királyi személyes jelenlét bírósága előtt történt – és előadta Mikai Beregi Gergely ellenében, hogy Szepesi Jakab országbírónak a Megyeri Benedeket illető Vasmegyer, másik Megyer és Rád birtokok ügyében kiállított privilégiuma a mondott Gergelynél van, amelyet ő jogai védelme miatt a jog útján vissza akarja kapni. Ezt hallván a királyi személyes jelenlét bíróságán szintén személyesen jelenlévő Mikai Beregi Gergely a többiek közül felkelvén azt válaszolta, hogy az oklevél valóban nála van és hajlandó annak másolatát Megyeri Benedeknek átadni, majd bemutatta Szepesi Jakab országbíró 1378. november 14-i privilégiumát (10).

A privilégiumot – annak bemutatása után – szóról-szóra, szövegének bármiféle csökkentése vagy növelése nélkül a király saját privilegiális oklevelébe foglalva átírta Megyeri Benedek részére. – Az oklevelet elolvasta (Liszikai) Ádám ítélmester.

Papíron, amelynek alsó fele hiányzik, kiemelt első sorral. Oklevéltár IV. – HU MNL SzSzBML XV.21. Középkori okl. gyűjt. 100. (DF 296 065.)

13

1549. május 11. Pozsony (*Posonii, sab. a. Iubilate*)

Révai Ferenc turóci ispán és nádori helytartó György-nap nyolcadán kibocsátott bírói intézkedése és bírságoló levele, amelynek értelmében a leleszi konventnek ki kellett küldenie tanúbizonyosságát a kijelölt nádori ember mellé.

Tartalmilag átírva a leleszi konvent 1549. júl. 27-i jelentésében (15).

14

1549. június 12. Pozsony (*Posonii, f. IV. p. penths.*)

Ferdinánd király parancslevele a leleszi konventhez. Bírói intézkedése a Szabolcs megyei Rád birtok egy részének kihalásáról, illetve visszaiktatásáról.

Tartalmilag említve a leleszi konvent 1549. júl. 27-i jelentésében (15).

15

1549. július 27. (*12. die termini prenotati = f. III. p. div. apost.*)

Bódi György leleszi prépost és a konvent jelenti Révai Ferenc turóci ispánnak és nádori helytartónak. Tudja meg, hogy megkapták Bogdányi Farkas György részére Rádi Miklós és István deák felesége: Potenciána – aki néhai Rádi János leánya – ellenében kiadott 1549. május 11-i (13) és Ferdinánd király 1549. június 12-i (14) bírói intézkedését, amelyek értelmében a nádori helytartó bírói intézkedésében megnevezett Besenyői Erdődi Antal nádori emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Teremi Vetési Tamás presbitert, szerzetestársukat, akik visszatérve elmondták, hogy ők 1549. július 16-án kimentek a Szabolcs megyei Rád birtokra és a szomszédok meg határosok, különösen Megyeri Tamás és Miklós, Kemecei János és Dénes, Bogdányi János, Sényői Bagi Mihály és Szolnoki György jelenlétében a nádori ember a mondott kihatást, visszaiktatást és a bírságok kifizetését el akarta végezni, illetve rendelni, amikor is az alperes, Rádi Miklós embere, egy bizonyos Szeles Ferenc az eljárást kivont karddal erőszakosan visszaützte, ezért a nádori ember Rádi Miklóst és Potenciánát megidézte a nádori jelenlet elé Lukács-nap nyolcadára. A konvent az eljárásról az oklevelet a mondott két oklevéllel együtt, amiket pecsétfőjével zárt vissza, küldi a jelenléte elé.

Átírta Ferdinánd király 1550. febr. 21-i oklevelében (16).

16

1550. február 21. Pozsony (*Posonii, f. VI. a. Invocavit*)

Ferdinánd király parancslevele a leleszi konventhez. Tudják meg, hogy levelük értelmében 1548. november 20-án a Lukács-napi nyolcadon – amikorra az országglakosok valamennyi perét halasztották – megjelent a királyi személyes jelenlet előtt Kákonyi Péter deák Bogdányi Farkas György nevében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Rádi idősebb János fia János fia néhai Rádi Miklós fia: Rádi Miklós meg a mondott Rádi idősebb János fia János fia néhai Rádi János leánya: Potenciána – István deák felesége – ellenében és előadta, hogy Farkas György a néhai Rádi idősebb Jánosnak a Szabolcs megyei Rád birtokon lévő részei feléből meg máshol lévő öröklött vagy vásárolt birtokaiból, amelyek női, csakúgy mint férfi jogon is megilletik, az őt illető részt, azokból pedig, amelyek női jogon nem, csak férfi jogon illetik, az ország szokása szerint járó leánynegyedet meg akarja kapni, mivel a mondott birtokrészek most Rádi

Miklós és Potenciána kezén vannak, ezért tőlük kívánja az ország törvénye értelmében megkapni azokat és az ügyvéd ez ügyben a királyi személyes jelenlétben méltó igazságot kért.

Ezt hallván az alperesek, Rádi Miklós és Potenciána ügyvédje: Bejci Ambrus a leleszi konvent ügyvédvalló levelével felkelvén a személyes jelenlét előtt azt vászolta, hogy a néhai Rádi idősebb János rádi birtokrésze fele és egyéb, öröklött vagy vásárolt birtokjogai ügyében okleveles bizonyítékaik vannak, azok alapján a felperest illető részt hajlandók kiadni, de az okleveleket most nem, csak a következő alkalommal tudják bemutatni.

Mivel az oklevelek megnézése nélkül ítéletet nem tudtak a perben hozni, ezért úgy döntöttek, hogy az alperesek vagy ügyvédjük a mondott okleveles bizonyítékokat, amelyek a mondott néhai Rádi idősebb János javaira és birtokjogaira vonatkoznak, az akkor 1548-ban kibocsátott oklevél dátumának 25. napján kötelesek a személyes jelenlét előtt mindenféle további halasztás nélkül bemutatni, hogy azok alapján a feleknek ítéletet és igazságot szolgáltatassanak.

A mondott 25. napról az oklevelek bemutatása különböző okokból többszöri halasztással az 1548. évi György-napi nyolcadra került, amikor is a felperes ügyvédje a királyi személyes jelenlét előtt megjelenve az alperesek ellenében bírói intézkedést kért, mivel azok nem jelentek meg és nem is gondoskodtak kimentésükről, a felperes ezért a királyi és a konventi embert kívánta kiküldetni, hogy az alpereseket kötelezze okleveleik bemutatására, majd bemutatta Révai Ferenc nádori helytartó levelét, amelyben új ítéletet hozott az oklevelek bemutatására és amellyel az alpereseket megidézette. A pert ismét különböző okok miatt az 1549. évi György-nap nyolcadára – amikor a tizennyolc felső-magyarországi és tiszántúli megye lakosainak perét az 1548. évi Lukács-napi országgyűlés határozata értelmében¹⁴³ – királyi rendelettel ide Pozsonyba halasztották.

A mondott időpontban Farkas György felperes ügyvédje megjelent a nádori helytartó előtt, az alperesek viszont nem jöttek és nem is küldtek maguk helyett senkit, az új ítélet végrehajtásáról sem gondoskodtak, a nádori helytartó ezért az alpereseket fejenként hat nehéz márkában – királyi bírságban – elmarasztalta és a felperes érdekében kiadott királyi oklevelet minden pontjában megerősítette, majd bírói intézkedésével meghagyta, hogy a konvent tanúbizonyosága jelenlétében a nádori helytartó embere menjen ki Rád birtokra, majd a szomszédok és határosok összehívása után a király bírói intézkedését és ítéletét annak tartalma

¹⁴³ Vö. 1548. évi 19. tc. (MOE IV. 177., 221–222.).

értelmében mindenféle változtatás nélkül hajtja végre, és minderről a konvent a végrehajtás időpontjának 15. napjára tegyen jelentést a nádori helytartónak.

A mondott 15. napról a pert végül az 1549. évi Lukács-napi nyolcadra – amikor a mondott megyék lakosainak valamennyi perét szintén királyi rendelettel – elhalasztották.

A nyolcadon, 1549. november 21-én, amikor a királyi személyes jelenlét nem kevés főpappal, báróval, ítélmesterekkel és a nemesekkel, azaz bírói székének esküdt ülnökeivel ítélkezett, megjelent előttük Farkas György felperes nevében Szigeti Gergely deák – a leleszi konvent ügyvédvalló levelével –, majd az alperesek, azaz Rádi Miklós ügyvédje: Megyeri János és Potenciána ügyvédje: Rádi István deák – akik mindketten a leleszi konvent ügyvédvalló levelével képviselték megbízóikat – jelenlétében bemutatta a leleszi konvent 1549. július 27-i oklevelét (15).

Az oklevél bemutatása után a felperes ügyvédje kérte, hogy először is az alperesek tegyék le a visszaüzs bűntetését és a mondott bírói oklevelek árát, és adjanak indoklást. Ezt hallván Megyeri János Rádi Miklós nevében letéve a bírságot, a visszaüzs okaként elmondta, hogy néhai Rádi idősebb Jánost a mondott birtokrész csak férfi jogon illette és ezért a felperesnek ebből és János többi birtokjogaiból csak leánynegyed jár, ennek bizonyítására bemutatta Szepesi Jakab országbíró 1378. november 14-i ítéletlevelét (10).

Az oklevél bemutatása, a felek jelenlétében történt felolvasása és tartalmának elmagyarázása után a felperes ügyvédje Szepesi Jakab országbíró levelének ellenében előadta, hogy az országbíró oklevele arról, hogy a mondott Rád és Megyer birtokok kizárólag a férfi jogot érintenék, nem tartalmaz semmit, mivel az ítéletlevél szövegében nincsen szó arról, hogy a birtokokat az alperesek elődei a korábbi királyoktól csak a férfi jogot illető adományként kapták volna.

Mindezek után a felek ügyvédjei ítéletet kértek. Mivel Szepesi Jakab országbíró okleveléből világosan kiderült, hogy Fekecs Miklós a rádi és megyeri nemesek birtokait, amelyeket azok elődei is nemesi címen birtokoltak, Lajos királytól magának felkérte, de a mondott nemesek ellentmondtak, és végül sokszori halasztás után Szepesi Jakab országbíró döntése révén az eskü alatti tanúvallatás és vizsgálat szerint a rádi és a megyeri nemesek letették az esküt arról, hogy ők Szent István király ideje óta nemes várjobbágyok módjára birtokolták Rád birtokot és sohasem voltak várnépek, hanem Lajos királynak vérük hullatásával hűségesen szolgáltak, ezért a királyi személyes jelenlét úgy ítélte, hogy Rád birtok kizárólag a férfiakat illeti és így a felperesnek a leánynegyeden kívül a birtokból nem jár semmi és a felperes a Magyar Királyság szokása értelmében közös birtokbecsű révén pénzben jogosult arra. A felperes ügyvédje a királyi

személyes jelenlét bíróságának ítéletével a legkevésbé sem volt megelégedve és kérte annak felülvizsgálata céljából a királyi személyes jelenlétről a király elé történő áttételét.

Így tehát 1550. február 17-én amikor a király a főpapokkal, bárókkal és tanácsosaival a pozsonyi várban, a királyi trónján ítélőszéket tartott, Mérei Mihály személynök előterjesztette a királyi személyes jelenléten hozott ítéletet, amelyet a király meghallgatva és alaposan megismerve minden pontjában elfogadott. Ezért megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a kijelölt királyi emberek – Bogdányi Farkas Sandrin, Pazonyi Cseres György, Hodosi Tamás, Kemecei Dénes, Apagyi Tamás, Bogdányi János, Buji Ambrus, Kércsi István és Szakolyi István – egyike kimenne Rád birtokra, azon belül is néhai Rádi idősebb János részére, majd a határosok és szomszédok összehívása után először járja meg a birtokrészt, azután becsülje fel annak Rádi Miklós kezén lévő negyedrészt, aki a becsérték negyedrészt fizesse ki Farkas Györgynek, majd a királyi ember hagyja meg a birtokrészt örök birtoklásra Miklós kezén, a felperes ellentmondását, eltiltását és visszaűzését figyelmen kívül hagyva; ha Rádi Miklós az összeget nem tudja kifizetni, akkor iktassa a birtokrész negyedét Farkas Györgynek zálog címén történő birtoklásra, amíg neki a leánynegyedről Rádi Miklós vagy örökösei elégtételt nem adnak. Minderről a konvent tegyen jelentést a királyi személyes jelenlét bírósága elé.

Szakadozott, néhol hiányos, a hátoldalán papírral megerősített papíron, a hátlapján rányomott pecsét nyomával. Oklevéltár VI. – DL 24 910. (HU MNL OL, E 148, 1845-45.)

Oklevéltár

A kiadás elvei. Az „oklevéltár” a négy *eredetiben* fennmaradt forrás szövegét tartalmazza időrendben, mégpedig Szepesi Jakab országbíró 1378. évi, annak 1489. évi a királyi személyes jelenlét bíróságán a személynök által kiadott átírásának keretszövegét, Cudar Péter országbíró 1373. évi oklevelének ugyancsak 1489. évi átírását és I. Ferdinánd magyar király 1550. évi oklevelét (ebben teljes szöveggel átírta Szepesi Jakab országbíró ítéletlevelét is). Az előbbi négy oklevélből a teljes vagy tartalmi átírásban megőrződött forrásokat tehát nem „vágtuk ki” és állítottuk időrendbe, hanem meghagytuk az azok szövegét megőrző oklevélben. Eljárásunkat két dolog indokolja: egyfelől az oklevelek magyar tartalmi kivonatait (regesztáit) időrendben is közöljük, másfelől az egybefüggő szövegközlések alapján a perek bírósági ügymenete könnyebben követhető és elemezhető.

Mivel a teljes szövegű közléssel a szövegek hozzáférhetőségének és felhasználhatóságának biztosítása volt elsősorban a célunk, a szövegek írásmódbeli és nyelvi jellegzetességeit megtartva a központozást normalizáltuk és az áttekinthetőség érdekében a szöveget bekezdésekre tagoltuk. Az egyes oklevelekben teljes szöveggel vagy tartalmilag átírt oklevelek regesztáinak sorszámát a könnyebb visszakereshetőség végett bekeretezett félkövér arab számmal tüntettük fel (pl. 5.).

A közlés az 1526 előtti oklevelek esetében a latin forrásoknál Magyarországon szokásos, a Zsigmondkori oklevéltár legutóbbi köteteiben is alkalmazott elveket követi, figyelembe véve a legújabb ajánlásokat¹⁴⁴ (normalizált *ti*, *e* és *ę* megtartása a *ci*, illetve az *ae* helyett, ellenben a szó eleji *w* helyett *vu* szerepel, továbbá az *u* betűt a szóhangalakjának megfelelően írtuk át *v* vagy hagytuk meg *u* betűnek; *Beatus*, *Sanctus* és személynevek nagy kezdőbetűs, személynevet nem tartalmazó ünnepnevek kis kezdőbetűs írása, *Iohannes* és *Iacobus* a *Johannes* és *Jacobus* helyett, a J betűnek csak vulgáris névalakok esetében való használata; az

¹⁴⁴ Tringli István: Középkori oklevelek kiadásának problémái. *Fons* 7. (2000) 1: A történeti források kiadásának módszertani kérdései, 7–40.; Szovák Kornél: Korreferátum Tringli István előadásához. Uo. 41–47.

1526 utáni forrás esetében a J betűt nem írtuk át I betűre, pl. *Joannes*). A vesszőhasználatban azt az elvet kívántuk követni, hogy a szintaktikailag összetartozó elemek közé lehetőleg ne kerüljön vessző. Az oklevélszövegekben előforduló római számok alakját megtartottuk. A nyilvánvaló elírásokat, szótévesztéseket általában javítottuk – ezekre jegyzetekben hívjuk fel a figyelmet –, de bizonyos, nem értelemzavaró hibáknál vagy következtelenségeknél csak a szó után tett (!)-lel jeleztük, hogy a szó az eredeti oklevélszövegben az adott formában áll. A szöveg esetleges hiányait a következőképpen jelöltük: [...].

Az egyes oklevelekben előforduló dátumok a szövegben félkövéren feloldva szerepelnek; a hónapot itt római számmal jelöltük. A jegyzeteknél a paleográfiai és tartalmi jegyzeteket, mivel számuk nem volt nagy, egyaránt folyószámozású lapalji jegyzetekben közöljük.

I

1364. július 27., Gerencsér, vadászóhely

Lajos király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike – miután megbizonyosodott arról, hogy a Szabolcs megyei Rád és Hárommegyer földek királyi adományozás alá tartoznak, illetve értékükről és nagyságukról – a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be azokba Vasvári Pál fia, Tamás fiait, Miklós királyi alpohárnokmester és Jánost.

Bal oldalán olvashatatlanul foltos papíron, a hátlapján záró titkospecséttel. SNA Leleszi konvent hiteleshelyi levéltára, Introductoriae et statutoriae V-235. (DF 212 539.) – Anjou oklt. XLVIII. 587a. sz.

L[odovicus Dei gratia rex] Hungarie fidelibus suis conventui de Lelez, salutem et gratiam. Noveretis, [quod Nicolaus filius T]home filii Pauli de Woswar nobilis, pincernarum nostrorum vi[cemagister ad nostre celsitudinis] accedens conspectum propositis suis fidelitatibus et fidelium servitiorum suorum [... ..] ipse constanti virtute et sollicitudine votiva studuit complacere nostr[e maiestati] regium culmen iuxta suum posse gratum et acceptum quasdam terr[as Rad et Harummeger vo]catas in comitatu de Zabouch habitas asserens eadem fore [ad nostrum ius regium] nostreque collationi pertinentes a nobis sibi et Iohanni fratri suo [dari et conferri postulavit], verum quia de qualitate et quantitate dictarum terrarum et ut[rum nostre collationi pertin]eant,

nec ne, nobis veritas non constat, ideo fidelitati vestre firmiter precip[iendo mandamus, quatenus vestr]um mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes [filius Medve] Michael aut Abram de Woya seu Iohannes filius Nicolai de Buken aliis absentibus homo noster ad facies pretactarum terrarum Rad et Harummeger vocatarum presentibus vicinis et commetaneis earum universis legitime inibi convocatis accedendo ipsas terras simul cum omnibus suis [utilita]tibus et pertinentiis iuxta suarum metarum antiquarum et verarum limites et terminos statuat pre[dictis] Nicolao et Iohanni filiis Thome nove donationis nostre titulo [omni] eo iure, quo [ad nostram pertinere dinoscuntur] collationem perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradict[ores vero si qui fuerint, citet] eos contra iamdictos Nicolaum et Iohannem in nostram present[iam ad terminum competentem rationem] contradictionis eorum reddituros, et post hec seriem ipsius [statutionis vel citationis nomina citatorum] cum termino assignato nobis fideliter rescribatis. [Datum in villa Gerencher, in ve]nationis loco nostre, tertio festi Beati Iacobi apostoli, anno [Domini millesimo tricesimo sexagesimo quarto].¹⁴⁵

II

1371. június 5., Visegrád

Szécsi Miklós országbíró meghagyja a leleszi konventnek, hogy küldje ki tanúbizonyosságát, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után foglalja és iktassa vissza a Szabolcs megyei Es és Szentgyörgy, más néven Ibrány birtokokat Vasvári Tamás fia, Miklós részére.

Papíron, a hátlapján zárópecsét nyomával. SNA Leleszi konvent hiteleshelyi levéltára, Introductoriae et statutoriae V-225. (DF 212 531.) – A hátlapján: *Religiosis viris [conventui de] Lelez pro Nicolao [... ..]*. – Kiadása: Fejér IX/6. 164.

Religiosis viris conventui de Lelez comes Nicolaus de Zeech iudex curie domini Lodovici Dei gratia regis Hungarie amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona Nicolai filii Thome de Wosvar, quod quedam possessiones Ws et Zenthgyurgh alio nomine Ibrahun vocate in comitatu de Zabouch existentes nove regie collationis titulo ipsum contingentes legitima recaptivatione et sibi

¹⁴⁵ Az oklevél dátumsorának kiegészítése Lajos király 1364. július 26-i oklevele alapján történt (DL 5333. [Anjou oklt. XLVIII. 584. sz.]).

statuifactione plurimum indigerent, super vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Nabrad vel Iohannes filius Medve de Voya aut Ladislaus filius Luce de Dorna sive Nicolaus de Rohogh sin Ladislaus filius Andree de eadem Woya an Paulus de Syma¹⁴⁶ aliis absentibus homo regius ad facies dictarum possessionum vicinis et commetaneis ipsarum legitime inibi convocatis et presentibus accedendo recaptivet ipsas nomine iuris annotati Nicolai recaptivatasque statuatur eidem Nicolao iure, quo sibi dinoscuntur pertinere perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, citet ipsos contra dictum Nicolaum in regiam presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros et post hec ipsius possessionarie recaptivationis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et citatorum, si qui fuerint, ac die ipsius citationis et termino assignato domino nostro regi fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, in festo corporis Christi, anno eiusdem millesimo CCC^{mo} LXX^{mo} primo.

III

1378. november 14., Visegrád

Szepesi Jakab országbíró ítéletlevele, amelyben többek között tartalmilag átírta Cudar Péter országbíró 1373. január 28-i ítéletlevelét, illetve a leleszi konvent tanúvallatásról beszámoló 1378. október 19-i oklevelét.

Hártyán, selyemzsinóron függőpecséttel. SNA Jászói konvent hiteleshelyi levéltára, Litterae iudiciales GGG-1-14. (DF 251 767.) – Átírta 1) Mátyás király 1489. jún. 6-i oklevelében (IV). HU MNL SzSzBML XV.21. Középkori okl. gyűjt. 100. (DF 296 065.) – 2) Ferdinánd király 1550. febr. 21-i oklevelében (VI). DL 24 910. (HU MNL OL, E 148 1845-48.) – Tartalmilag átírta Pálóci László országbíró 1466. okt. 1-jei oklevelében. DL 55 831. (Kállay cs. lt.) – Ennek 1814. évi hiteles másolata: Slovenský národný archív, Leleszi konvent hiteleshelyi levéltára: Acta anni 1466-59. (DF 223 187.)

Nos **10.** comes Iacobus de Scepus iudex curie et universarum civitatum serenissimi et magnifici principis domini Lodovici Dei gratia incliti regis Hungarie, Polonie, Dalmatie etc. memorie commendantes tenore presentium significamus, quibus expedit universis, quod Paulus filius Michaelis de Gegen et

¹⁴⁶ Előtte kihúzza: „de eadem W”.

Iohannes filius Stephani de Megyer pro se personaliter et pro Michaele filio alterius Stephani de Raad ac Petro filio Iohannis de eadem cum procuratoriis litteris conventus de Lelez iuxta continentiam litterarum nostrarum prorogatarum in die strennarum proxime preterito (1378. I. 1.) in figura nostri iudicii comparendo quasdam litteras dicti conventus de Lelez evocatorias domino nostro regi ad suum regium litteratorium mandatum rescriptas tenoremque litterarum regalium eidem conventui directarum verbaliter in se habentes secundo diei (!) secundi diei octavarum festi nativitatis Beati Iohannis Baptiste in anno proxime transacto preteriti (1377. VII. 3.) emanatas asserentes eorum et dictorum aliorum actorum actionem litteris contineri in eisdem adversus Nicolaum dictum Fekech de Wasvar nobis presentarant,

declarantes, [7.] quod predicti Paulus, Michael, Petrus et Iohannes regie dixissent maiestati, quod Nicolaus dictus Fekech de Wasvar ipsas possessiones eorum, quas sub titulo nobilis iobagionatus castri avi et prothavi eorum possedissent, a domino nostro rege nomine terrarum populorum castrensiu sibi dari et conferri postulasset, cum tamen ipsi exercuissent officium ipsius nobilis iobagionatus castri in clamando, in suspendendo et aliis servitiis ad idem pertinentibus, verum quia idem dominus noster rex de eo quomodo et qualiter dictas possessiones eidem Fekech contulisset et qualimodo ipse easdem reoptinisset, voluisset plenam experiri veritatem, ideo ipse dominus noster rex fidelitati dicti conventus de Lelez precipiendo mandasset, quatenus ipsorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, quo presente homo suus regius infradeclearandus evocaret prefatum Nicolaum suam in presentiam cum omnibus suis litteralibus instrumentis, si que haberet super factis predictarum possessionum confecta contra prenotatos Paulum, Michaelem, Petrum et Iohannem ad octavas festi Beati Martini confessoris tunc affuturas (1377. XI. 18. u.), et post hec seriem ipsius evocationis dicto domino nostro regi fideliter rescriberet conventus de Lelez supradictus.

Ipse igitur conventus mandatis regis satisfacere cupiens, ut tenetur, unacum Petro filio Iacobi de Jeko homine regio ipsorum hominem, videlicet fratrem Benedictum presbiterum pro testimonio transmisisset ad premissa mandata regia exsequenda, qui demum exinde ad ipsum conventum reversi eidem concorditer retulissent, quod ipsi secundo die octavarum festi nativitatis Beati Iohannis Baptiste proxime tunc preterito (1377. VII. 2.) accedendo ad faciem possessionis Meger vocate, ubi predictum Nicolaum dictum Fekech cum suis litteralibus instrumentis, si que in facto prescriptarum possessionum haberet confecta ad regie sublimitatis presentiam evocassent contra nobiles supradictos,

partibus predictis octavas festi Beati Martini confessoris tunc venturas coram regia maiestate comparendi pro termino assignando.

Dehinc iidem Paulus et Iohannes in suis et dictorum aliorum actorum personis quasdam litteras domini Nicolai Konth pridem regni Hungarie palatini sexto die congregationis sue generalis universitati nobilium de Zabouch et de Berek comitatum feria secunda proxima post festum nativitatis virginis gloriose prope villam Karaz celebrate in anno Domini millesimo CCC^{mo} LX^{mo} quarto (1364. IX. 14.) patenter emanatas nostro iudiciario examini curant exhibere sua serie nos informantes,

quod Nicolaus filius Thome, Andreas et Blasius filii Iohannis et Stephanus dictus **I.** Halalus de Megyer, Iohannes filius Nicolai de alia Megyer, Blasius et Iohannes filii Pauli, Cosmas et Michael filii Bede de Raad iobagiones castri de Zabouch in dicta congregatione palatinali de medio aliorum exurgendo proposuissent eo modo, quod Nicolaus dictus Fekech de Pazab predictas possessiones ipsorum a regia maiestate sibi perpetuo conferri postulasset sub hac forma, quod ipsi debita et consueta antiqua servitia ipsorum penitus postergando se in numerum verorum nobilium commiscendo nulla servitutis labe innodatos fore assererent, cum tamen ipsi in predictis eorum possessionibus non more verorum nobilium, immo more iobagionum castrensiu dicti castri de Zabouch debita servitia ipsorum ab antiquo consueta exercendo permansissent et easdem previa servitute possedissent ac in diversis exercitiis regalibus ipsi regie maiestati cum effusione sanguinis et periculis capitum ac rerum ipsorum assidue fideliter servivissent, prout hoc vicecomitibus et iudicibus nobilium ac iuratis assessoribus et universis nobilibus predictorum comitatum constaret evidenter, cumque ipse dominus palatinus petentibus ipsis iobagionibus castri predictos vicecomites et iudices nobilium ac iuratos assessores et universos nobiles utrorumque prefatorum comitatum super premissis requisitos habuisset, iidem ad fidem eorum Deo debitam fidelitatemque domino nostro regi et sue sacre corone regie conservandam pro dicenda veritatem et iustitia observanda tacto vivifice crucis ligno sibi prestitam simul cum prefatis universis nobilibus ipsi congregationi sue adherentibus omnia premissa et quovis singula premissorum servitia per predictos iobagiones castrenses regie maiestati fideliter inpena fuisse reservata unanimi et concordati testimonio affirmassent.

Quibus quidem litteris exhibitis prefati Paulus et Iohannes in suis et dictorum aliorum personis premissa instrumenta ipsi Nicolao Fekech per regiam serenitatem, ut predictur, exhibere commissa exhiberi postularant per eundem coram nobis. Quo percepto annotatus Nicolaus in nostram accedendo presentiam pro premissis exhibere commissis instrumentis quasdam litteras privile-

giales comitis Petri Zudor similiter olym iudicis curie regie, hic in Wissegrad sedecimo die octavarum festi epiphaniarum Domini, anno eiusdem millesimo CCC^{mo} LXX^{mo} tertio (1373. I. 28.) emanatas nostro iudicio exhibere curarat exprimentes [...],

quod [6.] cum Nicolaus et Iohannes filii Thome de Wosvar Nicolaum filium Gregorii de Ibran ob contradictoriam inhibitionem statutionis possessionum Wos et Zenthgyurgh alio nomine Ibran, necnon terre Megyer vocatarum per dominum nostrum regem nomine possessionum et terrarum castrensiarum eisdem perpetuo collatarum mediantibus regio et annotati conventus hominibus aliis non contradicentibus regiam in presentiam ad octavas festi Beati Georgii martiris in anno millesimo CCC^{mo} LXX^{mo} secundo preteritas (1372. V. 1. u.) ad reddendam sue inhibitionis rationem contra se legitime citari fecissent ac ipse Nicolaus filius Gregorii coram comite Nicolao de Zeech condam similiter curie regie iudice ipsis actoribus presentibus se in facto earundem possessionum instrumenta efficaciter habere et predictam prohibitionem pro eo fecisse retulisset,

ipsorumque instrumentorum exhibitio partes inter easdem quibusdam prorogationum cautelis et terminis intervenientibus primo iuxta continentiam litterarum ipsius comitis Nicolai ac demum ipso comite Nicolao in banatum regni Slavonie prefecto et ipso honore iudicatus curie regie domino nostro rege nostram personam sublimante, secundum series litterarum nostrarum ventilando dictas octavas festi epiphaniarum Domini (1373. I. 13. u.) modo dilatorio attigisset, denique ipsis octavis instantibus interimque prefato honore iudicatus curie regie per regiam clementiam in personam annotati comitis Petri condescendente partibusque predictis modo infrascripto in conspectu eiusdem comitis Petri comparentibus cum ipse comes Petrus easdem partes ad humilissimam instantiam earum in premissis ad pacis federa reformanda transmisisset. Demum annotatus Nicolaus filius Thome pro se personaliter, pro ipso siquidem Iohanne fratre suo cum procuratoriis litteris predicti conventus, parte enim ex altera prelibatus Nicolaus filius Gregorii similiter personaliter ipsius comitis Petri regredientes presentiam confessi exitissent, quod ipsi per reformativam compositionem prelatorum, baronum et nobilium regni ad talem pacis devenissent unionem, quod quia iidem prelati, barones et nobiles regni non per formam pacis simpliciter, sed eomodo ac si in forma iudiciaria procederent et sic discernere visis et examinatis eorum iuribus, instrumentis et vigorositatibus, que habuissent ad premissa annotatam possessionem Zenthgyurgh alio nomine Ibran vocatam et intra cuius metas etiam dicta possessio Wos adiaceret, ipsi Nicolao filio Gregorii et suis fratribus ex vigoribus suorum instrumentorum, prenotatam vero possessionem Meger, que eidem possessioni Ibran esset

commetanea simul cum possessionibus seu terris Raad et alia similiter Meger vocatis, que Meger diceretur condam Iohannis filii Nicolai fuisse, iamdictis Nicolao et Iohanni filiis Thome iuxta premissam regiam collationem nomine terrarum castrensiū eis factam omni veritatis tramite pertinere deliberative decrevisset, ideo ipsi filii Thome dictam possessionem Zenthgyurgh alio nomine Ibran vocatam cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis universis sub suis veris metis et antiquis ipsi Nicolao filio Gregorii ac Gregorio et Stephano fratribus suis uterinis eorumque heredibus et posteris secundum continentiam suorum instrumentorum; e converso vero ipse Nicolaus filius Gregorii sua ac eorundem Gregorii et Stephani fratrum suorum in personis pro quibus cum procuratoriis litteris sepedicti conventus adhesisset iamdictas possessiones et terras Megyer et aliam Meger ac Raad vocatas simul cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet sub earumque veris metis et antiquis titulo premissae regalis donationis iamdictis Nicolao et Iohanni filiis Thome eorumque heredibus et successoribus remisissent et resignassent pleno iure perpetuo possidere, tenere pariter et habere. Dehinc prelibatus Nicolaus filius Thome per ipsum et dictum fratrem suum iamdictas terras Megyer et Raad prius legitime reoptentatas fore referens quasdam duas litteras, unam [4.] comitis Stephani Bubek olim iudicis curie regie adiudicatoriam sedecimo die octavarum festi Beati Georgii martiris in anno domini millesimo CCC^{mo} LX^{mo} sexto (1366. V. 16.) emanatas dictoque conventui directam, et aliam [2.] annotati conventus domino nostro regi rescriptionalem in festo Beati Ladislai regis et confessoris anno in eodem (1366. VI. 27.) confectam ipsi comiti Petro presentasset,

declarantes inter cetera, quod cum prelibati Nicolaus et Iohannes filii Thome ob contradictoriam inhibitionem statutionis quarundam terrarum Raad et Harummegyer vocatarum in comitatu de Zabouch existentium per dominum nostrum regem eis nomine terrarum conditionariarum suorum castrensiū perpetuo collatarum Nicolaum dictum Vos, Stephanum filium Halalus, Andream filium Iohannis filii Petri de Wosmegyer, Iohannem filium Nicolai de Megyer, Gregorium de Peech, Gregorium filium Lukasii de eadem, Blasium et Iohannem filios Pauli, Michaelē et Cosmam filios Bede de Raad per regium et prelibati conventus homines ad octavas festi Beati Michaelis archangeli in anno Domini millesimo CCC^{mo} LX^{mo} quarto preteritas (1364. X. 6. u.) debitum modum citationis observando regiam in presentiam in causam attraxissent,

ipsaque causa partes inter easdem quibusdam prorogationibus intervenientibus [4.] mediantibus litteris prorogatoriis eiusdem comitis Stephani ad quindenas residentie regalis exercitus contra Bohemos moti et ad octavas festi Beati Michaelis archangeli in anno Domini millesimo CCC^{mo} LX^{mo} quinto elapsas

(1365. X. 6. u.) deducta extitisset, ipseque Nicolaus filius Thome termino in eodem coram ipso comite Stephano pro se personaliter et pro annotato Iohanne fratre suo cum procuratoriis litteris memorati conventus de Lelez comparando rationem premisse contradictorie inhibitionis per predictos prohibitores predictis Nicolao dicto Wos, Gregorio de Peech et alterio Gregorio filio Lucasii quindenas ad easdem non venientibus neque mittentibus assignari postulasset, prenotati vero Iohannes filius Nicolai et Cosmas filius Bede pro se personaliter, pro prefatis Stephano filio Halalus, Andrea filio Iohannis ac filiis Pauli et Michaelae filio Bede cum procuratoriis litteris dicti conventus eiusdem comitis Stephani adeuntes presentiam respondissent eo modo, quod ipsi Stephanus filius Halalus et Andreas filius Iohannis filii Petri in dicta possessione Wosmegyer, dictus autem Iohannes filius Nicolai in prefata possessione Megyer, annotati vero filii Pauli et filii Andree in ipsa possessione Raad adhuc a tempore Sancti regis Stephani more nobilium iobagionum castri persistentes easdem possessiones eodem titulo usque tunc usi extitissent nunquamque homines castrenses conditionales fuissent et ex eo fecissent prohibitiones prenotatas, licet enim temporibus, quibus palatini regni aut comites vel vicecomites dicti comitatus de Zabouch in ipso comitatu congregationes habuissent generales proclamassent et cetera omnia negotia per conditionales castrenses facienda fecissent, attamen id inviti et tanquam per eosdem palatinos et comites vel vicecomites potentialiter ad hoc compulsi fecissent et in eo se et dictos alios consocios eorum ad veridicam attestationem nobilium et aliorum dicti comitatus de Zabouch hominum submittere velle allegassent, prelibato Nicolao filio Thome se et dictum fratrem suum in eo, ut iidem homines a tempore, cuius memoria hominum non extaret, semper castrenses conditionarii et acclamatorie conditionis fuissent nunquamque nobiles iobagiones castri extitissent similiter ad ipsam attestationem nobilium et aliorum dicti comitatus de Zabouch hominum gratanter submittere velle referente, hiisque ipse comes Stephanus perceptis ipsas partes in earum altercatoriis allegationibus ad communem inquisitionem in villa Kallo, ubi scilicet comes, vicecomes et iudices nobilium dicti comitatus de Zabouch iudicare consuevissent in congregatione generali per eosdem comitem vel vicecomitem et iudices nobilium solum pro premissis rescindendis de regio litterario edicto universis nobilibus eiusdem comitatus celebrandam more solito per homines regios presentibus sepedicti conventus hominibus faciendam transmisisset, seriem vero ipsius communis inquisitionis per eundem conventum domino nostro regi ad octavas festi Beati Georgii martiris tunc venturas (1366. V. 1. u.) rescribi postulasset.

Tandem ipsis octavis festi Beati Georgii martiris adherentibus prelibatus Nicolaus filius Thome pro se personaliter et pro ipso Iohanne fratre suo cum

procuratoriis litteris dicti conventus ad eiusdem comitis Stephani veniendo presentiam presentibus annotatis Iohanne filio Nicolai, Cosma filio Bede, qui pro se personaliter, pro prefatis vero Stephano filio Halalus, Andrea filio Iohannis ac filiis Pauli et Michaelae filio dicti Bede similiter cum procuratoriis litteris annotati conventus in ipsius comitis Stephani presentia adhesissent litteras sepedicti conventus super premissis regie serenitati rescriptas ipsi comiti Stephano presentassent,

experiments inter cetera, quod ipse conventus petitionibus eiusdem comitis Stephani [3.] inductus unacum hominibus regiis in eisdem litteris insertis ipsorum homines similiter in eisdem litteris nominatos ad ipsam communem inquisitionem perficiendam transmisisset, tandem iidem ad ipsum reversi eidem concorditer retulissent, quod ipsi sabbato proximo ante octavas festi passee Domini tunc preteriti (1366. IV. 11.) ad villam Kallo accessissent, ubi ipsi in congregatione generali vicecomitis et iudicium nobilium dicti comitatus de Zabouch universitati nobilium comprovincialium celebrata ab eisdem nobilibus facta diligenti inquisitione talem de premissis comperissent veritatem, quod prenominati nobiles de Megyer et de Raad a tempore Sancti regis Stephani nobiles iobagiones castri extitissent, in congregationibus vero domini palatini et comitum parochialium clamassent et etiam malefactores suspendissent, sed hoc inviti et tanquam per eos potentialiter compulsi fecissent, alioquin si hoc facere recusassent, tunc gravaminibus iudiciorum ipsos condemnassent et qui ad scitum predictorum nobilium ipsius comitatus iudicia birsagiorum pro eo, quod non proclamassent, super eis exegissent et nunquam homines castrenses extitissent.

Quibus quidem litteris exhibitis partibusque predictis per ipsum comitem [4.] Stephanum eis in premissis iudicium inpertiri postulantibus, licet in prefata congregatione predicti nobiles dicti comitatus de Zabouch iuxta allegationem dictorum iobagionum castri attestati extitisse ex premissis litteris dicti conventus reperti extitissent, tamen quia ipsi comiti Stephano prelatis, baronibus regni que nobilibus secum in adiudicatione ipsius cause consedentibus id, ut si dicti nobiles homines iobagiones castri fuissent semelque vel secundo ad premissam conditionariam servitutem per palatinum aut comites vel vicecomites inviti compulsi fuissent, tamen pluries vel semper ad ea nobiles iobagiones et liberos homines compellere nequivissent, agnitum fuisset ipsique de hiis regali maiestati querimoniam porrigere debuissent, quam minime facere procurassent, pro eo idem comes Stephanus hiis consideratis et premetitis prefatas terras seu possessiones Wosmegyer et aliam Meger et Raad vocatas prescriptis Nicolao et Iohanni filiis Thome eorumque heredibus et successoribus

universis ex causis premissis titulo premissae regalis collationis perpetuo adiudicans, eandem (!) per hominem regium sub testimonio memorati conventus ipsis filiis Thome statui fecisset contradictione quorumlibet non obstante.

Ipsarum **6.** itaque litterarum exhibitionibus factis ipsis partibus petentibus ipse comes Petrus iamdictam possessionem Zenthgyurgh, alio nomine Ibran nominatam prefatis filiis Gregorii, ipsas vero possessiones seu terras Meger et Raad vocatas annotatis filiis Thome et earundem partium heredibus cum universis suis utilitatibus et pertinentiis sub earum veris metis et antiquis ac distinctionibus metalibus eo iure, quo eis dinoscerentur pertinere ex rationibus preallegatis ipsam concordiam et statutionem auctoritate sua iudiciaria roborando reliquisset et commisisset perpetuo possidere, tenere pariter et habere salvis iuribus alienis.

Quarumquidem **10.** litterarum exhibitionibus factis partes prescripte eis in premissis per nos iuris medelam inpertiri postularant. Verum licet prelibatus comes Stephanus prelibatas possessiones seu terras Wosmegyer et aliam Meger necnon Raad appellatas ex causis premissis ipsis filiis Thome modo prescripto perpetuo adiudicaverit et statui fecerit, tamen quia ipsam causam in facto earundem terrarum et possessionum inter partes annotatas habitam per iuramentum uni ipsarum partium iuxta estimationem earundem terrarum inponendum adiudicare et determinari debuisse, nobis, item domino Demetrio episcopo Zagrabiensi, vicecancellario regie maiestatis necnon magnificis viris, domino Nicolao de Zeech Croatiae et Petro Zudor regnorum Sclavonie banis, Benedicto condam Bulgariae bano, Georgio Bubek magistro thavarnicorum reginalium et aliis quampluribus regni proceribus in examine iudicii presentis cause nostro iudiciario pro tribunale in Gyosgeur sedentibus agnoscebatur, ipse vero terre seu possessiones minime estimate fuisse aparuerant nosque absque estimatione earundem inter partes prenotatas congruens iudicium facere non poteramus ad eamque faciendam regii et dicti conventus homines necessario fuerant transmittendi, pro eo amititiam prenotati conventus litteratorie petieramus diligenter, quatenus ipsorum mitterent homines pro utriusque partibus pro testimoniis fidedignos, quibus presentibus homines regii infradeclarandi in octavis festi purificationis virginis gloriose proxime tunc venturis (**1378. II. 9.**) et aliis diebus ad id sufficientibus ad facies dictarum possessionum Wosmegyer ac alterius Megyer et Raad nominatarum vicinis et commetaneis ipsarum legitime convocatis et partibus vel earum legitimis procuratoribus presentibus accedendo easdem regali mensura mensurando vel si mensurari nequirent, visu considerando visis quibuslibet suis utilitatibus, fructuositatibus et valoribus Deum ferentes pre oculis omni vitio falsitatis semoto unacum aliis probis viris

in condigno earum precio et valore estimarent regni consuetudine requirente et post hec ipsius possessionarie estimationis seriem cum totius inibi peracti negotii processu, ut fieret expediens ad octavum diem dictarum octavarum (1378. II. 16.) domino nostro regi fideliter rescriberet conventus de Lelez supradictus.

A quo quidem octavo die dictarum octavarum festi purificationis Beate Virginis (1378. II. 9. u.) dum discussio reportate seriei premissorum partes inter easdem iuxta continentiam litterarum nostrarum prorogatoriarum ad octavas festi Beati Georgii martiris proxime preteritas (1378. V. 1. u.) dilative devenisset. Tandem ipsis octavis instantibus prefatus Paulus filius Michaelis et Iohannes filius Stephani pro se personaliter ac pro prefatis Michaele filio alterius Stephani et Petro filio Iohannis cum procuratoriis litteris dicti conventus de Lelez ab una, item predictus Nicolaus dictus Fekech personaliter parte ab altera ad nostram venientes presentiam litteras prescripti conventus super premissis domino nostro regi rescriptionales utrinque nobis presentarant,

declarantes, 8. quod cum idem conventus receptis dictis litteris nostris adiudicatoriis unacum Demetrio de Ramachahaza homine regio Nicolaum litteratum subnotarium eorum pro parte dictorum actorum, item Emerico de Agria similiter homine regio fratrem Thomam custodem ecclesie eorum pro parte prefati Nicolai dicti Fekech in causam attracti ad exequendum premissa pro testimonio transmisisset fidedignum, tandem iidem ad ipsum conventum reversi eidem concorditer retulissent, quod ipsi in dictis octavis festi purificationis Beate Virginis proxime preteritis (1378. II. 9.) accessissent primo ad faciem possessionis Iohannis filii Nicolai Meger vocate, ubi ipsi eandem presentibus vicinis et commetaneis eiusdem tunc inibi legitime convocatis per conductionem et ostensionem Iohannis filii Nicolai ac Pauli filii Michaelis de eadem undique reambulando et circuendo tales ipsius universas in superficie eius utilitates habitas reperissent, quod primo in aquis piscatoriis, stagnis et locis lacunariis undecim capturas pisscium vulgariter *tanya* dictas, duodecim clausuras *weyes* (!) appellatas, item duo prata arundinosa et aquosa seu deserta, que ad duo aratra fore sufficere, preterea terras arabiles et campestras eiusdem possessionis similiter ad duo aratra, item unum pratum graminosum cum quarta parte silve ad unum aratrum estimassent regni lege exigente; demum altera die predictarum octavarum (1378. II. 10.) venissent ad possessionem Wosmeger vocatam, ubi per conductionem Andree filii Iohannis et Iohannis filii Stephani de eadem modo premissis undique reambulando in superficie eiusdem tales comperissent utilitates et fructuositates scilicet quindecim capturas pisscium *tanya* dictas et totiidem clausuras *weyes* (!) nominatas, item unum pratum desertum et arundinosum seu aquosum, quod pratum altero dimidio aratro, item terras arabiles

et campestris tribus aratris et quandam terram graminosam duodecim iugerum terre, omnibus hiis per predictos Andream filium Iohannis et Iohannem filium Stephani demonstratis fore sufficere estimassent, in quo loco predictus Nicolaus ampliorem terre particulam ostendisset, quam ad eandem possessionem debere pertinere allegasset et sic eandem visa sue qualitate ipsi fore uni aratro sufficere, item ibidem decem et octo mansiones populosas et duas desertas cum una capella et uno molendino sicco reperiendo estimassent; item tertio die termini prenotati (1378. II. 11.) venissent ad tertiam possessionem Raad nominatam, ubi per conductionem et ostensionem eandem circumtes utilitates seu fructuositates eius, quemadmodum eis Michael indicasset, decem capturas pisscium *tanya* dictas cum undecim clausuris *weyz* nominatis, item terras cultas et incultas ad unum aratrum, item silvam ad medium aratrum, item unum locum graminosum ad decem iugera terre, item unum pratium arundinosum et aquosum seu desertum ad unum aratrum, item quinque mansiones populosas et totidem desertas necnon mediam ecclesiam lapideam fore reperiendo, semper tamen cum probis et nobiles viris tunc inibi adherentibus hec omnia estimassent consuetudine regni, ut premititur, requirente; in quaquidem estimatione per regium et dicti conventus homines seu alios probos et nobiles viros facta ambe partes contente extitissent.

Quibus quidem litteris exhibitis eedem partes eis in premissis per nos iuris equitatem petierant elargiri. Verum quia in premissa commune inquisitione in congregatione generali dictorum vicecomitis et iudicium nobilium comitatus de Zabouch iuxta iudiciariam commissionem dicti comitis Stephani inter prefatos Nicolaum et Iohannem filios Thome de Woswar et inter predictos Nicolaum dictum Wos filium Thome, Stephanum filium Halalus, Andream filium Iohannis de Wosmegyer, Iohannem filium Nicolai de Megyer, Gregorium et alterum Gregorium filium Lucasii de Peech, Blasium et Iohannem filios Pauli, Michaellem et Cosmam filios Bede de Raad, fratres videlicet dictorum Pauli filii Michaelis, Iohannis filii Stephani et Michaelis filii alterius Stephani ac Petri filii Iohannis actorum pro premissis rescindendis celebrata universi nobiles ipsi congregationi adherentes annotatos nobiles de Megyer et de Raad a tempore Beati regis Stephani nobiles iobagiones castri fuisse, sed ipsos in congregationibus palatinalibus et comitum parochialium tanquam invitos proclamasse et etiam potentialiter compulsos suspendisse fassi fuisse, prefati etiam vicecomites et iudices nobilium ac iurati assessores dictorum comitatuum per prefatum dominum Nicolaum Konth palatinum requisiti annotatos Nicolaum dictum Wos filium Thome, Andream et Blasium filios Iohannis, Stephanum filium Halalus, Iohannem filium Nicolai et filios Pauli ac filios Bede in predic-

tis eorum possessionibus non more nobilium verorum, sed more iobagionum castrensiū permansisse et servitia ipsorum ab antiquo assueta dicto castro de Zabouch exercuisse et easdem possessiones ipsorum previa servitute possedisse et in diversis exercitiis regie maiestati fideliter servivisse affirmasse ex prescriptis reperiabantur, estimatio vero dicte possessionis Megyer ad centum et octuaginta quinque marcas ac estimatio dicte possessionis Wosmegyer ad ducentas et quinquaginta sex marcas necnon estimatio prelibate possessionis Raad ad centum et septuaginta marcas in toto se extenderant,

ideo cum nos in facto earundem possessionum iuxta estimationem ipsarum prenotatam dictis actoribus, prout eedem possessiones quemlibet eorum tangere dinoscerentur, iuramentum inponere voluissemus, tandem quia prefati Paulus filius Michaelis et Iohannes filius Stephani in suis et predictorum Michaelis filii alterius Stephani et Petri filii Iohannis personis se in premissis ad iuramentum ipsius Nicolai per eundem Nicolaum iuxta estimationem medietatis premissarum possessionum secundum regni consuetudinem deponendum commiserant, ipse vero Nicolaus dictus Fekech ipsum iuramentum modo premissis deponendum ad se non assumpserat, pro eo unacum prelati, baronibus et regni nobilibus in sede nostra iudiciaria adherentibus iuramentum in premissis prefatis actoribus cum tot personis nobilium, quot ad medietatem dicte estimationis possessionarie ad deponendum premissa sacramenta conveniret, et cum quantis videlicet personis predictum iuramentum ad ipsum Nicolaum dicti actores submiserant, iuramentum imponi debere agnoscentes commiseramus eomodo, quod annotati Paulus filius Michaelis, Iohannes filius Stephani, Michael filius alterius Stephani et Petrus filius Iohannis trecentesimo sexto se nobilibus, videlicet primo idem Paulus filius Michaelis in quindenis festi Beati Michaelis archangeli tunc venturis (**1378. X. 13.**) ad faciem dicte possessionis Meger vocate vicinis et commetaneis suis universis illic legitime convocatis et eisdem, item hominibus regiis infradeclarandis et testimoniis prelibati conventus de Lelez, que testimonia per ipsum conventum serie aliarum litterarum nostrarum pro ipsis partibus ad id amicabiliter transmitti postularamus, presentibus accedendo et in facie dicte possessionis Megyer nonagesimo tertio se nobilibus in uno loco comparendo resolutis cingulis, discalciatis pedibus et terram super capita eorum levando et generaliter dicendo, prout moris est iuxta regni consuetudinem iurare super terram, super eo, quod sui predecessores et perconsequens ipse a tempore Sancti regis Stephani more nobilium iobagionum castri eandem possessionem Meger usi extiterint nunquamque homines castrenses conditionales fuerint, nec existerent; demum vero secundo die dictarum quindenarum (**1378. X. 14.**) prefatus Iohannes filius Stephani de Wosme-

gyer ad faciem eiusdem possessionis Wosmegyer modo simili vicinis et commetaneis suis inibi convocatis et eisdem ac prefato Nicolao filio Fekech vel suo procuratore necnon dictis hominibus regiis et dicti conventus testimoniis presentibus accedendo ac in facie possessionis Wosmegyer in uno loco centesimo ac vigesimo octavo se nobilibus similiter depositis cingulis, discalciatis pedibus et terram super capita eorum levando et generaliter dicendo, prout mos regni id requirit et super terra consueverunt iurare, in eo, ut sui predecessores et perconsequens ipse a tempore Sancti regis Stephani more nobilium iobagionum castri eandem possessionem Wosmegyer tenuerint et possiderint nunquamque ipsi homines castrenses conditionales fuerint, nec esset; tandem autem tertio die dictarum quindenarum Sancti Michaelis (1378. X. 15.) prefati Michael filius Stephani et Petrus filius Iohannis ad superficiem pretitulate possessionis Raad vocate, modo quo supra, vicinis et commetaneis suis inibi convocatis ac similiter prefato Nicolao Fekech vel suo procuratore ac prenotatis regiis et dicti conventus hominibus presentibus accedendo, unus ipsorum videlicet ipse Michael vel Petrus in facie eiusdem in uno loco octuagesimo quinto se nobilibus resolutis cingulis, discalciatis pedibus et terram super capita eorum levando et generaliter dicendo, prout super terra iuramentum deponere consueverunt, super eo, ut sui predecessores et perconsequens ipsi a tempore Sancti regis Stephani more nobilium iobagionum castri eandem possessionem ipsorum Raad tenuerint et possiderint, nunquamque ipsi homines castrenses conditionales fuerint, nec essent, sacramenta prestare tenerentur; qui si prestarent et prestare possent, tunc cuilibet ipsorum actorum ipsum iuramentum deponenti suam possessionem supradictam et aliis quibus de iure convenirent, statuerent et committerent nomine nobilis iobagionatus castri possidendam, si vero prestare nollent vel non possent, tunc easdem possessiones vel talem ex ipsis super qua ipsum iuramentum non deponeretur, annotato Nicolao dicto Fekech committerent perhempnaliter possidere regii et conventus homines supradicti, et post hec ipsius iuramentalis depositionis et possessionarie statutionis seriem ad octavum diem dictarum quindenarum partes in litteris dicti conventus cum propriis et possessionum coniuratorum nominibus nobis reportare tenerentur.

Tandem ipso octavo die dictarum quindenarum festi Beati Michaelis archangeli (1378. X. 20.) occurrente prefati Paulus filius Michaelis, Iohannes filius Stephani, Michael filius alterius Stephani necnon Petrus filius Iohannis ad nostram personaliter accedentes presentiam litteras dicti conventus de Lelez super premissis memorialiter confectas nobis presentarunt habentes hunc tenorem.

Nos 9 Dominicus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez damus pro memoria, quod cum iuxta continentiam litterarum magnifici viri

comitis Iacobi iudicis curie regie et universarum civitatum regalium modum et formam iudicarie sue commissionis declarantium unacum Ladislao filio Iohannis de Petenyehaza Nicolaum litteratum subnotarium nostrum pro parte Pauli filii Michaelis, Iohannis filii Stephani, Michaelis filii Stephani nobilium de Megyer et de Raad actorum et cum Lucasio de Waya fratrem Thomam presbiterum pro parte Nicolai dicti Fekech filii Thome de Woswar in causam attracti hominibus regiis in litteris predicti comitis Iacobi insertis nostros homines ad videndum seu audiendum necnon dandum et exprimendum subscriptum iuramentum pro testimoniis transmissemus, tandem iidem regie excellentie et nostri homines exinde ad nos redeuntes nobis concorditer retulerunt, quod ipsi in quindenis festi Beati Michaelis archangeli (1378. X. 13.) et aliis diebus accessissent ad facies possessionum Megyer et alie Megyer seu Raad vocatarum in comitatu de Zabouch existentium, ubi primo predictus Paulus filius Michaelis presentibus vicinis et commetaneis predictarum possessionum universis tunc inibi legitime convocatis necnon parte adversa nonagesimo tertio se nobilibus in predictis quindenis in uno loco predictae possessionis Meger comparendo resolutis cingulis, discalciatis pedibus et terram super capita eorum levando et generaliter dicendo, prout moris est super terram iurare, contra predictum Nicolaum in causam attractum iurasset super eo, quod sui predecessores et perconsequens ipse a tempore Sancti regis Stephani more nobilium iobagionum castri eandem possessionem Meger usi extitissent nunquamque homines castrenses conditionales fuissent, nec extitissent. Demum vero secundo die dictarum quindenarum (1378. X. 14.) prefatus Iohannes filius Stephani de Wosmeger in facie eiusdem similiter in uno loco comparendo cum coniuratoribus suis scilicet centesimo et vigesimo octavo se nobilibus modo premissis resolutis cingulis, discalciatis pedibus et terram super capita eorum levando et generaliter, ut superius in depositione prioris iuramenti seriatim declaratum foret dicendo. Item tertio die earundem quindenarum (1378. X. 15.) Michael filius Stephani in facie possessionis Raad antedictae modo simili in uno loco comparendo octuagesimo quinto se nobilibus resolutis cingulis, discalciatis pedibus et terram super capita eorum levando et generaliter dicendo, prout super terram iuramentum deponere consueverunt, super eo, ut sui predecessores et perconsequens ipse a tempore Sancti regis Stephani more nobilium iobagionum castri eandem possessionem ipsorum Raad tenuissent et possedissent nunquamque ipsi homines castrenses conditionales fuissent, nec fuit modo simili presentibus vicinis et commetaneis ipsarum possessionum necnon iamdicto Nicolao Fekech iurassent cum depositoribus suis infranominandis. In quibus quidem ternis iuramentalibus depositionibus idem Nicolaus

Fekech per ipsos scilicet homines regios et nostros semper requisitus extitisset, utrum aliquibus coniuratoribus dictorum nobilium velit contradictionis velamine obviare, vel ne, idem Nicolaus Fekech nulli ipsorum coniuratorum obviare et contradicere velle asseruisset, immo neque contradixisset in locis possessionum supradictis. Hiis itaque peragratis, ipsi scilicet homines regii et nostri predictas possessiones Megyer, Wosmeger et Raad memoratis Paulo, Iohanni et Michaeli necnon aliis generationis ipsorum hominibus, quos factum ipsarum possessionum de iure et de facto tangere dinosceretur presentibus vicinis et commetaneis earundem tunc inibi, ut premittitur adherentibus cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet ad easdem spectantibus more nobilis iobagionatus castri statuissent possidendas, tenendas et habendas nullo contradictore apparente neque contradicente. Nomina vero coniuratorum predicti Pauli, ut nobis sepedicti regii et nostri homines expresserunt, hec sunt: item Iohannes de Baka, Petrus de Gegew, Georgius de Pruxa, Thomas de Leve, Iohannes de Hegalia, Ladislaus et alter Ladislaus de Arthanhaza, Benedictus de Kereztur, Benedictus de Ezzen, Iohannes de Pereche, Benedictus de Keliz, Georgius de Kispereche, Ladislaus de eadem, Iacobus de Romua (!), Michael de Pruxa, Thomas de eadem, Petrus de Kyde, Iacobus de Jeke, Michael de eadem, Ladislaus de Kavas, Iohannes de Arthanhaza, Nicolaus de Hugka, Nicolaus de Mathyouch, Iohannes de Gyulahaza, Nicolaus de Zenthmiklos, Barla de Morolya, Iacobus de Nina, Cosmas de eadem, Gregorius de Laztouch, Dionisius de Cheke, Georgius de Syney, Stephanus de eadem, Iohannes de Jeke, Stephanus de Nathafolva, Mathias de Cheke, Ladislaus de Otrochek, Iohannes de Kispereche, Andreas de Budapalhaza, Petrus de Nogfalu, Marouth de Darouch, Nicolaus de Leztemer, Valentinus de Mendzenth, David de Zubugia, Petrus de Kispereche, Iohannes de Gerfas, Ladislaus de Pelezervadi, Demetrius de Jakow, Petrus de Bessenew et alter Petrus necnon Iohannes de eadem, Mathias de Berend, Albertus de Kyda, Andreas de eadem, Ladislaus de eadem, Gregorius de Chegy, Ladislaus de Cheb, Nicolaus de eadem, Petrus de Leztemer, Stephanus de Alcheb, Valentinus de Zakal, Nicolaus de Kamanya, Ladislaus de Fizeser, Stephanus de Chegy, Mathias de Harazth, Paulus de Jankateleke, Andreas de Gegen, Georgius de Kavas, Stephanus de Gegen, Michael de eadem, Sebastianus de Gulach, Alexius de Zemes, Anthonius de Mendzenth, Iohannes de Abahaza, Nicolaus de Chazar, Ladislaus de Jeke, Thomas de Kysfalud, Mark de eadem, Nicolaus de Arthanhaza, Blasius de eadem, Ladislaus de Pele, Michael de Arthanhaza, Petrus de Rozvagh, Stephanus de eadem, Paulus de Cheke, Petrus de Jeke, Dominicus de Arthanhaza, Damianus de Gaty, Stephanus de Buthka, Stephanus de Jeke, Petrus de Kerch, Iohannes de Zelemench et Geor-

gius de Nyna. – Item pro parte Iohannis filii Stephani de Wosmegyer coniuratores hii sunt: Iohannes filius Stephani de Kisianus, Thomas de Gegen, Georgius de Bachka, Nicolaus de Zygan, Ladislaus de Geche, Ladislaus de Chou[r], Simon de Kemeche, Nicolaus de Berench, Emericus de Bogh (!), Paulus de Kislanus, Iohannes de Kisida, Vincentius de Nogfalu, Ladislaus de Petri, Mathias de Zygeth, Demetrius de Henyk, Ladislaus de Perch, Nicolaus de Zygeth, Nicolaus de Zarvad, Thomas de eadem, Augustinus de Henik, Stephanus de Mendzenth, Thomas de Nogfalu, Thomas de Petri, Ladislaus de Missethe, Petrus de Paznan, Stephanus de Zeplak, Nicolaus de Zygetheghaz, Demetrius de Hegyk, Demetrius de Grabouch, Thomas de Jakay, Paulus de Zavar, Iohannes de Geche, Ladislaus de Began, Petrus de Arthanhaza, Michael de Henyke, Michael de Guth, Iohannes de Apaty, Nicolaus de Liborcy, Iohannes litteratus de Wray, Paulus de eadem, Matheus de Apaty, Iohannes de Nempty, Iohannes dictus Cantor de Janusy, Stephanus de Zombur, Petrus de Zelend, Nicolaus de Chazar, Fabianus de Nempty, Laurentius de Zombor, Sebastianus de Kislanus, Andreas de Perch, Nicolaus de Korous, Iohannes de Duge, Corardus de Helmech, Petrus de Dobra, Iohannes de Chan, Thomas de Hegeky, Laurentius de Cordan, Iohannes de Morolia, Andreas de Paznan, Petrus de Lump Perth, Ladislaus de Samul, Ladislaus de Bank, Vinche de Apageh, Iohannes de Petry, Georgius de Zetun, Andreas de Feldes, Paulus de Zelemench, Stephanus de Zarvagh, Iohannes de Kistarkan, Laurentius de Tussa, Iohannes de Beleser, Ladislaus de Parlagh, Fabianus de eadem, Ladislaus de Burgeus, Michael de Zygeth, Ladislaus de Ezen, Nicolaus de Janusy, Blasius de Bogdan, Nicolaus de Bagy, Michael de Wkurteleky, Ladislaus de Arthanhaza, Thomas de Ropch (?), Martinus de Zakul, Petrus de Henchaza, Petrus de Chazar, Iohannes de Wagon (!), Abram de Huzyumezew, Petrus de eadem, Stephanus de Arthanhaza, Andreas de Saph, Briccius de Woya, Egidius de Bogdan, Ladislaus de Zyma, Paulus de Leve, Chepan de Jaka, Paulus de Ibron, Dominicus de Perch, Lucasius de Bilgeuch, Dionisius de Pazdon, Georgius de Zabouch, Blasius de Nogfalu, Iohannes de Buly, Ladislaus de Arthanhaza, Ladislaus de Cosmafolve, Iohannes de Endes, Mathias litteratus de Kistarkan, Thomas de eadem, Ladislaus de Missete, Nicolaus de Mada, Michael de Keszy, Elias de Jaka, Iacobus de Hegaly, Nicolaus de Chab, Laurentius de Apaty, Thomas de Levey, Anthonius de Arthanhaza, Gregorius de Koros, Gallus de Tusir, Stanizlaus de Kenezzy, Blasius de Levey, Nicolaus de Anarch, Ladislaus de Mogy, Nicolaus de Arthanhaza, Iohannes de Leve, Ladislaus de Omorsan, Valentinus de Leve, Ladislaus de Withka et Philippus de Bogati. – Item pro parte Michaelis filii Stephani de Raad coniuratores hii sunt: Michael de Zygan, Paulus de Bank, Iohannes

de Jeke, Michael de Gegen, Augustinus de Kavas, Ladislaus de Jaka, Fabianus de Kisanarch, Ladislaus de Mendzenth, Benedictus de Woya, Paulus de Semey, Gregorius de Baktha, Andreas de Mada, Laurentius de Rozvad, Petrus de eadem, Gregorius de eadem, Michael de Zuth, Michael de Darouch, Gregorius de Kerch, Nicolaus de Tussir, Petrus Farkas de Kerch, Iohannes de Ibron, Michael de Rohud, Ladislaus de Ivanteleke, Michael de Bogdan, Stephanus de Zodorow, Nicolaus de Pagoch, Iohannes de Alcheeb, Iohannes de Zennies, Georgius de Iklod, Stephanus de Ramachahaza, Iohannes de Rohod, Nicolaus de Kisanarch, Stephanus de Darouch, Petrus de Tereche, Iohannes de Pagoch, Andreas de Kavas, Nicolaus de Kerch, Iohannes de Kisayak, Bartholomeus de Darouch, Thomas de Wynempty, Michael de Kerch, Iacobus de Rohoud, Ladislaus de Kerch, Stephanus de Petry, Georgius de Ramachahaza, Emericus de Gegen, Iohannes de Darouch, Nicolaus de Kerezthouth, Petrus de Besseneud, Blasius de Patiud, Thomas de Mendzenth, Iohannes de Ramachahaza, Mathias de Wray, Petrus litteratus de Pereche, Petrus de Kavas, Iacobus de eadem, Michael de Bagoch, Iohannes de Moscha, Iacobus de Mathius, Petrus de Wray, Gregorius de Gesche, Iacobus de Wra, Stephanus de Tykud, Andreas de Saswar, Blasius de Zyrma, Nicolaus de Duran, Iohannes de Pereche, David de Arthanhaza, Nicolaus de Rohod, Anthonius de Nogfalu, Gregorius de Helmech, Marcus de Noghwelgh, Ladislaus de Mendzenth, Iohannes de Zonuk, Nicolaus de Woya, Iohannes de Ramachahaza, Stephanus de Bessenew, Iohannes de Meger, Franciscus de Mathius, Leukus de Ponila, Ladislaus de Woya, Bartholomeus de Kyd, Gregorius de Kavas, Petrus de Mand. Datum septimo die quindenarum festi Beati Michaelis archangeli prenotati, anno Domino millesimo CCC^{mo} LXX^{mo} octavo. (1378. X. 19.)

Quibus quidem litteris exhibitis quia prenominati Paulus filius Michaelis necnon Iohannes filius Stephani et Michael filius alterius Stephani terminis in predictis ad facies prelibatarum possessionum vicinis et commetaneis earundem legitime convocatis dictoque Nicolao Fekeech appellato necnon annotatis hominibus regiis et testimoniis predicti conventus de Lelez presentibus modo prenotato accedendo primo predictus Paulus filius Michaelis in facie predictae possessionis Meger nominate et demum prelibatus Iohannes filius Stephani in facie predictae possessionis Wosmegyer, tandemque predictus Michael filius Stephani in facie predictae possessionis Raad vocatae comparentes super premissis iuxta nostram iudiciariam commissionem prenotatam cum eorum coniuratoribus prenotatis sacramenta prestitisse habitisque ipsis iuramentalibus depositionibus prefati regii et annotati conventus homines predictam possessionem Meger vocatam dicto Paulo filio Michaelis, dictam vero possessionem Wosmegyer

annotato Iohanni filio Stephani, prelibatam autem possessionem Raad appellatam prescripto Michaeli filio Stephani et aliis quibus eedem attinent titulo premissis possidendas statuisse ex prescriptis litteris annotati conventus de Lelez reperiebantur, nuncque tempore reportationis seriei premissorum iuramentorum depositioni eorundem nemo contradicebat, pro eo unacum prelati, baronibus et regni nobilibus in sede nostra iudiciaria sedentibus eandem possessionem Megyer prefato Paulo filio Michaelis et Iohanni filio Nicolai ac aliis quibus de iure convenit, prefatam autem possessionem Wosmegyer prelibato Iohanni filio Stephani, item Ladislao ac Paulo filiis eiusdem Stephani et Iohanni filio Thome necnon Andree filio Iohannis de eadem Wosmegey ac aliis quibus attinet, prefatam vero possessionem Raad annotatis Michaeli filio Stephani et Petro filio Iohannis ac aliis quibus iuridice pertinet, cum omnibus utilitatibus et pertinentiis earum universis premissis nobilis iobagionatus castri titulo relinquimus et commisimus perhempnaliter possidere, tenere pariter et habere sine preiudicio iuris alieni. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes eisdem nobilibus de Megyer concessimus litteras nostras privilegiales pendentis sigilli nostri autentici munimine roboratas. Datum in Wysegrad, vigesimo sexto die octavi diei quindenarum festi Beati Michaelis archangeli predictarum, anno Domini millesimo CCC^{mo} septuagesimo octavo supradicto.

IV

[1489. június 6., Buda]

Mátyás király átírja Szepesi Jakab országbíró 1378. november 14-i ítéletlevelét.

Papíron, amelynek alsó fele hiányzik, kiemelt első sorral. HU MNL SzSzBML XV.21. Középkori okl. gyűjt. 100. (DF 296 065.)

Nos Mathias Dei gratia Hungarie, Bohemie etc. rex duxque Austrie memorie commendamus [12.] tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod Benedictus filius condam Ladislai de Megyer personaliter iuxta continentiam litterarum nostrarum citatoriarum, ipsam citationem hic Bude coram nostra personali presentia facie ad faciem factam fore denotantium in octavis festi Beati Georgii martiris (1489. V. 1. u.) in figura iudicii eiusdem nostre personalis presentie comparens contra Gregorium Beregy de Mikay proposuit eomodo, quomodo quedam littere privilegiales condam comitis Iacobi de Scepus iudicis curie et universarum comitatum (!) domini condam Ludovici Dei gratia regis Hungarie factum possessionum [dicti Benedicti de] Megyer Wasmegyer et al-

terius Megyer necnon Raad vocatarum tangentes et concernentes apud manus dicti Gregorii haberentur, quas pro tuitione iurium suorum predictorum ab eodem rehabere vellet iure mediante. Quo audito prefatus Gregorius Beregy de Mikay personaliter in eandem nostram personalem exurgens presentiam respondit ex adverso in hunc modum, quod licet prescripte littere privilegiales aput ipsum haberentur, non tamen easdem in specie, sed paria earundem in transcripto litterarum nostrarum eidem Benedicto filio dicti condam Ladislai de Megyer dare promptus esset et paratus, quas ibidem idem Gregorius Beregy de Mykay coram nobis produxit habentes hunc tenorem.

Nos comes Jacobus de Scepus iudex curie ... Datum in Wyssegrad, vigesimo sexto die octavi diei quindenarum festi Beati Michaelis archangeli predicatarum, anno Domini millesimo CCC^{mo} septuagesimo octavo supradicto. **[10.]**

[Quibus productis easdem litteras privilegiales de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali transscribi, transsummi et presentibus litteris nostris patentibus et privilegialibus inseri faciendi eidem Benedicto de Megyer duximus concedendas communi iustitia suadente. Datum Bude predicta tricesimo septimo die octavarum festi Beati Georgii martiris predictarum anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo nono.

Lecta per magistrum Adam prothonotarium]¹⁴⁷

V

1489. június 6., Buda

Mátyás király átírja Cudar Péter országbíró 1373. január 28-i ítéletlevelét, amelyben átírta többek között Bebek István országbíró 1366. május 16-i ítéletlevelét.

Foltos hártján, a plica-n a pecsét befüggesztésének helyével. Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei Levéltár (korábban Tiszáninneni Református Egyházkerületi Levéltár), Vegyes kisgyűjtemény 59. (DF 282 883.)

Nos Mathias Dei gratia Hungarie, Bohemie etc. rex duxque Austrie memorie **[11.]** commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod Benedictus filius condam Ladislai de Megyer personaliter iuxta

¹⁴⁷ Kiegészítve Mátyás király által Megyeri Benedek részére kibocsátott – valószínűleg ugyanezen a napon kelt – oklevelének szövegéből. A jelen oklevél dátuma, mivel az intitulációban Mátyás király már Ausztria hercegeként szerepel, mindenképpen 1487 tavasza utáni (Kubinyi A.: Mátyás ausztriai kormányzata 113.).

continentiam litterarum nostrarum citatoriarum ipsam citationem hic Bude coram nostra personali presentia facie ad faciem factam fore denotantium in octavis festi Beati Georgii martiris (1489. V. 1. u.) in figura iudicii eiusdem nostre personalis presentie comparens contra Gregorium Beregy de Mikay proposuit eomodo, quomodo quedam littere privilegiales condam comitis Petri Zwdor iudicis curie serenissimi principis condam domini Lodovici Dei gratia regis Hungarie, Polonie, Dalmatie etc. factum possessionum dicti Benedicti de Megyer Vos et Zenthgyergh, alio nomine Ibran necnon terre Megyer vocatarum tangentes et concernentes aput manus dicti Gregorii haberentur, quas pro tuitione iurium suorum predictorum ab eodem rehabere vellet iure mediante. Quo audito prefatus Gregorius de Mykay personaliter in eandem nostram personalem exurgens presentiam respondit ex adverso in hunc modum, quod licet prescripte littere privilegiales aput ipsum haberentur, non tamen easdem in specie, sed paria earundem in transcripto litterarum nostrarum eidem Benedicto filio dicti condam Ladislai de Megyer dare promptus esset et paratus, quas ibidem idem Gregorius Beregy de Mykay coram nobis produxit habentes hunc tenorem.

Nos 6 comes Petrus Zwdor iudex curie serenissimi et magnifici principis domini Lodovici Dei gratia incliti regis Hungarie, Polonie, Dalmatie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit univ-
 ersis, quod cum Nicolaus et Iohannes filii Thome de Wosvar Nicolaum filium Gregorii de Ibran ob contradictoriam inhibitionem statutionis possessionum Vos et Zenthgyurgh, alio nomine Ibran necnon terre Meger vocatarum per ipsum dominum nostrum regem nomine possessionum et terrarum castrensi-
 um eis perpetuo collatarum mediantibus Ladislao de Darno regio et Gregorio litte-
 rato conventus de Lelez hominibus convocatis vicinis et commetaneis ipsarum legitime fiende aliis non contradicentibus factam in regiam presentiam ad oc-
 tavas festi Beati Georgii martiris nunc (1372. V. 1. u.) elapsas ad reddendam
 sue inhibitionis rationem contra se legitime citari fecerunt ac ipse Nicolaus fi-
 lius Gregorii coram comite Nicolao de Zeech pridem similiter iudice curie re-
 gie ipsis actoribus presentibus se in facto earundem possessionum instrumenta
 efficatia habere et predictam prohibitionem pro eo fecisse retulisset ipsoru-
 mque instrumentorum inhibito partes inter easdem quibusdam prorogatio-
 num cautelis intervenientibus primo iuxta continentiam litterarum ipsius co-
 mitis Nicolai ac deinde ipso comite Nicolao in banatu regni Sclavonie prefecto
 et ipso domino nostro rege dicto honore iudicatus curie sue personam comitis
 Iacobi de Scepus sublimata secundum series litterarum ipsius comitis Iaco-
 bi ventilando presentes octavas festi epiphaniarum Domini (1373. I. 13. u.)

modo dilatorio attigisset, ut hec in eorundem conventus et comitum litteris nobis exhibitis plenius seriusque et prolixius vidimus contineri denique ipsis octavis instantibus et interim prefato honore iudicatus curie regie per regiam clementiam in nostram personam transcendente partibusque modo subscripto nostro in conspectu comparentes cum nos easdem partes ad humilimam instantiam earum in premissis ad pacis federa reformanda transmisissemus, demum annotatus Nicolaus filius Thome pro se personaliter, pro ipso siquidem Iohanne fratre suo cum procuratoriis litteris memorati conventus de Lelez ex una, parte enim ab alia prelibatus Nicolaus filius Gregorii similiter personaliter in nostrum iudicarium examen regredientes confessi extiterunt vivavoce in hunc modum, quod ipsi ut omnis distolositatis fomes de medio ipsorum penitus et per omnia extirparetur ipsique et eorum successiva posteritas tempore progressivo pace perhempnali ir retractabiliter quirent sese amplectare per reformativam compositionem prelatorum, baronum et nobilium regni pacem partium zelantium in prescripta causa ad talem perpetue pacis devenissent unionem deveneruntque nostro in conspectu, quod quia iidem prelati, barones et nobiles non per formam pacis simpliciter, sed eo modo ac si in forma iudiciaria procederent et sic discernent visis et examinatis ac undique circumspiculis iuribus, instrumentis et vigorositatibus ipsorum, que habent ad premissam annotatam possessionem Zenthgyurgh, alio nomine Ibran vocatam, ut intra cuius metas etiam dicta possessio Vos adiaceret ipsi Nicolao filio Gregorii et suis fratribus ex vigoribus suorum instrumentorum, prenotatam vero possessionem Meger, que eidem possessioni Ibran esset commetanea, simul cum possessionibus seu terris Raad et alia similiter Meger vocatis, que Meger diceretur condamnati Iohannis filii Nicolai fuisse, iamdictis Nicolao et Iohanni filiis Thome iuxta premissam regiam collationem nomine terrarum castrensiarum eis factam omni veritatis tramite pertinere deliberative decrevisset, ideo ipsi filii Thome dictam possessionem Zenthgyurgh (!), alio nomine Ibran appellatam cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis universis sub suis veris metis et antiquis ipsi Nicolao filio Gregorii ac Gregorio et Stephano fratribus suis uterinis eorumque heredibus et posteris secundum continentiam suorum instrumentorum; e converso vero ipse Nicolaus filius Gregorii sua ac eorundem Gregorii et Stephani fratrum suorum in personis pro quibus cum procuratoribus litteris eiusdem conventus de Lelez adhibebat iamdictas possessiones et terras Meger et alia Meger ac Raad vocatas similiter cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet sub earumque veris metis et antiquis titulo premissæ regalis donationis iamdictis Nicolao et Iohanni filiis Thome eorumque heredibus et successoribus remisissent et resignassent pleno iure ac

remiserunt et resignarunt nostri in presentia perpetuo possidere, tenere pariter et habere omne ius et totale dominium eorum de dictis sibi invicem resignatis possessionibus et terris exnunc excipiendo et totaliter in partem ad quam modo prehabito eedem extiterunt devolute transferendo et convertendo nichilque exinde eis et eorum posteris reservando,

dehinc prelibatus Nicolaus filius Thome per ipsum et dictum fratrem suum iamdictas terras Meger et Raad prius legitime reoptentas fore referens quasdam duas litteras, unam comitis Stephani Bubek condam similiter iudicis curie regie et aliam ipsius conventus de Lelez nobis presentavit, quarum prime tenor talis est.

Religiosis [4.] viris conventui ecclesie de Lelez amicis suis comes Stephanus Bwbeek, iudex curie domini Lodovici Dei gratia regis Hungarie amicitie debitum sincere cum honore. Noveritis, quod Nicolaus filius Thome filii Pauli de Wosvar pro se personaliter, pro Iohanne vero fratre suo cum procuratoriis litteris vestris iuxta continentiam litterarum nostrarum prorogatoriis in quindenis residentie regalis exercitus contra Bohemos moti et ad octavas festi Beati Michaelis archangeli proxime preteritas (1365. X. 6. u.) proclamate in figura iudicii nostri (1365. X. 20. u.) comparens contra Nicolaum dictum Wos, Stephanum filium Halalos, Andream filium Iohannis filii Petri de Wosmegery, Iohannem filium Nicolai, Gregorium et alterum Gregorium filium Lwkachy de Pererch (!), Blasium et Iohannem filios Pauli, Michaellem et Cosmam filios Byde de Raad quasdam litteras vestras domino nostro regi ad suum litteratorium preceptum rescriptas tenorem litterarum regalium vobis directarum verbaliter in se habentes formam possessionarie recapivationis contradictorieque inhibitionis et citationis denotantes asserens suam et prenominati fratris sui actionem adversus prenominatos homines proponendam litteris contineri in eisdem nobis presentarat,

experiments, [2.] quod Nicolaus filius Thome filii Pauli de Wosvar, pincernarum suorum regalium vicemagister ad s[u]e serenitatis accedens conspectum propositis suis fidelitatibus et fidelium servitiorum suorum laudabilibus meritis, quibus ipse constanti virtute et sollicitudine votiva studuisset complacere sue maiestati reddens se erga regium culmen iuxta suum posse gratum et acceptum quasdam terras Raad et Harommeger vocatas in comitatu de Zabolch habitas asserens easdem fore hominum crastrensium (!) conditionariorum sueque regie collationi pertinentes, ab eodem domino nostro rege sibi et Iohanni fratri suo dari et conferri perpetuo postulasset. Verum quia de qualitate et quantitate dictarum terrarum et utrum eedem sue regie collationi pertinerent, necne, ipsi domino nostro regi veritas non constitisset, ideo fidelitati vestre firmiter

precipiendo mandasset, quatenus vestrum mitteretis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente homo suus regius infradeclarandus ad facies pre-tactarum terrarum Raad et Harummeger vocatarum vicinis et commetaneis earum universis legitime inibi convocatis accedendo, ipsas terras simul cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis iuxta suarum metarum antiquarum et verarum limites et terminos statueret prefatis filiis Thome nove donationis sue regie titulo et eo iure, quo ad sue sublimitatis pertineret collationem perpetuo possidendas, si non fieret contradictum, contradictores vero, si qui fierent, citaret contra iamdictos Nicolaum et Iohannem in suam regiam presentiam ad terminum competentem ratione contradictionis eorum reddituros, post hec seriem ipsius stationis vel nomina contradictorum et citatorum cum termino assignato sue gratie fideliter rescriberetis.

Vos igitur mandatis regii satisfacere cupientes, ut tenemini, cum Iohanne filio Medve homine regio, hominem vestrum fratrem Laurentium ad premissa peragenda pro testimonio transmisissetis, qui demum ad vos reversi vobis consona voce retulissent, quod ipsi feria sexta proxima ante festum exaltationis sancte crucis in anno Domini millesimo CCC^{mo} LX^{mo} quarto preteritum (1364. IX. 13.) accesissent ad facies dictarum terrarum Raad et Harummeger vocatarum et cum easdem prenominatis Nicolao et Iohanni filiis Thome nove donationis regie titulo statuere voluissent, Nicolaus dictus Vos, Stephanus dictus Halalos et Andreas filius Iohannis filii Petri ipsos a statutione et perpetuatione unius possessionis Wosmeger, item Iohannes filius Nicolai a sua possessione Meger, item Gregorius de Peech et Gregorius filius Lwkasy de eadem a tertia Meger, item Blasius et Iohannes filii Pauli ac Michael et Cosmas filii Byde de Raad, quilibet eorum similiter a statutione et perpetuatione nomine sui iuris prehibuissent contradicendo, propter quod ipsi eosdem in facie earundem possessionum ad regie sublimitatis presentiam rationem contradictionis eorum reddituri contra prenominatos filios Thome ad octavas festi Beati Michaelis archangeli tunc venturi (1364. X. 6. u.) citassent.

Quibus [4.] quidem litteris exhibitis prefato Nicolao filio Thome in sua et dicti Iohannis fratris sui personis per predictos contradictores rationem premissae contradictorie inhibitionis coram nobis assignari postulante predictisque Nicolao dicto Vos, Gregorio de Peech et altero Gregorio filio Lucasii quindenas ad easdem (1365. X. 20.) non venientibus, nec mittentibus, sed se in iudiciis mediantibus aliis litteris nostris agravari permittentibus, prenominati Iohannes filii Nicolai et Cosmas filius Byde pro se personaliter, pro prefatis vero Stephano filio Halalos, Andrea filio Iohannis ac filiis Pauli et Michaeli filio dicti Byde cum vestris litteris procuratoriis nostram adeuntes presentiam responde-

rant eo modo, quod ipsi Stephanus filius Halalos et Andreas filius Iohannis filii Petri in dicta possessione Wosmeger, dictus autem Iohannes filius Nicolai in prefata possessione Meger, annotati vero filii Pauli et filii Byde in ipsa possessione Raad adhuc a tempore regis Sancti Stephani more nobilium iobagionum castri persistentes easdem possessiones eodem titulo usque tunc usi extitissent nunquamque homines castrenses conditionarii fuissent et ex eo fecissent prohibitiones prenotatas, licet enim temporibus, quibus palatini regni aut comites vel vicecomites dicti comitatus de Zaboch in ipso comitatu congregationes habuissent generales, proclamarunt et cetera omnia negotia per conditionarios castrenses facienda fecerint, attamen id inviti et tanquam per eosdem palatinos ac comites vel vicecomites potentialiter ad hoc compulsi fecissent et in eo se ac dictos alios consocios eorum ad veridicam attestationem nobilium et aliorum cuiusvis status et conditionis dicti comitatus hominum submittere prompte (!) essent et parati, prelibato Nicolao filio Thome se et dictum Iohannem fratrem suum in eo, ut iidem homines a tempore, cuius memoria hominum non extaret, semper castrenses conditionarii et acclamatorie conditionis fuerint nunquamque nobiles iobagiones castri extiterunt similiter ad asertionem nobilium aliorumque cuiusvis conditionis et preminentie dicti comitatus de Zaboch hominum granter submittere velle referente.

Unde quia partes preallegate in premissis earum altercatoriis obiectionibus se ad ipsam attestationem nobilium et aliorum dicti comitatus hominum submitterant, ideo nos de hiis mera veritate volentes experiri vestram amicitiam litteratorie petieramus reverenter, quatenus vestros mitteretis homines pro testimoniis fidedignos quibus presentibus homines regii in presentibus infradeclarandi in octavis festi pasce Domini tunc venturi (**1366. IV. 12.**) in villam Kallo nuncupatam, ubi scilicet comes vel vicecomites et iudices nobilium dicti comitatus de Zaboch iudicare consueverunt, accederent ibique in congregatione generali per eosdem comitem vel vicecomitem et iudices nobilium termino in eodem nobilibus eiusdem comitatus et aliis de regio litteratorio edicto solum pro premissis rescindendis celebranda ab eisdem nobilibus et aliis cuiusvis status et conditionis ipsius comitatus hominibus in ipsam congregationem confluentibus et congregandis de eo, utrum annotati Stephanus filius Halalos, Andreas filius Iohannis filii Petri, Iohannes filius Nicolai ac filii Pauli et filii Byde in dictis possessionibus Wosmeger, altera Meger et Raad vocatis a tempore Sancti regis Stephani more nobilium iobagionum castri persistentes easdem possessiones ipso nobilis iobagionatus titulo usi extiterint nunquamque homines castrenses conditionarii fuerint, temporibus vero quibus palatini huius regni ac comites vel vicecomites eiusdem comitatus de Zaboch in ipso comitatu

congregationes habuissent inviti et tanquam per eosdem potentialiter compulsi proclamaverunt et cetera omnia negotia per conditionarios castrenses facienda fecerint, aut iidem a tempore, cuius memoria non extaret, semper castrenses et conditionarii proclamatores extiterint ad fidem eorum Deo debitam fidelitatemque domino nostro regi et suo sacro diademati conservandam odio, timore, favore et amore cuiuslibet partis postergatis scirent et inquirerent meram et omnimodam veritatem, post hec ipsius inquisitionis seriem, ut fieret oportunum cum propriis et possessionum illorum, a quibus sciretis, nominibus ad octavas festi Beati Georgii martiris similiter tunc affuturi (1366. V. 1. u.) domino nostro regi fideliter rescriberetis.

Ipsis itaque octavis festi Beati Georgii martiris adherentibus prelibatus Nicolaus filius Thome pro se personaliter et pro ipso Iohanne fratre suo cum vestris litteris procuratoriis in nostram veniens presentiam presentibus prenotatis Iohanne filio Nicolai et Cosma filio Byde, qui pro se personaliter, pro prefatis vero Stephano filio Halalus, Andrea filio Iohannis ac filiis Pauli et Michaele filio dicti Byde similiter cum vestris litteris procuratoriis nostri adherebant in presentia litteras vestras super premissis regie serenitati rescriptionales nobis presentarat,

experiments [3.] inter cetera, quod vos petitionibus nostris satisfacere cupientes cum Iohanni dicto Medve Andream presbitrum capellanum vestrum pro parte dictorum actorum, item cum Paulo filio Alberti de Ibron fratrem Petrum presbitrum pro parte prenominatorum in causam attractorum hominibus regis vestros homines pro testimoniis transmisissetis ad premissa exequenda, qui demum ad vos reversi vobis consona voce retulissent, quod ipsi sabbato proximo ante octavas festi pasce Domini (1366. IV. 11.) ad villam Kallo vocatam accessissent, ubi ipsi in congregatione generali vicecomitis et iudicium nobilium comitatus de Zaboch universitati nobilium comprovincialium celebrata ab eisdem nobilibus facta diligenti inquisitione talem de premissis comperissent omnimodam veritatem, quod prenominati nobiles de Meger et de Raad a tempore Sancti regis Stephani et confessoris nobiles iobagiones castri extitissent, in congregationibus vero domini palatini et comitum parochialium clamassent et etiam malefactores suspendissent, sed hoc inviti et tanquam per eosdem potentialiter compulsi fecissent, alioquin, si hoc facere recusassent, tunc cum gravaminibus iudiciorum ipsos condempnassent et qui ad scitum dictorum nobilium predicti comitatus iudicia birsagiorum pro eo, quod non clamassent, super eos exegissent et nunquam homines castrenses extitissent.

Quibus [4.] quidem litteris exhibitis et revisis partibus predictis in premissis medelam equitatis per nos eis elargiri inplorantibus, licet in prefata congrega-

tionem predicti nobiles ipsius comitatus de Zaboch iuxta allegationem dictorum iobagionum castri attestati extitisse ex serie premissarum litterarum vestrarum reperti extiterunt, tamen quia nobis, prelati, baronibus regnique nobilibus nobiscum in adiudicatione ipsius cause consedentibus id, ut si dicti homines nobiles iobagiones castri fuissent semelque vel secundo ad premissam conditionariam servitutem per palatinum vel comites vel vicecomites inviti compulsi fuissent, tum pluries vel semper ad ea nobiles iobagiones et liberos homines compellere nequivissent, agnoscebatur ipsique de hiis regale maiestati querimonia porrigere debuissent, qua minime facere procurassent, pro eo hiis diligenter consideratis et premetitis prefatas terras seu possessiones Wosmeger, aliam Meger et Raad vocatas prescriptis Nicolao et Iohanni filiis Thome eorumque heredibus et successoribus universis ex causis rationabilibus premissis titulo prescripte regalis collationis perpetuo adiudicantes easdemque ipsis modo infrascripto statuere committentes vestram amicitiam presentibus requirimus reverenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes filius Medve de Waya homo regius in festo nativitatis Beati Iohannis Baptiste proxime venturo (1366. VI. 24.) et aliis diebus subsequentibus ad idque sufficientibus ad facies dictarum possessionum Raad, Wosmeger et altera Meger vicinorum et commetaneorum suorum legitimis convocationibus factis accedendo statuatur ipsas cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis universis ab aliorum iuribus metaliter distinguendo annotatis filiis Thome de Wosvar eorumque heredibus et successoribus eo iure, quo ipsis ex premissa regie collationis titulo dinoscuntur pertinere, contradictione dictorum castrensi-um et aliorum quorumlibet eo, quod in premissa recaptivatione dictarum possessionum statuti-ioni earundem nullus alterius preter ipsorum castrensi-um obviaret contradictio nec quisquam alter in processu presentis cause se intromiserat de facto possessionum ipsarum causam in eandem, non obstante, si qui vero alii preter ipsos castrenses quidquam iuris se habere sperarent in eisdem facta ipsa statuti-ione, dum volunt, exequantur iustitia exigente, post hec ipsius possessionarie statuti-onis seriem cum cursibus metarum ad octavas festi Beati Iacobi apostoli similiter nunc affuturi (1366. VIII. 1. u.) domino nostro regi fideliter rescribatis. Datum in Wyssegrad, sedecimo die termini prenotati anno Domini millesimo CCC^o LX^{mo} sexto. (1366. V. 16.)

Alterius vero littere contentia is (!) est.

Excellentissimo [5] domino Lodovico Dei gratia regi Hungarie Iohannes prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez orationes in Domino pro ipsius vita pariter et salute. Vestra noverit excellentia, quod cum nos

iuxta continentiam litterarum magnifici viri comitis Stephani Bwbek, iudicis curie vestre modum et formam iudicarie sue commissionis exprimentum ad faciendam subscriptam statutionem possessionariam unacum Iohanne filio Medve, homine vestre serenitatis in eisdem litteris suis reperto, nostrum homine videlicet fratrem Andream pro testimonio transmissemus, qui demum exinde ad nos reversi consona voce retulerunt, quod ipsi in festo nativitatis Sancti Iohannis Baptiste (**1366. VI. 24.**) accesissent ad facies possessionum Raad, Wosmeger et alterius Meger vocatarum in comitatu de Zabocho existentium, ubi easdem presentibus vicinis et commetaneis earundem tunc inibi legitime convocatis cum omnibus earum utilitatibus et quibuslibet pertinentiis titulo vestre regie nove collationis Nicolao et Iohanni filiis Thome de Wosvar in heredes heredumque suorum successores iure perhempnali statuissent possidendas, tenendas et habendas nullo penitus contradictore contradicente. Datum in festo Beati Ladislai regis et confessoris anno Domini CCC^o LX^{mo} sexto. (**1366. VI. 27.**)

Nos **[6.]** itaque de ipsarum possessionum et terrarum resignatione et statutione modo prehabito informati tenoribus dictarum duarum litterarum presentibus verbaliter insertis ipsis partibus petentibus iamdictam possessionem Zenthgyurgh, alio nomine Ibran nominatam prelibatis filiis Gregorii, ipsas vero possessiones seu terras Meger [et] Raad vocatas annotatis filiis Thome et earundem partium heredibus ac successoribus cum quibuslibet earum utilitatibus et pertinentiis universis sub earum veris et antiquis distinctionibus metalibus eo iure, quo eis dinoscuntur pertinere ex rationibus preallegatis ipsam concordiam et statutionem auctoritate iudicaria roborantes relinquimus et commisimus in perpetuum possidere, tenere pariter et habere salvis iuribus alienis. In cuius rei testimonium et firmitatem presentes eisdem filiis Gregorii concessimus litteras nostras privilegiales pendentis sigilli nostri auctentici (!) munimine roboratas. Datum in Wyssegrad, sedecimo die octavarum festi epiphaniarum Domini predictarum anno eiusdem millesimo CCC^o septuagesimo tertio. (**1373. I. 28.**)

Quibus productis easdem litteras privilegiales de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali transscribi, transsummi et presentibus litteris nostris patentibus et privilegialibus inseri facientes eidem Benedicto de Meger duximus concedendas communi iustitia suadente. Datum Bude predicta tricesimo septimo die octavarum festi Beati Georgii martiris predictarum anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo nono.

Lecta per magistrum Adam prothonotarium

VI

1550. február 21., Pozsony

Ferdinánd király parancslevele a leleszi konventhez, amelyben többek között átírta Szepesi Jakab országbíró 1378. november 14-i ítéletlevelét.

Szakadozott, néhol hiányos, a hátoldalán papírral megerősített papíron, hátlapján rányomott pecsét nyomával. DL 24 910. (HU MNL OL, E 148, 1845-48.) – A hátlapján címzés: *Fidelibus nostris conventui ecclesie de Lelez pro nobili Nicolao Rady filio alterius quondam Nicolai Rady, ut in causam attracto, contra nobilem Georgium Farkas de Bogdan, ut actorem, super quadam possessionaria reambulatione, estimatione ac iuris quartalicii excisione et restatutione per nostram et vestrum homines modo intrascripto [...] memorialis cuius series, ut fuerit expediens, ad decimum quintum diem ultimi diei exequutionis premissorum legitime perdurandum est reportanda.* – Felette: *proclamata in profesto Andree apostoli [...] per Naghwathy prothonotar[ium] regium, sed nemo prohibet, ideo rescriptum putanda.* – A címzés alatt bírósági feljegyzés: *Lecta et extradata per me magistrum Anthonium [de] Naghwath prothonotarium personalis presentie regie maiestatis; az alsó részén: Ad iudicium.*

Ferdinandus divina favente clementia Romanorum, Hungarie, Boemie etc. rex, semper **16.** augustus, infans Hispaniarum, archidux Austrie [etc., fidelibus nostris honorabilibus] conventui ecclesie de Lelez, salutem et gratiam. Noveritis, quod Petrus litteratus de Kakon pro nobili [Geor]gio Farkas de Bogdan cum procuratoriis litteris vestris iuxta continentiam litterarum vestrarum exhibitoriarum] feria tertia proxima post festum Beati Briccii episcopi et confessoris, in anno domini millesimo quingentesimo quadragésimo octavo transacto preteritum (**1548. XI. 20.**), instante scilicet termino celebrationis [iudiciorum festi] Beate Luce evangeliste tunc similiter proxime preteriti (**1548. X. 18.**), ad quem scilicet terminum universe cause ex publicis constitutionibus regnicolarum nostrorum adiudicariis solite per nostram maiestatem generali[ter fuerant] prorogate in figura iudicii personalis presentie¹⁴⁸ nostre comparendo contra nobilem Nicolaum Rady filium quondam [al]terius Nicolai Rady filii quondam Joannis filii olim Joannis senioris de prefata Rad et [domi]nam Potentianam, consortem Stephani litterati, filiam videlicet quondam Joannis de Rad, filii quondam alterius Joannis [...] filii olim prenominati Joannis senioris

¹⁴⁸ Az oklevélben minden esetben „ppnti(a)” formában rövidítve.

de Rad proposuerat eomodo, quomodo ipse actor [ex] totali medietate portionis possessionarie dicti olim Joannis senioris de dicta Rad in eadem possessione Rad in comitatu de Zabolch existente habite aliisque etiam universis bonis et iuribus possessionariis, tam here[ditariis], quam emptitiis ubilibet et in quibuscumque comitatibus habitis prelibati quondam Joannis senioris de prefata Rad, que videlicet ex eisdem ius femineum veluti masculinum sequerentur portiones congruentes et cum hoc paria litterarum et litteralium instrumentorum factum earundem portionum possessionariarum tangentium et concernentium, de illis vero, que non ius femineum, sed masculinum dumtaxat tangerent, ius quartalium eidem Georgio Farkas actori iuxta regni consuetudinem provenire debentium a prefatis Nicolao Rady ac domina Potentiana apud quorum, utpu[ta] manus nunc huiusmodi bona et iura possessionaria haberentur, rehabere vellet iure regni requirente, ex parte quorum idem procurator dicti actoris per dictam nostram personalem presentiam in premissis iuris aequitatem iust[itieque] complementum supplicaverat elargiri.

Quo audito Ambrosius de Beycz pro prelibatis Nicolao Rady et domina Potentiana in causam attractis cum procuratoriis litteris vestris in eandem nostram exurgendo persona[lem] in presentiam in personis eorundem responderat ex adverso, quod ipsi super facto medietatis portionis possessionarie dicti olim Joannis senioris de dicta Rad, qui etiam aliis universis bonis et iuribus possessionariis hereditariis et emptitiis certas haberent litteras et litteralia instrumenta iuxta quarum continentiam portionem dicto actore congruentem, que ipsum concernere videbatur, reddere quas et que non ad presens, sed in [te]rmino ulteriori per dictam nostram personalem presentiam eisdem dando coram eadem producere et exhibere prompti essent et parati.

Et quia sine diligenti perlustratione pretectarum litterarum et litteralium instr[ume]ntorum partes inter easdem congruens iudicium facere non poteramus, pro eo nos his perceptis iudicantes commiseramus eo modo, ut iidem in causam attracti vel procuratores eorum legitimi pretactas litteras et litteralia instr[ume]nta, si quas et que super factis pretactorum bonorum et iurium possessionariorum dicti quondam Joannis Rady senioris pro se haberent confectas et emannata vigesimo quinto die a die dictarum presentium computando coram dicta nostra personali presentia absque ulteriori prorogationis confidente producere et exhibere debeant et teneantur, ut illis visis tandem eadem iudicium et iustitiam facere valeat inter partes in premissis dictante iuris equi[tate].

A quoquidem vigesimo quinto die causa partium prescripta similiter exhibitio pretectarum litterarum et litteralium instrumentorum diversis prorogationum cautelis intervenientibus ad terminum celebrationem iudiciorum festi

Beati Georgii martiris in prescripto anno domini millesimo quingentesimo quadragesimo octavo transacto preteriti (1548. V. 1. u.) dilative attigerat, in quo quidem termino prefatus actor per legitimum suum procuratorem coram dicta personali presentia nostra comparendo quasdam litteras nostras adiudicatorias et sententiales contra prenotatos in causam attra[ctos propter] non venientes et non comparitionem eorundem ab eadem personali presentia nostra pro sui parte excipere curaverat, quatenus idem actor dum per nostrum et vestrum homines debite exequutioni demandari facere voluisset, [pre]fati in causam attracti quasdam litteras magistri Francisci de Rewa, locumtenentis palatini regni nostri Hungarie inhibi[torias] novi iudicii pro se extraxerat, vigore quarum premissam exequutionem pretectarum litterarum nostrarum adiudicatoriarum sententialium inhibuerat ac prefatum Georgium Farkas actorem contra se legitime e[vo]cari facere procuraverat, et sic postea causa partium prescripta diversis prorogationum cau[telis] intervenientium ad terminum celebrationem iudiciorum festi Beati Georgii martiris in anno domini millesimo quingentesimo quadragesimo nono proxime transacto preteriti (1549. V. 1. u.), ad quem scilicet terminum universę causę regnicolarum nostrorum decem et octo comitatuum partium superioris et Transsticialium iuxta contenta arti[culoru]m in conventu eorum generali pro festo Beati Lucę evangeliste in prescripto anno domini millesimo quingentesimo quadragesimo octavo (1548. X. 18.), hic Posonii de regio nostro edicto celebrato editorum ad[iu]dicari solite generaliter fuerant prorogate dilative attigerat.¹⁴⁹

Quo instante prefato Georgio Farkas actori per legitimum suum procuratorem coram prefato locumtenente palatini comparendo, annotatis vero Nicolao Rady et domina Potentiana in causam attractis terminum ad eundem non venientibus, neque mittentibus causamque ipsorum vigore huiusmodi novi iudicii prosequi non curantibus et penitus omittentibus, pref[er]tus locumtenens palatini predictos in causam attractos in singulis sex marcis gravis ponderis, iudiciis scilicet regalibus condemnans, prescriptas litteras nostras adiudicatorias et sententiales pro parte predictę actoris emannatas in omnibus suis punctis et articulis iterato exequi et effective mancipare debere mediantibus litteris suis adiudicatoriis commiserat, quas dum homo eiusdem locumtenentis [pa]latini testimonio vestro presente ad facies predictę possessionis Rad vicinis et com[metaneis] eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedentes premissam i[u]dicariam deliberatio[nem et] sententiam nostram iuxta tenorem et continentiam earundem litterarum no[strarum] adiud[icato-

¹⁴⁹ Vö. 1548. évi 19. tc. (MOE IV. 177., 221–222.).

riarum et sententionalium] in omnibus suis punctis et articulis variatione sine omni debite exequ[utioni] demanda[. . .] prefati in causam attracti exequutio[ni] pretactarum ambarum litterarum adiudicat[oriarum] obviaverant, cuius] quidem exequutionis seriem dum vos ad decimum quintum [diem] predicto locumtenenti palatini rescripseratis.

A quo quidem decimo quinto d[ie . . .] partium prescripta seriebus litterarum nostrarum prorogatoriarum ventilando ultimate ad terminum celebrationem iudiciorum festi Beati Lucę evangelistę proxime preteriti (1549. XI. 1.), ad quem videlicet terminum universae causae [de]cem et octo comitatuum partium superioris et Transsticialium iuxta constitutionem publicam regnicolarum nostrorum adiudicari solite generaliter fuerant prorogate modo dilatorio extitit de[volu]ta.

Quo instante nobisque feria quinta proxima post festum Beate Elisabeth noviter preterita (1549. XI. 21.) unacum nonnullis dominis prelati, baronibus magistrisque prothonotariis et regni nostri nobilibus, sedis scilicet nostre iudiciarie iuratis assessoribus nobiscum pro faciendo moderativo iudicio causa[ntibus] tribunali consedentibus Gregorius litteratus de Zygeth pro prefato Georgio Far[kas] actori cum procuratoriis litteris vestris nostram veniens personalem in presentiam presentibus ibidem et adherentibus Joanne de Megyer, qui prefato Nicolao Rady in causam attracto cum procuratoriis litteris vestris, pro antedicta vero domina Potentiana Stephanus litteratus de predicta Rad similiter cum vestris litteris procuratoriis personaliter astabant, idem procurator prenominati actoris contra iamfatos in causam [a]ttractos litteras vestras super premissis rescriptionales in papiro clause confectas ac sigillo vestro conf[irma]tas nostrum iudicarium producere curavit in conspectum huiusmodi sub tenore.

Magnifico domino Francisco de Rewa comiti comitatus de Thwroc necnon vacante [15.] officio regni Hungarie palatini locumtenenti, domino eorum honorando, Georgius Body prepositus et conventus ecclesie Sanctę Crucis de Lelz, salutem et amicitiam paratam cum honore. Vestra noverit magnificentia nos binas litteras adiudicatorias sententionales pro parte nobilis Georgii Farkas de [Bog]dan, ut actoris, contra nobiles Nicolaum Rady et dominam Potentianam consortem nobilis Stephani litterati, filiam [scilicet] quondam Joannis de Rad veluti in causam attractos, unas [14.] quidem serenissimi principi et domini, domini Ferdinandi divina favente clementia Romanorum, Hungarie, Boemie etc. regis, semper augusti, infantis Hispaniarum, archiducis Austrię etc., domini nostri gratiosissimi modum et fo[rmam] cuiusdam iudicarie deliberationis super quadam possessionariam excisione et restatutione feria quarta

prox[ima] post festum sacri penthecostes anni proxime preteriti (1549. VI. 12.), alteras **13.** vero eiusdem magnificentie [...] super vice iterata exequutione earundem litterarum adiudicatoriarum sententionalium necnon onerum iudicialium solutione et satisfactione per nostrum et vestrum homines fieri debentium in se denotantes sabatho proximo ante dominicam Iubilate proxime preterita (1549. V. 11.), ambas scilicet Posonii instantes, utpote terminis celebrationis iudiciorum festorum Beati Georgii martiris preteritorum confectas et emannatas nobisque preceptorias sonantes et directas summa cum obedientia, ut honore, prout tenemur et decet, [rece]pisse iuxta quarum continentiam unacum nobili Anthonio Erdewdy de Bessenew homine vestro in eisdem litteris vestris adiudicatoriis sententionalibus conscripto et ad id specialiter transmissio, no[strum] hominem videlicet honorabilem Thomam Wethessy de Therem presbiterum socium nostrum conventualem ad ea, que utrisque in pretactis litteris adiudicatoriis sententionalibus continebantur fideli[ter] exequenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis conformiter retulerunt eo modo, quomodo ipsi feria tertia proxima post festum divisionis apostolorum proxime preteritum (1549. VII. 16.) ad facies possessionis Rad vocate in comitatu de Zabolch existentis habite vicinis et commetaneis eiusdem universis, signanter vero nobilibus Thoma et Nicolao de Megyer, Joanne et Dionisio de Kemeche, Joanne Bogdany, Michaele Bagy de Senye necnon Georgio de Zolnok inibi legitime convocatis et presentibus accessissent dumque idem homo vester dicto testimonio nostro presente predictas excisionem, restatutionem et onerum iudicialium solutionem ac satisfactionem peragere et effectui mancipare debiteque exequutioni demandare voluisset, extunc quidam Franciscus Zeles homo prefati Nicolai Rady in causam attracti nominibus et in personis eorundem in causam attractorum huiusmodi excisioni, restatutioni et onerum iudicialium solutioni evagin(an)te gladio violenta quodam repulsione obviasset, ob quam quidam violentiam repulsionem prefatus homo vester prelibato testimonio nostro presente prefatos Nicolaum Rady et dominam Potentianam consortem dicti Stephani litterati in causam attractos contra memoratum Georgium Farkas actorem ad octavas Beate Luce evangelistę proxime affuturas vestram in presentiam evocasset, quorum premisorum seriem unacum prescriptis litteris utrisque adiudicatoriis sententionalibus in margine superiore capite sigilli nostri consignatis et [cum] presentibus in specie remissis ad quintumdecimum diem diei prelibate executionis computando prefatę magnificentię vestre duximus rescribendam. Datum duodecimo die termini prenotati, anno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo nono. (1549. VII. 27.)

Quibus exhibitis et presentatis prefatus procurator prelibati [actoris] primum onus repulsionis ac pretia pretactarum litterarum adiudicatoriarum nobis et part[i a]dverse deponi ac persolvi et deinde rationem violente repulsionis et non admissionis executionis preta[ctar]um litterarum nostrarum adiudicatoriarum assign[ar]i postulavit per in causam attractos prenotatos. Quo percepto predictus Joannes Megyery nomine et in persona prefati Nicolai Rady in causam attracti [nostram ex]surgendo personaliter in presentiam depositis prius et persolutis tam pre[tiis] preta[ctarum] litterarum adiudicatoriarum, quam etiam premissis onere pretacte repulsionis respondit talimodo, quod prescripta [repu]sio pre[scri]ptarum litterarum nostrarum adiudicatoriarum per prefatum Nicolaum Rady in [causam attrac]tum propter [quod] facta extitisset, quoniam pretacta portio possessionaria prefati olim Joannis Rady senioris in preallegata possessione Raad habita ius tantum masculinum et non femineum concern[er]et ex eoque predicto actore de huiusmodi portione et aliis quoque iuribus possessionariis dicti quondam Joannis Rady non portionem congruentem, sed quartam solum modo puellarem reddere teneretur et in horum verborum suorum verificationem quasdam litteras comitis Jacobi de Scepus iudicis curie serenissimi principis quondam domini Ludovici regis adiudicatorias in pergameni privilegialiter confectas ac sigillo eiusdem in pendentis communitatis in Wysegrad, (vigesimo)¹⁵⁰ sexto die octave diei quindenarum festi Beati Michaelis archangeli, in anno Domini millesimo trecentesimo septuagesimo octavo (1378. XI. 14.) patenter emannatas hunc tenorem continentem.

Nos comes Jacobus de Scepus iudex curie ... Datum in Wysegrad, vigesimo sexto die octavi diei quindenarum festi Beati Michaelis archangeli predicatarum, anno Domini millesimo CCC^{mo} septuagesimo octavo supradicto. [10.]

Quibus exhibitis et presentatis partibusque ipsis presentibus perlectis et sua serie interpretatis prelibatus procurator actoris in contrarium pretactarum litterarum prefati comitis Jacobi adiudicatoriarum in persona prefati Nicolai Rady allegavit eo modo, quod premissis littere ipsius comitis Jacobi ad docendam hoc, quod prescripte possessiones Raad et Megyer iuri saltem masculino deservirent, minus essent sufficientes, quoniam ex tenore et continentia earundem litterarum adiudicatoriarum edici non posset, quod eedem possessiones prefatis progenitoribus dictorum in causam attractorum ad sexum tantum modo masculinum per predecessores nostros quondam reges Hungarie pro servitiis ipsorum date et collate fuissent.

¹⁵⁰ Az átíráskor tollban maradt.

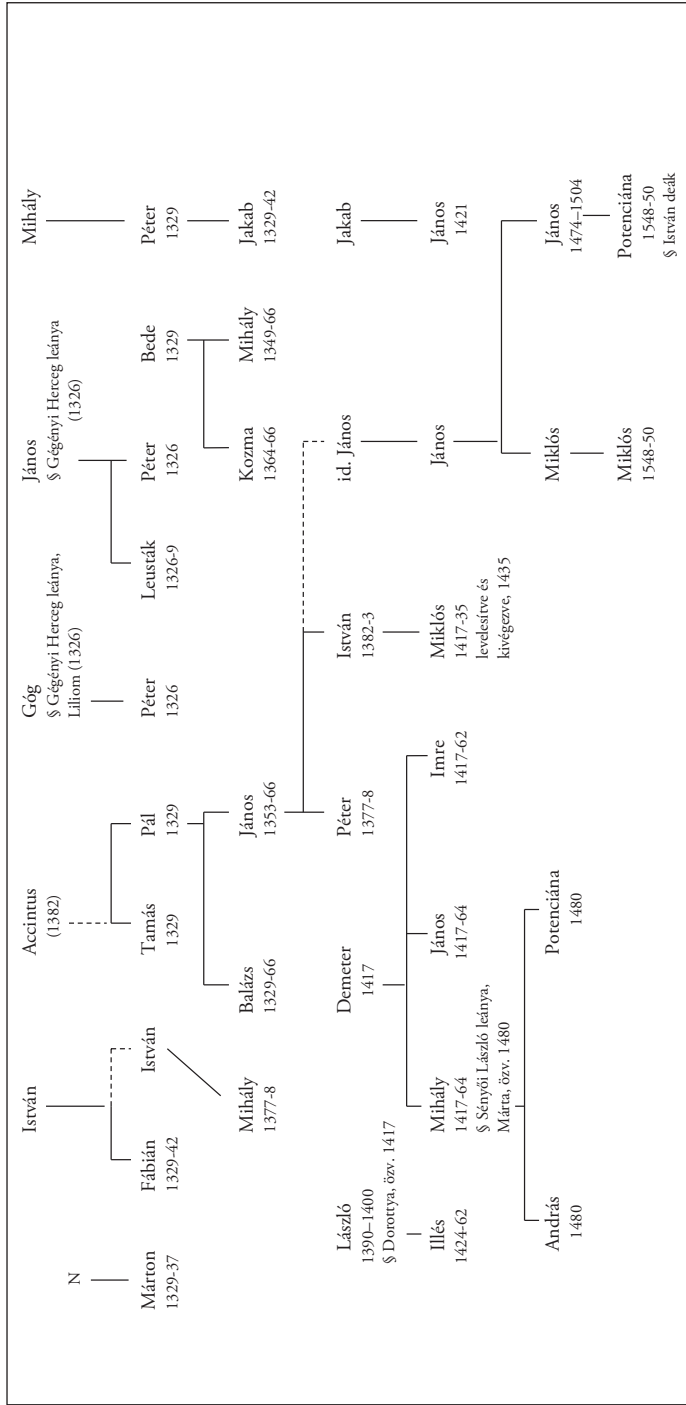
Quibus sic habitis prefati procuratores partium prescriptarum suis partibus per nos in premissis iuris æquitatem et iustitię complementum postularunt elargiri. Verum quia ex seriebus et continentiis preinsertarum litterarum comitis Jacobi adiudicatoriarum manifeste apparebat, quod prefatus Nicolaus Fekech pretactas possessiones predictorum nobilium de Raad et Megyer, quas avi et prothavi eorundem sub titulo nobilitatis possedissent, a predicto olim domino Ludovico rege sibi ipsi impetraverat, contradictione autem per dictos nobiles de Rad et Megyer legitime facta et causa partium multis prorogationibus de termino in terminum currente, tandem ultimatim predicti nobiles de Rad et Megyer per iudiciariam deliberationem prefati comitis Jacobi iudicis curie ex reportata serie premissæ attestationis et inquisitionis iuramenta ipsorum trecentis et sex nobilibus in pretactis litteris adiudicatoriis nominatim conscriptis super eo, quod ipsi a tempore Sancti Stephani regis prescriptam possessionem ipsorum Raad more nobilium iobagionum castri tenuissent et possedissent et nunquam ipsi homines castrenses conditionales fuissent, sed prefato quondam Ludovico regi cum effusione sanguinis et discriminibus capitum ipsorum fideliter servivissent, in terminis prescripte iuramentali depositioni prefixis resolutis cingulis, discalciatis pedibus et terram supra capita eorum levando generaliter prestitissent et deposuissent, ob hoc dum prefata personalis presentia nostra prescriptam possessionem Raad sexui saltem masculino deservire et quod ex eadem ius tantum modo quartalitiū hereditate ipsius portionis possessionarie penes dictos in causam attractos salva remanente, prefato actore iuxta predicti regni nostri Hungarie consuetudinem communi estimatione pecuniaria solutione mediante reddi et extradari debere iudicialiter comperisset, ac inter ipsas partes pronunciasset, prefatus procurator annotati actoris huiusmodi iudiciaria deliberatione predictæ personalis presentie nostre minime contentus exitit, sed causam partium prescriptam simulcum tota serie ipsius adiudicationis eiusdem nostre personalis presentie ad tribunal nostrum regium, solius videlicet maiestatis nostre in presentiam maturius revidendam et terminandam provocavit.

Nobis igitur feria secunda proxima post festum Beati Valentini martiris noviter preteritum (1550. II. 17.) cum reverendissimis, spectabilibus, magnificis, dominis prelatis ac baronibus aliisque quampluribus consiliariis nostris castro nostro Poseniensi, in regali solio nostro pro tribunali consedentibus, dum ex relatione egregii Michaelis de Mere, locumtenentis predictę personalis presentie nostre totam seriem premissæ causæ ac iudiciarię deliberationis per ipsam personalem presentiam nostram modo premissa facta regia benignitate exaudissemus ac diligenter et exacte cognovissemus premissam iudiciariam deliberationem ipsius personalis presentie nostre nulla in parte variante et emendante

in cunctis suis partibus tanquam rite et iuxta predicti regni nostri Hungarię consuetudinem factam et pronunciatam approbavimus et ratificavimus ac per nostrum et vestrum homines debite exequutioni demandari debere decrevimus et commisimus, prout decernimus et committimus presentium per vigorem, quocirca fidelitati vestrę harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente Sandrinus Farkas de Bogdan, Georgius Cheres de Pazon, Thomas de Hodos, Dionisius Kemechey, Thomas de Apagh, Joannes Bogdany, Ambrosius de Bwl, Stephanus de Kerch, Stephanus de Zakol aliis absentibus, homo noster ad facies predictę possessionis Raad consequenterque totalis portionis possessionarie prenominati quondam Joannis Rady senioris in eadem habite, vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo habita prius prescriptę portionis possessionarie legitime reambulatione et condigna ęstimatione quartam partem summę huiusmodi communis ęstimationis predictus Nicolaus Rady annotato Georgio Farkas actore pecuniaria solutione mediante persolvens predictam portionem possessionariam apud manus ipsius Nicolai Rady in causam attracti relinquet perpetuo possidendam contradictione, inhibitione et repulsione prefati actoris et aliorum quorumlibet previa ratione non obstantibus, si vero predictus Nicolaus Rady pretactam summam prescriptę communis ęstimationis pecuniaria solutione dicto actori reddere et persolvere nollet, extunc premissam directam quartam partem pretactę totalis portionis possessionarie in dicta possessione Rad habite excidendo et sequestrando restatuet eandem quartam partem prefato actori tamdiu donec de prenotato suo iure quartalatio per ipsum Nicolaum Rady vel heredes ac posteritates eiusdem pecuniaria solutione satisfactum fuerit, titulo pignoris possidendo similiter contradictione, inhibitione et repulsione prefati Georgii Farkas et aliorum quorumlibet previa ratione non obstantibus, et post hec huiusmodi reambulationis, ęstimationis et iuris quartaliti excisionis et restatutionis ac tocus inibi peragendi negotii seriem, ut fuerit expediens, dicte personali presentię nostrę fideliter rescribatis. Datum Posonii, feria sexta ante dominicam Invocavit, anno domini millesimo quingentesimo quinquagesimo.

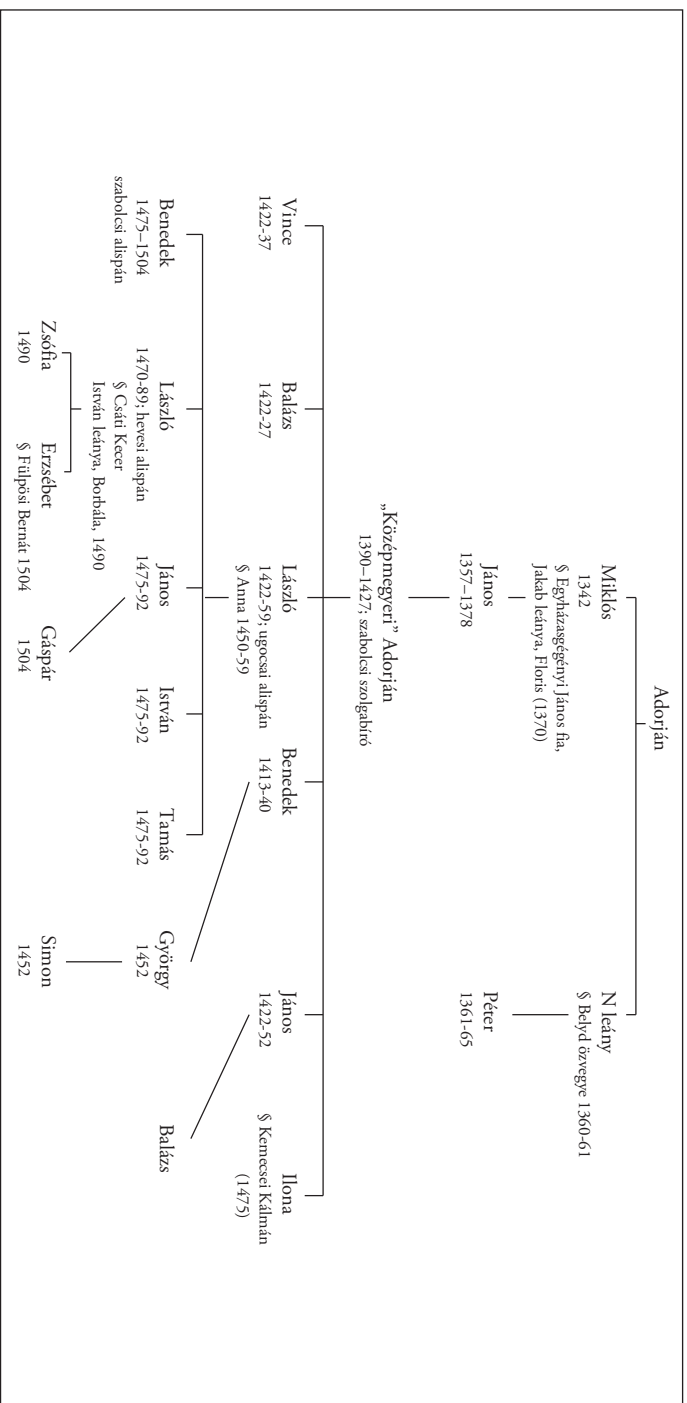
Családfák

A Rádi rokonság

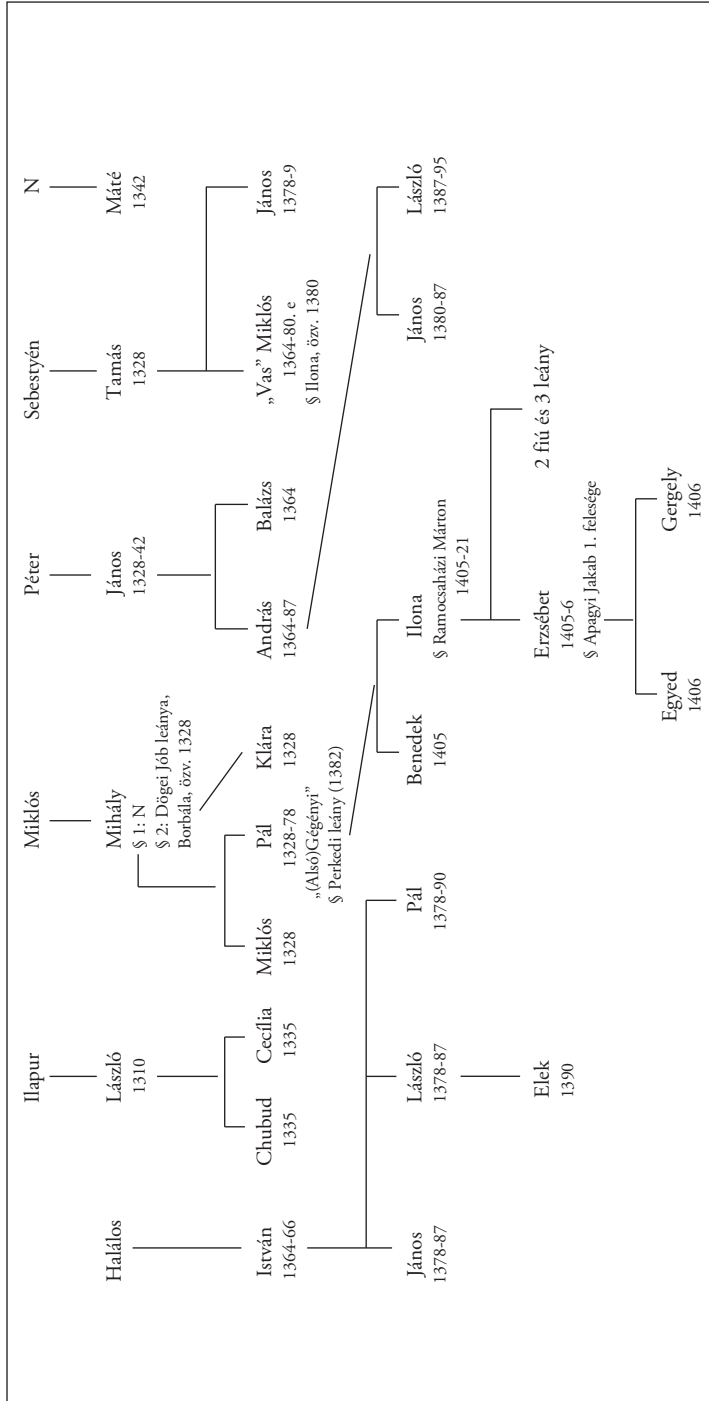
1326: Anjou oklt. X. 167. sz.; 1329: Uo. XIII. 385. sz.; 1337: Uo. XXI. 329. sz.; 1342: Uo. XXVI. 535. sz.; 1349: Szabolcs I. 450. sz.; 1353: Anjou oklt. XXXVIII. 509. sz.; 1364-66: Regeszták 1-4. sz.; 1377-8: Uo. 10. sz.; 1382: DF 219 973.; 1383: Kállay II. 1961. sz.; 1390: Lelesz I. 259/65. sz.; 1400: DL 53 092.; 1417: ZsO VI. 311., 1067. sz.; 1421: Uo. VIII. 473. sz.; 1424: Uo. XI. 1541. sz., vö. 1425: Uo. XII. 559. sz.; 1435: C. Tóth N.: Szabolcs megye 163. 1462: Szabolcs II. 577. sz.; 1464: Uo. 590. sz.; 1474: Uo. 625. sz.; 1480: DL 62 340.; 1504: Szabolcs II. 741. sz.; 1548-50: Regeszták 16. sz. – Vö. C. Tóth N.: Szabolcs megye 206.

A Megyeri rokonság I. A Megyeri (Középmegyeri) család

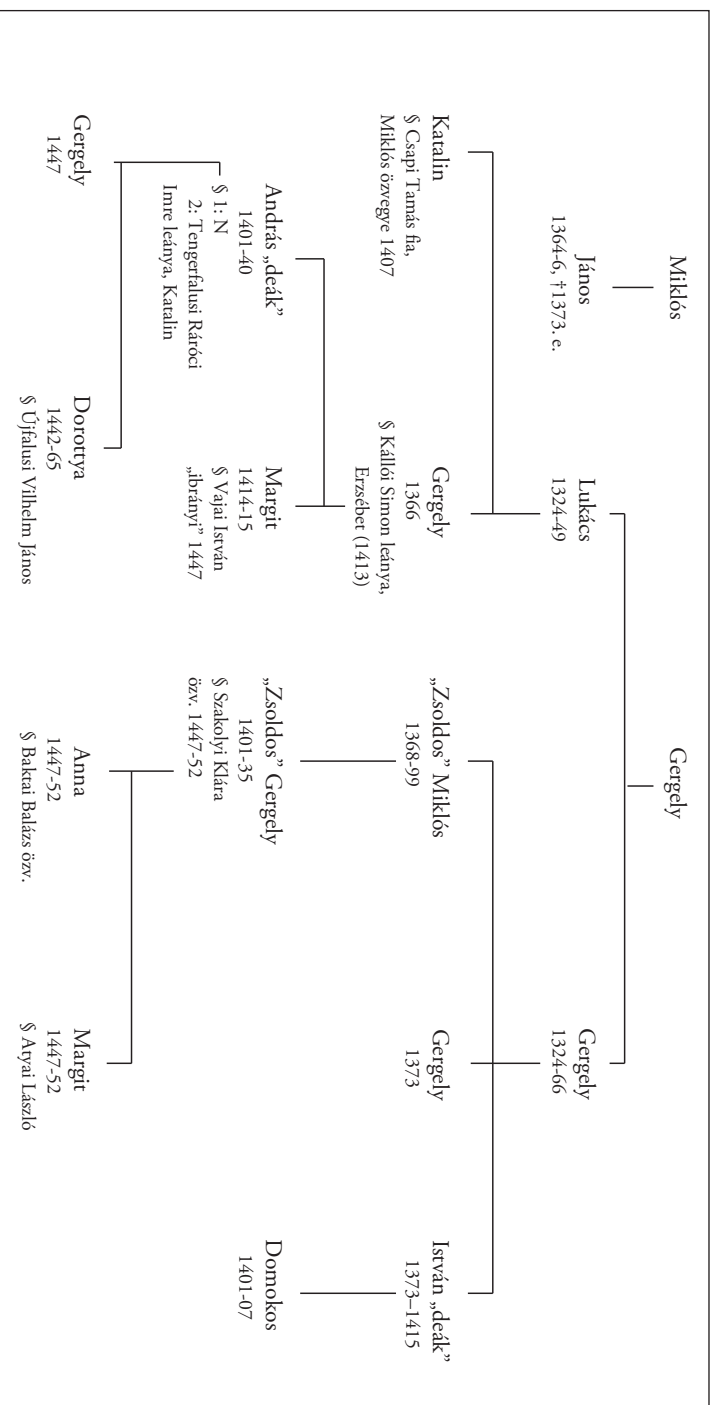
Vö. C. Tóth N.: Szabolcs megye 198. – 1342: Anjou okl. XXVI. 265. sz.; 1357: Szabolcs I. 532. sz.; 1360: Uo. 563. sz.; 1361: Uo. 573. sz.; 1365: Uo. 609. sz.; 1370: DF 251 754.; 1378: Regesztrák 10. sz.; 1390: Lelesz I. 256/53. sz.; 1413: ZsO IV. 1058. sz.; 1422: Uo. IX. 632. sz.; 1427: Szabolcs II. 394. sz., ZsO XIV. 1083. sz.; 1437: Szabolcs II. 441. sz.; 1440: DL 55 232.; 1450: DF 222 446.; 1452: DL 55 516., DF 209 563.; 1459: Zichy X. 52.; 1470: DL 55 921.; 1475: DF 253 823., fol. 48a; 1489: DF 223 847.; 1490: SzSBokl. 143.; 1492: Uo. 146.; 1504: Szabolcs II. 741. sz., DF 224 424.

II. A Vas megyeri rokonság

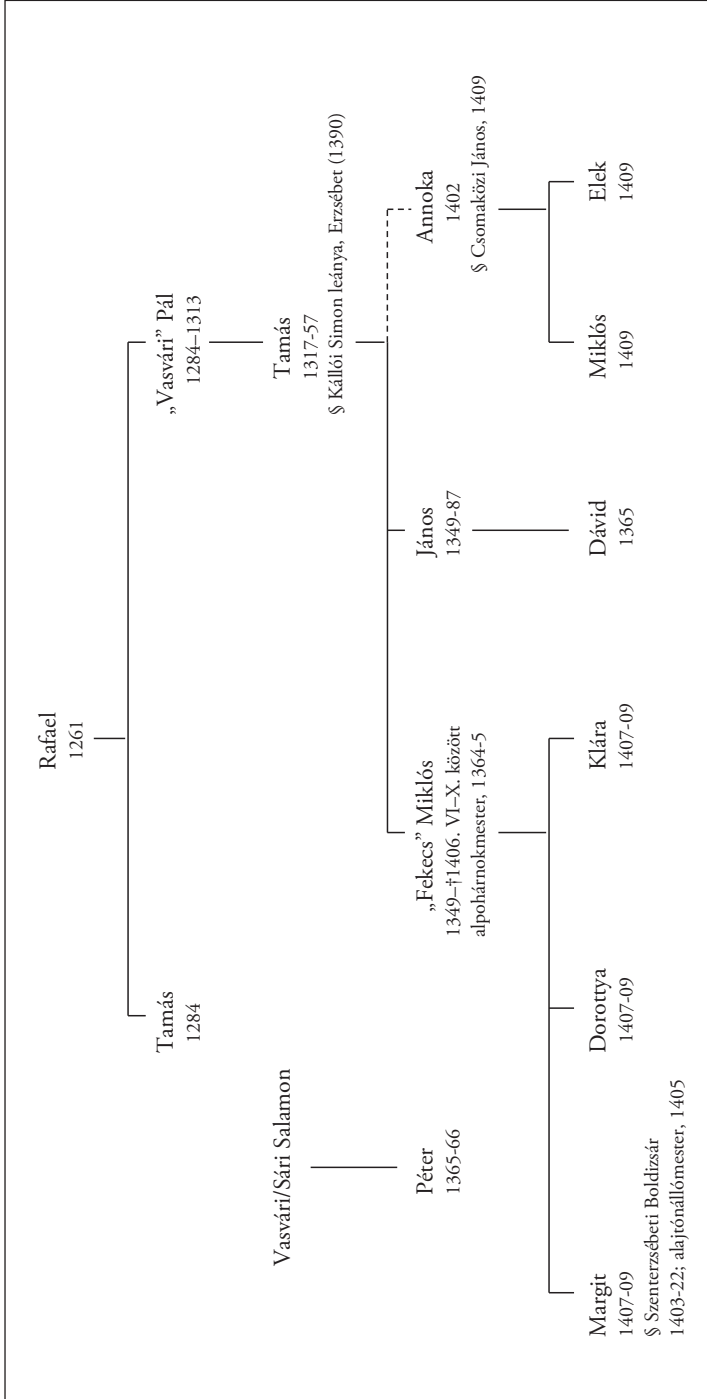
1310: Szabolcs I. 21. sz.; 1328: Anjou oklt. XII. 336. sz.; 1335: Uo. XIX. 354. sz.; 1342: Uo. XXVI. 291. sz.; Szabolcs I. 295. sz.; 1364–1366: Regeszták I–4. sz.; 1378: Uo. 10. sz.; 1379: DF 219 835.; 1380: Szabolcs I. 695–696., 701. sz., DL 42 155., 64 099.; 1382: Szabolcs I. 708. sz.; 1387: DL 42 369., DF 275 816.; 1390: Lelesz I. 295/65. sz.; 1395: DL 42 595., DF 275 817.; 1405: Megyeri cs. lt. (jegyzék) 22. sz.; 1406: DF 275 575., vö. C. Tóth N.: Szabolcs megye 167.; 1421: ZsO VIII. 497. sz., vö. C. Tóth N.: Szabolcs megye 207.

Péc nembeli Ibrányi család

Vö. Engel P.: Genealógia. Péc nem 6. tábla: Ibrányi; Németh P.: Ibrányiak 145. – Zsoldos Miklósról és fiára, Gergejre lásd C. Tóth N.: Szabolcs megye 130–131. – 1324: Anjou okl. VIII. 535. sz.; 1349: Kállay I. 993. sz.; 1364, 1366: Regeszták 2., 4. sz.; 1368: Szabolcs I. 625.; 1373: Regeszták 6. sz.; 1401: Szabolcs II. 62. sz.; 1407: ZsO II. 5235. sz.; 1413: Uo. IV. 1291. sz.; 1414: Uo. 2523. sz.; 1415: Uo. V. 241., 1013. sz.; 1435: DF 222 009.; 1440: Szabolcs II. 465. sz.; 1442: DL 105 718.; 1447: DL 62 428., 62 296.; 1452: DL 62 428.

A Káta nembeli Vasvári (Paszzabi) család

Vö. Engel P.: Genealógia, Káta nem 2. tábla: Vasvári; Németh P.: Csaroda 74. – 1261: Zichy I. 11.; 1284: Uo. 55.; 1313: Anjou oklt. III. 512.; 1317: Uo. IV. 591., 641. sz.; 1349: Anjou oklt. XXXIII. 302. sz.; 1357: Szatmár 148. sz.; 1365: Anjou oklt. XLIX. 542. sz.; 1366: Uo. L. 544. sz.; 1387: ZsO I. 130. sz.; 1390: Uo. 1503. sz.; 1402: Uo. II. 2740. sz.; 1403: Uo. II. 2740. sz.; 1405: Arch. 1301-1457. I. 49.; 1407: ZsO II. 5427., 5520. sz.; 1409: Uo. 7130. sz., Lelesz II. 408/230. sz.

Függelék

Egy kismanesi család, a (vasmegyeri) Megyeryek levéltára

Az alább bemutatott levéltár egy várjobbágy-eredetű, kismanesi család oklevél- és irathagyatékát tartalmazza.¹⁵¹ Sorsának alakulása kiváló példája változatos helyi történelmünknek. Sok-sok hozzájuk hasonló vagyonú, szemléletű família élt az egykori Szabolcs megyében (és az ország több pontján), ám kevés volt közülük az olyan, amelyik az újkorban is nagy gondot fordított levéltárára, s gondolt arra, hogy azok a mások által lenézett papírok mégis csak történelmünk helyi vonulatának értékes darabjai.

A levéltár legrégebb darabja nem a Megyeriekhez, hanem a Gégényiekhez kapcsolódik. Nemcsak a szomszédság, hanem a közös múlt is összekötötte őket. Ugyanis a Gégényiek szintén várjobbágyok¹⁵² voltak. A család a mohácsi vész (1526. aug. 29.) után halt ki férfiágon, s a birtokuk a Megyeriekre maradt leányágon. Az ő okleveleikkel duzzadt fel a Megyery levéltár középkori anyaga. A Megyeriek ugyanis a 18. század elején a családfájukat 1300-tól próbálták levezetni,¹⁵³ de levéltárunkban az első, bizonyíthatóan a Megyeriekre, s így a falura is vonatkoztatható adat 1334-ből származik.¹⁵⁴ Kimondható tehát, hogy a Megyerieknek a nagy per¹⁵⁵ kezdete előtt birtokaikat (Rád, Vasmegyer, Megyer) illetően nem volt veszélyérzetük, így jogbiztosító irataik (okleveleik) sem. A nagy per tanította meg őket, hogy minden birtokkal kapcsolatos iratot félteni

¹⁵¹ A fondjegyzéket lásd HU MNL SzSzBML XIII.31. (vasmegyeri) Megyery család iratai (1434) 1575–2014.

¹⁵² A fogalomra lásd Zsoldos A.: Szent király szabadjai.

¹⁵³ Jegyzék 88. sz. alatt: „Genealogiae deductio de anno 1300.”

¹⁵⁴ Jegyzék 241. sz. alatt: „Chubud és Caecilia, Illippúr fiának Lászlónak leányi protestáltak Péchi Lukáts ellen, aki Megyert már hat esztendőktül fogva élte, tovább ne usuállya 1334.”

¹⁵⁵ Lásd a kötet első felében.

kell, s megőrizni, nehogy még egyszer kutyaszorítóba kerüljenek. Ezt bizonyítja az a 247 darab közé- és kora újkori jogbiztosító oklevél, melyet az 1720 után közvetlenül készült jegyzékbe felvettek. Ezekből 157 darab jut az 1526 előtti két és fél (152 évszámmal, 5 évszám nélkül), míg 77 darab (73 évszámmal, 4 évszám nélkül) az 1720-ig terjedő további két évszázadra.¹⁵⁶

Ez volt a Megyery levéltár „fénykora,” mivel ma már ezen oklevelek nagy részét nem ismerjük. Mi lehetett a pusztulás oka? – kérdezhetnénk. Nos, erre sokféle magyarázatot találunk, ha megkapargatjuk a felszínt. Most legyen elég három oklevél sorsát nyomon követni, hogy nagy vonalakban lássuk, hogyan zsugorodott a századok során ez a levéltár. Példának a levéltár három – régészeti kifejezéssel élve – vezérleletét/darabját hozom fel.

A mai Megyery levéltár egykor volt fő darabja az első részben részletesen bemutatott 1378. évi oklevél. Az alább közölt „Jegyzék”-ben a 2. számon szerepel, tehát a családnak is volt egy példánya, amely a Megyery Pál-féle összeállítás szerint még 1944-ben a tulajdonukat képezte.¹⁵⁷ Ezután tűnt el. Miért nem ezt a korábbi oklevelet vitték magukkal a meneküléskor, s miért Mátyás 1489-es átírását? Ezek szerint lehetett az oklevélnek par-ja (másodlata) is, mint a Mátyás király-féle oklevélnek. Rejtélynek tűnhet az 1378. évi oklevél Jászóra kerülése? Akkor nem, ha tudjuk, hogy a premontreiek nem csak ezt a Megyery-oklevelet őrizték, hanem családi levéltár más darabjait is.¹⁵⁸ Hogyan kerültek ezek Jászóra?

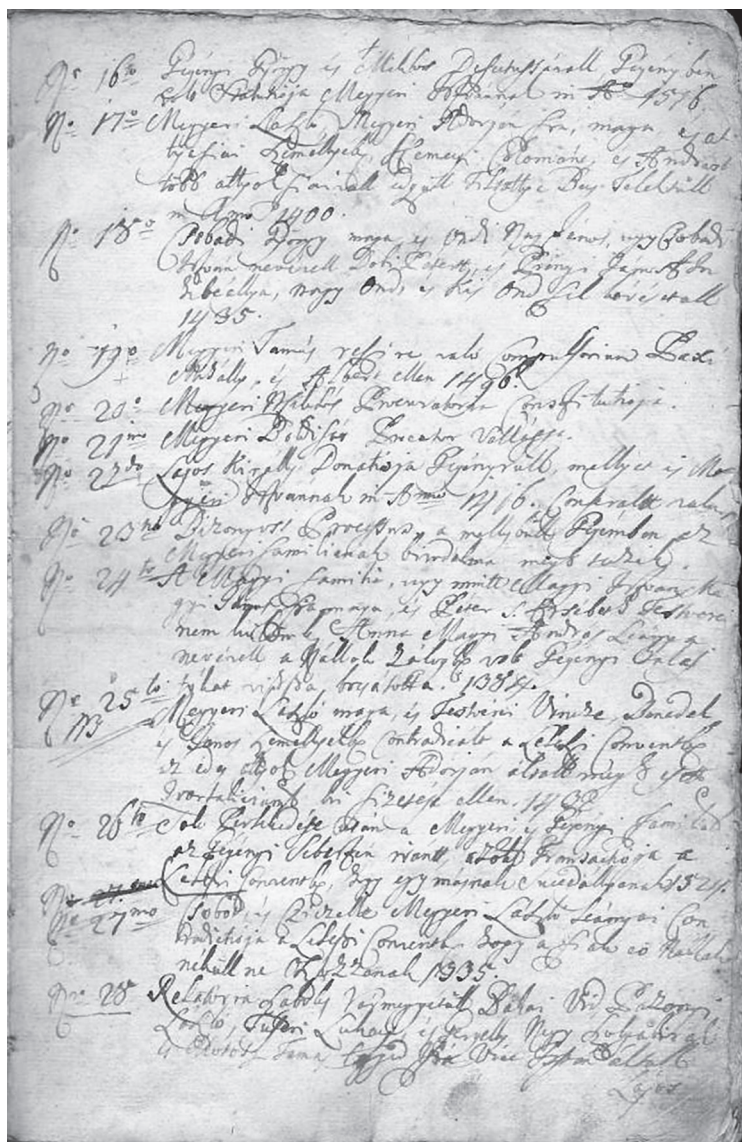
A megoldás kulcsa a leleszi konvent működésének ellehetetlenülése: közelsége a hódoltságához, továbbá mindenféle Habsburg-ellenes felkelés fészkeéhez. Nem tudjuk az időpontot, de a 17. század második fele lehetett az az időszak, amikor a Megyeryiek levéltárukat Megyerről nem a közeli Kisvárdra várába, s nem is a világiak által üzemeltett, vagy éppen szüneteltetett Leleszre, hanem a távolabbi, jól védhető helyen fekvő Jászóra vitték. Úgy véljük, a Rákóczi-szabadságharc alatt/után kerül vissza a Megyery levéltár Vasmegyerre, s közvetlenül 1720 után veszi valaki (latinul jól tudó) szerbe-számba a visszakerült iratokat, hozzátéve az otthon őrzötteket. De szigorúan csak a birtokokkal kapcsolatosakat, a levelek (*missilis*-ek) ugyanis teljesen hiányoznak a levéltári jegyzékből. Ami pedig a Jászón maradt darabokat illeti, az azt igazolja, hogy az átvételkor

¹⁵⁶ HU MNL SzSzBML XIII.31. 10. nagydoboz, IX. Vegyes dokumentumok és tárgyak a családra vonatkozóan: 19–20. század, „Ügyiratmutató az 1300–1600 közötti évekről. Valószínűleg 17. századi kijegyzések” – Kiadását lásd alább (Jegyzék).

¹⁵⁷ HU MNL SzSzBML XIII.31. 10. nagydoboz, IX. Vegyes dokumentumok, „A vasmegyeri Megyery család adatgyűjteménye, 1294–1886.” 7. sz.

¹⁵⁸ Pl. Jegyzék 28., 42., 247. sz.

nem készült tételes jegyzék, csak egy általános szövegű átvételi elismervény. Így a visszakéréskor sem volt mihez ragaszkodni. Legalábbis az átadó már régen elhunyt, amikor a visszavétel megtörtént. Ki emlékezett már akkor arra, hogy az ott maradt iratok között volt I. Lajos király egykor sorsdöntő oklevele is?

1. kép: A Megyery levéltár elenchesának egy oldala

Jegyzék

A Megyeri/Megyery család oklevelei

Jelzet (n ^o)	Regeszta szövege	Mai jelzet
Fasciculus A, numero 1 ^{mo} usque 14		
1.	Mátyás király idejében Vass Megyeri László fia, ugyan Megyeri Benedek részire Mikai Beregi Gergely ellen instituált processus után törvényesen adjudikált transumptiója egy néhány régi dokumentumok, és signanter Szepesi gróff [<i>beszúrva a margón:</i>] ország bírjátóll Nagy Lajos király idejében volt Gégényi Mihály és Rádi István s Péter, úgy nem különben Megyeri István fia: János mint actorok és Fekecs Miklós, Vasvári Tamás fia, mint in causam attractus között folyt processus és abba produkált amicabilis compositiója a familianak a régi donatio, statutio és restitutio szerint, mely volt 1373-dik esztendőben Visegrádon Lajos király idejében, e processus pedig végeztetett 1489-dikben.	Oklevéltár V.
2.	Nagy Lajos magyar és lengyell vagy több országok dicsőséges királlyá idejében Szepesi Gróf Jakab országbírāja előtt folyt processus után bírák statutiója a Megyeri familiának, és notanter Vasmegyeri Jánosnak, ki István fia vala, és ugyan Lászlónak és és Pálnak, azon István fiainak, nem különben Jánosnak, Tamásnak és Andrásnak, János fiainak 1378. költ Visegrádban.	Oklevéltár III.
3.	Mátyás király consensussa Olnadi Czudar Jakabb Király Tava iránt volt fassiojára Megyeri László és a több Megyeriek részére. Költ Budán 1466. esztendőben.	
4.	Az első punctumba annotált instrumentum, ez való Budán 1489. (Az oklevél hátoldalán olvasható No. 4 ^o utal arra, hogy a Megyery levéltárból származik.)	Oklevéltár V.
5.	Pura statutio Megyeri Adorján fiai János és László részére Nagy Telekben László Király idejében, 1497. Budárull voltt statutoriumma mellett.	
6.	Király Tavárull való statutio 1465.	
7.	Az Eöze praediumrull való Farkas Boldisár és Megyeri István Gáspár részére compulsorium Megyeri István ellen. [1533]	
8.	Az Megyeri familianak sok perlekedési után az második punctum szerént volt pura statutiója avagyis adjudicatoria mellett restatutiója 1378.	Oklevéltár III.

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
9.	Gégényi Sebestény részében, úgy mintt Belgégén felébe fassióra super indiccáltt Lajos király consensussa, és Statutorium parancsolattya mellett volt pura statutiója Megyeri Istvánnak 1525.	
10.	Egri káptalamban költt n(a)g(ység)os Olnodi Czudar Jakab fassioja szolgálattyaért Megyeri Lászlónak Király Tavárull 1465.	
11.	Megyeri György perennalis fassioja maga és leánnyi része iránt Megyerben, és Bus Teleken, az melly is eo reá rész szerént Megyeri Mihályról néhai nagyattyárull, rész szerént pedig ugyan Megyeri Zenkárüll öss nagy annyárull (kinek hihető quartaliciumai volt) reá devólvattott volt, Megyeri Adorján fiának, Lászlónak és Jánosnak, az melly is celebráttott Leleszen 1456.	
12.	Megyeri János, Megyeri Péter fia, és Megyeri Damás Miklóssal, Tamás fiávall, úgy Miklóssal és Pállal, Mihály fiaivall, nemes vármegye előtt, és eczersmind István Leopach (!) ország palatinussa, és Szabolcs s Ungh vármegyék előtt volt osztálya 1393 [recte: 1392].	
13.	Kállai familiának Megyerbüll volt exclusiója, adjudicatoriara superregiált palatinalis és conventualis személyyek általl 1466. – Az oklevél par-ja a másik peres fél, a Kállay család levéltárában:	DL 55 831.
14.	Pálóczi László palatinus (!) adjudicatoriája Megyeriek részire Kállaiak ellen 1466.	DL 55 831.
Fasciculus B, N° 14 usque 67 ^{mo}		
15.	Sárvári Gergelly, Pinczi Ionhos Mihály, Kemecsi László és Jakabb, Parlagi Ferenczné Neste aszszony, és Ramocsaházi Györgyné Lucia aszszony, és Parlagi Páll nevezett Neste aszszony fia, úgy Megyeri Lászlóné Anna aszszony, és Zétényi Sófia, Zétényi Gergelly leánya, nem külömben Székelly László fiai Dávid és László, és Lonyai András s János, azon képpen Kisfaludi Daras Péter, ugy Vékei Adrián deák felesége Anna aszszony, és Földesi Pelbátrné Ilona aszszony, ugy Radványi Benedekné Ersébeth aszszony között volt divisio Csobaj, és Lök iránt Garai László palatinus idejében 1450.	DF 222 445. DL 107 975.
16.	Gégényi György és Miklós defectussároll Gégényben volt statutioja Megyeri Istvánnak in anno 1516.	
17.	Megyeri László, Megyeri Adorján fia, maga és atyafiai személylyében Kemecsi Colománt és Andrást több atyokfiaivall együtt tiltattya Becs Telektüll in anno 1400.	
18.	Csobádi György maga és Ondi Nagy János, ugy Csobádi István nevévell Dobi Péterrt, és P(e)rényi Jánost inhibeállya Nagy Ond és Kis Ond felkérésetüll 1435.	
19.	Megyeri Tamás részére való compulsorium Paxi Mihály és Albert ellen 1496.	
20.	Megyeri Miklós procuratoria constitutioja.	

Jelzet (n ^o)	Regeszta szövege	Mai jelzet
21.	Megyeri Boldisár procreator vallása.	
22.	Lajos király donációja Gégényről, melyet is Megyeri Istvánnak in anno 1416 [recte: 1516] conferáltt vala.	
23.	Bizonyoss processus, a mellybüll Gégémben az Megyeri familiának birodalma megh sakit (?).	
24.	A Magyi familia, ugy mint Magyi István, Magyi János fia, maga és Péter s Ersébeth testvérei, nem külömben Anna, Magyi András leánya nevévell a nállok zálogban volt gégényi halastókat viszsza bocsátotta, 1384.	
25.	Megyeri László maga, és testvérei Vincze, Benedek és János személyekben contradicált a leleszi conventben az édes attyok Megyeri Adorján általl meghesett quartaliciumnak ki fizetése ellen 1432.	
26.	Sok perlekedése után a Megyeri és Gégényi famíliák az Gégényi Sebestén irántt, azoknak transactioja a leleszi conventben, hogy egy másnak succedállyanak 1524.	
27.	Csobod és Cziczelle, Megyeri László leányai contradictioja a leleszi conventben, hogy a fiak eö nállak nélkül ne osztozzanak 1335.	Anjou oklt. XIX. 354. sz.
28.	Relatoria Szabolcs vármegyétüll Báakai Vid [recte: <i>Mihály</i>], Pazonyi László, Tuseri Lukács és Gergelly [recte: <i>Perkedi Mihály</i>] négy szolgabírák és Motosy Tamás, Egyed fia, vice ispán általl Lajos királynak arrull, hogy parancsolattara Báakai Vid előtt Megyeri Adorján leányának Gellid [recte: <i>Belyd</i>] özvedgyének Megyeri János, Miklós fia, és Adorján unokája, Megyerbüll a quartatt ki fizette, Gégénybüll pedig megh ki nem adhatta, mivell még akkoráig kezéhez nem vehette. Költ Kállóban 1361.	Szabolcs I. 573. sz.
29.	Evocatoriuma Lajoss királynak Kelecsenyi Kis Tamás, Gégényi Mátyás és Nyakas László, [a margón beszúrva:] ugy Gégényi Csuri Antal részére Megyeri István ellen, a ki is evocáltatott Gégénbüll, mintt maga lakó helyébüll 1523.	
30.	Megyeri Tamásné Vaskai Kata kifizetése Megerbüll 1563.	
31.	Megyeri Benedek contradictioja Matusz Staniszlav fia István ellen 1436.	
32.	Vladislaus donatioja Losonczy Jánosnak és Megyeri Lászlónak Rádi Miklós részérüll Radon 1441.	
33.	Ilsvai Eustachius magyar országi palatinus sentenciája Megyeri Adorján részire a Kállaiak ellen 1395.	
34.	Per conventum Lelesziensem Naményi Balásné részére Lonyai Menyhárt és István palatinus elébe evocáltatnak az Lonyai halastókba és erdőkbe perperált [...]sentiákért a leleszi convent által anno 1720.	

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
35.	Megyery Istvánné, az előt Karászi P(e)rényi Istvánné részére Nagy Tárkányi László királyi táblára evocaltatik P(e)rényi Pálnéval edgyütt a hatalmasságért 1523.	
36.	Gégényi famíliának régi nemességéről anno 1330.	
37.	Megyery Adorján maga és fiai Vincze, Balás és László, s leánya Dorko, Gégényiné [a margón beszúrva:] nevével ál[...] statutioja ellen Közép Megyeryben contradictioja az váradi káptalanban anno 1405.	
38.	Zung Flora, Gégényi Jakabbné Eorben és Patyudon Eeri Pálnak, vejének és Istvánnak, testvérének maga quartáját nekik adja 1325.	Anjou oklt. IX. 285. sz.
39.	Gégényiek egynehány privilegiauma mind nemességekről, mind Belgégény és Kingégény collatioja in transumpto capituli Varadiensis 1366.	
40.	Belgégényi Deső Dienes maga és fiai nevével Belgégénynek felét a malom hellyel és egyéb pertinentiakkal Belgégényi Luczátul született Petneházi Barnabásnak, atyafainak edgyütt adta, és perpetuálta in redemptionem capitis, anno 1438.	
41.	Ország Mihály palatinus előtt volt Belgégényi leány ág quartaliu-mának exacutioja, anno 1465.	
42.	Gégényi Deső az apja neve alatt költ minden documentumokat cassállya, és annihilállja Lajos király előtt anno 1345.	Anjou oklt. XXIX. 70. sz.
43.	Becsi praedium és Pazony között volt metalis reambulatioja Megyery Adorján fia László részére 1461.	
44.	Íklódi Gergely több atyafiaival convincáltatván fizetett 50 forintokat, és egy lovat 16 forintban 1536.	
45.	Megyery István a leleszi conventett evocáltattya Tárkányi ellen volt leveleinek ki nem adása véget 1525.	
46.	Leleszi convent testimonialissa, hogy Fülöpösi Bernárd az adjudicatoria szerint Megyery István részére az eskütt le nem tette 1507.	
47.	Gégényi Selpi Gergely perennalis fassioja Gégényrűll Megyery Istvánnak anno 1523.	
48.	Doboka vármegyében lévő Buza nevű mező városrull zálogoss levél Vingarthi Horvát Jánosnak 1515.	
49.	Megyery László részére Hédervári Lőrincz palatinus általl peremptorie citáltatnak Kemecsi László és Jakab, mivell Becs Teleki pusztának hatalmas ell foglalásáért citáltatván pro tempore nem compareáltanak 1447.	
50.	Gégényiek zálogoss levele Kin Gégényrűll Kemecsieknek 1444. (HU MNL SzSzBML XV.21. Középkori okl. gyűjt. 98.)	Lásd alább a 2. sz. alatt.

Jelzet (n ^o)	Regeszta szövege	Mai jelzet
51.	Ország Mihály palatinus sententiája Csemernyei Mihály részére Megyeri János ellen a Gégényi levelek ki adása véget 1469.	
52.	Leleszi convent előtt Dögei Kis Anarcsi Dögei István a Gégényieket quietallya az ki fizetett jegy ruhárull 1460.	
53.	Opuliai Herczegh László palatinus előtt referáltatott Egyházas Gégényből excindált quartalitiuma a Gégényi leány ágnak 1370.	
54.	Verbőczy István personalis Megyeri István ellen suscitált causáját deponállya 1516.	
55.	Kállai plebanus és vice esperes János előtt költt quietantiája Megyeri Ersébethnek Apagyí Gergelly és Egyed édes annyoknak Megyerbüll való ki fizetésérüll anno 1406. [a margón:] quartalitium	DF 275 575.
56.	Mátyás király compulsoriuma Megeri László, János, Benedek és Tamás, ugan László fiai részire Megeri János fia Balás halála iránt 1482.	
57.	Csaholyi és a Megeri familia között szóló transactio a leleszi convent előtt deficiáló V(as)megyeri Vass Mihály rátája ugy mint V(as)megernek fele irát, mellyet impetrált volt Csaholyi István, de a statutionak alkalmatosságavall contradicáltak a V(as)megeriek, ezen okon végtére ezen transactiovall ugy egyesztenek megh, hogy a Csaholyiak defectussávall V(as)megeriek, ugy mint András, Jánosnak a Péter fiának fia, comteressatusivall succedállyanak ipso facto 1387.	DL 42 369.
58.	V(as)megyeri László protestatiója a feljebb volt V(as)megyeri Vass Miklós vass megyeri jószágának abalienatiója ellen, Csaholyi Sebesténnek bizonyoss summa pénzért és Senyi Pálnak dotacitiumáért 1400.	
59.	Megyeri István és Benedek részére a Kemecsiek és Szolnokiak evocáltak a Kemecsi familia ugyan az Megyeri familiának, a Kemecsi földön obvenialo kilenczednek el hordása vége[tt], a Szolnoki familia pedig egy Kingégényi teleknek ell foglalása miat 1503.	
60.	Gégényiek nemessége és donatiója Belgégényről és Kingégényről Szent László királytúl adattatott, és Andrástúl (<i>recte: Lászlótól</i>) confirmáltatott 1280-ba [<i>recte: 1282-ben</i>].	RA 3170. sz.; ZsO II. 4872. sz.
61.	Megyeri László instantiájára költt compulsorium parancsolat 1642.	
62.	Néhai Vass Megyeri Tamás fiának V. Megyeri Ferencznek procuratoria constitutioja 1625.	
63.	Megyeri István fia Megyeri Miklós részire volt convictioja a Gégényi familianak 1575.	HU MNL SzSzBML XIII.31. 1. kisdoboz, 39. sz.

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
64.	Megyery Menyhért, Megyery Tamás fia, procuratoria constitutioja 1564.	
65.	Kis Várdai Mihály osztályos processusa Mada iránt, Kerekiné, Korna Boldizár, Iklódi Péter, kikre annyok halálával és Korpádi Mátyás, ugy több atyafiak ellen 1561.	
66.	Gégényi és Gyulaházi familia között Egyházas Gégény iránt való a corda anno 1400.	ZsO II. 574. sz.
67.	Valami kopott absolutioja Megyery Lászlónak 1497.	
Fasciculus C, a n ^o 67 ^{mo}		
68.	Apagi Péter és Perkedei László idejében vicéspányok idejében Megyery János és László részekre perágált bizonyos inquisitio az tasi és demecseri királyi gondviselő perpetrált hatalmossága iránt 1471.	
69.	Megyery Miklós és Megyery Boldisár közös interveniált a Korda Kő Balás meg ölése véget 1553.	
70.	Téti János vicespány idejében Megyery János részire Bogádi István 3 márkába konvincáltatott 1541.	
71.	Megyery János, Gáspár és Boldisár a királyi táblára evocáltatnak Udvardi Miklós meg öléseért 1564.	
72.	Megyery familia protestatioja Kemecsi familia ellen.	
73.	Verebélyi Kata, először Megyery Tamásné, az után Udvardi Miklósné instantiájára az Udvardi Miklós második ura meg öléseért a Megyery földös urak jobbágyai valakik jelen voltak, a nemes vármegyéből proscibáltattak 1563.	
74.	Dersi István részere Megyery Boldisár ellen Egyházas Gégényi földön lévő malom hely véget volt novumnak a párja 1584.	
75.	Gégény iránt Megyery Tamás, Benedek és Gáspár részere Lajos király evocatoriuma P(e)rinyi Imre és több contradictorok ellen 1519.	
76.	Az Gégényi Malom hely véget(t) inquisitio 1581.	
77.	Megyery Benedek maga és László, János, Tamás és István atyafiai személyében váradi káptalan előtt volt protestatioja és contradictioja minden impetratio és statutio ellen, aki lenne vagy lehetne Nagy Telekben, Gégényben, Ramocsaházán és Székellyben, ugy Kemecsen is, minth egy ezek örökös joságok 1482.	
78.	Megyery István és Bél Gégényi Mátyás között(t) leleszi convent előtt interveniált transactio sok perlekedések után, hogy egymás deffectussával egymásnak ipso facto succedállyanak kemény vinculum által 1524.	
79.	Megyery Tamás mellet(t) az országh, a vármegye instál nagy kára véget(t) 1619.	

Jelzet (n ^o)	Regeszta szövege	Mai jelzet
80.	Szalai Boldisár inscriptionálissa Megyeri Istvánnak 60 magyar forintig a fekete erdőben.	
81.	Mandatum Ludovici Regis, melyben Surányi Györgynek özvegyét parancsoltatik, hogy atyafiai Surányi Sebestyén és György dossárul ki fizetvén a Surányi, Balaséri és egyéb jószágait Beregh és Ugocsa v(á)r(me)gyékben agyák kezékben.	
82.	Vladislaus parancsolatya, hogy mivel Szemere Kelemen és Csúri Ferencz, Gégényi Mátyás defectussával jószágát fel kérték, és özvegye Anna és leánya Margarétha contradicáltak, Zabolcs v(á)r(me)gye ki fizettetvén dossa és quartaliariuma, agya kezékben 1503.	
83.	Transactio coram conventu Lelesz, melyben Leve Gergely testvérjeivel, Borbála, Böszörmény (<i>recte: Besenyődi</i>) Istvánné, Ilona, Adoni Demjénné részékről, úgy Hodos Gergely, meg egyeznek Gégényi Miklóssal és 10 arany forintban negyed részét ki kötvén dézmát és kilenczedet Gégénynek neki ki agyák 1458. (HU MNL SzSzBML XV.21. Középkori okl. gyűjt. 99.)	Lásd alább a 3. sz. alatt.
84.	Sigmond király protectionálissa, melyben parancsolja Szabolcs v(á)r(me)gyének, hogy Megyery Lajos és fiai László és Venczeslaus haza menvén magok józásaikban bántódások ne legyen 1427.	ZsO XIV. 1083. sz.
85.	Megyery István protestátója Fülpössy Bernárd ellen, hogy nékie törvényessen ítélt revelatorium juratust le nem tette. Költ Leleszen 1507.	
86.	Veronica, Leve Antal felesége quietálya Megyery Istvánnét, Ursulát és fiai, Miklóst és Lászlót, hogy minden levellét kezében adta 1542.	
87.	Leleszi convent előtt költ alkuvássok a Kemecsei familiának Megyeri familiával, hogy a Becz nevezetű darab pusztát a Kemecsiek bizonyos transra tartoznak vissza adni a Megyerieknek, és annak utána annak rendi szerént hit alatt határát fel hányván, ha meg bizonyittyák a Kemecseiek részeket benne, vissza adgyák 1452.	
88.	Genealogiae deductio de anno 1300.	
89.	Mandatum Ludovici regis de causa inter Stephanum de Megyer et conventum regiae ecclesiae de Lelesz 1523.	
90.	Szováthi Mihály részire való citatoriak relatiója Ohati ellen 1439.	
91.	Zálogos contractusa Megyery Thamásnak, melyben Kemecsén ifjú Kelemen, Megyeren pedig Fice Ferencz nevű jobbágyokat, Ispán Mátyásné Szürtey Susanna asszonynak költ 1691.	
92.	Relatóriája ne(me)s Szabolcs v(á)r(me)gyének, hogy Agáth és Mihályt Kemecsei Imre fiai citálták, Megyery Benedek és István insantiájokra bizonyos kilenczednek el hordássáért 1503.	

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
93.	Lajos király compulsorium parancsolatya a váradi káptalanra Gégényi Mátyás instantiájára 1524.	
94.	Nemes Szabolcs v(á)r(me)gyék authenticuma alatt egy processusa néhai Megyery Gábornak Buday János ellen, némely hatalmaskodásért, melyben convincáltatott is Buday János 1648.	
95.	Miklós György reversálissa Halászbán, melyben magát jobbágságra kötelezte 1720.	
96.	Egy lóért való kezes levél Megyery Ferencz részire 1673.	
97.	Tarczali bírák citatoriájok, melyben Megyery Ferenczet citálják tarczali Elő hegyen lévő szülöje eránt 1649.	
98.	Procuratoria constitutio, melyben igen számos prókatorokat constituált Zonbrimczy János 1523.	
99.	Megyery Ferenczné, Kastalló Anna aszony successiójáról való admonitio, melyett tett Solymossi Péter ellen, s ebben zárt egy simplex notatia, melyből ki sül, hogy connexiója volt Bálintfy Istvánnal is 1640.	
100.	Fülpösi Albertné Surányi Anna protestációja, hogy Surányi György jószágából az anyát hit részit és paraphernumat ki nem adták, Suráni Sebestyén és György ellen 1600.	
101.	Pignoraticája Rádi Istvánné Ursula asszonynak, melyben el zálogosította Megyery Istvánnak az özvegyi jussát 20 arany forintban 1497.	
102.	Megyeryi Menyhért, Megyeryi Thamás fia, az anyát, Ersébeth asszonynak hit részit ki fizette 1564.	
103.	Processus novi iudicii, melyben Hány Dorotya, Háni Jánosnak, Megyery István leányától, Klárától való leánya, először Nyakas Péterné, utólszor Olajos Istvánné, erőszakos ki hányattatásáért a Gégényi jószágból citáltatta Megyery Thamást és fiát, Ferenczet 1625.	
104.	Szepessi Kamara consiliariussának quietantiája, hogy Megyery Thamás dicator és perceptor rite be fizette a dicat 1623.	
105.	Megyeryi Boldisár procuratoria constitutiója 1587.	
106.	Maximilianus császár pecsétye alatt adjudicatoria Megyery István és fia részére Gégény jószág eránt, Gégény Borbála, Gégény György leánya és Nyakas Márton ellen 1574.	
107.	Bogdány János contractussa 3 jobbágyokról, hogy örökössön cedálta Megyery Jánosnak 1545.	
108.	Borbála aszony, Kelecseni Kis Thamás özvegye, néhay Gégény Sebestén leányát, Ersébethet, néhay Jármay Márton özvegyével nálla zálogban lévő Gégényi portioját által adta 200 arany forintban Megeri Istvánnak 1528.	

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
109.	Gégény Mátvás fassiója, melyben maga Gégény portióját örököszen cedálta Thúri Mihály leányának, Sophiának, mely különben őreá is Thúri Mihályról szállott vólt, úgy nem különben az édes anya jussát is, Gégény Potentiáét úgy, hogy ha a vérek [<i>érsd: leszármazottak</i>] ki akarnák tőlle váltani, 200 forintokat eléb le tegyenek 1526.	
110.	Kemecsey László recognitioja, hogy azon teleket Kemecsen, melyet Kamati (<i>recte: Kamuti</i>) Péter feleségévell, Megyery Margittal Veres Pálnak adott volt feje váltságában, eő tőlle ki váltotta Szakadáti Mihály és felesége, Megyery Kata aszony 1616.	
111.	Gúty Sigmond contractusa, melyben Megyery Thamástól zálogosított jobbágyot Megyeren fiú Thamásnak adta által Fekete Jánosnak ötven forintban cum erectione 1612.	
112.	Sigmond király parancsolatya Szabolcs v(á)r(me)gyére, hogy mivel Ártánházy István Gégény Dienes házán rajta menvén nagy hatalmasságot tett, lássanak törvényt reája 1450 (!).	
113.	Czudar Jakab zálogos levele, melyben egész Kéket által adta 60 arany forintban Megyery Lászlónak és eöcsének, Jánosnak 1466.	
114.	Mátvás király donátioja, melyben Megyeryi László, Jármý Thamás és Benedek, minyájan Megyery László fiainak jószágokat a Magyar Korona alatt conferálja More János káptalanbéli váradi úrnak, az okon, hogy a Megyery János fiát, Balást a jószágon ösze veszvén, meg ölték vólna 1482.	
115.	Mátvás király parancsolatya mellett való statutio Kék nevű faluban Megyery László és János részekre, az 113-k numerus alatt tett acquisitio mellett 1466. – A margón: ad prot. 113.	
116.	Megyeryi László processusa Bábay István ellen néminemű hatalmaságokért Megyeren 1648.	
117.	Azon most nevezett processusban tett executioja a v(á)r(me)gyének Megyery László részire 1648.	
118.	Zalatnaki Mihály és Sárközi Török Ilona között való mutua fassio, melyben Zalatnaky, ha gyermek nélkül halna meg, minden jószágát hagyá Megyery Jánosnak, in simplici par az egy káptalanban, költ 1626.	
119.	Kemecsey Mária, Megyery Tamásné procuratoriája a váradi káptalanban 1694.	
120.	Ramocsa Péter levele, melyben egy Kemecsy jobbágyát, Kaszás Ferenczet által agya Megyery Miklósnak 1553.	
121.	Ország Mihály palatinus parancsolatya Bezdédy István részire Megyeryiek ellen, hogy nagy részit határja Henében el foglalván, investigálják 1482.	

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
122.	Megyery Ferencz Ádám te(kin)t(e)t(es) bíró nevezetű jobbágyától való kezes levél 1671.	
123.	A leányi részről való cautioja és expeditoriája Szalmater(cs)i Cláranak, hogy Szalmater(cs)i György és Benedek ki fizette 1503.	
124.	Az Eöry successoroknak divisiójuk simplex párban a Duna melyéki jószág eránt 1679.	
125.	Üdösb fiú Mihály, Megyery jobbágy kezes levele.	
126.	Generale compulsorium Megyery Thamás részire anno 1659.	
127.	Uladislaus parancsolatya mellett tett communis inquisitio Megyeri László részire, Paxi Mihály és Albert ellen, hogy a Megyeri és Halászi földön lévő halászoít elfoglaltak, úgymint Kis Aszony tavat, Hargastava, Ingtallot, 1496.	
128.	Johannes filius Nicolai Lőkös de Kálló ad instantiam Benedicti filii Adriani de Megyer evocatoria 1439.	
129.	Egri káptalanban költ protestációjok Megyery Vinczének László, Balás, Benedek és János nevekkal, Megyery Adorjánt tiltják, hogy határokon lévő darab földnek, melyet a Zederér meg szakaszt, eladásától, Kemecsey Jánost pedig és Jakabot meg vételétől 1455.	
130.	Lajos király parancsolatya Petry Ferencz, Dobrokay Pál, Nagy Bilkei György és Kis Bilkey György, Lipcsey György, Gorzó Péter instantiájokra Dolhay János, Thamás, János és Katka s Dorkó ellen, hogy fel vevén azon summa pénzt, melyben zálogban bírják Máramarosban Kükümező, Vizkő, Ripima és Keleyen nevű helyeket, vegyék fel és agyák kezekben az örökösöknek 1520.	
131.	Megyery Gáspár contractusa, melyben 60 forintokért kötelezte és által adta Megyery Miklósnak Gégényt, így nemesi és egy paraszti teleket zálogképpen Megyeren 5 darab földekkel 1569.	
132.	Nyáry István inscriptiója, melyben Debreczeni Istvánnak száz forintokban adott egy udvarház helyet Balsában a Szabolcs v(á)r(me)gyében, adott 1636.	
133.	Prorogatorium parancsolatya Mátyás királynak Begrey [<i>recte: Beregi</i>] Gergely részire 1471.	
134.	Lajos király parancsolattya, melyben Megyeri Istvánt evocaltatták Nyakas László és Gégényi Mátyás gégényi jószág iránt 1523.	
135.	Sigmond király grationalissa Megyeri Adorjánnak minden jószágára és személyére nézve 1409.	
136.	Callixtus pápa indulgentiája Keczel István felesége részire de anno 1106 [<i>recte: 1456</i>].	

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
137.	Nábrádi János zálogos levele, melyben adott egy kaszállót Megyeri János urnak Nábrádon 1593.	HU MNL SzSzBML XIII.31. 1. kisdoboz, 48. sz.
138.	Megyeri János Adorján nevű fia de Közép Megyer, Megyeri Simon fia: Jakab ellen való evocatoriaja 1400.	
139.	Istvánfi Miklós procuratoriaja a Szent Benedeki káptalanbul 1564.	
140.	Gégényi Deső fiai: Tamás és Benedek között való egyezés a gégényi jószágról 1368.	
141.	Carolus protectionális Zabolcs vármegyére Megyeri Pál részire 1233 [recte: 1329].	Anjou oklt. XII. 336. sz.
142.	Pálóczy Lászlónak iudex curiae prorogatoriaja Megyeri László dolgában 1464.	
143.	Lippa várossa testimoniuma, melyben egy ház helyet el adtak Szigeti Pálnak ötven forintokban 1548.	
144.	Prorogatorium parancsolat Megyeri Adorján részire 1412.	
145.	Zabolcs vármegyének testimoniuma arról, hogy Ibronyi János azon portioját Székelyben kit Petri Sándor zálogban birt, és őnéki testamentaliter adta, vissza bocsátotta Székely Istvánnak 1612.	
146.	Bátori András parancsolattya Zabolcs vármegyére, hogy P(e)rinyi Ferencznek Paxi Lajos és Jób ellen, és Megyeri János és Tamás ellen törvényt szolgáltatassanak némely Halászi jobbágyok eránt 1546.	
147.	Protestatioja Kerecseny Istvánné Frusina aszonynak azon, hogy dossát és paraphernumát férjének jószágából ki nem fizette Ország Ferencz 1515.	
148.	Nábrádi Bálint zálogos levele, melyben egy ház helyét egy szilvással együtt adott Nábrádi Borbálának, Zatay Gáspárnének 1588	
149.	Uladislaus király donatioja P(e)rinyi Imre részire, melyben Gégényi Mátyás defectusán minden jószágát conferállya 1503.	
150.	Compulsorium parancsolat Megyeri János részire Zabolcs, Szathmár, Beregh, Ugocsa vármegyékre 1566.	
151.	Palatinalis donátio Keletseni Tamás részire, melyben conferalitatik néki az Bel Gégényi jószága ex titulo antiqui possessoris 1512.	
152.	Gégényi Dienes részére való inquisitoria.	
153.	Megyeri Margit, Kamuti Péterné fassioja egy telekről Kemecsen, melyet adott 160 forintért Veres Pálnak, ő tőle pedig ki váltotta Kemecsei László 150 forintban 1602.	
154.	Zati Kata, Megyeri Menyhértné, Susánna leányának tutrixja részire való evocatoria Megyeri Böldisár ellen 1586.	

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
155.	Leleszi convent procuratoriája Megyeri László részire 1486.	
156.	Megyeri Lászlónak és Sigmondnak fassiója, melyben Vaj Peternek adták örökösön egy teleket Megyerben 1546.	
157.	Megyeri Miklós részire való statutoria Bel Gégényben, contradictorok voltak Gégényi Borbála, Nyakas Máté 1568.	
158.	Megyeri Imre, Megyeri Gábor Horváth Annátul való fijának revisionálissa 1648.	
159.	Uladislaus pátensa, hogy akik Kelecseni Tamás Gegényi jószágában lakni kívánnak menni, tiz esztendeig immunisok léznek 1513.	
160.	Babay István fassioja, melyben minden impetratiobul származó jussát Megyerben cedállya Megyeri Gábornak 1529 1629.	
161.	Csuri Imre és Megyeri István és Benedek procuratoria constitutiojok 1505.	
162.	Megyeri Ferencz contradictiója minden contractusai ellen Megyeri Gábornak 1631.	
163.	Primo 1636-dik esztendőben Solymosi Péter fateállya feleségének, Kastalló Ilonának Kis Szoboszlót és Nádudvari, Püspök Ladányi, Hegyesi és Macsi portiót 800 forintban. Secundo 1661-ben Holló Sigmond és Fodor János Solymosi halálával impetralják Kis Szoboszlót 1662-ben Megyeri Ferencz és Holló Ilona azon statutionak contradicálnak.	
164.	Arról való inquisitio, hogy Hány János első feleségével, Megyeri Klárával és gyermekeivel, Hányi Péterrel, Ersébbettel, Orsíkkal, Dorkóval, melly Hányi Dorkó elsőben volt Nyakas Györgyné, Megyeri udvar házakban laktak, és Megyeri Tamás, Ferencz, Gábor által onnan hatalmasul ki hányattattanak 1631.	
165.	Megyeri László instantiájára költ inquisitio azon hamis levélről, mellyel Bábai István el foglalta Megyeri Gábor jószágát 1641.	
166.	Megyeri Tamás gyermekei: Sigmond, Ferencz, László, és az anynyok, Besenyi Sónia között, Megyeri Gáborral tett alkuvások, némely violentiákról 1000 arany vinculum alatt 1633.	
167.	Babay István statutioja Megyerben 1640.	
168.	Második Maximiliánus parancsolattya Kis Várdai Mihály részire akkori Madai földes urak ellen, hogy ez ebbeni compositiojok szerint a Madai jószág fel osztattassék 1571.	
169.	Dersi István és Megyeri Boldisár között kérdésben vott malomról, melly volt a Gégényi határon véghez vitt inquisitioja n(emes) vármegyéknek, mellyben számos tanúk így vallják, hogy Megyeri Boldisáré volt a malom 1586.	
170.	Megyeri István özvegye, Orsollya és Guty Péterné, Megyeri Kata aszszony között lett compositio bizonyos mobiliákról 1537.	

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
171.	Megyeri István statuáltatta magát Gégénbe Szelpi Gergely fassioja mellett, mely statutionak sokan contradicáltak 1523.	
172.	Naményi Balás felesége, Anna aszszony részire emanált parancsolattya Bátori Istvánnak Lónyai Menyhért és István ellen bizonyos violentiaknak investigatiójára nézve Lónyai határban 1520.	
173.	Csáty István processust indított Faba András özvegye, Heléna ellen valamely győri jobbágy iránt 1468.	
174.	Anna, Therap Kerepes Miklós özvegye és Dorkó, Gégényi Miklós özvegye ugyan azon aszszonyoknak gégényi jobbágyait absolváltatnak azon processusba, mellyet Mihály nevű egri cáplán indított ellenek bizonyos megh veretés véget 1460.	
175.	Iudex curiae Ezterházi Miklós compulsorium parancsolattya Megyeri Tamás és Gábor részekre 1623.	
176.	Bel Gégényi Ka Kun Péter fiat, Bel Gégényi Andrást kvietálja Anna, Bel Gégényi Deső István özvegye, aki most felesége Bulyi László fiának, Lőrinc úrnak, özvegy aszszony Pazonyi Cseres Péter a leánya mindegyik iránt abszolválván, mellyel az ő szuccessióját illethetnék 1376.	
177.	Király Helmeecz várossa pecséttye alatt költ recognitio az Király Helmecki hegyen levő szabad szöllőrül 1709.	
178.	Vaj Ábrahám recognitioja bizonyos criminalítások condonatioja eránt cassáltatni kívánván néhai Kércsi János adósságát Megyeri és Jármí familiával 1696.	
179.	Kemecsei Lenárt Székelybe és Eözi nevű pusztába lévő portiojat Megyeri Istvánnak 16 arany forinton el zálogosította 1525.	
180.	Székelyi Hodosi János maga és fia, András nevében, úgy Megyeri János, Benedek, István, Tamás és László, Megyeri László fiai, nem különben Zennyes Kelemen fiai Tamás és György, úgy Nagy Csaho(ly)i Ambrus prohibeáltak Pincz Miklóst ezen famíliáknak jószágoknak impetratiójatul, a mellyek voltak Megyeren, Gégényben, Székelyben, Ramocsaháza, ugy Kemecsen is és egyebütt 1480.	
181.	Kállay János levele az Orosi Megyeriek telekérül, hogy másnak ne adják 1718.	
182.	Kállói Szaniszló fia János inhibealta Tegzes Lászlót, Sigmondot és Istvánt az Ér nevezetű folyó víz berekesztésétül és ott lévő Lukas tónak használatától 1400.	
183.	Lajos király parancsolattya, P(e)rinyi Istvánné, ekkor n(a)g(y)ságos) Megyeri István felesége, Ursula részire Tárkányi László és P(e)rinyi Pál özvegye, Kata aszszony az Karászi határban Fiú erdő nevezetű helyben tett violentiákról 1526.	

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
184.	Megyery Benedek és Megyery István nem különben, Simonfi Mihály Gergelynek, Mátyásnak és Benedeknek Kemecsei Benedek Mihály fiának képekben Herith Mátét tilalmazzák az Ibronyi és Kemecsei jószágoknak akármely színe alatt való meg vételétül 1513.	
185.	Megyery László, János, Benedek és Tamás, ugyan László fiai, részekre emanált parancsolattya Mátyás királynak az eránt hogy Megyery János akkori pestises időben pestises nyavalyaban holt meg, azt investigálják 1482.	
186.	Megyery Benedek citáltatta Ferencz nevű papot, és K. Várdai Sigmondot bizonyos két Gégényben levő két jobbágy és telek eránt, melly causisban a pap a libertusa után sem akart esküdni 1511.	
187.	Lajos király parancsolattya mellett lett statutioja Megyery Lászlónak Szelpi Gergely fassiója mellett Gégényben 1523.	
188.	Közép Megyery Balás és László, Megyery Adorján fiai, Gégényi Pál fiát, Benedeket, úgy Hélént, Ramocsaházi Márton feleségét, s annak leányát Ersébetet, az Megyery jószágnak appropriatiójátul tilalmazták 1405.	
189.	Palatinális donatio Megyery, Berkeszi, Fejértói és Simai portiók iránt, mellyeket impetrált gróff Nyári István kállai capitány Megyery Sigmond, Ferencz, László és Gábor nótájakor 1629.	
190.	Ifjabbik Megyery Ferencz, Tamás, István, Tamás és Éva között való divisio 1676.	
191.	Megyery Tamás és felesége, Besenyei Sónia zálogos levelek, mellyben Fekete Jánosnak adtak Megyeryben négy jobbágyott 1615.	
192.	Kemecsei László, Kemecsi János fia, Kállai Lőkös János és Tussai Bot László ellen processust indított, a mellyben az annyának dossat vissza kívánnya 1446.	
193.	Ferdinandus parancsolattya mellett leány részben adta Rádi Miklós negyed részét Rádnak Bogdány Farkas Györgynek úgy, hogy ki fizetettvén a quartalitiu, tartozzék a fiú ágnak vissza adni 1550.	
194.	Viskó Benedek özvegye, Jakab fiával és Balással együtt egy részről, más részről pedig Megyery János, Megyery Miklósnek, Adorján fiának fia Jakabb fiával együtt, úgy Petheu, Tamás, Beled, Busu, Beke, Máté fiaival perbe citáltatnak bizonyos erőszak iránt és tizenegy aranyban kiegyeznek 1357.	
195.	Liptai Csáti Sándor fia István citáltattya Csáti Miklóst, ugyan Sándor fiát, Csáti Ház és curia iránt, melly van n(emes) Borsod vármegyében, és melly curia ház Csáti Istvánt, mint kissebbik szülöttet örökösön illette, citáltatta 1464.	

Jelzet (n ^o)	Regeszta szövege	Mai jelzet
196.	Gégényi Dienes, Deseő fia, processusa Kemecei Jakab és János ellen az Kev Gégényi jószág eránt, melyre a Kemeceiek megmutatták, hogy még anno 1310-dik esztendőben az egri káptalan előtt költ fassiója mellett Gégényi Egyed fiának Demeternek 32 budai márcában bírják 1440.	
197.	Gégényi Pál fia Péter és Közép Megyeri János pap Kemeceiekkel perlekednek az egymást illető jószágoknak consignatioja eránt 1440.	
198.	Thuséri Tamás K. Varadai Miklóssal és Demeterrel, Mihály fiával perlekedvén azon causa prorogáltatott 1446.	
199.	Vitkay Sigmond, Jákónak fia, Bolty Ábrahámot, leányát, Borbálát és fiait a leleszi convent előtt inhibeallya Gyulaházi, Gégényi, Geszterédi és Nádudvari jószágoknak, mellyet külömben Gyulaházi Bálint, Szántay vagy Vycei Jánosnak adta vólt 1429.	
200.	Tállyai Fileph fia Dienes nevü emberrel a budai piacon törvény szerint egymással viaskodtak, kiváltván az actor 60 arany kárának megfordítását vagy az in causam attractus possessoriumat Demecserben az Versin mevü halastóval együtt: utóljára abba egyeztek meg, hogy Dienes a Versin halastónak a felét adja által Tállyai Filepnek 1338 [recte: 1335].	Anjou oklt. XIX. 533., 544. sz.
201.	Megyeri László eöcse, János, fiai, László, János, Benedek, István részire való statutio Kemecei, Ibronyi jószágokban az Beczi, Özei és Kev Gégényi praedionokat senki sem contradicálván 1465.	
202.	Csicseri Jobbos Miklós a maga és Pan(na) fiai: Mihály és Bálint képében a csicseri józágnak haszon vételétül tilalmazza 1298.	
203.	Mátyás király parancsolattya, mellet Megyeri János, László, Benedek, István részekre peragált inquisitio, hogy Megyeri Balás, Megyeri János fia, pestises nyavalyában holt megh 1582 [recte: 1482].	
204.	Csegei [recte: Gégényi] familiának osztálya Egyház Gégényi jószágban, amelynek határai leleszi convent előtt költ levélben be vagyon írva 1348.	
205.	Apáti Ignác és huga, Dorkó bizonyos perit Apáti Anna, Petri Sebesténné ellen cassálya 1438.	
206.	Radi Boldisár, Miklónak fia, ki vólt második Miklónak, János fianak idősb Rádi Jánosnak fia, perlekedik Rádi Janossal, ki vólt Literatus Rádi Istvannak fia, születetett Rádi Potentianátul; és Sofiátul, ki vólt Laskai Miklós felesége, az in causam attractus nem compariálván, a terminuson contumatiaba convincáltatik 1571.	
207.	Lajos király adjudicatoriája Gégén nevü helység iránt, Guti Benedek Megyeri István részire P(e)rinyi Péter ellen, mint hogy ad forum contradictorium nem compariáltak 1519. (HU MNL SzSz-BML XV.21. Középkori okl. gyűjt. 101.)	Lásd alább a 4. sz. alatt.

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
208.	Gégényi Dienes Penethe [<i>recte: Piricsei</i>] Benedek ellen perlekedik az iránt, hogy az in causam attractus az actor jobbágyának lovát Devecserbül el vitte 1424 [<i>recte: 1434</i>]. A melly processus esküvéssel termináltott. (HU MNL SzSzBML XV.21. Középkori okl. gyűjt. 97.)	Lásd alább a 3. sz. alatt.
209.	Gégényi Chebolder Mihály fia: Péter protestált az iránt, hogy noha Tállyai Filep fiának, Filepnek atta legyen Gégényi Vicusnak fiának fiaja Dienes az Batsik szeget és a Nagy Versen nevű halastónak felét, mind azon ott említett Gégényi Dienes azt másoknak el akarja adni 1331. (<i>recte: 1338</i>).	
210.	Chubud és Caecilia, Laszlónak leányi, ki vólt Flupus [<i>recte: Ilupus</i>] fia protestáltak az iránt, hogy Péchi Lukats és Gergely atyafiak a Megyeri jószágban osztoznak, holott azon jószág az említett aszszonyokat illeti 1305 [<i>recte: 1335</i>].	Anjou okl. XIX. 354. sz.
211.	Megyeri László részire peragált inquisitio, hogy Drachi [<i>recte: Dragfi</i>] Bertalan a Megyeri határon lévő Nagy Zatana, Kis Zatana, Horgas Tó és Ingálló nevezetű halas tókat el foglalta 1489.	
212.	Vas Megyeri László, Andrásnak fia, Csaholyi István és Dienes ellen, kik Sebestyénnek fiai voltak, pert indítván prorogáltott 1399.	
213.	Egri captalanbul költ recognitio, hogy Csobai György de Kurutnyik impetrálván öt teleket Csátban Borsod vármegyében a contradictorok revocálták contradictiojokat 1570.	
214.	Nyakas Miklós, Péternek fia in defectu seminis lévén Becthe-(le)ke nevű helységben Batsik szek nevű egy szabad curiat Zabolcs vármegyében minden appertinentiajával együtt által adja Bartha Jánosnak és Miklósnak, fel vállalván az evictiót 1330.	
215.	Közép Megyeri Adorján, János fia, Gégényi Simon notáján Gégényi porciót impetrálta 1401.	
216.	Megyeri István részire adjudicatoria a Gégényi Jóság iránt, amennyire olvasni lehet 1519.	
217.	Kemecse és Megyer között lévő metalis, amint a szakadozás miatt olvashatni 1506.	
218.	Megyeri István processusa Selpi Gergely ellen a Gégényi jóság impetratioja iránt 1523.	
219.	Megyeri Benedek a maga Tamásnak, Istvánnak, Lászlónak, mint eöcseikkel képekben Kozmafalvi Princy Miklóst a Gégényi, Kemecsei és Ramocsaházi s egyéb jószágoknak usuálásatul 1482.	
220.	Zeleméri Dersy István novi iudicii processust indit Megyeri Bóldisár ellen Egyházás Gégyényi határban lévő malomnak occupatioaért 1584.	

Jelzet (n°)	Regesztza szövege	Mai jelzet
221.	Novi iudicii parancsolat Megyeri János, Miklós, Gáspár és Boldisár részekre, először Megyeri Tamásné, most Udvari Miklósné ellen, Varsa(ny)i Kata ellen, és Verebélyi Péter ellen 1564.	
222.	Megyeri István és Bel Gégényi István transigálnak egymással, és minden pert cassalnak. Ezen Transactioba így van emlékezet Ramocsaházi Péterről és Bogdányi Farkasról 1525.	
223.	Violentiában processus Megyeri István instantiájára Fülöp István és Sényői Lengyel András ellen 1505.	
224.	Megyeri István, Megyeri Gáspár Paxi János ellen bizonyos jobbágyok eránt való contraversiájok.	
225.	Megyeri Adorján tilalmazza Kemecsi Mihályt és Jakabot, úgy másokat is a Megyeri jószágtul 1421.	
226.	Megyeri László Kállai Miklóssal való processusa Megyeren bizonyos rész iránt, mellyet intendalt zálogban lenni 1483.	
227.	Gégényi István, Dienes fia, inquiráltat bizonyos Gégényi dologban 1414.	vö. ZsO IV. 1846. sz.
228.	Udvardi Miklós és felesége, Megyeri Kata processusa Megyeri János, Miklós, Boldisár és Gáspár ellen bizonyos violentiáért, és jobbágyaik által tett gyilkosságért és ugyan azon Processus eránt transmissionált parancsolat 1565.	
229.	Aestimationalis Mikus fiának, Dienesnek részire Gégényi Jakab fia István ellen 1317.	
230.	Gégényi Dienes valamely gyilkosság végett transigul Fábri Demjénnel, Thassi Kelemennel és Péterrel 26 forintba 1426.	
231.	Lajos király parancsolattya, hogy Gégényi Deső fiának, Dienesnek 45 marchaval adoss maradván, azt fizesse meg, külömben a Gégyényi jószág azon pénzben kezében marad 1327 [<i>recte: 1347–57 között</i>].	
232.	Adjudicatoria Közép Megyeri János fiának, Adorjánnak részire Csuri Mihály ellen Megyeri, Zeleméri és Kemecsei határok 1415, mely adjudicatoriába metális reambulatiok és aestimátiok is vagnak Kemecsei Jakab ellen.	
233.	Megyeri Adorján, Balásnak, Benedeknek és János fiának képekben is, el tiltotta Kemecsi Jakabot a Bech telek jószágának ususátul 1416.	
234.	Megyeri János akkori leányoknak ki fizette a leány részt 1486.	
235.	Megyeri László Batori Szaniszló fiát, Istvánt contumatiaba convincálta 1480.	
236.	Zabolcsi Péter fia, Jakab a maga testvér atyafiának, Fábiánnak, ugyan Zabolcsi Péter fiának, egri captalan előtt fateállya a zabolcsi, balsai és halászi jószágoknak felét 1384.	

Jelzet (n°)	Regeszta szövege	Mai jelzet
237.	Prorogatorium parancsolat Kállai Lőkös és fia Pál részire bizonyos convictioknak executioja iránt Megyeryi László ellen 1484.	
238.	Egyed, a Demeter fia, Bél Gégényi Dienest, Mikus fiát, vádolja öt ló ellopásával 1331.	
239.	Közép Megyeryi Adorjánnak, János fiának, causaja Felső Megyeryi László, István fia ellen prorogaltatik 1400.	
240.	Iklódi György feleségivel, Nagy Falusi Dorottyával és fiával, Mártonnal Nagy Falusi es Sényei portiojukat 200 arany forintban Bogdányi Lőrincznek [1426–1482 között].	
241.	Chubud és Caecilia, Illippúr fiának Lászlónak leányi protestáltak Péchi Lukáts ellen, aki Megyert már hat esztendőktül fogva élte, tovább ne usuállya 1334.	
242.	Közép Megyeryi János fia Adorján causaja Belső Megyeryi István fia László ellen a háborús időben prorogaltatik 1400.	
243.	Pignoratitia, mellyben Kemecsei Simonfi Mihály Kemecseben és Ibronban néhai Bolti László jószágát zálogba adja Megyeryi Istvánnak.	
244.	Ibronyi Demeter fia Egyed Mikus fiával Dienessel a Kemecsei hátrban lévő malom iránt, melly a halászi út mellett volt, perbekezdvén meg egyeztek benne, hogy Egyed a malmot többet meg ne építtesse 1323.	
245.	János, Lőrinc és Mihály perlekedvén Marath fiaival, Tamással és Péterrel insignálta magát a Gégényi jószágba 1367.	
246.	Megyeryi Adorján fiai, László és Benedek perlekedvén Kállai János-sal, Miklós fiával, ki volt Kállai Lőkös fia, prorogaltatott 1438.	
247.	Közép Megyeryi Adorján fia János perlekedvén Kemecsi Jánossal a causa prorogáltatik 1416.	ZsO V. 474. sz.

A vasmegyeri Megyery családra vonatkozó okiratok

A levéltár állaga a 18. század folyamán folyamatosan gyarapodott. Egy fennmaradt jegyzékben pl. Árva Barkóczi Éva által átadott „Regestrum Bonorum. Factum bonorum Megyeryianorum tangentium” című okmány végén a következő olvasható: „Hogy a fellyebbálló megírt 54 darabból álló documentumokat és nem többet az úrnak, Megyeryi Péternek az uram, néhai Megyeryi Mihály halála után signáltam. Legyen tentibus recognoscalnom. Sigl. V. (más kézzel:) Árva Barkóczi Éva.” Ugyanazon jegyzék 83. pontjában pedig azt olvassuk: „Jármí András úr kvietálja Megyeryi Lászlót 43 darabból álló le-

veleik kiadásáról.” Ennek a 18. századi iratjegyzéknek az utolsó száma 113, az utolsó évszáma pedig 1755., néhány 17. századi darabbal. Elmondható tehát, hogy a 19. századig a család igenis figyelt a birtokjogi irataira. A változás a 19. században történt. Ebből az időből semmiféle iratjegyzéket, a levéltári anyag megőrzésének formáját nem ismerjük. S ekkor került ki a levéltárból az anyag egyik ékessége, Mátyás király 1489. június 6-i átírása az 1378. november 10-i oklevélről.¹⁵⁹ Erről a pataki református középiskolákban tanuló Megyery-fiú (most már y-nal írva a nevét) tehetett.

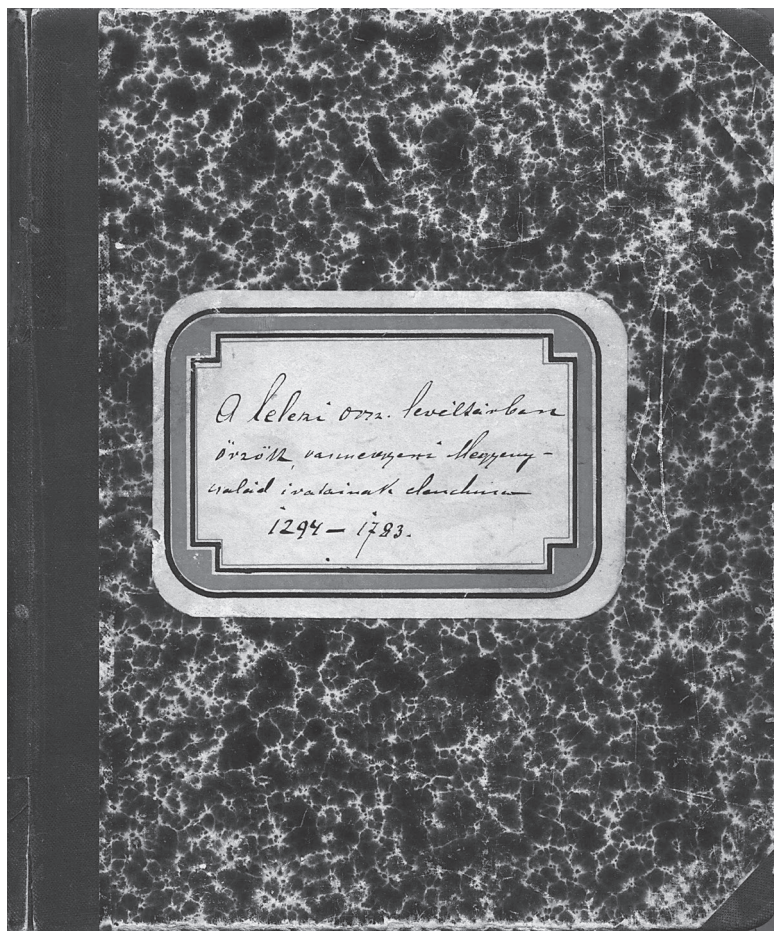
Megyery Pál (sz. 1861, ~ Nánássy Mária) Debrecenben, a református kollégiumban végezte középiskoláit, majd jogvégezten a debreceni ügyvédi kamara titkára lett. Az ő bátyja, szintén a jogvégezett Megyery István (sz. 1859, ~ Korniss Sarolta)¹⁶⁰ Szabolcs vármegye főjegyzője, később királyi (fő)ügyész volt az első, akinek a figyelmét a családtörténet köti le. Ennek oka nagyon is egyszerű: császári és királyi kamarási címet szeretett volna kapni, s ehhez kellett a nemesség igazolása.¹⁶¹ Nemcsak az őrizetében lévő oklevelek, de hamarosan a leleszi konventben található, sokkal terjedelmesebb anyagok váltak számára izgalmassá. Ezeket egy keménykötésű könyvszerű füzetbe másolta le, mint annak előljárójában írta. A könyvecske címe: „A leleszi levéltárban őrzött vasmegyeri Megyery család iratainak elenchusa 1294–1783.” (Lásd a 2. kép.) Az 1–24 oldalon olvasható kivonatokat még „1840. aug. 28.-ik napján Zsarnay Máté a N(agyságos) Leleszi Convent országos levéltár a(l)jegyzője. P. H.” adta ki, a ma már nem létező másolatról a könyvecskébe Búd-Szent-Mihályon (ma: Tiszavasvári) felesége szüleinél, 1897. szeptember 17-én fejezte be és igazolta aláírásával az újabb másolást. Munkáját meg is indokolta: „Azon czél, hogy az okmányok – a leleszi konvent levéltárában – külön-külön is feltaláltassanak – ilynemű rövidített feljegyzések mellett elérhető – mely okból az érdeklődő kutató személy – a levéltári adatok megtekintésére utaltatik.” Ugyanis a lelesziek mellett a budai kamarai levéltár anyagának a regesztái (25–26. oldalak) is olvashatók a könyvecskében. Úgy látszik tehát, hogy Megyery István a család történetét tervezte megírni vagy megíratni, s ennek elősegítésére végezte az anyaggyűjtést.¹⁶² Amikor befejezte életét (†1931), a levéltár az alig fiatalabb Pál öccsére szállt, aki nemsokára követte őt a földi világból (†1934). Ám még elhunytá előtt a családi

¹⁵⁹ Lásd a kötetben az Oklevéltár V. szám alatt.

¹⁶⁰ Magyar nemzeti zsebkönyv 444. – többi családtagra vonatkozóan is.

¹⁶¹ Zonda T.: Balassagyarmat 151.

¹⁶² HU MNL SzSzBML XIII.31. 5. kisdoboz, II. „A leleszi orsz. levéltárban őrzött vasmegyeri Megyery-család iratainak elenchusa 1294–1783.”

2. kép: A vasmegyeri Megyery család „leleszi” iratai

hagyomány szerint a nála lévő oklevelek és a leleszi regeszták segítségével próbálta a levéltárunk anyagát rekonstruálni, táblázatba foglalni.

Ám nem szóltunk eddig I. Mátyás király oklevelének a kelet-magyarországi egyházi közgyűjtemény, a sárospataki kollégium tulajdonába kerüléséről. A levéltár megmaradt anyagát végül a nyíregyházi levéltárba eljuttató Megyery Pál mérnök (Kazinbarcika) egy, a levéltárban tartott előadásában említette, hogy az ő dédapja pataki diák volt, s az ő révén a kollégium anyagi támogatói. Vagy rajta keresztül, vagy egy vele egyidőben tanuló nagytoronyai Marikovszky Béla teológus hallgató által került a kollégium gyűjteményébe I. Mátyás király 1489.

évi oklevele. Könnyen adhatták, mert a *par*-ja is megvolt a családi levéltárban, az is megőrződött napjainkig.¹⁶³

Az intézmény 1883. évi évkönyvében a következőt olvashatjuk: „26. Marikovszky Béla I. éves theol. ajándéka: 1) Futár, Greguss Ágosttól. 2) Több rendbeli okmány, ezek között: Extractus literalium instrumentorum familiam de Csanadino, Nagy-Mihály, Pongrácz, Eödön de Vinna concernentium; **egy Mátyás király korabeli okmány**; egy 1618-beli adásvevési szerződés; gr. Nádasdy Ferenc magyar levele Szemere Pálhoz, 1639-ből. Aláírási felhívás 1844-ből Petőfi S. költeményeire, melyet Vörösmarty M., Wachot Sándor és Szigligeti Ede bocsátottak ki a Nemzeti kör nevében.”¹⁶⁴ De hogy mégse csak Marikovszky Béla (Dömsöd 1864–1918, Ófehértó) későbbi református lelkészünket gyanúsíthassuk meg gyarapítóként, van egy másik jelölt is: Kiss Kálmán (1843–1913), a későbbi református lelkész, egyháztörténész. Róla, mint gyarapítóról ezt olvassuk: „24. Kis Kálmán úrtól: 1. **23 darab részint eredeti, részint másolt okmány, melyek közt több van Mátyás király idejéből.** 2. Egy 1848. zászló közepe.”¹⁶⁵ Gyanúnk Marikovszkyra azért terelődik, mert ő mint nemesi származék (nemeségüket 1611-ben nyerték) tarthatott baráti kapcsolatot egy Patakra járó Megyeryvel.

A Gégényiek nemességét igazoló 1282. évi oklevele a *Jegyzék* elkészülte után és Megyery Pál összeállítása előtt tűnt el a család birtokából. Szerencsére volt egy *par*-ja a Várdaiak birtokában, amely örökösödés révén a 17. században az Esterházyakhoz került.¹⁶⁶

De térjünk vissza Megyeryek vasmegyeri levéltárához, Megyery László (1904–1992, ~ Buzinkay Margit) ügyvéd, közjegyző visszaemlékezéséhez. „Édesapánk, dr. Megyery Pál élete alkonyán, sok éven keresztül foglalkozott a családunkra vonatkozó adatok gyűjtésével – a birtokában meg volt sok-sok korabeli okmány, és családi levelezések rendezésével, avval a gondolattal, hogy an-

¹⁶³ Az oklevél hátoldalán olvasható N° 4 utal arra, hogy a *Jegyzék* melyik darabjáról van szó (lásd Oklevéltár V. sz.).

¹⁶⁴ Jelentés a sárospataki református főiskola (akadémia és gimnázium) állapotáról az 1883-84.-ik iskolai évben. XXVIII. (1884) 46.

¹⁶⁵ Uo. XVI. (1872) 7. – Mindkét adatot dr. Dienes Dénes gyűjteményi igazgató úrnak köszönhetem, s munkatársának, Kovács Áron levéltárosnak. Azt is közölték, hogy a nagyszerű Zsoldos Benő levéltáros 1919-ig három Mátyás-kori oklevelet írt le, de ezek között nincs a mi példányunk. Ma a királytól két darab származik, egyik az 1462. évből (DF 282 879.), a másik pedig a mi darabunk (DF 282 883. [Oklevéltár V. sz.]).

¹⁶⁶ Lásd RA 3170. sz.

nak alapján megírja és összeállítja a családjunk történetét. Az előkészületi munkában addig jutott el, hogy a birtokában volt, valamint az egyes levéltárakban, könyvekben feltalálható adatokat időrendben kivonatolva lemásolta – azok közé beillesztette egyes magánhelyekről kapott adatokat is. Az anyag úgy nagyjából rendszerezve rendelkezésre állván – annak alapján tervezte a családtörténet megírását, de több évi munkáját befejezni nem tudta, – megakadályozta ebben az 1934 január végén, hetvenhárom éves korában bekövetkezett halála. Az összes családi iratok kint voltak utolsó lakóhelyén, az általa annyira szeretett és családi felmenői által ezer éven át lakott Szabolcs vármegyei Vasmegyeren, Pál nevű fia birtokán volt kúriájában, egy szekrényben, amin réztábla hirdette, hogy abban van a „vasmegyeri Megyery család levéltára.”¹⁶⁷ – Ez a levéltár több száz éves, sok viharával, bajjal járó idők dacára is meglehetősen bőségesnek volt mondható, figyelemmel a sok-sok korabeli okmánya miatt.¹⁶⁸ – „Édes Apánk halála után is az oklevelek továbbra is ott maradtak, de a feldolgozás – azokkal senki nem foglalkozott. Majd jött a második világháború, amely idő még kevésbé volt alkalmas, hogy családtörténet megírásához bárki is neki kezdjen, és amikor Pál fivérem és családja Vasmegyeren volt családi lakásukat elhagyták, ott maradtak sok mindennel együtt az összes családi iratok is. Amikor aztán a család közel másfél évi távollét után visszaérkezett, természetesen, hogy sok-sok dolgozónak csak a hült helyét találták, s így nem csak családi, de nemzet történeti szempontból is értékes iratok is úgy szolván teljesen megsemmisültek, azoknak nyoma veszett. Megmaradt azonban egy-két korabeli okmányon kívül az az Édes Apánk által készített kivonatos összeállítás, amit annak idején megvolt okmányok és több helyről kapott kijegyzett, vagy kapott adatok alapján készültek, – de amelyek lényegében csak dátumot, neveket és az irat rövid megjelölését tartalmazzák. – Így tehát például a sok-sok megvolt családi levélről csak annyit

¹⁶⁷ A hely Vasmegyer *Szilasszeg* nevű része, ahol a birtok elterült. Kiss Lajos névtárában a következő olvasható róla: „*Jakabsziget* nyugati oldalán és a *Négasziget* északi részén 20-25 hold kiemelkedett part, jószágállás, réttel körülvéve. E területen 1925-ben Megyery Pál tart. főhadnagy létesítette a *Rózsástanyát*, 1932-ben, amikor százados lett, nevezte el *Kapitánytanyának*. 16 család lakja. E tanyától keletre a kövesút mellett 1940-ben szeszyár épült és cikória-, cukorrépaszárító.” Kiss L.: Rétköz 416.

¹⁶⁸ A kora újkori anyag még a Jegyzék I.-ben foglaltakhoz képest gyarapodott is: míg az 104 darab kora újkori (1528–1700) iratot tartott számon, a Megyery-féle összeállítás 143 darabot! – ha leszámítjuk a leleszi másolatokat és a Szabolcs vármegye levéltárában őrzött anyagot. A 143 eredeti iratból mindössze 10 db maradt meg, s került levéltári őrizetbe.

lehet megállapítani, hogy valamikor ilyen levelet írtak, – de hogy miről szólott, az természetesen abból az összeállításból sajnos csak ritkán tűnik ki. Amint említettem, az a néhány eredeti okirat, valamint összeállítás Pál fivérem őrizetében maradt, aki azokat – amikor birtoka a második világháború utáni földrendezés során igénybe vétetett, és ő Vas megyerről elköltözött, – a minden erre vonatkozó iratot további megőrzés végett nekem adott át.”¹⁶⁹

Megyery Pál összeállítása a levéltártörténet szempontjából kiemelkedő. Ugyanis a jegyzékben 143 darab volt a középkori oklevelek, 104 darab a kora újkori iratok száma. Ebből a 143 oklevélből a két világháború közti időszakra 89 oklevél maradt fenn, tehát a levéltár „természetes” (kölcsonadott, elajándékozott, vagy a költözések során véletlenül megsemmisült) pusztulása 54 darab oklevél volt a Mohács előtti anyagban. Jött a II. világháború a maga brutalitásával, – ami ezen a részen azt jelentette, hogy a Tisza két oldalán egy hónapig álltak szemben a hadviselő felek – a balparton a román és a szovjet hadsereg tagjai, akik az itt élőket a harcok miatt a megye belsejébe telepítették. Az így üresen maradt lakásokat kifosztották, a mobiliák éghető részét tűzre rakták (november volt), ahogy ez egy háborúban lenni szokott. A Megyeriek Pál „kapitány úr” feljegyzéseinek egy részét magukkal vitték a meneküléskor, ami ott maradt a réztáblás szekrényben, vagy máshol elrejtve, az elpusztult. Amikor másfél évvel később visszamentek a tanyára, – mint írják – már semmit sem találtak.

A családtörténetet folytató Megyery László a bátyjától, Páltól (1893–1969, ~ Russay Magda) vette át a megmaradt családtörténeti dokumentumokat (köztük 5 Mohács előtti oklevelet, amelyek kiadását lásd az Oklevéltárban IV. sz. alatt és az alábbi fejezetben 1–4. sz. alatt), aki a megyében, Vásárosnaményban élt ügyvédként és közjegyzőként. A 70-es években, a konszolidáció beköszöntével fogott neki az alaposabb kutatásnak.¹⁷⁰ Mivel ő sem rendelkezett történészi végzettséggel, a megyei levéltárban folytatta a Megyeryekre vonatkozó iratok felkutatását, azokról fényképeket készített, otthonában pedig az anyagot rendezte. Ez az anyag teljes terjedelmében ma 8 dobozt tesz ki. Ezt örökölte fia, a nagybátyja nevét viselő Megyery Pál (1938–2021), aki azokat a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Levéltárban 2017-ben helyezte el.¹⁷¹

¹⁶⁹ HU MNL SzSzBML XIII.31. 8. kisdoboz (dr. Megyery László családtörténeti feljegyzései).

¹⁷⁰ A Jegyzék palliumára ezt írta: „A benne lévő adatok az édesapám által összeállított feljegyzésben szerepelnek. Vásárosnamény, 1974. II. 4. Megyery László”

¹⁷¹ Az 1.3 m-es fond leírását Nagy Dóra főlevéltáros és Szemán László levéltári kezelő készítette el 2017-ben: HU MNL SzSzBML XIII.31. (vasmegyeri) Megyery család iratai

Ami a Megyeri család középkori levéltárából megmaradt

1

1434. január 11. Levelek

Baktai Balázs szabolcsi alispán és a négy szolgabíró Gégényi Dénest eskütételre kötelezi Piricsei Benedek ellenében arról, hogy annak jobbágya lovának Devecseren történt elvétele és a jobbágy visszatartása ügyében ártatlan.

Felül szakadozott papíron, három zárópecsét helyével. HU MNL SzSzBML XV.21. Középkori okl. gyűjt. 97. (DF 296 062.) – A hátlapján felül korábbi jelzete: *numero 208*; középen címzés: *pro Dionisio de Gegen contra Benedictum de Pereche ad quindenas datarum presentium iuramentalis.*

Nos Blasius de Baktha vicecomes et quatuor iudices nobilium comitatus de Zabolcz damus pro memoria, quod cum secundum continentiam priorum litterarum prorogatoriis in quindenis datarum presentium Dyonisius¹ de Gegen contra Benedictum de Pereche coram nobis comparere debebat. Ipso termino adveniente pro Benedicto de Pereche Michael de eadem cum procuratoriis² nostris comparuit, pro Dionisio de Gegen Andreas de Rad similiter cum procuratoriis² nostris astitit, qui actor vero respondens, quod Dionisius de Gegen cum uno iobagioni (!) suo unum equum³ iobagionis Benedicti minusiuste et indebite in villa Dewecher cum iudice interdixissent et retinuisent, qui equus vallens sexdecim florenos, et cum interdictione equi eidem iobagionis (!) Benedicti septem florenorum dampna fecissent. Quo audito Andreas de Rad pro Dionisio respondit, ut Dionisius equum iobagionis Benedicti in predicta Dewecher cum iudice non retinuisset, nec cum iobagioni (!) suo interdici fecisset, etiam predictus iobagio, qui equum ibi retinuisset illo tempore circa se non fuisset nec in presenti apud se esset. Nos vero auditis acquisitionem (!) ambarum partium cum nobilibus comprovincialibus taliter iudicantes, quod predictus Dionisius contra predictum Benedictum sola sua persona sacramentum

(1434) 1575–2014. – A fejezet megírásához Kujbusné dr. Mecsei Éva levéltárigazgató nyújtott messzemenő segítséget, amit itt is megköszönök. – Megyery Pál fia, Megyery Péter ma ügyvéd Miskolcon. Birtokában csak a Mátyás király-féle oklevél fotómásolata van, továbbá Megyery István kamarási iratai, s a család jogvégzetteinek diplomái. (Évfolyamtársa, Fodor László professzor – Debreceni Egyetem – szíves közlése)

in quindenis datarum presentium prestare teneatur super eo, quod ipse unum equum iobagionis predicti Benedicti in predicta Dewecher cum iudice non retinisset nec cum iobagioni suo interdicti fecisset, et eidem septem florenorum dampna non fecisset cum retinentione equi, nec predictus iobagio, qui equum in predicta Dewecher retinuit illo tempore circa se non fuisset, nec in presenti circa se non esset, nisi presens iusto terragio deposito⁴ ab ipso recessisset. Datum in Lewelek, feria secunda proxima post festum epiphaniarum Domini, anno Domini millesimo quadragesimo tricesimo quarto.

¹ Itt így, de az összes többi előfordulásakor „i” betűvel áll. ² A „litteris” szó tollban maradt. ³ A szót mindvégig egy „u” betűvel írták. ⁴ A folt miatt bizonytalanul olvasható szó, de az előtte lévő két szó alapján a kifejezésben ez szokott állni.

2

1444. szeptember 14.

Szaniszló leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy Gégényi Vince fia, Miklós meg Dénes fiai, Sebestyén és Péter elzálogosították a Szabolcs megyei külgégényi birtokrészüket a Kemeceieknek 26 aranyforintért.

Foltos, szakadozott papíron, a hátlap közepén kerek pecsét darabkáival. HU MNL SzSzBML XV.21. Középkori okl. gyűjt. 98. (DF 296 063.) – A hátlapon felül korábbi jelzete: *numero 50*; alul: *non solvit*.

Nos Stanislaus prepositus et conventus e[ccles]ie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod Nicolao filio Vincentii et Sebastiano filio Dionisii de Gegen onus et gravamen Petri de dicta Gegen, fratris ipsius Sebastiani, idem Sebastianus ad subscripta illib[ate] observanda super se assumptendo coram nobis personaliter constitutis per eosdem Nicolaum et Sebastianum confessum extitit nostri in presentia pariter et relatum, quod ipsi quadam indigentia coacti totalem portionem eorum possessionariam ipsos in possessione Kwlgegen vocata in comitatu de Zaboch habita tangentem et concernentem, cum cunctis suis utilitatibus, proventibus et pertinentiis quibuscumque Ladislao, Matheo, Stephano, Andree (!) et Iacobo de Kemeche in viginti sex florenis auri puri plene, ut dictum est, habitis ab eisdem et realiter receptis pignori obligassent obligaruntque coram nobis eo modo, quod dum et quandocumque ipsi dictam totalem portionem eorum possessionariam a prefatis Ladislao, Matheo, Stephano, Andree (!) et Iacobo de Kemeche redimere possent et valerent, extunc

iidem rehabitis premissis viginti sex florenis auri puri plene et exintegro ac pure et simpliciter absque scilicet decima et nona partibus eandem totalem portionem possessionariam eidem Nicolao et Sebastiano aut Petro omni occasione cessante litisque protractione quavis semota remittere et resignare tenerentur. Assumptentes nichilominus iidem Nicolaus et Sebastianus ac obligantes se infra tempus redemptionis dicte totalis portionis eorum possessionarie in pacifico dominio ipsius memoratos Ladislaum, Matheum, Stephanum, Andream et Iacobum de Kemeche contra quoslibet impetitores causidicos iuridice conservare, defensare atque expedire ipsorum laboribus et expensis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in festo exaltationis Sancte Crucis, anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo quarto.

3

1458. január 29.

Bacsikai¹⁷² Balázs leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy Lövői Péter fia, János és Gergely fia, Tamás testvéreik és rokonaik nevében is elzálogosítják Gégényi Miklósnak a Szabolcs megyei Gégény birtokon lévő harmadrésziük negyedét tíz aranyforintért.

Szakadozott, lyukas és vízfoltos papíron, hátlapján kerek pecsét nyomával. HU MNL SzSzBML XV.21. Középkori okl. gyűjt. 99. (DF 296 064.) – A hátlapon felül korábbi jelzete: *numero 83*; a pecsét alatt fejjel lefelé olvashatatlan szöveg.

Nos Blasius prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod Iohanne filio Petri et Thoma filio Gregorii de Lewe onera et gravamina Ladislai et Anthonii litterati fratrum ac nobilium dominarum Barbara Stephani de Besenywd et Elena vocatarum Damyani de Adon consortium, sororum scilicet carnalium ipsius Iohannis, necnon Ladislai et Iohannis filiorum Stephani de dicta Lewe, necnon Petri et Gregorii filiorum Georgii Hodos de Zakol condivisionalium fratrum ipsorum in subnominandis observanda communiter in se recipientes coram nobis personaliter constitutis per eosdem Iohannem et Thomam confessum extitit nostri in presentia pariter et relatam, quod ipsi quadam necessitate compulsi quartam partem tertie partis portionum ipsorum possessionariarum in possessione Gegen vocata in comitatu de Zabolch existenti penes enim domum et curiam Nicolai de Gegen in eadem

¹⁷² Kumorovitz B.: A leleszi prépostság tagjai 28.

habitas, et a parte septemtrionali sitam et habitam, cum cunctis ipsius quarte partis dicte tertie partis portionum possessionariarum utilitatibus, proventibus et pertinentiis quibuslibet quovis nominis vocabulo vocitatis ad eandem quartam partem dicte tertie partis portionum possessionariarum undique de iure spectantibus et pertinentibus prefato Nicolao de Gegen, fratri ipsorum condivisionaliter in decem florenis auri puri plene, ut dictum est, habitis ab eodem et receptis pignori obligassent obligaruntque coram nobis eo modo, quod quandocumque ipsi aut fratres ipsorum predicti prescriptam quartam partem ipsius tertie partis portionum possessionariarum a prefato Nicolao de Gegen redimere possent et valerent, extunc idem Nicolaus rehabitis prescriptis decem florenos auri puri plene et integraliter, salvis scilicet decima et nona partibus eandem eisdem omni occasione cessante litique quavis et (!) relegata remittere et resignare teneretur, infra vero tempus redemptionis prescripte quarte partis portionum possessionariarum in pacifico dominio ipsius prefati Iohannes et Thomas de Lewe annotatum Nicolaum de Gegen contra quoslibet impetitores et causidicos ipsorum laboribus propriis et expensis iuridice conservare et expedire tenerentur, ad quod prelibati Iohannes et Thomas se personaliter, dictos autem fratres et [sorores e]orum ad onera pre[a]ss[umpta] sponte obligarunt coram nobis vigore presentium med[iante]. Datum in dominica proxima ante festum purificationis Beate Marie virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo octavo.

4

1519. október 11.

II. Lajos király (nevében a személynök) meg nem jelenésük miatt megbírságolja az alpereseket, Perényi Imre fiát, Pétert, Kelecsényi Kis Tamást, Gégényi Selypi Gergelyt, Csúri Antalt, Lászlót és Mátét Megyeri István ellenében.

Szakadt, hiányos, vízfoltos papíron, vörös viaszba nyomott papírfelzetes zárópecséttel. HU MNL SzSzBML XV.21. Középkori okl. gyűjt. 101. (DF 296 066.) – A hátlapján felül: [... ..] *Francisci confessoris 1516.* – Alul a korábbi jelzete: *numero 207*; a közepén címzés: *pro nobilibus Stephano de Megyer contra magnificum Petrum de Peren filium spectabilis et magnifici Emerici de Peren alias regni nostri Hungarie palatini, in quem mortuo eodem condam Emerico patre suo presens causa est condescensa, ac nobiles Thomam Kys de Kelechen, Gregorium Selphy necnon Anthonium et Ladislaum Chwry ac Matheum similiter Chwry de Gegen iudicialis.* – Alatta: *ex contradictione statutionis per defectum seminis.* Alatta: *Extradata in 5^a divisione*

per Bellyen. Alul: *solvit.* – A bal oldalon keresztben a következő nyolcadon írt feljegyzés: *pro domino Petro de Peren Mauritius de Olazy cum nostris, alii I(n causam atracti) non ven[erunt], pro Thoma Kys Vitale de Keket cum Lelez;* utána még két értelmezhetetlen szó a lap szélén.

Nos Lodovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie damus pro memoria, quod Emericus Chwry de Bolth pro nobilibus Stephano de Megyer cum procuratoriis litteris conventus ecclesie de Lelez contra magnificum Petrum de Peren filium spectabilis et magnifici Emerici de Peren alias regni nostri Hungarie palatini, in quem mortuo eodem condam Emerico palatino patre suo presens causa est condescensa, ac nobiles Thomam Kys de Kelechen, Gregorium Salphy (!) necnon Anthonium et Ladislaum Chwry et Matheum similiter Chwry de Gegen ab octavis festi Beati Michaelis archangeli proxime preteriti quatuor diebus¹ continuis legitime stetit in termino coram nostra persona(-li)² presentia, qui iuxta continentiam litterarum nostrarum prorogatoriarum ac conventus ecclesie de Lelez introductoriarum et statutoriarum super facto contradictionis statutionis totalis possessionis nobilium condam Nicolai et Georgii de Gegen eiusdem Gegen in comitatu de Zalboz (!) existentis ipsum actorem per defectum seminis concernentis continentis legitime evocati eandem nostram personalem in presentiam non venerunt neque miserunt, unde ipsos in iudiciis commisimus fore convictos, si se rationabiliter non poterint excusare. Datum Bude, tertio die termini prenotati, anno Domini millesimo quingentesimo decimo nono.

¹ Okt. 9. ² A zárójelek közötti szótag tollban maradt.

Bibliográfia

Levéltári rövidítések

- HU MNL = Magyar Nemzeti Levéltár, Budapest.
OL = Országos Levéltár (1000–21. sz.).
DF = Diplomatikai Fényképgyűjtemény (U szekció,
Fényképgyűjtemény).
DL = Diplomatikai Levéltár (Q szekció, Mohács előtti gyűjtemény).
E = Magyar kincstári levéltárak – E szekció (1000–1919).
148 = Magyar Kamara archivuma (1000–1919),
Neo-regestrata Acta.
SzSzBML = Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Levéltár, Nyíregyháza.
XIII. = Családok (1515–2016).
31. = Megyery (vasmegyeri) család iratai (1575–2014).
XV. = Gyűjtemények (1150–2012).
21. = Szabolcs vármegye levéltára középkori okleveleinek
gyűjteménye (1300–1525).
SNA = Slovenský národný archív.

Könyvészeti források és rövidítések

- Abaffy–Dancs–Hanvay = *Az Abaffy család levéltára 1247–1515. A Dancs család levéltára 1232–1525. A Hanvay család levéltára 1216–1525.* Ila Bálint kézirata alapján sajtó alá rendezte Borsa Iván. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 23.) Bp. 1994.
- Anjou oklt. = *Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia.* I–XV. (1301–1331), XVII–XXXVIII. (1333–1354), XL. (1356), XLII. (1358), XLIV. (1360), XLVI–LII. (1362–1368). Szerk. Almási Tibor, Blazovich László, Géczy Lajos, B. Halász Éva, Kőfalvi Tamás, Kristó Gyula, Makk Ferenc, Papp Róbert,

- Piti Ferenc, Rábai Krisztina, Sebők Ferenc, Teiszler Éva, Tóth Ildikó. Bp.–Szeged, 1990–2022.
- AO = *Anjou-kori okmánytár. Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis*. I–VII. Szerk. Nagy Imre, Tasnádi Nagy Gyula. Bp., 1878–1920.
- Aradi kápt. = Juhász Kálmán: *Egy dél-alföldi hiteleshely kiadványai. Aradi regesták* (A gyulai Erkel Ferenc Múzeum kiadványai 31–32.) Gyula, 1962.
- Arch. 1301–1457. = Engel Pál: *Magyarország világi archontológiája 1301–1457. I–II.* (História Könyvtár. Kronológiák, adattárak 5.) Bp., 1996.
- Arch. 1458–1526. I. = C. Tóth Norbert – Horváth Richárd – Neumann Tibor – Pálosfalvi Tamás: *Magyarország világi archontológiája 1458–1526. I. Főpapok és bárók.* (Magyar Történelmi Emlékek. Adattárak) Bp., 2016.
- Arch. 1458–1526. II. = C. Tóth Norbert – Horváth Richárd – Neumann Tibor – Pálosfalvi Tamás – W. Kovács András: *Magyarország világi archontológiája 1458–1526. II. Megyék.* (Magyar Történelmi Emlékek. Adattárak) Bp., 2017.
- Bánffy = *Oklevéltár a Tomaj nemzetségbeli losonczi Bánffy család történetéhez*. I–II. Szerk. Varjú Elemér, Iványi Béla. Bp., 1908–1928.
- Bátori oklt. = *Documenta ad historiam familiae Bátori de Ecsed spectantia I. Diplomata 1393–1540.* Közzéteszi Horváth Richárd – Neumann Tibor – C. Tóth Norbert. Szerk. C. Tóth Norbert. (A nyíregyházi Jósza András Múzeum Kiadványai 67.) Nyíregyháza, 2011.
- Bereg = Neumann Tibor: *Bereg megye hatóságának oklevelei (1299–1526).* (A Szabolcs-szatmár-beregi Szemle Füzetek 3.) Nyíregyháza, 2006.
- Bertényi I.: Országbírói intézmény = Bertényi Iván: *Az országbírói intézmény története a XIV. században.* Bp., 1976.
- Bónis Gy.: Jogtudó értelmiség = Bónis György: *A jogtudó értelmiség a Mohács előtti Magyarországon.* Bp., 1971.
- Bunyitay V.: Váradi püspökség = Bunyitay Vince: *A váradi püspökség története I–III.* Nagyvárad, 1883.
- Csánki = Csánki Dezső: *Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. I–III., V.* Bp., 1890–1913. A kapcsolódó Helynévmutató kötetét lásd *Helynévmutató Csánki Dezső történelmi földrajzához*. Összeállította Ördög Ferenc. Bp., 2002. – A kapcsolódó Családnévmutató kötetet lásd *Családnévmutató Csánki Dezső történelmi földrajzához*. Összeállította Ördög Ferenc, Ollé Viktória, Széchenyi Magdolna. Nagykanizsa–Bp., 2018.
- Csoma J.: Abaúj-Torna nemes családjai = Csoma József: *Abaúj-Torna egyesült vármegyék monographiája. I. Abaúj-Torna vármegye nemes családjai.* Kassa, 1897.

- Eckhart F.: Alkotmány- és jogtörténet = Eckhart Ferenc: *Magyar alkotmány- és jogtörténet*. Bp., 1946.
- Egy család évszázadai = *Egy család évszázadai: a budaházi és veskóczi Budaházy család története: genealógiai táblázatok az 1260-as évektől napjainkig*. Budaházi családi Alapítvány. Közreműködők Budaházy Éva, Horváth Balázs. H. n. 2004.
- Engel P.: Genealógia = Engel Pál: Középkori magyar genealógia. In: *Magyar középkori adattár*. Bp., 2001. (Arcanum Digitéka–CD-ROM)
- Engel P.: Kamarahaszna = Engel Pál: *Kamarahaszna-összeírások 1427-ből*. (Új Történelmi Tár 2.) Bp., 1989.
- Engel P.: Térkép = Engel Pál: *Magyarország a középkor végén. (Digitális térkép a középkori Magyar Királyság településeiről)* Bp., 2020.
- Engel P.: Ung megye = Engel Pál: *A nemesi társadalom a középkori Ung megyében*. (Társadalom- és művelődéstörténeti tanulmányok 25.) Bp., 1998.
- EO = *Erdélyi Okmánytár. Oklevelek, levelek és más írásos emlékek Erdély történetéhez. Codex diplomaticus Transsylvaniae. Diplomata, epistolae et alia instrumenta litteraria res Transylvanas illustrantia*. I–II. (1023–1339). Regesztákban jegyzetekkel közzéteszi Jakó Zsigmond. III. (1340–1359). Regesztákban jegyzetekkel közzéteszi Hegyi Géza és W. Kovács András közreműködésével Jakó Zsigmond. IV. (1360–1372). Jakó Zsigmond kéziratát szerkesztette és kiegészítette Hegyi Géza és W. Kovács András. V. 1373–1389. Jakó Zsigmond kéziratát szerk. és kieg. Hegyi Géza, W. Kovács András. A térképet tervezte Hegyi Géza. (A Magyar Országos Levéltár / Nemzeti Levéltár Országos Levéltárának / kiadványai II. Forráskiadványok 26., 40., 47., 53. és 60.) Bp., 1997–2021.
- Fehértói K.: Személynévtár = Fehértói Katalin: *Árpád-kori személynévtár / Onomasticon Hungaricum. Nomina propria personarum aetatis Arpadianae (1000–1301)*. Bp., 2004.
- Fejér = *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. Tom. I–XI*. Cura et studio Georgii Fejér. Budae, 1829–1844.
- Györffy = Györffy György: *Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza, I–IV*. Bp., 1987–1998.
- Hajnik I.: Perjog = Hajnik Imre: *A magyar bírósági szervezet és perjog az Árpád- és a Vegyes-házi királyok alatt*. Bp., 1899.
- HO = *Hazai okmánytár. Codex diplomaticus patrius*. Kiadják Ipolyi Arnold, Nagy Imre, Paur Iván, Ráth Károly és Véghely Dezső. I–VIII. Győr–Bp. 1865–1891.

- Horvát I.: Sigmond oklevele = Horvát István: Sigmond Magyar Királynak 1406-dik évi Martius 16-dikán költ Újajándékozású Oklevele Miklós Fehérvári Prépost számára némelly pártütőknek, és magjuk szakadott Nemeseknek jószágaikról Ungvármegyei Lukaháza és Zemplén Vármegyei Al-Chéb vagy is Gathal és Fel-Chéb falukban. *Tudományos Gyűjtemény* 19. (1835) 1. 76–81.
- Ila B.: Gömör = Ila Bálint: *Gömör megye*. I–IV. Bp., 1944–1976.
- Ila B.: Település és nemesség = Ila Bálint: Település és nemesség Gömör megyében, a középkorban. Miskolc nemzetség. *Turul* 54. (1940) 1–28., 53–72.
- Istvánovits E.: A Rétköz = Istvánovits Eszter: *A Rétköz honfoglalás és Árpád-kori emlékanyaga*. (Régészeti gyűjtemények Nyíregyházán 2.) Nyíregyháza, 2003.
- Jakó Zs.: Bihar m. = Jakó Zsigmond: *Bihar megye a török pusztítás előtt*. (Település- és népiségtörténeti értekezések 5. sz.) Bp., 1940. (Reprint: Kolozsvár, 2007.)
- Kádas I.: A megye emberei = Kádas István: *A megye emberei. A szolgabírói hivatal és viselői Északkelet-Magyarországon (1329–1545)* (Magyar történelmi emlékek, értekezések) Bp., 2020.
- Kállay = *A nagykállói Kállay-család levéltára. Az oklevelek és egyéb iratok kivonatai, I–II*. (A Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság kiadványai 1–2.) Bp., 1943.
- Károlyi = *Codex diplomaticus comitum Károlyi de Nagy-Károly. A nagykárolyi gróf Károlyi-család oklevéltára*. Sajtó alá rendezi Géresi Kálmán. I–V. Bp. 1882–1897.
- Kiss L.: Rétköz = Kiss Lajos: *A régi Rétköz*. Bp., 1961.
- Kolozsmonostori konv. = *A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei*. I–II. (1289–1556.) Kivonatokban közléteszi és a bevezető tanulmányt írta Jakó Zsigmond. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok 17.) Bp., 1990.
- Kubinyi A.: Mátyás ausztriai kormányzata = Kubinyi András: Mátyás király ausztriai kormányzata. *Levéltári Közlemények* 63. (1992) 111–121.
- Kumorovitz B.: A leleszi prépostság tagjai = Kumorovitz Bernát: A leleszi prépostság tagjai és hiteleshelyi személyzete 1569-ig. In: *Emlékkönyv Szent Norbert halálának 800 éves jubileumára (1134–1934). Fejezetek a magyar premontreiek nyolcszáz éves múltjából*. Kiadja a Jászói Premontrei Kanonok-rend gödöllői konventje, 1934. 22–50.

- Kumorovitz L. B.: Osztályok, címek = Kumorovitz L. Bernát: Osztályok, címek, rangok és hatáskörök alakulása I. Lajos király kancelláriájában. In: *Eszmetörténeti tanulmányok a magyar középkorról*. Szerk. Székely György. (Memoria Saeculorum Hungariae 4.) Bp., 1984. 293–330.
- Lehoczky T.: Bereg vm. = Lehoczky Tivadar: *Bereg vármegye monographiája. I–III*. Ungvárott, 1881.
- Lelesz I. = C. Tóth Norbert: A leleszi konvent országos levéltárában lévő Acta anni sorozatának oklevelei, I. közlemény 1387–1399. (Pótlás a Zsigmondkori Oklevéltár I. kötetéhez). *A nyíregyházi Jósza András Múzeum Évkönyve* 47. (2005) 235–343.
- Lelesz II. = C. Tóth Norbert: A leleszi konvent országos levéltárában lévő Acta anni sorozatának oklevelei, II. közlemény 1400–1410. (Pótlás a Zsigmondkori Oklevéltár II. kötetéhez.) *A nyíregyházi Jósza András Múzeum Évkönyve* 48. (2006) 323–442.
- Lelesz III. = C. Tóth Norbert: *A leleszi konvent Statutoriae sorozatának 1387–1410 közötti oklevelei*. (Pótlás a Zsigmondkori Oklevéltár I–II. kötetéhez) (A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Levéltár kiadványai II. Közlemények 36.) Nyíregyháza, 2006.
- LK 9. (1931) = Fekete Nagy Antal: A Petróczy levéltár középkori oklevelei. II. közl. *Levéltári Közlemények* 9. (1931) 38–111.
- Magyar nemzeti zsebkönyv = *Magyar nemzeti zsebkönyv*. Második rész: nemes családok. I. kötet. A Magyar Heraldikai és Geneológiai Társaság. Bp., 1905.
- MOE = *Magyar országgyűlési emlékek, IV. (1557–1563.)* Szerk. Fraknoi Vilmos. (Monumenta Hungariae Historia. Monumenta comitialia regni Hungariae IV.) Bp., 1876.
- Németh P.: Bogdány = Németh Péter: A falu a középkorban. In: *A 800 éves Nyírbogdány*. Szerk.: Sallai József. Nyírbogdány, 2019. 21–46.
- Németh P.: Cigán falu = Németh Péter: Cigán falu és a Cigáni család a 13–14. század fordulóján. In: *Fejezetek Cigánd néprajzából*. Szerk. Viga Gyula. Cigánd, 2014. 7–11.
- Németh P.: Csaroda = Németh Péter: Csaroda a középkorban. In: *Csaroda*. Szerk. Nagy Ferenc. Csaroda, 2000. 73–89.
- Németh P.: Ibrányiak = Németh Péter: A Péc nembeli Ibrányiak. *Szabolcs-szatmár-beregi Levéltár Évkönyv* 18. (2008) 133–146.
- Németh P.: Kállósemjén = *Kállósemjén*. Szerk. Németh Péter. (Száz falu könyvesháza) (Bp., 2000.)

- Németh P.: Nagyhalász = Németh Péter: Egy rétközi falu: Nagyhalász a középkorban. In: *Rétközi dolgozatok*. (Különnyomat a Szabolcs-Szatmári Szemle 4. számából) Nagyhalász, 1986. 413–421.
- Németh P.: Szabolcs = Németh Péter: *A középkori Szabolcs megye települései*. Nyíregyháza, 1997.
- Németh P.: Szatmár = Németh Péter: *A középkori Szatmár megye települései a XV. század elejéig*. (A nyíregyházi Jósza András Múzeum kiadványai 60.) Nyíregyháza, 2008.
- Németh P.: Tuzsér = *Tuzsér*. Szerk. Németh Péter. (Száz magyar falu könyvesháza) (Bp., 2000.)
- Németh P.: Vayak ősei = Németh Péter: A Vayak ősei. In: *Molnár Mátyás emlékkönyv*. (A Vay Ádám Múzeum Baráti Körének kiadványai) Vaja, 1998. 55–68.
- Neumann T.: Vízköz kismanesi társadalma = Neumann Tibor: A Vízköz kismanesi társadalma a középkorban. *Századok* 136. (2002) 417–450.
- Nógrády Á.: Sáros m. = Nógrády Árpád: *Sáros vármegye*. (Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza. Új sorozat) Bp., 2022.
- Perényi = *A Perényi család levéltára 1222–1526*. Közzéteszi Tringli István. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 44.) Bp., 2008.
- Pesty F.: Eltűnt régi vármegyék = Pesty Frigyes: *Az eltűnt régi vármegyék, I–II*. Bp., 1880.
- Piti F.: Proskribáló levél = Piti Ferenc: Opuliai László nádor proskribáló levele (1370). In: *Ünnepi kötet Dr. Blazovich László egyetemi tanár 70. születésnapjára*. Szerk. Balogh Elemér, Homoki-Nagy Mária. (Acta Universitatis Szegediensis, Acta juridica et politica, Tom. LXXV.) Szeged, 2013. 553–557.
- RA = *Regesta regum stirpis Arpadianae critico-diplomatica. Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke*. I–II. Szerk. Szentpétery Imre, Borsa Iván. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 9., 13.) Bp., 1923–1987.
- Süttő Sz.: Anjou = Süttő Szilárd: *Anjou-Magyarország alkonya. Magyarország politikai története Nagy Lajostól Zsigmondig, az 1384–1387. évi belviszályok okmánytárával, I–II*. (Belvedere–monográfiák 2.) Szeged, 2003.
- Szabó I.: Ugocsa = Szabó István: *Ugocsa megye*. (Magyarság és nemzetiség. I/1.) Bp., 1937.

- Szabolcs I. = Piti Ferenc: *Szabolcs megye hatóságának oklevelei I. (1284–1386)* (A nyíregyházi Jósa András Múzeum kiadványai 55.) Szeged–Nyíregyháza, 2004.
- Szabolcs II. = C. Tóth Norbert: *Szabolcs megye hatóságának oklevelei II. (1387–1526)* (A nyíregyházi Jósa András Múzeum Kiadványai 53.) Budapest–Nyíregyháza, 2003.
- Szatmár = Piti Ferenc – C. Tóth Norbert – Neumann Tibor: *Szatmár megye hatóságának oklevelei (1284–1524)*. Szerk. C. Tóth Norbert. (A nyíregyházi Jósa András Múzeum Kiadványai 65.) Nyíregyháza, 2010.
- Szirmay A.: Szatmár = Szirmai Szirmay Antal: *Szatmár vármegye fekvése, története és polgári esmérete. I–II*. Buda, 1809–1810.
- Szőcs T.: Birtokpererek és földeskü = Szőcs Tibor: Az Árpád-kori birtokpererek és a földeskü. In: *Birtok és birtoklás a középkori Magyarországon*. Szerk. Zsoldos Attila. (Közlemények Székesfehérvár történetéből) Székesfehérvár, 2020. 37–71.
- SzSzBoklt. = *Középkori oklevelek a Szabolcs–Szatmár–Bereg Megyei Levéltárban (1300–1525)*. Összegyűjtötte, átírta Balogh István, szerk. Érszegi Géza. (A Szabolcs–Szatmár–Bereg Megyei Levéltár kiadványai II. Közlemények 21.) Nyíregyháza, 2000.
- Sztáray = *A nagymihályi és sztárai gróf Sztáray család oklevéltára. I–II*. Szerk. Nagy Gyula. Bp. 1887–1889.
- C. Tóth N.: Mária királyné és udvara = C. Tóth Norbert: Mária királyné és udvara. In: *Nagyvárad és Bihar az Anjou-korban. Tanulmányok Biharország történetéről 5*. Szerk. Zsoldos Attila. Nagyvárad, 2018. 183–258.
- C. Tóth N.: Öt megye példája = C. Tóth Norbert: A nemesi megye a középkori Magyarországon. Öt megye példája. *Szabolcs-szatmár-beregi Szemle* 45. (2010) 405–413.
- C. Tóth N.: Szabolcs megye = C. Tóth Norbert: *Szabolcs megye működése a Zsigmond-korban*. Nyíregyháza, 2008.
- C. Tóth N.: Szatmári arch. = C. Tóth Norbert: Szatmár megye archontológiája (1284–1526). In: *Szatmár* 27–41.
- C. Tóth N.: Tolvajok és rablók = C. Tóth Norbert: Tolvajok és rablók 1393-ban Szabolcs megyében. *Történelmi Szemle* 61. (2019) 149–164.
- Tringli I.: Hatalmaskodások = Tringli István: *Hatalmaskodások a középkori Magyarországon*. (Magyar történelmi emlékek, értekezések) Bp., 2022.
- Tringli I.: Középkori hatalmaskodások = Tringli István: A középkori hatalmas-kodások törvényes alapjai. In: *Testimonio litterarum. Tanulmányok Jakó*

- Zsigmond tiszteletére.* Szerk. Dáné Veronka, Lupescuné Makó Mária, Sipos Gábor. Kolozsvár, 2016. 409–417.
- Tringli I.: Pest megye = Tringli István: Pest megye a késő középkorban. In: *Pest Megye Monográfiája I/2. A honfoglalástól 1686-ig.* Torma István közreműködésével szerk. Zsoldos Attila. Bp., 2001. 75–194.
- Ugocsa = C. Tóth Norbert: *Ugocsa megye hatóságának oklevelei (1290–1526).* Bp., 2006.
- Valter I.: Bodroglak = Valter Ilona: A Bodroglak honfoglaláskori és középkori településtörténete. *Agrártörténeti Szemle* 16. (1974) 1–2. sz. 1–55.
- Vay oklt. = Piti Ferenc: *A Vay család berkeszi levéltárának 1342–1382 közötti oklevelei.* Klny. A nyíregyházi Jósza András Múzeum LII. Évkönyvéből. Nyíregyháza, 2010. 397–606.
- Vende A.: Zemplén vm. községei = Vende Aladár: Zemplén vármegye községei. In: *Magyarország vármegyéi és városai. Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely r.t. város.* (Magyarország monográfiája) Szerk. Borovszky Samu. Bp., 1908. 14–141.
- VR = *Az időrendbe szedett váradi tüzesvaspróba-lajstrom az 1550-iki kiadás hű hasonmásával együtt. Registrum Varadiense examium ferri candentis ordine chronologico digestum descripta effigie editionis a. 1550 illustratum suptibusque capituli Varadiensis lat. rit. Curis et laboribus Ioannes Karácsonyi et Samuelis Borovszky editum.* Bp., 1903.
- Zichy = *Codex diplomaticus domus senioris comitum Zichy de Zich et Vásonkeő / A zichi és vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára, I–XII.* Szerk. Nagy Imre – Nagy Iván – Véghely Dezső – Kammerer Ernő – Döry Ferenc – Lukács Pál. Bp., 1871–1931.
- Zonda T.: Balassagyarmat = Zonda Tamás: *Balassagyarmat jeles polgárai.* H. n. 2018.
- ZsO = *Zsigmondkori oklevéltár.* I–XV. (1387–1428) Összeállította Mályusz Elemér, Borsa Iván, C. Tóth Norbert, Neumann Tibor, Lakatos Bálint, Mikó Gábor, Péterfi Bence. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 1., 3–4., 22., 25., 27., 32., 37., 39., 41., 43., 49., 52., 55., 59. és 61.) Bp., 1951–2022.
- Zsoldos A.: Karászi Sándor bán = Zsoldos Attila: Karászi Sándor bán és utódai. (Észrevételek a narratiók eredetéről és szerepéről) *Századok* 135. (2001) 385–407.
- Zsoldos A.: Szent király szabadjai = Zsoldos Attila: *A szent király szabadjai. Fejezetek a várjobbágyok történetéből.* (Társadalom- és művelődéstörténeti tanulmányok 26.) Bp., 1999.

C. TÓTH NORBERT – NÉMETH PÉTER

From Castle Warriors to the Nobility

The Struggle of the Megyeri Family for Noble Existence

(Attached the Family's Surviving Charters and the List of their Former Archives)

In September 1364, the families who lived on the lands of Hárommegyer and Rád were shocked upon receiving the news, a bolt from the blue, that Miklós Fekecs and his brother, originally from the village of Vasvári in Szatmár county, now lords of the neighbouring Paszab, had petitioned their lands from the king with the pretext that there lived castle people who were subject to royal donation. Needless to say, the families who had thus far existed there undisturbed, namely the Megyeri, Vasmegyeri, Péci and Rádi, contradicted to the introduction of the grantees, saying that they were in fact not castle people but castle warriors. As a result, they were cited to the royal curia before the judge royal. The first lawsuit ended in 1366 with the defeat of the Megyeri and Rádi kindred. Yet the victorious Fekecs family was clearly unable to enter into full possession of the land, so in 1371 they launched a new suit, from which, two years later, they again emerged victorious. But in 1377 the castle warriors launched a counter-attack, lodging a complaint against Miklós Fekecs on the grounds that he had unlawfully occupied their lands. The third round of the case ended with the victory of the Megyeri and Rádi in 1378, with an oath-taking procedure involving nearly 300 nobles. The paper follows these events, first reconstructing the course of the litigation, and then establishing the identities of the people who swore on behalf of the castle warriors. The two following chapters contain the abstracts and Latin texts of the charters that were presented in the case, among them the 1489 transcription of the final judgement that has survived in the archives of the Megyery. In order to make the events easier to follow, family trees of the kindreds involved have been prepared and attached. The last section of the work surveys the post-1526 history of the archives of the Megyery family, from which the research started, and publishes the content-survey (*elenchus*) of the documents that were returned to the family in the first half of the eighteenth century. Also published here in extenso are the four charters which, alongside the transcription mentioned above, are the only surviving pieces of the family archives which, in the mid-eighteenth century, contained 157 documents.

Mutató

A mutató a kötetben előforduló személy- és intézményneveket, valamint hely- és földrajzi neveket tartalmazza. Minden esetben a kötet oldalszámaira hivatkoztunk.

Személy- (család-) és intézménynévmutató. Tartalmazza a főszövegben és a jegyzetekben – kivéve az Előszóban és a Családfák fejezetben – található valamennyi történeti személy nevét azzal a megszorítással, hogy a 19–20. században élt személyek, illetve a valamilyen világi (nádor, országbíró, alispán, szolgabíró) vagy egyházi (püspök, prépost) tisztséget viselők nevein kívül mindenki másé csak a „családnevük” (cs.) alatt lett feltüntetve. – Az azonosításukhoz a különböző archontológiai munkákat használtuk: Zsoldos Attila: *Magyarország világi archontológiája 1000–1301.* (História könyvtár. Kronológiák, adattárak 11.) Bp. 2011.; Arch. 1301–1457.; Arch. 1458–1526. I–II. – Nem mutatóztuk tehát a királyi emberek, megyei esküdt ülnökök, az egyes eskütársak, valamint a szövegben bárhol előforduló Megyeri (egy kivételével), Vasmegyeri és Rádi családtagok neveit sem. Az utóbbiak neve ugyanis majdnem minden oldalon megtalálható, így szükségtelenül megnövelték volna a mutató terjedelmét. Ugyanakkor a Függelék című fejezetben szereplő Megyery családtagokat mutatóztuk. Az intézménynevek alatt elsősorban különböző hiteleshelyek nevei (aradi káptalan mint hh.) találhatóak meg.

Hely- és földrajzi névmutató. Tartalmazza a főszövegben és a jegyzetekben található valamennyi hely- és földrajzi nevet. A hely- vagy (földrajzi)név után minden esetben annak meghatározása áll, majd ezt követi zárójelben a középkori megye, terület vagy ország neve, ahol a középkorban feküdt. Ugyanakkor az eskütársak fejezetben az egyes helységek mai meghatározásánál szereplő további hely- és földrajzi neveket nem vettük fel a mutatóba.

A betűrendbe sorolás magyar szabványa mechanikus sorolást ír elő. Ez az oka annak, hogy egyes esetekben logikailag együvé kívánkozó fogalmak elválnak egymástól, jóllehet igyekeztük ezek számát minimálisra csökkenteni.

A mutatóban alkalmazott rövidítések

cs. = család
 h. = helység
 hh. = hiteleshely
 m. = megye
 pr. = prédiium
 v. = város

A, Á

Aba nembeli Demeter lásd Nekcsei Demeter
 – nemzetség 31, 72; lásd még Hutkai és Nádasi cs.
 Abaháza h. (Zemplén m.) 45
 Abaházi cs. 45-46, 93, 96, 107, 135
 – Péter zempléni szolgabíró (1360) 45
 Ábrányi cs. 70
 Ádám ítélőmester lásd Liszkai Ádám
 Adonyi cs. 174, 193
 Agárdi cs. 75
Agria-i lásd Egri
 Ajak lásd Kis- és Nagyajak
 Ajaki cs. 82
 Albisi Zólyomi cs. 29
Alcheb-i lásd Alcsébi
 Alcséb h. (Zemplén m.) 46, 91
 Alcsébi cs. 46, 91, 93, 107-108, 135, 137
 Álmosdi cs. 60
 Alsógégényi cs. 25-26
 Alsónémeti cs. 73
 Alsóronyva h. (Zemplén m.) 50
 Anarcs h. (Szabolcs m.) 38, 57-59, 82
 Anarcsi cs. 34, 57-58, 61, 63, 76, 93, 108, 136; lásd még Kenézi
 – Tegzes cs. 180
 Apagy h. (Szabolcs m.) 58

Apagyai cs. 30, 58, 93, 108, 117, 136, 155, 172
 – Péter szabolcsi alispán (1470–1471) 173
 Apáti h. (Bihar m.) 54
 – h. (Szabolcs m.) 58
 – cs. 58, 93, 108, 136, 182
 – Kopolcs cs. 85
 aradi káptalan mint hh. 55-56, 74
 – cs. 58; lásd még Apáti cs.
 Ároktető föld (Nógrád m.) 56
 Ártánháza h. (Szabolcs m.) 33, 58, 78
 Ártánházi cs. 33, 38, 58-59, 78-79, 93, 107-109, 135-137, 176
 – Hála és Pünkösöd cs. 33
 Árva Barkóczi Éva 185

B

Bábai (Babay) cs. 176, 179
 Bács h. (Szabolcs m.) 33, 59, 63, 83
 Bacska h. (Zemplén m.) 75
 Bacsikai cs. 34, 57-59, 75, 80, 83, 93, 107, 136
 – Balázs leleszi prépost (1451–1480) 193
 – Nyíri cs. 75
 Bag h. (Bereg m.) 52
 Bagdai cs. 94
 Bagi cs. 52-53, 92, 107, 108, 136; lásd még Sényői Bagi
Bagoch-i lásd Pagocs(a)i

- Bagosi cs. 39
 Bágyon h. (Nógrád m.) 56
 Bágyni cs. 56, 92, 108, 136
 Báka h. (Szabolcs m.) 34; lásd még Kis- és Nagybáka
 Bákai cs. 34, 39, 93, 96, 107, 135
 – Bereck szabolcsi szolgabíró (1363) 34
 – Mihály szabolcsi szolgabíró (1348–1349, 1355, 1361, 1368, 1371) 34
 – Vid szabolcsi szolgabíró (1361) 170
 Bakta h. (Szabolcs m.) 79
 Baktai cs. 38, 79, 93, 108, 137
 – Balázs (Gergely fia) szabolcsi alispán (1432–1435) 191
 – Gergely (Gergely fia) szabolcsi szolgabíró (1379) 79, 95
 – – (György fia) szabolcsi szolgabíró (1393), szabolcsi (1409, 1416–1420, 1427–1431) és beregi (1420–1426) alispán 79
 Balázs leleszi prépost lásd Bacsikai Balázs
 Balazsér h. (Bereg m.) 53, 65, 174
 Balazséri cs. 53, 92, 96, 108, 136
 Balog cs. lásd Ramocsaházi Balog
 Balogsemjén nemzetség 86, 95–96; lásd még Kállói, Panyolai és Semjéni cs.
 Balsa h. (Szabolcs m.) 63, 80, 177, 184
 Bályoki Szénás cs. 72
 Bánházi cs. 16
 Bánk h. (Szabolcs m.) 59, 79
 Bánki cs. 38, 59, 79, 84, 93, 108, 136
 Basztély nemzetség 67
 Bátor h. (Szatmár m.) 33, 58, 79
 Bátori (Abaúj m.) cs. 32
 – (Szatmár m.) cs. 39, 60, 66, 71, 74, 87, 89, 96, 178, 184
 – István (István fia) országbíró (1471–1493) 74
 – – (András fia) nádor (1519–1523, 1524–1525, 1526–1530) 180
 – László (János fia) szabolcsi ispán (1353–1358, 1361) 60
Batsik szeg (Szabolcs m.) 183
 Bebek György királynéi tárnokmester (1359–1390) 18, 109, 129
 – István országbíró (1360–1369) 9, 15–16, 18, 100–101, 103–104, 110, 126–129, 131, 142, 147
 Bec(telek) pr. (Szabolcs m.) 50, 169, 171, 174, 182–184
Becs Telek lásd Bec(telek)
 Bégány h. (Bereg m.) 53; lásd még Óbégány
 Bégányi cs. 53, 92, 108, 136
 Bejci cs. 115, 149
 Béla (IV.) király (1235–1270) 41, 45, 50, 72
 Belényes h. (Krassó m.) 56
Beleser-i lásd Balázséri
 Belgégény h. (Szabolcs m.) 35, 169, 171–172, 179
 Belgégényi cs. 35, 60, 171, 173, 180, 184
 Belsőmegyeri cs. 185
 Bélteki cs. 70; lásd még Drágfi
 Belzerend h. (Zaránd m.) 74
 Bellyéni Albert személynöki ítélőmester (1513–1521) 195
 Benk h. (Szabolcs m.) 57
 Benki cs. 63
 Beregi cs. 177; lásd még Mikai Beregi
 Berencs h. (Szabolcs m.) 59, 63
 Berencsi cs. 57, 59, 63, 93, 96, 107, 136
 Berend h. (Szatmár m.) 38
 Berendi cs. 38, 70, 93, 107, 135
 Berkesz h. (Szabolcs m.) 13, 181
Besenyi lásd Besenyődi
 Besenyőd h. (Szabolcs m.) 34, 66, 79
 Besenyődi cs. 34, 66, 79, 93, 107–109, 135, 137, 174, 179, 181, 193
 – Erdődi cs. 114, 152
 – Nyelves cs. 66
 Bezdéd h. (Szabolcs m.) 91
 Bezdédi cs. 176
 Bező h. (Ung m.) 42, 46

Bilgeuch-i lásd Bülgezdi/Bürgezdi
 Bilkei lásd Kis- és Nagybilkei
 Bódi György leleszi prépost (1549) 114, 151
 Bodon h. (Szabolcs m.) 34, 36-39, 60, 62, 64-65, 68, 79-85
 Bogát h. (Szabolcs m.) 59
 Bogáti cs. 39, 59, 93, 108, 136, 173
 Bogdány h. (Szabolcs m.) 59-60, 79
 Bogdányi cs. 59-60, 79, 93, 108, 114, 117, 136-137, 152, 155, 175, 184-185
 – Farkas cs. 114-117, 148-152, 155, 168, 181
 – Fekete cs. 60, 79
 – Nagy cs. 79
 – – Egyed szabolcsi szolgabíró (1383) 60, 95
 – Vörös cs. 80
Bogh-i lásd Bagi
 Bolti cs. 182, 185
 – Csúri cs. 195
 Bolyi cs. 58
 Bolyk h. (Borsod m.) 78
 Bot cs., Tus(s)ai 181
 Bökényi cs. 16, 120
 Börvelyi cs. 87
Bubek lásd Bebek
 Buda v. (Pilis m.) 182; kh. 112-113, 138, 140, 147, 168, 195
 budai káptalan mint hh. 57
 – cs. 175
 Budaháza h. (Ung m.) 42
 Buda(pál)házi cs. 42, 93, 107, 135
 Buj h. (Szabolcs m.) 60
 Buji cs. 60, 93, 108, 117, 136, 155, 180
 – Tamás szabolcsi szolgabíró (1399) 60
Buken-i lásd Bökényi
Burgeus-i lásd Bülgezdi/Bürgezdi
 Bústelek h. (Szabolcs m.) 169
 Butka h. (Zemplén m.) 46
 Butkai cs. 46, 93, 96, 107, 135
 Buza h. (Doboka m.) 171

Buzinkay Margit 188
 Büdszentmihály h. (Szabolcs m.) 186
 Bülgezdi/Bürgezdi h. (Kraszna m.) 56
 Bülgezdi/Bürgezdi cs. 56, 92, 108, 136
Bwl-i lásd Buji

C

Callixtus (III.) pápa (1455–1458) 177
 Céke h. (Zemplén m.) 48
Chab-i lásd Csabai
Chan-i lásd Csányi
Chazar-i lásd Császári
Chegy-i lásd Csögi
Cheke-i lásd Csékei
Chour-i lásd Csúri
 Cigán h. (Zemplén m.) 63, 75-76, 91
 Cigáni cs. 75, 91, 93, 96, 107-108, 136
Cordan-i lásd Kardáni
Cosmafolva-i lásd Kozma(falv)i
 Cudar cs. 13, 24, 41, 57, 168-169, 176
 – Péter királyi pohárnokmester (1360–1370) 13; országbíró (1372–1373) 9, 16-17, 21, 26, 103-104, 109, 112, 125, 140; szlavón bán (1373–1380) 18, 109, 129

Cs

Csaba h. (Borsod m.) 54
 Csabai cs. 54, 92, 96, 108, 136
 – –, Kurityáni 183
 Csaholyi cs. 27-29, 41, 46, 69, 72, 87, 94, 96, 172, 183; lásd még Nagycsaholyi
 – Nagy cs. 27
 Csáki cs. 180
 – Miklós erdélyi vajda, bihari és szolnoki ispán (1403) 54
 Csanád egri püspök lásd Telegdi Csanád
 Csanádi cs. 188
 Csanálos h. (Bihar m.) 33, 62, 65
 Csány h. (Abaúj m.) 51
 Csányi cs. 51, 92, 108, 136
 Csapi cs. 60

Csarnavodai cs. 23
 Császáz h. (Szatmár m.) 38, 67
 Császári cs. 38, 67, 93, 96, 107-108, 135-136
 – Szele cs. 38
 – Tivadar szatmári szolgabíró (1320–1322) 67
 Császlóci cs. 72
 Csát h. (Borsod m.) 181, 183
 Csáti cs. 181
 – –, Liptai 181
 – Kecser cs. 21
 Cseb h. (Zemplén m.) 46
 Csebi cs. 46-47, 91, 93, 107, 135
 – Orosz cs. 47
 Cséke h. (Zemplén m.) 47
 Csékei cs. 47, 93, 107, 135
 Csekeházi Cseke cs. 47
 Cseleji cs. 50
 Csemernye h. (Zemplén m.) 50
 Csemernyei cs. 172
 Csenger h. (Szatmár m.) 10, 69
 Cseres cs. lásd Pazonyi Cseres
 Csicsér h. (Ung m.) 43-44, 182
 Csicséri cs. 43, 47, 182
 Csobádi cs. 169
 Csobaj h. (Szabolcs m.) 77, 169
 Csobaji cs. 77-78, 84
 – Jakab szabolcsi alispán (1367–1369) 77
 Csokaly h. (Szatmár m.) 68, 86
 Csomaz cs., Kispiricsei 39
 Csög h. (Közép-Szolnok m.) 40-41
 Csögi cs. 40, 93, 107, 135
 Csúr h. (Szabolcs m.) 60
 Csúri cs. 27, 60, 93, 107, 135-136, 174, 179, 184; lásd még Gégényi Csúri
 – –, Bolti 195

D

Dabrókai cs. 177
 Darai cs. 23
 Daras cs., Kisfaludi 169

Darnói cs. 16, 103, 122, 140
 Daróc h. (Bereg m.) 77
 Daróci cs. 42, 77, 92-93, 107-108, 135, 137
 Debrecen h. (Bihar m.) 94, 186
 Debreceni cs. 33, 58, 177
 Demecser lásd Devecser/Demecser
 Demeter zágrábi püspök (1376–1378), királyi alkancellár (1377–1386) 18, 109, 129
 Derzsi cs. 33, 58, 78, 173, 179
 – –, Zeleméri 183
 – Kántor cs. 68
 Dés h. (Belső-Szolnok/Kolozs m.) 94
 Déta h. (Borsod m.) 55
 Devecser/Demecser h. (Szabolcs m.) 13, 173, 182-183, 191-192
 Diósgyőr v. (Borsod m.) 18, 109, 129
 Dobi cs. 169
 Dobó cs. lásd Ruszkai Dobó
 Dobos h. (Szatmár m.) 36, 39, 48, 60, 65, 68-70, 85, 87-88
 Dobra h. (Zemplén m.) 75
 Dobrai cs. 75, 93, 108, 136
 Dolhai cs. 177
 Dománhidi cs. 39
 – Szőke cs. 87
 Domoszlói cs. 54
 Dorna-i lásd Darnói
 Dorombosi cs. 71
 Döge h. (Szabolcs m.) 57, 60, 82; lásd még Nagydöge
 Dögei cs. 60, 93, 108, 136
 – –, Kisanarcsi 172
 – – lásd még Kisdögei és Kisanarcsi cs.
 Dörzsök h. (Kraszna/Bihar m.) 41, 71
 Drágfi cs. 183; lásd még Bélteki cs.
 Druget cs. (homonnai) 42, 45
 – Fülöp nádor (1323–1327) 35
 Duge-i lásd Dögei
 Duna folyó 177
 Durán h. (Ung m.) 90
 Duráni cs. 90, 93, 108, 137

E, É

Eeri lásd *Őri*
egri káptalan mint hh. 23, 34-35, 37, 46, 49, 61, 65, 77, 83, 169, 176-177, 182-184
 – (Szatmár m.) cs. 71, 105, 130
 – vikárius 34, 36, 66, 77-78
Egyed h. (Bihar m.) 52
Egyek h. (Szabolcs m.) 61
Egyeki cs. 61, 93, 108, 136
 – Demeter szabolcsi szolgabíró (1393) 61
Egyházasságégyen h. (Szabolcs m.) 81, 172-173, 182-183
Egyházasnagyfalu h. (Szabolcs m.) 65, 83
Egyházasnagyfalui cs. 60
Egyházasráska h. (Zemplén m.) 46
Endes h. (Szabolcs m.) 61
Endesi cs. 61, 93, 108, 136
Eor lásd *Őr*
Eöze lásd *Öze*
ÉR folyó (Szabolcs m.) 180
Erdődi cs. lásd *Besenyődi Erdődi*
Erdőhegyi cs. 74
Erzsébet királyné (Piast, †1380), Károly felesége 18
 – (Kotromanic, †1387), Lajos felesége 68, 86
Es föld (Szabolcs m.) 16-17, 25, 103-104, 112, 121, 125, 140-141
Esterházy cs. 188
 – Miklós országbíró (1622–1625) 180
Eszeny h. (Szabolcs m.) 61
 – (Zemplén m.) 47
Eszenyi cs. 47, 61, 93-94, 107-108, 135-136
 – lásd még *Kiseszenyi*
Esztári cs. 60
Esztergom v. (Esztergom m.) kh. 26

F

Farkas cs., *Kércsi* 81
 –, *Szarvadi* 72

– – lásd még *Bogdányi Farkas Fehértó* h. (Szabolcs m.) 181; lásd még *Ófehértó*
Fejérd h. (Kolozs m.) 74
Fejértó lásd *Fehértó*
Fekecs cs. lásd *Vasvári (Fekecs)*
Fekete cs. 176, 181
 – – lásd még *Bogdányi Fekete*
Felcsebi cs. 47
Felleszteméri cs. 49
Felsőgönyű h. (Abaúj m.) 51
Felsőmegyeri cs. 185
Felsőnémeti cs. 73
Felsőronyva h. (Zemplén m.) 50
Felszántói cs. 45
Fény h. (Szatmár m.) 86
Ferdinánd (I.) király (1526–1564) 113-114, 148, 151, 181
Fertőhegy hegy (Szabolcs m.) 97
Fiú erdő (Szabolcs m.) 180
Fodor cs. 179
Földes h. (Szabolcs m.) 62
Földesi cs. 62, 93, 108, 136, 169
Fuló cs., *Hegyaljai* 31
Fülöp nádor lásd *Druget Fülöp*
Fülpösi cs. 171, 174-175, 184
Füzesér h. (Zemplén m.) 47
Füzeséri cs. 47-48, 93, 107, 135
 – *Nagy* cs. 47

G

Garai László (ifj. *Miklós* fia) nádor (1447–1458) 169
 – *Miklós* nádor (1375–1385) 58, 66
 – (id. *Miklós* fia) nádor (1402–1433) 47
Garbóc h. (Sáros m.) 57
Garbóci cs. 57, 92, 108, 136
Gardánfalva h. (Közép-Szolnok m.) 70
Gát h. (Szatmár m.) 38
Gáti cs. 38, 93, 107, 135
Gecse h. (Bereg m.) 53, 77
Gecsei cs. 53, 77, 92, 107-108, 136

Gégény h. (Szabolcs m.) 35-36, 62, 80, 169-170, 173-180, 182-184, 193, 195; lásd még Alsó-, Bel-, Egyházas- és Külgégény
 Gégényi cs. 17, 19-21, 28, 30-31, 35-36, 62, 80, 93, 97, 105, 107-108, 122, 135, 137, 169, 171, 174, 178, 181-183, 185, 191-194
 – Csúri cs. 170, 194-195
 – Nyakas cs. 170, 175, 177, 179, 183
 – Selypi cs. 171, 180-181, 183, 194-195
Gegew-i lásd Gégényi
 Gelénes h. (Szatmár m.) 87, 96
 Gemzse h. (Szabolcs m.) 34, 36
 Gencs h. (Szatmár m.) 79
 Genéte h. (Közép-Szolnok m.) 70
 Geregye nemzetség 72
 Gerencsér h., vadászóhely (Komárom m.) kh. 14, 120-121
Gerfas-i lásd Gyárfási
 Geszteréd h. (Szabolcs m.) 182
 Gorzó cs. 177
 Gönc vár (Abaúj m.) 49
Grabouch-i lásd Garbóci
 Greguss Ágost 188
 Gulács h. (Bereg m.) 32
 Gulácsi cs. 32, 92, 107, 135
 Gút h. (Szabolcs m.) 62
 Gúti cs. 62, 93, 108, 136, 176, 179
 – Ország cs. 62, 178
 – – Mihály nádor (1458–1484) 171-172, 176
 Gútkeled nemzetség 34, 39, 46, 52, 58, 61, 64, 87, 96
 – – lásd még Bacskai, Batori, Butkai, Bolyi, Börvelyi, Gúti és Ráskai cs.
Gyosgeur lásd Diósgyőr

Gy

Gyárfás h. (Keve m.) 33
 Gyárfási cs. 33, 92, 107, 135
 Gyulaháza h. (Szabolcs m.) 36, 182

Gyulaházi cs. 36, 81, 93, 107, 135, 173, 182
 Gyügye h. (Szatmár m.) 69-70
 Gyümölcsöslövő h. (Szabolcs m.) 36

H

Hála cs., Ártánházi 33
 Halász h. (Szabolcs m.) 12-13, 60, 175, 177-178, 184-185
 Halásztelek h. (Szabolcs m.) 63, 80
*Hán(y)*i lásd Háni
 Háni cs. 175, 179
 Harang h. (Szabolcs m.) 81
 Haraszt h. (Ung m.) 42
 Haraszti cs. 42, 93, 107, 135
Hargastava lásd Horgas tó
 Hárommegyer föld (Szabolcs m.) 9, 12-14, 24, 99-100, 120-121, 142-143
 Hatház h. (Szabolcs m.) 84
 Hédervári Lőrinc nádor (1437–1447) 171
Hegeky-i lásd Egyeki
 Hegy h. (Zemplén m.) 46
 Hegyalja h. (Abaúj m.) 51
 Hegyaljai cs. 31, 50-51, 92, 107-108, 135-136
 – Fuló cs. 31
 Hegyes h. (Szabolcs m.) 179
Hegyk-i lásd Egyeki
 Helmec h. (Ung m.) 72, 90
 – – (Zemplén m.) 75
 – – lásd még Királyhelme
 Helmeci cs. 44, 72-73, 75, 90, 93, 108-109, 136-137; lásd még Kishelmeci
 Hencelőc h. (Ung m.) 73
 HENCHÁZI (Hencelőci/Henselőci) cs. 73, 93, 108, 136
 Hene h. (Szabolcs m.) 176
 Henning h. (Sáros m.) 57
 Henningi cs. 57, 92, 108, 136
 Henselőc, más néven Veresvágás h. (Sáros m.) 73
Henyke-i lásd Henningi
 Hetei cs. 36

Himfi Benedek bulgáriai bán (1366–1369)
18, 55, 109, 129
Hodos cs. 174
– –, Szakolyi 193
Hodosi cs. 117, 155
– –, Székelyi 180
Holló cs. 179
Hontpázmány nemzetség 38, 64; lásd még
Bánki és Petri cs.
Horgas tó (Szabolcs m.) 177, 183
Horvát cs., Vingárti 171
Hosszúmező h. (Zemplén m.) 75
Hosszúmezői cs. 75, 93, 108, 136
Hotkóc h. (Abaúj m.) 78
Hrabóci cs. 76; lásd még Tus(s)ai
Hutka h. (Abaúj m.) 32
–, más néven Makramál h. (Abaúj m.) 32
Hutkai cs. 31-32, 92, 96, 107, 135

I

Ibrahim lásd Ibrány
Ibrány h. (Szabolcs m.) 12-13, 125
– lásd még Szentgyörgy, más néven Ibrány
Ibrányi cs. 12-13, 16-17, 24, 60, 103; lásd
még Keresztúti
– Zsoldos cs. 81
Ibrony h. (Szabolcs m.) 62, 80, 181-182,
185
Ibronyi cs. 62, 80, 93, 100, 108, 136-137,
145, 178, 185
– János (Pál fia) szabolcsi szolgabíró (1393)
80, 95
– Pál szabolcsi szolgabíró (1367, 1379) 62,
80
Iklód h. (Szatmár m.) 68, 85; lásd még Kis-
jánosi
Iklódi cs. 85, 93, 108, 137, 171, 173, 185
Ilosvai cs. 71
Ilsvai Leusták nádor (1392–1397) 170
Imola h. (Nógrád m.) 78
Ingallól/Ingiallo tó (Szabolcs m.) 177, 183
Ippi cs. 54; lásd még Széplaki

István (I., Szent) király (1000–1038) 15,
20, 100-102, 107, 110-111, 116, 127-
128, 131-134, 144-145, 154
– *Leopach* nádor lásd Lackfi István
Istvánfi cs. 178
Ivántelek h. (Szabolcs m.) 80
Ivántelki cs. 80, 85, 93, 108, 137
Izbugya lásd Zbugya
Izsépi cs. 50

J

Jákó h. (Szabolcs m.) 36, 62, 80
Jákói cs. 36, 62-63, 80, 93-94, 107-108,
135-137
Jankatelek h. (Szatmár m.) 39
Jankatelki cs. 39, 93, 107, 135
János kállói plébános és esperes 172
– küllői főesperes lásd Tötselymesi Ap-
ród János
– leleszi prépost (1366) 106
Jánosi h. (Szatmár m.) 68-69; lásd még
Kisjánosi
– cs. 67-68, 108, 136
– Kántor cs. 67-68, 93, 108, 136
Jármi cs. 175-176, 180, 185
jászói prépost (1353) 51
Jéke h. (Szabolcs m.) 36-37, 80, 84
Jékei cs. 36-37, 65, 67, 80-82, 84-85, 93,
105, 107-108, 123, 135, 137
Jenke h. (Ung m.) 42, 46, 49
Jenkei cs. 74
Jonhos (Juhos) cs. lásd Pinci Jonhos

K

Kádszeg h. (Szabolcs m.) 61
Kákonyi cs. 114, 148
Kaksói cs. 32
Kálló h. (Szabolcs m.) 95, 100, 102, 127-
128, 144-145
Kállói cs. 10, 26, 29, 41, 59-60, 62, 66-
67, 83-84, 95-96, 169-170, 180, 184-
185; lásd még Semjéni

- Lengyel cs. 59, 83
 – Lóköcs cs. 177, 181
 – Ubul lásd Semjéni (Kállói) Ubul
 Kálnó h. (Nógrád m.) 78
 Kálnói cs. 78
 Kamonya h. (Zemplén m.) 48; lásd még
 Kiskamonya
 Kamonyai cs. 48, 93, 107, 135
 Kamuti cs. 176, 178
 Kántor cs., Derzsi 68
 – – lásd még Jánosi Kántor
 Kanyó h. (Ung m.) 74
 Kaplai János országbíró (1385, 1392–
 1395) 29
 Kaplony nemzetség 38, 67, 70, 96; lásd
 még Császári és Károlyi cs.
 – nembeli Tivadar szatmári szolgabíró lásd
 Császári Tivadar
 Kapos h. (Ung m.) 42-43, 90
 Karász h. (Szabolcs m.) 180; mellett kh.
 19, 27, 99, 124
 Karászi cs. 10
 – Perényi cs. 171
 Kardáni cs. 70, 93, 108, 136
 Károly (I.) király (1308–1342) 50, 67, 84,
 178
 – h. (Szatmár m.) 39
 Károlyi cs. 68, 70, 86
 Káta nemzetség 9, 11, 23, 26, 53, 69, 87,
 96
 – – lásd még Csaaholyi, Csarnavodai és Vas-
 vári (Paszabi) cs.
 Katoly h. (Szatmár m.) 71
 Kávás h. (Közép-Szolnok m.) 41, 88
 Kávási cs. 41, 88, 93, 107-109, 135, 137
 Kazsu h. (Zemplén m.) 90
 Kazsui cs. 72
 Kecel cs. 177
 Kecser cs., Csáti 21
 Kecseföldre föld (Ung m.) 43
 Kék h. (Szabolcs m.) 176
 Kékedi cs. 195
 Kelecsény h. (Máramaros m.) 177
 Kelecsényi cs. 178-179
 – Kis cs. 170, 175, 194-195
Keleyen lásd Kelecsény
 Keliz h. (Ung m.) 42
 Kelizi cs. 42, 93, 107, 135
 Kelneki cs. 95
 Kemece h. (Szabolcs m.) 63, 172-173,
 176, 178, 180, 183-185
 Kemecei cs. 63, 83, 93, 107, 114, 117,
 136, 152, 155, 169, 171-174, 176-
 177, 180-182, 184-185, 192-193
 Kemlék h. (Körös m.) kh. 12
 Kenderáztató tó (Szabolcs m.) 97
 Kenéz h. (Szabolcs m.) 63
 – cs., Kéri 43
 Kenézi cs. 63, 93, 108, 136
 Kércs h. (Szabolcs m.) 37, 81; lásd még
 Kiskércs
 Kércsi cs. 37, 81, 93, 107-108, 117, 135,
 137, 155, 180
 – Farkas cs. 81, 108, 137
 – Kis cs. 81
 – Torkos cs. 23
 Kerecsényi cs. 178
 Kereki *Korna* cs. 173
 Kerepes cs. 180
 Keresztúr h. (Zemplén m.) 48
 Keresztúri cs. 48, 93, 107, 135
 Keresztút h. (Szabolcs m.) 81
 Keresztúti cs. 81, 93, 108, 137; lásd még
 Ibrányi
 Kéri cs. 43
 – Kenéz cs. 43
 Keszi h. (Zemplén m.) 75
 – cs. 75, 93, 108, 136
Kev Gégény lásd Külgégény
 Kide h. (Szatmár m.) 39, 86
 Kidei cs. 39, 86, 93, 96, 107, 109, 135,
 137
 – Albert szatmári szolgabíró (1402) 39
Kingégény lásd Külgégény

- Királyhelme h. (Zemplén m.) 180
 Királyi cs. 83
 Királytava tó (Szabolcs m.) 168-169
 Kis cs., Kércsi 81
 – –, Kiseszenyi 47
 – –, Kisfaludi 48
 – – lásd még Kelecsényi Kis
 Kisajak h. (Szabolcs m.) 82
 Kisajaki cs. 82, 93, 108, 137
 – Szóke cs. 82
 Kisanarcs h. (Szabolcs m.) 57, 82
 Kisanarcsi cs. 36-37, 63, 82, 93, 108, 137
 – Dögei cs. 172
 – Fábíán szabolcsi szolgabíró (1399–1404)
 82, 95
 Kiszasszonytava tó (Szabolcs m.) 177
 Kisbáka h. (Szabolcs m.) 34
 Kisbilkei cs. 177
 Kisdögei cs. 60, 82
 Kiseszenyi cs. 47
 – Kis és Póka cs. 47
 Kisfalud h. (Zemplén m.) 48
 Kisfaludi cs. 48, 93, 107, 135
 – *Daras* cs. 169
 – Kis cs. 48
 Kishelmeci cs. 44
 Kisida h. (Abaúj m.) 52
 Kisidai cs. 52, 92, 108, 136
 Kisjánosi h. (Szatmár m.) 68; lásd még Iklód
 – cs. 68, 93, 107-108, 136
 Kiskamonya h. (Zemplén m.) 48
 Kiskércs h. (Szabolcs m.) 81
 Kiskércsi cs. 81
 Kiszteméri cs. 49-50
 Kismada h. (Szatmár m.) 68, 86
 Kisond h. (Zemplén m.) 169
 Kispacal h. (Közép-Szolnok m.) 70
 Kispircse h. (Szatmár m.) 39-40
 Kispircsei cs. 39, 93, 107, 135
 – Csomaz cs. 39
 Kisrosvági cs. 51, 92
 Kiss Kálmán (1843–1913) 188
 Kistárkány h. (Zemplén m.) 75
 Kistárkányi cs. 50, 63, 75-76, 93, 108, 136
 Kisvárdai lásd Várda (Kisvárdai)
 Kiszarvad h. (Közép-Szolnok m.) 41
 Kisszelemenci cs. 45
 Kisszoboszló h. (Szabolcs m.) 179
 Kiszatana tó (Szabolcs m.) 183
Kobak cs., Urai 69
 Kolbásza h. (Abaúj m.) 31, 51
 Kolcs rokonság 76
 kolozsmonostori apát 74
 Komoróc h. (Ung m.) 74
 Komoróci cs. 74
 – Osolt Benedek ungi alispán (1427–1428) 95
Konak-i cs. 36
 Kont Miklós nádor (1356–1367) 14, 17, 99, 110, 124, 131
 – cs., Mátyóci 48
 Kopolcs cs., Apáti 85
Korna cs., Kereki 173
 Korniss Sarolta 186
Koros-i lásd Körösi
Korous-i lásd Körösi
 Korpádi cs. 173
 Kozma(falva) h. (Abaúj m.) 52
 Kozma(falvi) cs. 52, 92, 108, 136
 – *Princy* cs. 183
 Kozmatelek h. (Ung m.) 52
 Körös v. (Körös m.) kh. 11-12
 – h. (Közép-Szolnok m.) 70
 Körösi cs. 70, 93, 108, 136
 Középmegyer h. (Szabolcs m.) 171
 Középmegyeri cs. 26, 181-185
 – Adorján (Megyeri János fia) szabolcsi szolgabíró (1413–1418) 21, 29-30
 Kurityáni cs. 78
 – Csabai cs. 183
Kurutnyik-i lásd Kurityáni
 Kükemező h. (Máramaros m.) 177

Külgégény h. (Szabolcs m.) 35, 171-172, 182, 192

Kyd-i lásd Kidei

L

Lackfi Imre nádor (1372–1375) 56

– István nádor (1387–1392) 169

Ladány h. (Szabolcs m.) 61, 63

Laik h. (Zemplén m.) 46

Lajos (I.) király (1342–1382) 9, 11-12, 14, 17, 37, 55, 60, 65, 71, 76, 82, 84, 99-100, 103, 105, 116, 120, 122, 138, 146, 154, 167-168, 171, 184

– (II.) király (1516–1526) 169-170, 173-175, 177, 180, 182, 195

Laskai cs. 182

Laskod pr. (Szabolcs m.) 36

László (I., Szent) király (1077–1095) 172

– (IV.) király (1272–1290) 32, 35, 43, 49, 71, 172

Lászó h. (Zemplén m.) 46

Lasztóc h. (Zemplén m.) 48-49

Lasztóci cs. 48-49, 93, 107, 135

Lelesz h. (Zemplén m.) 16

leleszi konvent mint hh. 14, 16-17, 19-21, 36, 44, 57-58, 61, 63-64, 70, 73, 77, 82, 84, 86, 99-106, 109-111, 113-117, 120-121, 123, 126-130, 132-133, 137-138, 140-142, 145-148, 151, 169-174, 179, 182, 192-193, 195

– – aljegyzője (1840) 186

– prépost 43, 46, 90, 96, 103, 106, 114, 133, 151, 192-193

Lengyel cs., Sényői 184

– – még lásd Kállói és Semjéni Lengyel

Leszna h. (Zemplén m.) 50

Lesztemér h. (Zemplén m.) 49

Leszteméri cs. 42, 46, 49-50, 53, 93, 107, 135; lásd még Fel- és Kisleszteméri

– János ungi alispán (1398–1401) 95

– Péter beregi alispán (1396) 50, 95

Leve-i lásd Lövői

Levelek h. (Szabolcs m.) kh. 192

Liberkse h. (Nógrád m.) 56

Libercs(e)i cs. 56-57, 92, 108, 136

– Tompos cs. 56

Lipcsei cs. 177

Lippa h. (Arad m.) 178

Liptai Csáti cs. 181

Liszkai Ádám személynöki ítélőmester (1489–1497) 112-113, 147

Lompért h. (Közép-Szolnok m.) 71

Lompérti cs. 71, 93, 108, 136

Lónya h. (Bereg m.) 170, 180

Lónyai cs. 169, 180

Lórántháza h. (Szabolcs m.) 81

Losonci cs. 61, 91, 170

Lök h. (Szabolcs m.) 77, 169

Lökös cs. lásd Kállói Lökös

Lövő h. (Szabolcs m.) 37, 63-64; lásd még Gyümölcsös- és Pusztalövő

Lövői cs. 37, 63-64, 93, 107-108, 135-136, 174, 193-194

– Szent László-egyház 37

Lucska h. (Ung m.) 57

Lugasi cs. 40

Lukas tó (Szabolcs m.) 180

Lumperth-i lásd Lompérti

M

Macs h. (Bihar m.) 179

Mada h. (Szatmár m.) 37, 68, 86, 173, 179; lásd még Kis- és Nagymada

Madai cs. 68, 86, 93, 108, 136-137

Madarászi cs. 54

Magy h. (Szabolcs m.) 64

Magyi cs. 40, 64, 71, 79, 84, 93, 108, 136, 170

Magyar Pál özvegye 13

Malai cs. 34

Mánd h. (Szatmár m.) 86

Mándi cs. 86, 93, 109, 137

Maráz h. (Szabolcs m.) 36

- Margitta h. (Közép-Szolnok m.) 72
 Mária királynő (1382–1395) 27, 44
 Marikovszky Béla (1864–1918) 187-188
 Márki cs. 81
 Marócsuk beregi ispán (1343–1360), királynéi lovászmester (1353–1360) 10-11, 13
Mathius-i lásd Mátyusi
Matusz lásd Mátyusi
 Mátyás király (1458–1490) 112-113, 138-139, 166, 168, 172, 176-177, 181-182, 186-188
 Mátyóc h. (Ung m.) 43
 Mátyóci cs. 43, 73, 93, 107, 135
 – Kont cs. 48
 – Nagy cs. 43
 Mátyus h. (Bereg m.) 77
 Mátyusi cs. 36, 77, 92, 108-109, 137, 170
 Mazsa h. (Szabolcs m.) 13
 Megyer föld (Szabolcs m.) 17-18, 24-26, 112, 125-126, 129, 140-142; lásd még Hárommegyer
 – h. (Szabolcs m.) 14-22, 24-26, 29, 100-107, 109-111, 113, 116, 123, 127-132, 134-135, 137-139, 144, 146-147, 153-154, 165-166, 169-170, 172, 176-177, 179-181, 183-185; lásd még Középmegyer
 – (Zemplén m.) 91
 Megyeri (Zemplén m.) cs. 91, 93, 109, 137
 – (Szabolcs m.) cs. 152; lásd még Felső- és Középmegyeri
 – – –, Orosi 180
 – Adorján lásd Középmegyeri Adorján
 – Benedek (László fia László fia) szabolcsi alispán (1501–1504) 21
 – László ugoicsai alispán (1442) 21
 – (László fia) hevesi alispán (1470–1474) 21
 Megyery István (1859–1931) 186
 – László (Pál fia, 1904–1992) 188, 190
 – Pál (1861–1934) 186, 188-189
 – – (Pál fia, 1893–1969) 187, 189-190
 – – (László fia, 1938–2021) 190
 Méhkerék h. (Békés m.) 52
 Mérei Mihály személynök (1544–1563) 117, 154
 Meszesi hágó (Bihar m.) 94
 Mezőpetri h. (Szatmár m.) 40
 Mihály ([Újfalusi], Lampert fia) füzéri várnagy (1320–1330) 50
 – (Balassa Mikó fia) sárosi ispán (1253–1255) 50
 Mikai Beregi cs. 112-113, 138-140, 168
 Mikolai cs. 69
 Miksa (I.) király (1564–1576) 175, 179
 Mindszent h. (Közép-Szolnok m.) 41, 71, 88
 Mindszenti cs. 41, 71, 88-89, 93, 107-109, 135-137
 Miske h. (Szabolcs m.) 64
 Miskei cs. 64, 93
 Miskolc nemzetség 54-55, 78, 96; lásd még Csabai és Uraji cs.
 Mízséte h. (Szabolcs m.) 64-65
 Mízsétei cs. 64-65, 93, 108, 136
Mogy-i lásd Magyi
 Mogyorós h. (Bihar m.) 57, 63
 Mokcsa h. (Ung m.) 90
 Mokcsai cs. 43, 90-91, 93, 108, 137
 Monaki cs. 53
 Monyigáti Osolt cs. 74
 Móré János váradi prépost (1482–1483) 176
 Morolya h. (Ung m.) 43
 Morolyai cs. 43-44, 73, 93, 107-108, 135-136
 Morvai cs. 61
Moscha-i lásd Mokcsai
 Moscsa lásd Mokcsa
Motosy Tamás (Egyed fia) szabolcsi alispán (1361–1363) 170
 Muzsaj h. (Bereg m.) 36, 53

N

Nábrád h. (Szatmár m.) 38, 178
 Nábrádi cs. 38, 122, 178
 Nádásdi/Nádasdy cs. 31, 188
 Nádudvar h. (Szabolcs m.) 179, 182
 Nádudvari cs. 65
 Nagy cs., Csaolyi 27
 – –, Füzeséri 47
 – –, Mátyóci 43
 – –, Szarvadi 72
 – – lásd még Bogdányi Nagy
 Nagyajak h. (Szabolcs m.) 82
 Nagyancs h. (Szabolcs m.) 57
 Nagyancsi cs. 34
 Nagybáka h. (Szabolcs m.) lásd Báka
 Nagybilkei cs. 177
 Nagycsaolyi cs. 180
 Nagydöge h. (Szabolcs m.) 69
 Nagyfalva h. (Szabolcs m.) 33, 37, 65, 83,
 185; lásd még Egyházasnagyfalva
 Nagyfalvi cs. 37, 65, 83, 93, 107-109,
 135-137, 185
 – Szűz Mária-egyház 65
 Nagyhalász lásd Halász
 Nagymada h. (Szatmár m.) 68, 86
 Nagymartoni Pál országbíró (1328–1349)
 10
 Nagymihályi cs. 43, 49, 73, 188
 Nagyond h. (Zemplén m.) 169
 Nagypiricse h. (Szatmár m.) 39
 Nagypiricsei cs. 39
 Nagysemjén h. (Szabolcs m.) 66
 Nagytárkányi cs. 171
 Nagytelek h. (Szabolcs m.) 168, 173
 Nagyváti Antal személynöki ítélmester
 (1550) 148
 Nagyvölgy h. (Nógrád m.) 78
 Nagyvölgyi cs. 78, 92, 109, 137
 Nagyzatana tó (Szabolcs m.) 183
 Namény lásd Vásárosnamény
 Naményi cs. 170, 180
 Nánássy Mária 186

Nátafalva h. (Zemplén m.) 50
 Nátafalvi cs. 50, 93, 107, 135
 Nékcei Demeter királyi tárnokmester
 (1316–1338) 56
 Németi h. (Ung m.) 73-74; lásd még Alsó-
 és Újnémeti
 – cs. 73-74, 93, 108, 136; lásd még Felső-
 németi
 Ninaj h. (Ung m.) 44
 Ninaji cs. 44, 93, 107, 135
 – Kozma ungi szolgabíró (1382) 44
Nogfalva-i lásd Nagyfalvi
 Novák h. (Nógrád m.) 78

Ny

Nyakas cs. lásd Gégényi Nyakas
 Nyáry cs. 177
 – István gróf, kállói kapitány (1629) 181
 Nyelves cs., Besenyődi 66
 – –, Ökörteleki 66
 Nyíri cs., Bacsikai 75

O, Ó

Óbégány h. (Bereg m.) 53
 Óbégányi cs. 53
 óbudai apácák 70
 Ófehértó h. (Szabolcs m.) 188
 Ohati cs. 54, 174
 Olaszi cs. 195
 Olcsva h. (Szatmár m.) 36, 39, 48, 60, 65,
 68-70, 85, 87-88
 Olcsvai cs. 70
 Omor/Omorsán h. (Krassó m.) 55
 Omori/Omorsáni cs. 55-56, 92, 94, 108,
 136
 Onad h. (Szatmár m.) 41
 Ond lásd Kis- és Nagyond
 Opuliai László herceg nádor (1367–1372)
 18, 172
 Orbó h. (Közép-Szolnok m.) 34-35, 40-
 41, 59, 71, 79, 86-87, 94
 Orosi Megyeri cs. 180

Orosz cs. lásd Csebi Orosz
 Ország cs. lásd Gúti Ország
 Osolt cs., Komoróci 95
 – –, Monygáti 74
 Otrocsok h. (Gömör m.) 32
 Otrocsoki cs. 32, 92, 107, 135

Ö, Ő

Ökörtelek h. (Szabolcs m.) 66
 Ökörteleki cs. 66, 93, 108, 136
 – Nyelves cs. 66
 Őr h. (Szatmár m.) 171
 Őri cs. 171, 177
 Ördög cs., Vajnatinaí 76
 Öszödfalvi cs. 79
 Őze pr. (Szabolcs m.) 168, 180, 182

P

Pagocs(a) h. (Torda m.) 89
 Pagocs(a)i cs. 89, 93-94, 108, 137
 Paksi cs. 13, 169, 177-178, 184
 – Leusták szlavón bán (1356–1362) 12-13
 – Olivér királynéi udvarbíró, máramarosi, szatmári és ugocsai ispán (1336–1360), királyi tárnokmester (1359–1360) 12
 Pálóci Domokos leleszi prépost (1378–1402) 106, 133
 – László országbíró (1446–1470) 46, 169, 178
 Pályin h. (Ung m.) 52
 Pánki cs. 43
 Panyolai cs. 66, 86, 93, 96, 109, 137
 – János szabolcsi szolgabíró (1393) 86
 – Lőkös szatmári alispán (1366–1367) 86, 95
 Parlag h. (Bihar m.) 53
 Parlagi cs. 40, 53-54, 64-65, 92, 108, 136, 169
 Paszab h. (Szabolcs m.) 10, 12-13, 24
 Paszabi cs. lásd Vasvári (Paszabi)
 – (Fekecs) cs. 99; lásd még Vasvári (Fekecs)

Patak h. (Zemplén m.) 91; lásd még Sáros-patak
 pataki kolostor 66
Patiud-i lásd Pátyodi
 Pátyod h. (Szatmár m.) 86, 171
 Pátyodi cs. 86, 93, 108, 137
Paxi lásd Paksi
Pazdon-i lásd Pazonyi
 Pázmány h. (Békés m.) 52
 – cs., Szántói 52
 Pázmányi cs. 52, 92, 108, 136
 Pazony h. (Szabolcs m.) 66, 171
 Pazonyi cs. 27-28, 38, 66, 93, 96, 108, 136
 – Cseres cs. 28-29, 117, 155, 180
 – László szabolcsi szolgabíró (1361) 170
 Péc nemzetség 12, 60; lásd még Ibrányi és Péci cs.
 Péci cs. 13-15, 24-26, 60, 100-101, 126-127, 131, 142-143, 183, 185
 Pele h. (Közép-Szolnok m.) 41
 Pelei cs. 41, 93, 107, 135
 Pelejte h. (Zemplén m.) 47
 Pelejtei cs. 47
 Peleszarvad h. (Közép-Szolnok m.) 41
 Peleszarvadi cs. 41, 93, 107, 135
 Pércs h. (Bihar m.) 53
 Pércsi cs. 53-54, 92, 108, 136
 Perényi cs. 91, 169, 171, 173, 178, 180, 182, 194-195
 – –, Karászi 171
 – Imre nádor (1504–1519) 194-195
 – János beregi ispán (1392–1396) 95
 – Péter máramarosi ispán (1404–1410) 27, 35
 Peres cs. lásd Tuzséri Peres
 Perkedí Mihály szabolcsi szolgabíró (1361) 170
 – László szabolcsi alispán (1470–1473) 173
Petenyehaza-i lásd Petneházi
 Petlend h. (Szatmár m.) 35-37, 59, 62-64, 79-81, 83-84

Petneházi cs. 21, 36, 106, 134, 171; lásd még Terecsei cs.
 Petőfi Sándor (1823–1849) 188
 Petri h. (Borsod m.) 55
 – (Borsod m.) cs. 55, 92, 108, 136
 – h. (Szabolcs m.) 34, 83
 – (Szabolcs m.) cs. 64, 83, 93, 108, 137, 177-178, 182
 Pinci cs. 180
 – Jonhos (Juhos) cs. 95, 169
 Piricse h. (Szatmár m.) 40, 87; lásd még Kis- és Nagypiricse
 Piricsei cs. 39-40, 87, 93, 107-109, 135, 137, 183, 191
 – Péter deák, Szabolcs megye jegyzője (1368) 87, 95
 Pocsaji cs. 61
 Póka cs., Kiseszenyi 47
 Porcsal h. (Ung m.) 43; lásd még Mátyóc
 Portelek h. (Szatmár m.) 40
 Porteleki cs. 68
 Pozsony v. (Pozsony m.) kh. 113-115, 150, 152, 155
 – vár (Pozsony m.) kh. 117
 Princy cs., Kozma(falv)i 183
 Pruxa-i lásd Ptruksai
 Ptruksa h. (Ung m.) 44
 Ptruksai cs. 44-45, 93, 107, 135
 Pusztalövő h. (Szabolcs m.) 36
 Pütkösd cs., Ártánházi 33
 Püspökladány h. (Szabolcs m.) 179

R

Rád föld (Szabolcs m.) 17-18, 99-104, 120-121, 126, 129, 141-143
 – h. (Szabolcs m.) 9, 12-16, 19-25, 84, 97, 106-107, 109-117, 127-129, 131-135, 137-139, 144, 146-147, 149-150, 152-155, 165, 170, 181
 Radványi cs. 169
 Rakamazi cs. 64
 Ramocsa cs. 176

Ramocsháza h. (Szabolcs m.) 83, 173, 180
 Ramocsházi Balog cs. 65, 83
 – cs. 83, 93, 105, 108-109, 130, 137, 169, 181, 183-184
 Ráska h. (Zemplén m.) 46; lásd még Egyházrása
 Ráskai cs. 64
 Rátót nemzetség 12; lásd még Paksi cs.
 Reszege h. (Szatmár m.) 71
 Reszegei cs. 52, 71
 Révai Ferenc turóci ispán, nádori helytartó (1542–1553) 113-115, 150-151
 Ríprima lásd Ripinye
 Ripinye h. (Máramaros m.) 177
 Rof h. (Közép-Szolnok m.) 72
 – – (Külső-Szolnok m.) 72
 Rofi cs. 72, 93, 108, 136
 Rohod h. (Szatmár m.) 87
 Rohodi cs. 87, 93, 109, 137
 Róma v. (Itália) 66
 Romua-i lásd Ronyvai
 Ronyva h. (Zemplén m.) 50; lásd még Alsó- és Felsőronyva
 Ronyvai cs. 50, 93, 107, 135
 Ropch-i lásd Rofi
 Rozgonyi cs. 61, 74
 – Simon országbíró (1409–1414) 59
 Rozvad-i lásd Rozvágyi
 Rozvágy h. (Zemplén m.) 50, 91
 Rozvágyi cs. 50-51, 91-93, 107-108, 135, 137; lásd még Kisrozágyi
 Rudarosama h. (Krassó m.) 56
 Russay Magda 190
 Ruszkai cs. 77
 – Dobó cs. 42, 46, 74

S

Sági cs. 56
 Sámel h. (Szatmár m.) 69
 Sámeli cs. 69, 93-94, 108, 136
 Sámód h. (Zemplén m.) 91, 96

Sáp h. (Békés m.) 52
 Sári cs. 52, 92, 108, 136
Saphy lásd Selypi
 Sári cs. 11, 16
 Sárközi Török cs. 176
 Sarmasági cs. 83
 Sárospatak v. (Zemplén m.) 186, 188; lásd még Patak
 Sárvári cs. 169
 Sásvár h. (Ugocsa m.) 89
 Sásvári cs. 89, 93, 108, 137
Selpi lásd Selypi
 Selypi cs. lásd Gégényi Selypi
Semey-i lásd Sényői
 Semjéni cs. 60, 81, 83; lásd még Kállói
 – (Kállói) Ubul kükküllői ispán és újvári várnagy (1361), sebesvári várnagy (1362–1364) 95; szatmári ispán (1364–1367) 86, 95
 – Lengyel cs. 11
 Semse h. (Abaúj m.) 78
 Semsei cs. 78
Senye-i lásd Sényői
Senyi lásd Sényői
 Sényő h. (Szabolcs m.) 38, 84, 185
 Sényői cs. 38, 84, 93, 107-108, 135, 137, 172
 – Bagi cs. 114, 152
 – Lengyel cs. 184
 Sima h. (Szatmár m.) 69, 181
 Simai cs. 69, 93, 108, 122, 136
 – László szatmári szolgabíró (1365–1366) 69
 Solymosi cs. 175, 179
 Somlyó vár (Kraszna m.) 56
 Somosi cs. 32
 Surány h. (Bereg m.) 174
 Surányi cs. 174-175
 Sut (Szög) h. (Szabolcs m.) 84-85
 Suti (Szögi) cs. 84-85, 93, 108, 137
Syney-i lásd Sényői

Sz

Szabolcs h. (Szabolcs m.) 66, 184
 – vár (Szabolcs m.) 35, 99, 124, 132
 Szabolcsi cs. 66, 93, 96, 108, 136, 184
 Szakadái cs. 176
 Szakály h. (Abaúj m.) 32
 Szakályi cs. 32, 92, 107, 135
 Szakolyi cs. 64, 66, 93, 108, 117, 136, 155
 – Hodos cs. 193
 Szalacs h. (Bihar m.) 40
 Szalai cs. 174
 Szalmatercsi cs. 177
 Szalóka h. (Szabolcs m.) 63
 Szamos folyó 94
 Szaniszló leleszi prépost (1442–1451) 192
 Szántai vagy Vicei cs. 182
 Szántói Pázmány cs. 52
 Szárazberki cs. 69
 Szarvad h. (Külső-, majd Közép-Szolnok m.) 41, 71, 89; lásd még Kis- és Peleszarvad
 Szarvadi cs. 41, 71-72, 93, 96, 108, 136
 – Farkas és Nagy cs. 72
 Szatai cs. 178
 Szécsényi Frank országbíró (1397–1408) 65
 – Tamás erdélyi vajda (1321–1342) 10, 69
 Szécsi cs. 77
 – Miklós országbíró (1369–1372) 16, 103-104, 121, 125, 140; szlavón bán (1372–1373) 104, 125, 140; horvát bán (1376–1380) 18, 109, 129
 Szegi cs. 82
 Székely h. (Szabolcs m.) 84, 173, 178, 180
 – cs. 84; lásd még Sényői cs.
 Székelyi cs. 169
 – Hodosi cs. 180
 Szele cs. lásd Császári Szele
 Szelemenc h. (Ung m.) 45, 73
 Szelemenci cs. 45, 73, 93, 107-108, 135-136; lásd még Kisszelemenci
 Szeles cs. 114, 152

Szemere cs. 174, 188
 Szénás cs., Bályoki 72
 Szentemágocs nemzetség 38, 96; lásd még
 Nábrádi és Szabolcsi cs.
 Szentersébeti Boldizsár királyi alajtónállómester (1405) 22-23
 Szentgyörgy, más néven Ibrány föld (Szabolcs m.) 140-141, 147
 – – – h. (Szabolcs m.) 16-17, 25, 103-104, 112, 121, 125-126, 129
 Szentmiklós h. (Szatmár m.) 40
 Szentmiklósi cs. 40, 71, 93, 107, 135
 Szennyes h. (Szatmár m.) 40, 68, 81, 87
 Szennyesi cs. 40, 54, 87, 93, 96, 107-108, 135, 137, 180
 Szepesi cs. 54
 – Jakab országbíró (1372, 1373–1380) 9, 16, 18-21, 104, 106, 109, 113, 116, 122, 134, 138-140, 153-154, 168
 – kamara 175
 Széplak h. (Bihar m.) 54
 Széplaki cs. 54, 92, 108, 136
 – apátság 31
 Szeretva h. (Ung m.) 52
 Szeretvai cs. 52
 Szeri cs. 74
 Sziget(egyház) h. (Szabolcs m.) 67
 Sziget(egyház)i cs. 67, 93, 108, 116, 136, 151, 178
 Szigligeti Ede (1814–1878) 188
 Szirma h. (Ugocsa m.) 90
 Szirmai cs. 90, 93, 108, 137
 Szkacsány h. (Zemplén m.) 46
 Szoboszló lásd Kisszoboszló
 Szobránc h. (Ung m.) 74
 Szobránci cs. 175
 Szodoró h. (Közép-Szolnok m.) 89
 Szodorói cs. 89, 93, 96, 108, 137
 Szóltmonostor h. (Heves m.) 57
 Solnok vár ([Külső-]Solnok m.) 40
 – h. (Szabolcs m.) 84
 – nemzetség 56; lásd még Bágyoni cs.

Szolnoki cs. 84, 93, 109, 114, 137, 152, 172
 Szopaly h. (Szatmár m.) 70
 Szováti cs. 174
 Szögi cs. lásd Suti (Szögi) cs.
 Szőke cs., Dománhidi 87
 – –, Kisajaki 82
 Szút h. (Szabolcs m.) lásd Sut (Szög)
 Sűrtey cs. 174

T

Tákosi cs. 53
 Tállyai cs. 182-183
 Tarcal h. (Zemplén m.) 175
 Tárkányi cs. 171, 180; lásd még Kis- és
 Nagytárkányi
 Tarnóci cs. 43
 Tas(s) h. (Szabolcs m.) 13, 173
 Téglás h. (Szabolcs m.) 84
 Tegzes cs., Anarcsi 180
 Telegdi Csanád egri püspök (1322–1330) 35
 Temeházi cs. 36
 Terebe föld (Szabolcs m.) 11, 13
 Terecse h. (Szabolcs m.) 85
 Terecsei cs. 80, 85, 93, 108, 137; lásd még
 Petneházi cs.
 Teremi Vetési cs. 114, 152
 Tėti János szabolcsi alispán (1541) 173
 Tiba h. (Zemplén m.) 49
 Timóteus h. (Szatmár m.) 69, 86
 Tisza folyó 63, 65, 67, 72, 97, 190
 Tiszavasvári lásd Büdszentmihály
 titeli káptalan mint hh. 91
 Tolcsvai cs. 52
 Tomaj nemzetség 91, 96; lásd még Cigáni
 és Losonci cs.
 Tompos cs., Libercs(e)i 56
 Torda h. (Bihar m.) 54
 Tordai cs. 54, 92
 Torkos cs., Kércsi 23
 Tótselymesi Apród János kükküllői főesperes (1355–1394), esztergomi vikárius (1362–1365, 1379–1385) 55, 94

Török cs., Sárközi 176
 Tuboly vár (Zemplén m.) 50
 Túri cs. 176
 Túrpásztó h. (Külső-Szolnok m.) 56
 Turul nemzetség 54, 72, 96; lásd még Széplaki cs.
 Tus(s)a h. (Zemplén m.) 76
 Tus(s)ai cs. 76, 93, 108, 136
 – Bot cs. 181
 Tuzsér h. (Szabolcs m.) 67, 85
 Tuzséri cs. 51, 63, 67, 80, 82, 85, 93, 108, 136-137, 182
 – Lukács szabolcsi szolgabíró (1361, 1364, 1368) 85, 170
 – Peres Miklós csicsvai várnagy (1316) 67, 85
Tykod-i lásd Tyukodi

Ty

Tyukod h. (Szatmár m.) 87
 Tyukodi cs. 87, 93, 108, 137

U, Ú

Udvardi cs. 173, 184
 Udvari lásd Udvardi
 Újnémeti h. (Közép-Szolnok m.) 89
 – cs. 89, 93, 108, 137
 Újvár vár (Abaúj m.) 51
 Ulászló (I.) király (1440–1444) 170
 – (II.) király (1490–1516) 168, 174, 177-179
 Upori cs. 50
 Ura h. (Szatmár m.) 69, 87-88
 Urai cs. 69, 87-88, 93, 108, 136
 – *Kobak* cs. 69
 Uraj h. (Gömör m.) 78
 Uraji cs. 78, 92, 95-96, 108, 137

V

Vadai cs. 41
 Vaja h. (Szatmár m.) 69, 88

Vajai cs. 14-16, 21, 69, 88, 93, 100, 102-103, 106, 108-109, 121-122, 134, 136-137, 143, 145-147, 180
 Vajnatina folyó (Zemplén m.) 76
 Vajnatinai Ördög cs. 76
 Várad v. (Bihar m.) 94
 váradí káptalan mint hh. 26, 33, 57-58, 70, 72, 171, 175-176
 – prépost 50, 82, 176
 – vikárius 83
 váradelőhegyi konvent mint hh. 79
 Várda (Kisvárdai) h. (Szabolcs m.) 82
 – – vár (Szabolcs m.) 166
 Várdai (Kisvárdai) cs. 34, 36, 58, 62, 68, 77-78, 82-84, 86, 96, 173, 179, 181-182, 188
 Varsányi cs. 184
 Vásárosnamény v. (Bereg m.) 190
 Vaskai cs. 170
 Vasmegyer h. (Szabolcs m.) 15, 19-21, 24-30, 97, 100-103, 106-107, 109-111, 113, 127-130, 132-135, 137-138, 144, 146-147, 165-166, 172, 189
 Vasvári h. (Szatmár m.) 10, 23
 – (Paszabi) cs. 9-11, 14, 21-22, 25-26, 28-29, 99-104
 – Tamás beregi alispán (1354–1355) 10
 – (Fekecs) cs. 9, 11, 13, 15-19, 22-24, 60, 105-107, 109-111, 116, 120-135, 137, 140-147, 154, 168
 – – Miklós (Tamás fia) beregi alispán (1356–1360) 10-11; királyi alponokmester (1364–1365) 9, 13-14, 99-100, 120, 142
 – cs. lásd még Sári
 Vékei cs. 169
 Verböci István személynök (1515–1525) 172
 Verebélyi cs. 173
 Veresvágás h. (Sáros m.) 73
Versinl Versen tó (Szabolcs m.) 182-183
 Vértes hegység 14

Vetési cs. lásd Teremi Vetési
 Vezend h. (Szatmár m.) 40, 86
 Vingárti Horvát cs. 171
 Vinnai cs. 188
 Visegrád h. (Pilis m.) 94; kh. 12, 14, 101, 103, 109, 121-122, 125, 138-139, 146-147, 153, 168
 visegrádi várnagy 55
 Viskó cs. 181
 Vitka h. (Szatmár m.) 70
 Vitkai cs. 70, 93, 108, 136, 182
Vizkő lásd Vízköz
 Vízköz h. (Máramaros m.) 177
Vos lásd Es
 Vörös cs., Bogdányi 80
 Vörösmarty Mihály (1800–1855) 188

W

Wachot Sándor (1818–1861) 188
Wagon-i lásd Bágyoni
Witbka-i lásd Vitkai
Wkurteleky-i lásd Ökörteleki
Wos lásd Es
Woya-i lásd Vajai
Wray-i lásd Urai és Uraji
Ws lásd Es
Wynempty-i lásd Újnémeteri

Z

Zabouch-i lásd Szabolcsi
 Zágráb v. (Zágráb m.) kh. 12
 Zagyvafői cs. 56
 Záh nemzetség 56
 Zahari cs. 74, 93, 108, 136
Zakul-i lásd Szakolyi
Zalatnaki cs. 176
 Zálogos tó (Szabolcs m.) 97
Zarvagh-i lásd Szarvadi
Zatay lásd Szatai

Zati cs. 178
Zavar-i lásd Zahari
 Zbugya h. (Ung m.) 45, 73
 Zbugyai cs. 45, 73, 93, 107, 135
Zeder ér (Szabolcs m.) 177
Zelemench-i lásd Szelemenci
 Zelemér h. (Szabolcs m.) 184
 Zeleméri Derzsi cs. 183
Zelend-i lásd Zerendi
Zennies-i lásd Szennyesi
Zenthmiklos-i lásd Szentmiklósi
 Zerend h. (Zaránd m.) 74, 94; lásd még Belzerend
 Zerendi cs. 74, 93-94, 108, 136
 – Gergely aradi alispán (1395) 74, 95
 – Miklós küiküllői főesperes 74
Zerus (Géres?) h. (Zemplén m.) 50
 Zétény h. (Zemplén m.) 76
 Zétényi cs. 76, 93, 108, 136, 169
Zodorow-i lásd Szodorói
 Zólyomi cs., Albisi 29
 Zombor h. (Zemplén m.) 76
 Zombori cs. 76, 93, 108, 136
Zonbrimczy lásd Szobránci
Zonuk-i lásd Szolnoki
Zuth-i lásd Suti (Szögi)
Zygan-i lásd Cigáni
Zygeth-i lásd Sziget(egyház)i
Zyma-i lásd Simai
Zyrma-i lásd Szirmai

Zs

Zsarnay Máté, leleszi konventi aljegyző (1840) 186
 Zsarolyán h. (Szatmár m.) 69
 Zsarolyáni cs. 86, 94
 Zsigmond király (1387–1437) 26, 32, 60, 79, 81, 83-84, 174, 176-177
 Zsoldos cs., Ibrányi 81

Subsidia ad historiam mediū aevi Hungariae inquirendam sorozat eddigi kötetei:

- 1: †Engel Pál – C. Tóth Norbert: *Itineraria regum et reginarum (1382–1438). Itineraria Sigismundi regis imperatorisque (1382–1437), Mariae (1382–1395) et Barbarae (1405–1438) reginarum consortum eiusdem, nec non Elizabeth reginae (1382–1386), relictæ Ludovici I regis.* Bp., 2005.
- 2: Horváth Richárd: *Itineraria Matthiae Corvini et reginae Beatricis de Aragonia (1458–[1476]–1490).* (História Könyvtár. Kronológiák, adattárak 12.) Bp., 2011.
- 3: C. Tóth Norbert – Lakatos Bálint – Mikó Gábor: *A pozsonyi prépost és a káptalan vizsgálata (1421–1425). A szentszéki bíráskodás Magyarországon – a pozsonyi káptalan szervezete és működése a XV. század elején.* Bp., 2014.
- 4: C. Tóth Norbert: *A székes- és társaskáptalanok prépostjainak archontológiája 1387–1437.* Bp., 2013.
- 5: Szócs Tibor: *A nádori intézmény korai története 1000–1342.* Bp., 2014.
- 6: B. Halász Éva – Suzana Miljan: *Diplomatarium comitum terrestrium Crisiensium / A körösi comes terrestrisek oklevelei (1274–1439).* Bp.–Zagreb, 2014.
- 7: C. Tóth Norbert: *Az esztergomi székeskáptalan a 15. században I. rész. A kanonoki testület és az egyetemjárás.* Bp., 2015.
- 8: C. Tóth Norbert: *Az esztergomi székeskáptalan a 15. században II. rész. A sasadi tizedper 1452–1465 közötti „krónikája”.* Bp., 2015.
- 9: C. Tóth Norbert: *Az esztergomi székes- és társaskáptalanok archontológiája 1100–1543.* Bp., 2019.
- 10: C. Tóth Norbert: *A nyitrai székeskáptalan archontológiája 1111–1526.* Bp., 2019.
- 11: C. Tóth Norbert: *A kalocsa-bácsi főegyházmegye káptalanjainak középkori archontológiája.* (A Kalocsai Főegyházmegyei Gyűjtemények kiadványai 15.). Kalocsa, 2019.
- 12: C. Tóth Norbert: *A pozsonyi társaskáptalan archontológiája / Archontológia Prešpurskej kolegiátnej kapituly 1204–1462.* Bp., 2020.
- 13: C. Tóth Norbert: *Az esztergomi székeskáptalan a 15. században III. rész. Az ún. 1397. évi esztergomi székeskáptalani egyházlátogatási jegyzőkönyv.* Bp., 2021.
- 14: C. Tóth Norbert – Németh Péter: *Várjobbágyokból nemesek. A Megyeriek és Rádiai küzdelme a nemesi létért (Függelékül a Megyery család oklevelei és egykori levéltárak jegyzéke)* Bp., 2023.

Derült égből villámcsapásként érte a hír a Hárommegyer és Rád nevű földeken élő és gazdálkodó családokat 1364 szeptemberében, hogy a szomszédban, Paszabon birtokos, a Szatmár megyei Vasváriból származó Fekecs Miklós és testvére felkérte földjeiket azon a címen, hogy azokon királyi adományozás alá eső várnépek laknak. Természetesen az addig békében ott élő Megyeri, Vasmegyeri, Péci és Rádi családok ellentmondtak az iktatásnak azzal, hogy ők nem várnépek, hanem várjobbágyok. Az első, a Megyeri és Rádi rokonság számára vereséggel végződő per 1366-ban ért véget. A későbbi események alapján azonban nem sikerült mindent birtokba vennie a Fekecs családnak, akik ezért 1371-ben újabb pert indítottak, amely két év múlva ismét a győzelmükkel zárult. A várjobbágyok azonban 1377-ben ellentámadásba lendültek és bepanaszolták Fekecs Miklóst azon a címen, hogy jogtalanul elfoglalta birtokaikat. A harmadik per a következő évben, 1378 végén, egy közel háromszáz fő részvételével lezajlott földeskü révén a Megyeri és Rádi családok győzelmével zárult. A kötetben e történéseket követjük végig: előbb a három per menetét ismertettük, majd a várjobbágyok eskütársainak kilétét derítettük fel. A következő két fejezetben a pereskedés során bemutatott oklevelek regesztáit, illetve latin nyelvű szövegüket – köztük a Megyeriek példányát – közöljük. Az események követhetősége érdekében összeállítottuk a perben érintett családok és rokonságok családfáit is. A kötet utolsó részében olvashatnak az egész munka kiinduló pontjául szolgáló Megyery család levéltárának 1526 utáni történetéről, valamint közöltük a 18. század első felében a család tulajdonába visszakertült oklevelekről készült tartalmi ismertetést (elenchus), illetve a középkori levéltárakból megmaradt és a 2017-ben közgyűjteménybe került további négy oklevelet.